



Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

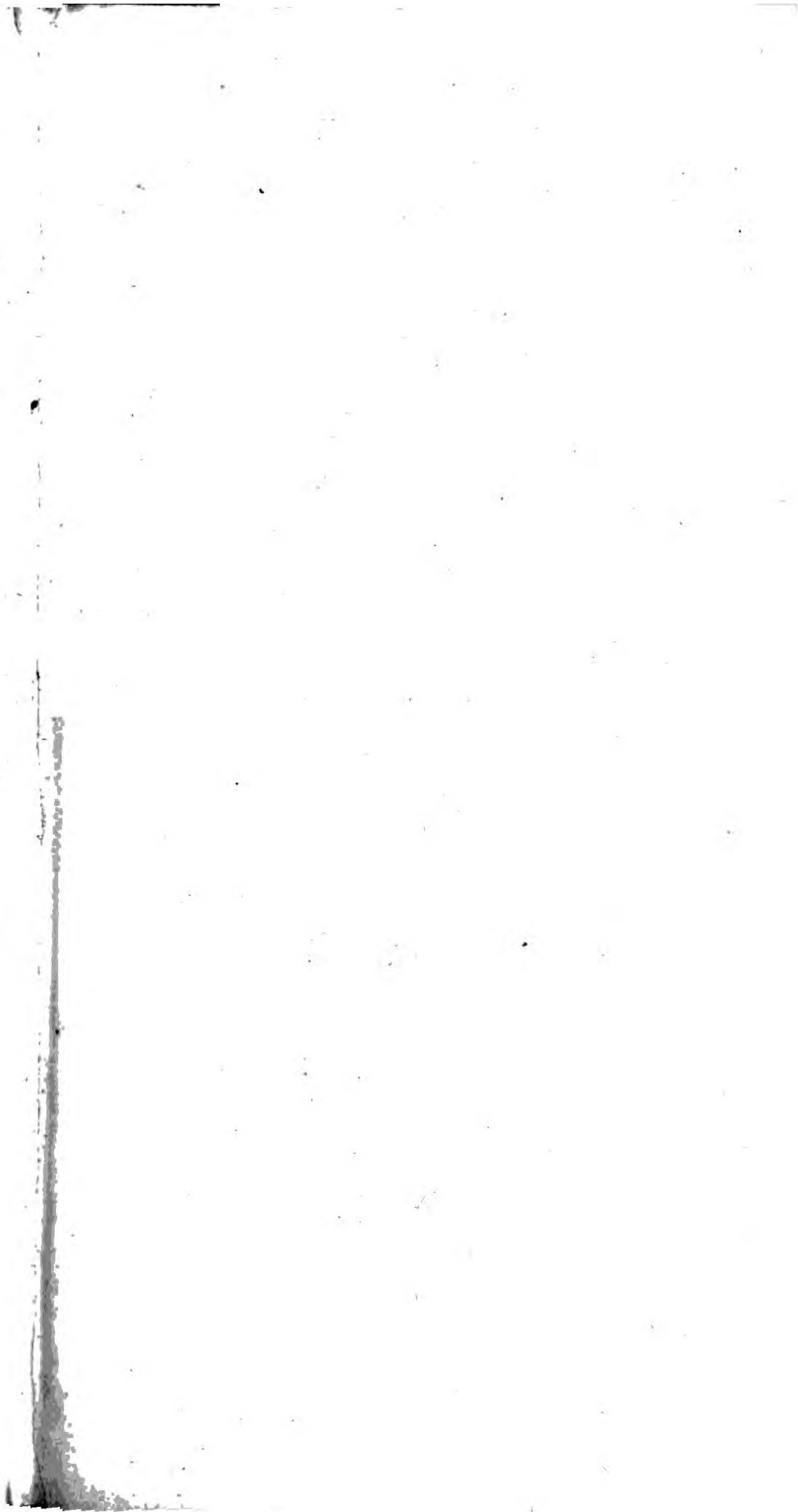


This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.



Doc B.S.

J. 122.





BAVIO VOORDAE,

VIRO CLARISSIMO ET
ANTECESSORI,

S. P.

JOANNES LUZAC.

Quid demum causæ sit, cur ego VALCKENAERIANUM hunc Libellum, tanquam infantem posthumum, ad Te potissimum, Tutorem legitimum, deferam, nemo sane mirabitur, qui & VALCKENAERIUM & Te & me noverit, BAVI VOORDA, Vir Clarissime! Etenim, si in constituendis Tutoribus, Curatoribusve voluntas Patris, quam quisque præsumat, maxime spectanda sit, cui filiolum, qui post paterna fata in lucem editus est, suscipiendum curandumque potius commisisset VALCKENAERIUS quam Tibi, quem inter familiares, longo usu & concussâ nunquam fide cognitos, habuit primarium;

quem

quem Juri Romano atque Patrio ita intentum noverat, ut severiora hæc studia mitioribus Musis non identidem temperares, sed cum iis perpetuo conjungeres; quin & primam ætatem germanæ Latinæ Poëseos sensu ita imbuisses, ut juvenilis facultatis tuæ exstent monumenta, neque nunc etiam, ætate provectior, diem abire Tibi facile patiaris, cujus quantulacunque pars seu Virgilio seu Horatio, seu alii, summis hisce Poëtis proximo, veteri vel recentiori Vati, non sit dicata? Cognoverat Te VALCKENAERIUS talem Jurisconsultum, qui, quamvis severâ lege Themin excolendam, neque flores tantum sectandos censeret, ubi fructus sunt legendi, judicares tamen (ut ante hos viginti tres annos ipse scribebas in Epistolâ illâ ad JOANNEM MEERMANNUM, quâ *Jani à Costa Prælectiones*, tuâ curâ in lucem editas, munus ei reddebas paternum, quæque vel sola Jurisconsultum literatissimum testatur,) putares tamen, inquam, atque exemplo tuo probares, *litteras humaniores cum Jure Civili proxime esse conjunctas*. Igitur, si nulla mihi causa fuisset, nisi arctissima illa, quæ Te inter & summum VALCKENAERIUM fuit, amicitie

copula ac mutua doctrinae peritiaque existimatio, quis Tibi quasi proprias miraretur inscriptas chartas, quæ nil nisi doctam elegantiam spirant atque sales?

Sed, quam magna illa sint (& sunt sanequam permagna) publicæ hujus testificationis argumenta, est mihi gravius etiam rationum, quæ me ipsum spectent, pondus: Etenim, si me veluti quendam Valckenaerianæ caritatis hæredem complexus fueris, si jam ab eo inde tempore, quo disciplinam tuam ad cognitionem Legum Civilium usumque forenses informabar, mores meos & pectus probaveris, (aperte dicam & quod summæ mihi laudi duco, palam profitebor,) quotquot ego, in hæc rerum humanarum mutabili scenâ & certissimâ inconstantia, aut amicos olim habui aut nunc etiam habeo, Te omnium expertus sum potissimum, Te fidissimum, Te in prosperis & adversis tuis meisque & Tibimet & mihi æquabilem & parem: Rem profecto nunquam non maximi faciendam & admirabilem, hac autem, qua vivimus, ætate tanto cariorem, quanto rariores sunt illi, qui amicitiam non vocent ad calculos, quique eum utilitas desit, in prosequendis officio, in

retinendis, tuendis, defendendis amicis, nullam amplius honestatem, in deserendis, — quid dico in deserendis? — in calumniandis, opprimendis, spoliandis, pellendis, nullam amplius turpitudinem esse non censeant; qui, cum infano partium studio semel sint afflati, tanquam furore aliquo fanatico correpti, veterem conjunctionem cruentis manibus non discerpant tantum & dilanient, sed ipsos, quos de se optime meritos negare nequeant, per calumnias incensæ offensæque multitudi- ni, velut ad bestias damnatos confodiendos- que, tradere gestiant.

Equidem fateor, “ omnem amicitiae vim,” ut vere scriptum est a TULLIO tuo, “ in „ voluntatum, studiorum, sententiarumque „ consensione positam esse:” Sed quid igitur? An homo ratione, virtutisque & caritatis sensu, præditus brutis adeo inferior est animantibus, ut, cum hæc extremâ tantum fame in mutuas cædes & sanguinem adigan- tur, quin ne adigantur quidem, idem ille, qui ingenium & mores humanitatis studiis emolliverit, emollivisse saltem existimetur, si spectatus olim fide & benevolentia familiaris ab opinione, quam is sequatur, discedendum sibi

fibi putet, aut de Republicâ non in diversas quidem & contrarias prorsus partes abeat, verum paulo aliter & sentiendum sibi & agendum esse judicet, omnem, quæ olim fuit, (si modo fuit unquam, nam in pectore, tanti furoris capaci, veram existere caritatem potuisse vix credam) — omnem igitur caritatem exuat &, sine rixâ, sine jurgio, sine offensâ vel levissimâ, quæ tam sævo dissidio causam dederit, innocentem & nil mali pro merito amicum veterem proscindere, labefactare, pessumdare, & in funestissimam, quam possit, ruinam dejicere conetur? Quæ si hisce temporibus nostris acciderunt & accidunt quotidie, (exempla a me non requiris, amicissime VOORDA, quo nemo melius res meas novit, & turpissimo aliquo nomine, quod alias occurrit, hanc quoque hujus Epistolæ partem non inquinare satius est,) quid illorum indignamur timiditatem & ignaviam, qui, amicitiam unice ad fructum referentes, temporum procellæ, summo etiam cum dedecore & prodicione familiarium, semper cedendum clamant; qui denique gloriæ sibi ducunt, apud potentes, quicumque fuerint vel quarumvis partium, quacunque cum famâ aut quocun-

que pretia, gratiosos semper esse, & commendationem, haud sine proprio commodo, habere atque auctoritatem? Neque ego, BAVI VOORDA! de multiplici hoc hominum genere vel verbum injecissem, nisi ex oppositis tua mihi virtus & fides cum paucis splendidius eluxissent; totiesque inter experimenta, quae de aliis feci inexpectata, fuissent probatae: Namque, si fuerint forte, (& quomodo inter viros veritatis unice studiosos deessent perpetuo?) si fuerint igitur causae, de quibus & Tu & ego diversum sentiremus, leviores sane, rerum certe summam haud attingentes, ac de quibus postea eventus, quid verum esset, docuit, nulla inde suspicio unquam orta est, ne dicam iras, ne frigus quidem. Idcirco, nisi aliud fuisset & longe potius nomen, quo Tibi hunc Libellum inscriberem, VALCKENAERIANA, Viri magni, Tecum familiaritas, nemo tamen, qui tuum peccatus, antiquos tuos mores, & in me haud ignorat benevolentiam, facile in vituperationem adducat, me hoc qualecunque monumentum conjunctionis nostrae existare voluisse.

Jam

Jam de ipso Libello nonnulla Tecum dis-
 ferenda essent, nisi ejus ortum, vicissitudi-
 nes, & post Parentis fata natales posthumos
 penitus cognovisses. Quæ Vir immortalis
 (nam, donec erunt Literæ, LUDOVICI
 CASPARI VALCKENAERII non interibit
 nomen) — quæ Vir immortalis, fervente in-
 genio, incalescente forte nimis & redundante
 profundæ eruditionis æstu, chartis illeverat,
 ipse postea ad severius examen revocavit,
 nonnulla refecuit, aut in breviorum gyrum
 coëgit. Nimirum hanc Legem ferme perpe-
 tuam rebus humanis scripsisse Numen vide-
 tur, ut nihil sit tam præclarum, nihil tam
 generosum, tam supra communem mortalium
 sortem elatum, cujus non ipsa magnitudo pe-
 riculum secum trahat, & quandam, quum ad
 apicem ventum est, velut declivem viam,
 qua vicissim atque ab adversâ parte in præceps
 feratur, omniaque humana imbecilla esse atque
 infirma apertissimo documento testetur. Divi-
 niora ingenia (& erat sane, si Literas specte-
 mus, insolitumque in hæc studia ardorem, ali-
 quid in VALCKENAERIO divini) — ejusmo-
 di, inquam, ingenia quæcunque agunt, fervidius
 agunt, nec modum, quem alii sequuntur, per-

petuo tenent. Quum hæc in *Elegiam Catullæ Callimachæam Adnotationes*, prono immensæ doctrinæ alveo, effunderet potius quam conseriberet ὁ πῶν, Poëticarum deliciarum voluptate abreptus ac vix sui compos, per latissimos Musarum campos exspatiari, imo vagari errabundus, maluit, quam tramitem timide fervare, quo ficcus & sobrius eruditionisve parvus alter rectâ incessisset. At enimvero, quamquam, secundis ipse curis nonnulla delens, plura tamen reliquit, quæ homini tristiori alieniora videantur, quotusquisque, quæso, nostrum est, qui vere humanam hanc amamus eruditionem, qui scripta nollet quæcunque a Viro severissimo liberius hic scripta reperiuntur?

Igitur non est, quod plura de Libello addam, quem nemo VALCKENAERIANO nomine ac famâ VALCKENAERIANâ, id est, summâ, indignum judicabit; in quo nemo etiam plerasque conjecturas, audaciores licet, non probet, felicemque hanc fuisse audaciam non fateatur. Illa vero pars, quæ in *Elegiarum Callimachæarum Fragmentis* corrigendis explicandisve versatur, talis est, ut, si a Bentlejo discedamus, neminem facile reperiatur iri confidam, cujus in isto quoque genere

nere

nere eximia doctrinæ ubertas & judicii acumen cum VALCKENAERIANIS dotibus, in brevi opellâ conspicuis, comparari possit.

Quod inter ea Fragmenta tertium est, nuper tractavit Doctissimus IMMANUEL - GOTTL - LOB HUSCHKE in *Epistolâ Criticâ in Propertium* pag. 32. Is vero, si Santenii *sui* emendationem reliquis Virorum doctorum conjecturis præstare censuit, (an Toupianæ etiam, nescio) & numerosiorem tamen & usui Græcæ Linguæ magis convenientem Valckenaerianam judicabit, suam autem prorsus rejiciendam esse agnoscet, quando *aliquid cuiuspiam dicere aut patefacere* Græce nunquam dici potuit εἰπεῖν τι εἰς τινα, quod foret *aliquid in quempiam dicere, sermone in aliquem inveni*, εἶπε male dicere, sed εἰπεῖν τι τινι, ut ἐξερέειν ἀλγεα κιοΦαῖς μαψαύραις, γῆ τε καὶ οὐρανῶ λέξει, non εἰς γῆν καὶ οὐρανόν, in exemplis a Valckenaerio (pag. 208.) prolatis.

Unus solummodo locus est, de quo diversa mihi a VALCKENAERIO meo sit sententia. Existimat ille (pag. 198.) CATULLIANA illa Carm. LXIX.

— *Mulier, cupido quod dicit amanti,*
In vento & rapidâ scribere oportet aquâ.

expressa esse e versu XENARCHI Comici
apud ATHENÆUM Lib. XII. pag. 441. E.

Ὁρκον δ' ἐγὼ γυναικὸς εἰς Οἶνον γράφω.

Xenarchi dictum Catullo obversatum, haud nego. Quis adfirmet tamen, cum ejusmodi dicta proverbii fere locum habeant? At *γράφειν εἰς οἶνον* aut Xenarcho aut alii cuicumque dictum unquam, id vero haud facile mihi persuaserim. Aqua certe profuens usus est communis & vulgo adeunda: Vento si agitetur annis, nihil rapidius, nihil instabilius: *Scribere*, scilicet, *in vento & aqua*, est *inscribere aqua vento agitatae*. Sed an *in cyatho* quis scribat aut *vini* cado? An digito sic ludat, an calamo? Id vel pueri fuerit, vel hominis plane ebrii aut male fani. Verum *καταχράσσειν τὴν κόνιν*, uti est apud BASILIUM, cujus locum habet JOANNES BRODÆUS *Miscell.* Lib. I. Cap. 1. id Xenarcho est *γράφειν εἰς κόνιν*. *Abacum & pulvisculum* omnes memorant, qui de primâ egerunt scribendi origine; *eruditumque pulverem* interpretati sunt multi, præter Brodæum l. laud. & LIPSIUM, DAVISIUS præsertim, qui utrumque laudat, ad CICERON. *Tusc. Disp.* Lib. V. Cap.

Cap. 23. *de Nat. Deor.* Lib. II. Cap. 18. DE ARISTOPHANIS quidem omisso loco in *Nub.* v. 177. ubi, qui in *abaco pulvis* spargebatur, ridicule dicitur λεπτή τέφρα. In ejusmodi homines, qui, Aristophanéo more, *eruditum* istum *pulverem* spernunt & rident, severius invehitur PERSIUS Sat. I. v. 131.

*Nec qui abaco numeros & secto in pulvere metas
Scit risisse vaser, multum gaudere paratus:*

Ad quem locum IS. CASAUBONUS *Scholasticum* memorat *pulverem* & γραμμάς ἐγκόντους, quarum (ait) multa ubique mentio. Quum autem descripti in abaco circuli, aliæve lineæ aut formæ, facile (ut SENECAE utat verbis Ep. 74.) in eum, quo scripta erant, *pulverem* solvebantur, hinc factum primum, ut Geometræ mensis ejusmodi pulvere conspersis potissimum uterentur, quo seu σχήματα sua & figuras, seu calculos perperam positos, facilius obducerent; mox etiam, ut quæcunque stabilia non essent, sed fluxa & sæpius mutanda, dicerentur εἰς τὴν κόνιν γεγραμμένα. Neque pluribus opus est, ni fallor, ut probabilem reddam emendationem, qua Xenarchi versum leviter sic corrigo.

Ὁρκὸν ὅτι ἐγὼ γυναῖκας εἰς ΚΟΝΙΝ γράφω.

At-

Atque ita, amicissime VOORDA, nihil foret, quod aut Te aut alium quempiam morarer amplius, ne ad degustandas hasce Valckenaerianæ doctrinæ dapes ocyus properaretis, nisi unicâ, quæ per vitam mihi forte suppetet, occasione utendum censerem, ut animum *de Analogiâ Græcâ* dicendo expleam. Inexpectatum id putes; & tamen data mihi, non quæsitâ, occasio est. Nimirum seu casu, seu fato aliquo, accidit, ut in parvo hoc Libello, & proximo quidem intervallo, scripta repererim, quæ, si ad veteres delicias, præcipuus inter Hemsterhusianæ disciplinæ alumnos, — *Analogiam Græcam* dico, — VALCKENAERIUS animum intendisset, Viro summo excidissent nunquam. Quis enim ex tam multis, qui indagandarum Originum Græcarum Latinarumque verissimam rationem ab Hemsterhusio acceperunt, eam elegantius, verius, aut evidentius tradidit, quam VALCKENAERIUS in *Observationibus, quibus viamunitur ad Origines Græcas investigandas* & *Lexicorum defectus resarciendos*; Quas Observationes, etiamsi *Prælectionum publicarum* tantum loco illas discipulis tradiderit triennium vix Franequeræ Professor, neque adeo

adeo sic exornaverit & perpoliverit, ut fecisset, si illas ipse ad posteritatem propagasset, magno tamen Juventutis commodo & emolumento, neque adeo male aut inique, in vulgus edidit. Cl. EVERHARDUS SCHEIDIUS. — Igitur, si quo juvenis tam feliciter tendebat VALCKENAERIUS, ulterius eo perrexisset, periculum hodie non esset, ut præclara disciplina Hemsterhusiana, cum ipsâ Viri maximi scholâ, intereat. Neque defuerunt Viri & auctoritate pollentes, & moribus, doctrinâ, muneribus graves, qui eum hortarentur, ut acrem vim ingenii eximiamque sermonis Græci peritiam præcipue adhiberet ad exstruendum instruendumque Analogiæ Græcæ Latinæque augustum illud ædificium, cujus primas quidem lineas, ex Hemsterhusii scholâ recens, duxerat, sed immensæ ædificationi manus ultra non admove-
rat; quemadmodum & ipse olim disciplinæ Auctor, Hemsterhusius, Socratis instar, sagacissimæ mentis cogitata discipulorum fidei committere maluerat, quam suâ, qui ad scribendum tardior erat, operâ literis consignare. Quid de Hoppio, Ærarii Belgici quondam Præfecto & insigni Reip. Batavæ ornamento,
ope-

operam illius & studium, ad conscribendas *Origines Græcas*, sedulo efflagitante, narra-
verit mihi VALCKENAERIUS, probe recor-
dor. Sed nimirum altioribus, jucundioribus
saltem, harum Literarum partibus intentus,
atque in colligendis, digerendis, expromen-
dis veteris sapientiæ eruditionisque Historiæ
& Poëticæ copiis occupatus, de pristino illo
ardore, quo antea in disquisitiones analogicas
ferebatur, tantisper remisit: Cumque aciem
ingenii in istâ eruditionis Græcæ partē non
amplius adhiberet, hinc factum, opinor, ut
illa scripserit, de quibus modo dicebam.

Nempe pag. 227. hæc reperiuntur: “ Ex
„ dictis clare saltem liquet origo vocis Cal-
„ limachææ Προχάμη, atque adeo cur istâ ra-
„ riore voce *prætextum* designaverit; sed,
„ quidquid etiam nobis narrent Grammatici,
„ *prorsus*, me iudice, LATET, cur *prætex-*
„ *tum* Æolice loquentes dixerint Μύνη, &
„ τὸ προφάσκεισθαι, Alcæus μύνησθαι:” Mox pag.
229. de rarissimâ voce λῆρος vel λῆρας ubi agit,
quæ τὸν ἀναιδῆ, vel ἀναίσχυτον, *impudentem*
notat, seu plane quem Batavi dicimus *een*
stegthoofd, “ fatius est (ait) *originem vocis*
„ *ignorare*, quam cum Eustathio aliisque ab-
„ sur-

„fūrda dicere.” — At enimvero adhibeat quisquam tutissimum “*Analogiæ filum*, quo simplicissimæ verborum formæ indagantur, quæ tribus quatuorve literis constant,” (RUHNKENII fere verbis utor in *Elogio Hemsterhusiano*) mox acclivi facile feni- tā perveniet ad verba *μύω* & *λίω*: Quorum illud *premo*, *premendo claudio* & *occulto*, cum significet, hoc *minuo*, *minuendo fran- go*; *μύνω*, forma producta a *μύω*, notat *alterum claudio*, *occulto*, *celo*; *μύνομαι*, *me ipsum occulto*, *mentem meam celo*, *vera animi sen- sa sub prætextu abscondo*, *quæsitam causam voluntati meæ prætexo*, *προφασίζομαι*: Et hinc nata vox verbalis *Μένη* est *πρόφασις*, *prætex- tus*. *Λίω* autem, *minuo*, *frango*, peperit & *λίρον* & *λιτόν*, quod utrumque, significandi colo- re parumper diversum, communem vim habet τοῦ φαύλου, τοῦ εὐτελοῦς; *tenuis*, *vilis*: sed *λιτόν* magis notat *hominem simplicem*, *qui tenuis est conditionis* & *indolis demissæ*, *humiliem*; *λίρος* vel *λιρός* *hominem ex infimâ plebe sordi- dum*, *rusticum* & *inurbanum*.

Gemina hæc derivatio nulli non & certis- sima & simplicissima videbitur: Atque hîc pa- tiare, quæso, Vir amicissime, me animi mei
fensa

fensâ candide eloqui. — Inter tot & tantâ
 monumenta singularis Providentiæ, quæ na-
 scentis hujus mundi primordia fovit, auxit,
 & direxit, augustius nullum est aut mirabi-
 lius, quam utilissimum illud, & sine quo So-
 cietas hominum vix *humana* dici possêt, lo-
 quendi scribendique artificium, & incogniti
 quidem maximam hodie partem, nee tamen
 minus veri, Linguarum natales: Sed, ut re-
 liqua, quæ ad istam rerum humanarum primò
 ævo conditionem pertinent, nos homunculos
 latent, ac non nisi a palpantibus hic atque
 illic, medias inter umbras, deprehendi cre-
 duntur, sic præsertim, quis fuerit Linguarum
 fons aut causâ, nemo est, qui adfirmare pos-
 sit: Divinam causâ fuisse ego certe existi-
 mô: De Linguâ, quam multi *primævam* sta-
 tuunt, haud loquor; neque de reliquis, quæ
 aut olim fuerunt, aut nunc etiam sive ipsâ
 sive in sobole existunt suâ, temere judico:
 Sed, si de sermone Græco & Latino dico
 quod sentio, id me profiteri reor, quod, non
 sine aliqua cognitione atque contemplatione,
 tam mihi persuasum est, quam me hominem
 esse, spirare, & vivere: Quapropter palam,
 vere, & ex animi sententiâ profiteor, illum esse
 fer-

sermonem Græcum (& quod de sermone Græco adferitur, id de illius filiâ, Linguâ Latinâ, pariter adferi, nemo hodie ambigit) — illum igitur esse sermonem Græcum profiteor, qui Divinæ Providentiæ documenta exhibeat certissima, ita ut, quæ rerum naturalium peritus, aut potius quisquam demum e multis, qui non plane hebes sit aut stupidus, argumenta ex variorum corporum fabricâ sumat, aut quæ rerum moralium sciens petat ex præceptis ethicis, ex intimo præsertim isto *sensu morali*, quam innatam insculptamque in animis immortalibus esse Legem Divinam vere censent optimi inter Philosophos, — eadem argumenta ego in origine atque structurâ Linguæ Græcæ inveniam, ut probem esse Numen, cujus potentissimis consiliis factum est, ut in ipsis nascentis mundi incunabulis sermo exstiterit, qui, sive *formam* illius spectemus *Grammaticam*, sive *indolem Philosophicam*, talis est, ut sine summâ sapientiâ efformari ac constitui nunquam potuerit: *Grammaticam* autem *formam* quum dico, ea puto, “ quæcunque pertinent ad
 „ originem immensæ multitudinis vocum verborumque, a paucissimis ac simplicissimis
 * * * „ radi-

„ radicibus, per certas definitasque flecten-
 „ di, augendi, producendique regulas; viam-
 „ que in omnibus æquabilem, deductorum
 „ vel effictorum:” *Philosophica* vero *indoles*
 illa mihi est, “ qua, primo, efficitur, ut,
 „ quemadmodum ipsæ voces *elementis* atque
 „ *origine* conjunctæ sunt, sic simile plane
 „ vinculum inter *significationes* earum repe-
 „ riatur, ita ut nulla vox a communi radice
 „ cum aliâ voce deducta exstet, quæ, alienis-
 „ simâ licet, quin plane contrariâ, potestate
 „ hodie prædita, communi tamen *ideæ*, (*spe-*
 „ *ciem* dicebat CICERO,) cognatæve *ima-*
 „ *ginis* vinculo cum alterâ illâ voce non con-
 „ jungatur:” Quam significationum cognatio-
 nem si quis paulo perspicacior & veri amans
 attentius consideret, mox fatebitur, alteram
 quoque *Philosophicæ indolis*, quæ sermoni
 Græco propria est, partem hanc esse, “ ut
 „ in adsignandis significationibus, quæ *secun-*
 „ *dæ* seu *secundariæ* & *translatæ* dicuntur,
 „ rerum actionumque humanarum *naturam*,
 „ *causam*, *finem*que Græci mirifice specta-
 „ verint; ita ut *primaria* potestas non nisi
 „ *Philosophicâ cogitatione* (ut sic dicam)
 „ cum *secundariis* cohærere videatur.”

Ri-

Rideat hæc alius, & in tenuissimâ disciplinâ delirantis dicat somnia: Equidem delirantem Democritum, dum tenuissimas viscerum humanorum fibras scrutaretur; suum Abderitis acumen invidisse haud existimo. — Ergo; objiciat mihi aliquis, — (& quoties objicientes non audiui?) — ergo rudes illi Pelasgi, quos ferinam egisse vitam, in specubus cavisque arboribus destituisse, & simplicissimam colendorum agrorum artem ignorasse, haud diffiteris, ipso Platone, cujus in re Etymologicâ novimus infantiam, fuerunt sagaciores? — Ergo, qui glandibus vescebantur *ἐπιπτόποδες, χαμμαιῶναι*, — qui frumentum ignorabant & arte contextas vestes, — *λίνον* dixerunt a *tenuitate*, *μύρον* a *clausis* pyxidibus; quibus pretiosa unguenta conduntur? — Ergo, qui a Cecrope demum Ægyptio Societatis civilis acceperunt *Legem*, eam *νόμον* dixerunt; quod *suum cuique tribuat*, atque ita subtiliter fuerunt philosophati? — At vero, qui ista a me quærat, vicissim rogem: Quum ipse negare nequeat, per certissimas derivandi regulas, quae millenis exemplis probentur; *λίνον* esse formam productam a *λίω*; *μύρον* a *μύω*; *νόμος* flexum a *νέμω*; an itaque censeat *casu* hæc

hæc omnia accidisse & *fortuito* inter se convenire? An sibi persuadeat, priscos illos seu Sellos, seu Pelasgos, seu Græcos, omni caruisse sermone, quando *μύραρα* sua atque cavernas habitabant? Si concedat sermonem habuisse, quo animi sui cogitata efferrent, an iste sermo a sermone Græco, quo cecinit Orpheus, scripsit Homerus, plane diversus & alter fuisse illi videatur? Si non fuerit diversus, aut potius si iste Pelasgorum sermo fundus fuerit ejusdem Linguae, qua eloquentia Attica æternam famam consecuta est, quo igitur modo credat factum fuisse, ut a simplicissimis primordiis tam læta, tam abundans, tam elegans illa Lingua excreverit & effloruerit? *Casu*, scilicet! & nescio quâ, *cæcâ* quidem, *felici* tamen *sorte*, hæc contigerunt? Procul dubio, uti omnia, in admirabili hæc Univerfi fabricâ, *casu* facta sunt & *fortuito atomorum concursu*! Quis enim Providentiam agnoscat? — Agnoscis tamen; & nostrorum hominum, quibus tot & tanta debemus *insipientis sapientiae* bona, non metuis ludibria? — Providentiam agnoscis, & singularem Numinis in creando, fingendo, componen-

nendo, ornando hoc Universo, sapientiam? eandem vero sapientiam, quæ omnia ad usus humanos tam magnifice, tam laute, tam benigne instruxit, in solis Linguis, (quum sermo tam insigne felicitatis humanæ sit instrumentum,) hominem, aut se ipsam potius, destituisse opineris? Qui araneas telam texere, qui aves nidulos suos mirificâ arte figere docuit, ab illo hominem, sui etiam nescium, artem effingendi sermonis edoctum negaveris? Hexagonam formam, inter circularem quadratamque cum medium teneat, maximum spatium paucissimæ materiæ includere constat; apesque in condendis favis eandem, quam Natura in crySTALLIS densandis, fabricæ legem perpetuo sequuntur: Quo, quæso, duce? — Eandem propemodum, in construendis incredibili artificio domibus suis, servant fibri: Quo, quæso, duce? — Qui apibus, qui castoribus, sui etiam, dum opus mirabiliter perficiunt, nesciis, Divinam Mentem magistram fuisse concedis, homini, ad Societatem nato, quæ sine sermone nulla esse potest, eandem Mentem, in effingendo hoc vitæ civilis instrumento præcipuo, defuisse adfirmes? Qui araneis, qui apibus, qui castoribus adest,

Is homini deficit? Apibus & castoribus in locandis compingendisque cellulis fit instinctus; homini in condenda Lingua nullus? — Absit, absit! Ego certe, cui persuasissimum est, sermonis Græci anatomen haud minus evidenter institui ac demonstrari posse quam corporis humani, in ista *divini instinctus* causa acquiescere malo, quam aut rem mihi certissimam negare, aut fortuitam aliquam rationem, (quo perugio tamen arrogans & pervicax ignorantia tutissime se abscondit) atque incerti casus auxilium implorare.

Quando vero sic sentio, si ridiculus videar, habeo tamen, cujus auctoritate me facile excusam aut defendam, Virum intelligentis judicii neque fatuum aut superstitiosum, Præceptorem meum, HEMSTERHUISIUM: Is quippe, dum, quæ ego pluribus disputo, paucis adferit, veram præjudicatæ opinionis, quam conor revellere, causam tradidit. De mirabili Linguarum instrumento & origine (*) agens, “ quum igitur, inquit, homines ad ineundam animorum
 „ omnis

(*) In Oratione de Lingua Græca præstantia, ex ingenio Græcorum & moribus probata, pag. 49.

„ omnisque vitæ conjunctionem summum
 „ Numen condidisset, *illam naturalem men-*
 „ *ti implicuit vim*, quæ, rerum imaginibus
 „ & appulsu excitata, brevi laboris compen-
 „ dio in pulcherrimum sermonis usum inci-
 „ deret; neque enim tum Societatis inter
 „ humanum genus adjungendæ necessitas,
 „ destinatusque finis, tum ad variandos fo-
 „ nos oris atque linguæ apta conformatio
 „ ferebant, ut præclarissimum ad stabiliendam
 „ hominum vitam adjumentum longâ inven-
 „ tionis morâ sepultum premeretur. Etsi
 „ vero mirificam hæc res virtutem habeat,
 „ & *conspicuum originis divinæ pignus*, ni-
 „ hilominus perpetuo atque ab ultimâ pue-
 „ ritiâ prodito consuetudinis usu obsolescens
 „ vix ad animum revocatur: Scilicet huma-
 „ nitati nativum illud obhærescit vitium, ut,
 „ quum in augustissimo nos miraculorum thea-
 „ tro Naturæ Creator & Arbiter collocave-
 „ rit, hæc tanta prodigia quotidianâ veluti
 „ contrectatione vulgata tantum non eviles-
 „ cant, nedum in admirationem nos ac stu-
 „ porem rapiant.”

Multum vero fallor, aut non solus hodie
 hanc foveo sententiam: Cum enim ab eo inde

tempore, quo acceptam ab Hemsterhusio disciplinam ferio cœpi meditari, veritas illius & utilitas magis magisque mihi fuerunt probatæ, haud mediocriter & mihi & Batavis meis adfensum laudemque gratulatus sum, quibus *Batavam* in re Etymologicâ *Scholam* ornavit Vir præclari nominis EICHHORN-
NIUS; gratulatus sum autem eo magis, quod, quæ ego de sermone Græco, tanquam qui *non sine Numine* natus sit, philosophari soleo, idem de aliis Linguis, veteribus præsertim, adfirmaverit: Germanica illius si bene interpreter, hæc scripsit (*)
Vir insignis.

„ Philologi Batavi de gravi injuriâ, (quam
 „ disciplinæ illorum Etymologicæ faciant Scho-
 „ la *Göttingensis Michaëlitica* in Dialectis
 „ Orientalibus, *Ernestina Lipsiensis* in Græ-
 „ cis,) jure querantur: Subtilem eorum ar-
 „ tem certe a meliori parte minus spectare,
 „ deteriorem semper ob oculos ponere so-
 „ lemus: Et fatendum tamen est, maximi
 „ momenti rem esse de Linguis philosopha-
 „ ri.

(*) EICHHORN'S *Allgemeine Bibliothek* B. IV. St. 4.
 pag. 744. und folg.

„ ri, variarumque Dialectorum indolem scru-
 „ tari, quod sine subtiliori anatome univer-
 „ sã earum fabricæ fieri haud potest: Ut
 „ cursum, quem tenuit ingenium humanum,
 „ ad primam usque illius scaturiginem inda-
 „ gemus, haud melior est via aut ratio, quam
 „ Linguarum perspicere fabricam, quæ ni-
 „ mirum fabrica ipsius hominis magnum sit
 „ artificium: Monumenta quippe æterna sunt
 „ illæ, quo ipse pacto sese ad humanitatem
 „ informaverit: In Linguis prima reperiu-
 „ tur documenta, quæ demonstrant, quo de-
 „ mum modo ingenium humanum sese sen-
 „ sim sensimque explicuerit; — documen-
 „ ta, inquam, quibus tempus pepercit edax,
 „ quæque velut manu nos ducant ad argu-
 „ menta, quæ de Historiâ generis humani tu-
 „ tissime colligamus. Omnes Linguae, quam
 „ diversæ etiam sint originis atque speciei
 „ externæ, quam materiã differant & for-
 „ mâ, quod ad fabricam tamen externam
 „ internamque mirificã harmoniã inter se con-
 „ sentiunt: Elementa illarum penes omnes
 „ gentes ab iisdem manant primordiis: Pro-
 „ gressus idearum, illarumque nexus inter
 „ se, universè idem est: Rationis, qua lo-

„ cutiones a rebus, quæ *sensibus* percipiuntur, ad res *morales* transferuntur, admirabilis in omnibus & evidens est convenientia: Ubique idem ingressus, idem sese exferendi atque enunciandi modus, quo utitur *facultas cogitandi humana*: Atque, ut iidem sunt sensus, eadem organa, sic & in elaborandis Linguis pares affectus, pares animi motus reperiuntur.”

„ Ista vero omnia ” — (haud illubens, mi VOORDA, Virum doctum & elegantem audis, quem me piget talia popularibus tantum suis scribere, quæ, si Latinâ veste induta essent, & pluribus prodesse &, nisi augurium fallit, perennia magis forent ac futuris sæculis placitura: Equidem temperare mihi non possum, quin totum describam locum, cujus perspicua & plana Philosophia ad sensum invitis etiam extorquebit:) —

„ Ista vero omnia (inquit EICHHORNIIUS) eum latent perpetuo, qui in intima Linguarum adyta sese non demiserit, quique earum anatomen atque (ut ita dicam) physiologiam ad prima usque illarum elementa ac monadas non persequatur: Quæ propter certe laude digna est, & haud

„ uno

„ uno nomine magnum momentum habet eo-
 „ rum opera, qui ex universis Linguarum
 „ divitiis illas, quantumcunque possunt, syl-
 „ labas eruunt, quibus primæ earum radices
 „ inhærent, quique has syllabas primitivas
 „ exhibent resectas & sejunctas a multifariis
 „ additamentis, quibus illas longa dies & in
 „ effingendo nunquam non progrediens hu-
 „ mana solertia adauxit. Qui Linguarum
 „ cognitionem cum Philosophiâ conjunxit
 „ quidem, neque tamen in profundissima ista
 „ Etymologiæ adyta penetravit, sæpe dubi-
 „ tat, an rudis & incultus homo, an *incola*
 „ Orientis aut Græciæ, ad Societatem ci-
 „ vilem nondum factus, verba sua & voces
 „ ad normam adeo constantem atque uni-
 „ formem, effingendis tonis atque significa-
 „ tionibus, potuerit formare, unumque ex
 „ altero producere? Numne mera sint so-
 „ mnia, voces compositas ad tantam simpli-
 „ citatem reduci posse? Et certe magnis pre-
 „ meretur angustiis, quicumque istud crean-
 „ darum primarum Originum effingendique
 „ inde totius sermonis artificium *meræ theo-*
 „ *riæ* tribuere vellet: Neque tamen minus
 „ manifestum est, Linguarum primordia &
 „ for-

„ formam ex *ipsa cogitandi facultate, quæ*
 „ *homini innata est*, profluxisse; quæ cogi-
 „ tandi facultas, ope mechanismi loquendi
 „ organo proprii, adjuvante cœli climate,
 „ naturâ aëris, aquæ, aliarumque caussarum
 „ innumerabilium, quæ inter contingentia
 „ censendæ sunt, sese in effingendis forman-
 „ disque Linguis, secundum perpetuas æque
 „ stabilesque leges exferit, ac Natura in cry-
 „ stallis, quæ particularum adjunctione ad
 „ certam increseunt figuram; in succino in-
 „ durando; in incrementis, quibus sensim
 „ adsurgit argyritidos arbuscula. — At enim-
 „ vero, quærat aliquis, an illa Philosophia,
 „ quæ in Linguis eo pacto supponitur, non
 „ acuta nimis ac subtilior est, quam ut vere
 „ locum habere queat? Certissime, si rudis
 „ ac ferus homo, qui Linguam effingere
 „ suam incipit, a merâ theoriâ in hac operâ
 „ suâ proficisci deberet: Sed non aliam se-
 „ quitur viam aut rationem, nisi eam quæ
 „ *naturali illius facultati cogitandi* insita est,
 „ quâ ipsa illum instruxit Natura, quæque
 „ sese secundum tempora, occasiones, atque
 „ opportunitates sponte suâ explicat & ex-
 „ pandit. Ipse, sui nescius, flexus sequitur
 „ &

„ & figuras, qui suis loquendi organis con-
 „ veniunt, quique penes homines sub eo-
 „ dem cœli climate, in eâdem Patriâ, ejus-
 „ dem originis, sub eodem aëre, iisdem
 „ aquis, eodem victu usos, eandem in uni-
 „ versum formam habere debent.” — At-
 que hæc quidem, quod ad rem nostram fa-
 ciat, EICHHORNII, Viri ingeniosi certe &
 acuti, sunt *φιλοσοφήματα*.

Quantum autem (ut ad institutum sermo-
 nem revertar,) gavifum me credis, amicis-
 sime VOORDA, illa, quæ a compluribus an-
 nis de origine sermonis Græci meditatus eram
 & professus, quæque sæpius cachinnis excipi
 videram & jocis, tam luculenter confirmari
 ad sensum ejus Viri, cujus judicium hac parte
 eo verius esse debet, quo penitus ille non
 Linguae tantum Græcæ sed Dialectorum Orien-
 talium, Alberto Schultensio & Schrödero sup-
 par, indolem ac fabricam spectaverit? Quip-
 pe quod EICHHORNIUS de *insitâ homini
 ac naturali facultate cogitandi* ait, id ego
 intelligi velim de *instinctu*, seu “ de vi illâ
 „ & efficaciâ, qua Mens Divina, cum ho-
 „ minem ad Societatem civilem creasset,
 „ ingenium illius instruxit, ut, sui ipse ne-
 „ scius,

„sciens, instrumentum sibi effingeret, sine quo nulla Societas esse poterat.” — Rudis homo tam subtile instrumentum, tam mirificum, tam aptum invenerit, scilicet! animo informaverit, & re verâ effinxerit! — Quid tum? — Rudis & a nemine edoctus fiber, bestiola rationis incapax, ædificium tam elegans, tam concinnum, tam usibus suis conveniens, extruxerit, tam industrie omnem materiam collegerit, tam affabre coagmentaverit, tam nitide poliverit! — Quid tum? — Et homo in formando sermone & fiber in instruendâ casâ suâ magistrâ habuerunt *Naturam intelligentem, cujus, ut vere CICERO, nusquam non ratio apparet.* Quæ bestiis, ad pastus capeffendos adripiendamve prædam, *machinationem quondam atque solertiam dedit; quæ non artificiosa solum, sed, (ut aiebat Zeno,) plane artifex est & provida consultrix utilitatum opportunitatumque omnium;* eadem illa Natura, quæ Mens mihi Divina est, homini, ad vitam civilem nato, in inveniundo componendoque Societatis humanæ subsidio præcipuo adjutrix fuit & fautrix. Hanc vero Mentis Divinæ opem, hoc consilium, si quis, ut in fibris

Architectonicam naturalem, *instinctum* mecum dicere velit, sive cum HEMSTERHUISIO *naturalem vim, menti implicitam*, aut cum EICHHORNIO *facultatem cogitandi naturalem, quæ sese explicat*, haud multum interest, nec valde repugno, dummodo fateatur, in hac quoque Philosophiæ parte, quæ de primordiis dicendi scribendique agit, verum esse, quod eodem fere loco ait TULLIUS (*). *Quæ copulatio rerum, & quasi consentiens ad mundi incolumitatem coagmentatio Naturæ, quem non movet; hunc horum nihil unquam reputavisse certo scio.* Nam maxima *coagmentatio*, non ad *incolumitatem mundi tantum*, sed ad ipsam *Societatem humanam consentiens*, sermo est, ita quidem ut, quicumque Analogiam nostram non ignoret, *sermonem* apud Latinos, haud minus quam apud Græcos *amorem* (ἔπος, ἔρωσ) atque *pacem* (εἰρήνη), a *nectendo, conjungendo, coagmentando* (ἀπὸ τοῦ ἔρσιν, ἔρσθαι) dictum esse noverit.

Hæc quum ita sint, mihi saltem ita esse videantur, facile intelligis, BAVI VOORDA,
Vir

(*) De Nat. Deorum, II. 46.

Vir clarissime, quanto opere doleam, eximiam illam a Triumviris principibus Josepho Scaligero, Claudio Salmasio, Isaäco Casaubono inchoatam, a Lamberto Bosio adumbratam, sed a summo Præceptore meo ita fere consummatam disciplinam Etymologicam, ut jure ab illo nomen ferat, — Scholæ, inquam, Hemsterhusianæ disciplinam interitui vicinam jam esse, quum nemo unus repertus sit, qui illam *in formam Artis* redegerit, neque (ut hodie sunt tempora) sperare liceat, ante Hemsterhusianorum, qui pauci supersunt, fata repertum iri. — Mireris forte has querelas; mirentur Tecum alii: Literæ, haud negabis, sordent; nec sordent tantum apud Batavos, sed jacent prorsus, spernuntur, & ab hominibus, quibus audacia pro ingenio, frons pro pectore, temeritas pro consilio est, palam proculcantur. Sed aies: Exstant VALCKENAERII, exstant LENNEPII *Prælectiones*: Exstat hujus *Expositio rationum analogicarum Linguae Græcæ*: Exstat Viri peritissimi *Etymologicum Linguae Græcæ*, EVERHARDI SCHEIDII, Viri laboriosissimi, curâ & industriâ auctum & emendatum. De Valckenaerio quid vere
 fen-

sentiam, dixi supra: Nihil a Viro summo profectum unquam, quod in suo genere non sit optimum & consummatum: Sed tam bene inchoatum opus deseruit; intra primas lineas substitit, neque ultra progressus est, viam aliis monstrasse contentus. Lennepius vero, in re Etymologica perseverantior, quod Plato Socrati fuit, idem ille Hemsterhusio. Nihil Socrates adfirmare solebat, quod *certum* non esset & *exploratum*. Plato contra ingenio indulgere, hypotheses fingere, aliquando subtiliter magis quam vere dicere. Vellem, quæ subactum ad Mathematicorum normam ingenium Hemsterhusii tantâ cum *evidentiâ* definiverat, ut dubitationi ferme non sit locus, Lennepius ad *probabilem conjecturam*, quin *minus probabilem* aliquando, non extendisset. Jure optimo (nec diffiteor) scribebat EICH-
HORNIIUS, ²¹“ vix negari posse, subtiliorem
 „ istam & exactiorem anatomen Etymologi-
 „ cam sermonis Græci, quæ Philologis Ba-
 „ tavis debeatur, haud carere derivationibus
 „ atque originibus, quæ *meri arbitrii* esse
 „ videantur, tandemque *in lusum ingenii*
 „ definant: Necessè esse, ut in hisce analy-
 „ seos Etymologica laboribus sæpe subsista-

primus in eo, quod esse possit. At vero
 iste Lennepianæ Scholæ nimius fuit ardor,
 qui ultra veri scopum tetendit, non sobriæ
 disciplinæ Hemsterhusianæ modus. Hæc dis-
 ciplina non *lusus ingemi*, non conjecturas,
 non *merum arbitrium* sequitur, sed *eviden-
 tiam*, si non Mathematicam, illam certe, quæ
moralis dicitur, seu cui candidus quisque ju-
 dex, & arbiter veri, ad sensum suum haud neget.
 Porro ut de *Lexico Lennepiano* dicam, quod
 sentio, quicumque opus utile & laboriosum
 tractaverit, in hac quâlicunque scientiâ nostrâ
 non plane hospes, fieri non potest, quin sæ-
 pe animadverterit, novissimas Auctoris curas
 ei defuisse. Lectionum quippe domesticarum
 vice quum hæc Etymologicas Observatio-
 nes, ad literarum ordinem digestas, traderet
 Lennepius, spatiis inclusis iniquis tum tem-
 poris tum argumenti, ea discipulis sæpius ca-
 lando excipienda tradidisse videtur, quæ oc-
 casioni & loco satisfacerent, sed pro medi-
 tate dictis scriptisque, ut in ævum durarent,
 haberi non possunt. Tum etiam ipse hic or-
 do literarum effecit, ut veritas minus eluce-
 ret, quin & interdum ipsi Lennepio minus
 appareret. Nihil, me quidem iudice, Ety-
 mo-

mologis demonstrandis magis obest, quam ordo elementorum religiose servandus. Quæ uno obtutu spectanda fuerat totius corporis coagmentatio, ex istaque conjunctione emergens ac manifesto deprehendenda forma & veritas, eo modo plane evanescunt, quia singula membra in partes diversas locaque distita disperguntur: Divulsis autem nullus amplius superest veræ vitæ color, nulla unius certique corporis species. Etenim, si ab eadem radice simplicissimâ, secundum certas definitasque regulas, videamus deducta plura verba vocesque, ita sub uno velut adpectu collocata, ut in cunctis eadem appareat potestas primitiva, per varios deinde significandi flexus in minores ramos divisa, necesse est, ut in omnibus ac singulis communem originem, indolemque similem, formam solummodo diversam, agnoscamus: Quod neustiquam tam plane, tam evidenter incurram in oculos, si unamquamque vocem suo loco consideremus, disjectam se junctamque spectemus, quæso, numerosam hanc prolem, eodem patre, eadem matre natam.

*Fides non omnibus una est, sed in
Nec diversa tamen, qualem deest esse sapientum.*

bet

*** 2

Si

Si hanc, si illam ex istis sororibus seorsum videris, conformatio lineamentorum, non prorsus quidem diversa aut dissimilis, variata tamen, te fugiet, communisque stirpis sobolem esse non intelliges: Easdem in unum locum conjungas, & sub uno oculorum obtutu colloques; mox eandem familiam agnosces, & arctissimo sanguinis atque agnationis vinculo illas sese contingere, nullus dubitabis: Quæ vero sit ista similitudo, qui suppar inter cunctas lineamentorum ductus, quæ in illis nativa ejusdem gentis nota reperiatur, nemo facile dicat, nisi qui, pingendi artem edoctus, in dijudicando vultu supra vulgus sapiat. — Pariter, qui singulas seorsum voces, singula considerat verba, singulorumque seorsum, more veterum Grammaticorum, quærit originem; non illo, qui Philosophum decet, modo præscriptam ante regulam sollicitè secutus, facile conjecturis indulgebit, in devia decidet, tandemque prorsus a vero discedet. Qui contra disciplinæ nostræ Etymologicæ, in formam Artis redactæ, peritus est, si is tali, qualem descripsi, ratione procedat, ut a primâ, eâdemque simplicissimâ, origine & potestate, non arbitrio aut conjecturâ ductus, sed

sed secundum normam prius designatam ac præfinitam, pergat ad remotiores formas ac significationes; — ut singulos, in quos late lateque succrescens hæc arbor se diffundit, ramos & folia identidem percurrat, quomodo & illi & hæc cum trunco cohæreant, & per quas intelligendi vias aut cogitandi ambages a primo fonte ad longinquam ac distantam valde significandi ditionem manaverint, demonstraturus; — denique, ut nihil adfirmet, quod auctoritate evidentis *Analogiæ* non nitatur; — si igitur Etymologus, quem mihi volo, isto pacto Artem suam exerceat, & aliis adsensum, etiam invitissimis, extorquebit, & in vero inveniundo, quod solum bonæ mentis præmium est, non nisi perraro aberrabit. Idcirco, ut paucis absolvam, “ quando
 „ *Ars est, quæ cognitæ penitusque perspectis*
 „ *& in unum exitum spectantibus & nun-*
 „ *quam fallentibus rebus (*) continetur,*” hoc desidero, ut Etymologia Linguae Græcæ in *Artis formam* redigatur. Id quamvis
 „ non nisi multorum operâ, per centum annos combinatâ, perfici posse,” existimaret

VALC-

(*) Cic. de Orat. I. 20.

VALCKENAERIUS (*), optabat tamen (†),
 ut eo perduci magnus posset Hemsterhu-
 sius, atque adeo ut quæ super hoc studio-
 rum genere, quadraginta annorum labore,
 in privatos usus collegerat, cum publico
 communicare dignaretur: Sed, quod ju-
 venis ab Hemsterhusio optabat magis quam
 sperabat; quod vero ipse, Hemsterhusio haud
 minor, prestare vir potuerat, non præstitit
 tamen (§), aut potius non perfecit: Vere
 enim dixit, se *femitam duxisse*, aut (quæ
 illius erga Præceptores erat pietas & mode-
 stia) "*femitam*, ab Hemsterhusio & Alb.
 Schultensio monstratam, sese nonnihil di-
 lataffe, quæ *femita* postea *via* esset facien-
 da." — *Viam* autem (ut phrasi Valcke-
 naerianâ utar) de *femita* faciet quicumque *Ob-*
servationibus, a Viro Magno traditis, reliquas
 addiderit, quæ, tanquam totidem *Definitiones*
 & *Axiomata*, Geometrico more, universæ
 Arti pro tam latis erunt tanque solidis funda-
 mentis, ut nulla prius totius ædificationis

(*) *Obs. ad Onis. Geom.* pag. 6.

(†) *Ibid.* pag. 5.

(§) Conferri meretur WYTENBACHII, Viri Clar.
Biblioth. Crit. Vol. III. Parte 2. pag. 195.

pars monstrari queat, quæ unâ aut alterâ *Observatione*, ante expositâ & demonstratâ, non innitatur: “Nam, ut aiebat Valckenaerius, ad hanc rem rite ordineque perficiendam, *aliquot centenæ Observationes* requirerentur:” Atque harum quidem *Observationum* nulla omnino tradenda est, cujus veritas ipsâ *Analogiâ*, i. e. copiâ exemplorum, in quibus eadem plane obtineat ratio, non demonstretur.

Cum autem illæ *Observationes* seu *Regulæ*, quæ universo ædificio pro fundamentis esse debeant, *triplicis* sint speciei; *prima*, quæ certe numerosior est, omnibus satis est obvia; *due aliæ* minus sunt cognitæ, minus saltem in censum relatæ. *Prima* nimirum species *formam* Linguae spectat *externam*, quatenus in flectendis, augendis, producendis, contrahendis verbis ac vocibus versatur; estque igitur *pars* Linguae atque Etymologiæ *Grammatica*. *Alterâ* species *indolem* illius definit sive *naturam internam*, in adsignandis, transferendis, propagandis significationibus, potestque adeo dici *pars* Linguae atque Etymologiæ *Philosophica*. *Tertia* denique species potestatem & usum verborum, vocum, ac locutionum repetit ex moribus, consuetudine, & opinio-

ne Veterum in rebus tam *physicis* quam *ethicis*, tam sacris quam profanis, tam publicis quam privatis; estque mihi quidem *pars* disciplinæ Etymologicæ *Antiquaria*. Credi autem vix potest, quam parum in *secunda* illa parte acute viderint Veteres, quam leviter *fæpius* eam tractaverint Recentiores: Sed *tertia* (vere dicam & sine arrogantia) incognita fere est aut tam negligenter adhibita, quam sunt admodum pauci, qui Archæologiam Græcam, *Civilem* præsertim, severâ lege colunt. Exemplis res clarior fiet: Et, quando quidem verba trilatera primitiva, *αλω* & *μω*, hanc nobis disputandi ansam præbuerunt, sensim eo delapsus sum, Vir amicissime, ut constituerim brevi Specimine ostendere, quæ mea in universum sit ratio in rebus Etymologicis, quæ mens, quæ in Linguis enucleate considerandis, aut ad prima usque elementa perscrutandis, moderate circumscripta Philosophia. Tu, Clarissime VOORDA, operam, in qua utilitatis nonnihil, gloriæ parum, idonei reperient Litterarum nostrarum arbitri, æqui boni consulas, me (uti facis) ama, & vale!

Scribebam LEIDÆ, *ipsis Kalendis Majis*,
anni Æræ Christianæ 1797.

LE C.

LECTURO S.

IOANNES LUZAC.

Constitueram de verbis primitivis $\Delta T \Omega$ & $M T \Omega$ *Specimen Etymologicum* Valckenaeriano Libello adungere. Quum autem, crescente, uti fit, sub manibus, dum elaboratur, materia, disputatio, quam, exempli causa propositam, brevem fore speraveram, sensim sensimque in integrum Opusculum exiret, accidit interea, ut, post multa mea meorumque adversa, Filium natu mihi maximum, optimum adolescentem, in quo appropinquantis jam senectutis spem reposueram, inopinata mors raperet. Acerbissimo casu, quem, dum vivam, lugebo, animi constantia, quam nulla unquam improbissimorum hominum erga me maleficia labefactare, nedum convellere, potuerant, ita fracta fuit & penitus afflicta, ut, per plures menses studiis impar, susceptum laborem consum-

mare nequiverim. Igitur consilium cepi *Specimen* istud *Etymologicum*, junctis fortasse aliis nonnullis meis, seorsum edendi, ut ne hæc delicias Callimachæas Tibi diutius invideam, simul ac per animi corporisque vires licebit, editâ *Dissertatione Etymologicâ* fidem liberaturus.

Unum præterea est, quod Te velim. — Post scriptam ad BAVIUM VOORDA, Virum Clarissimum, Epistolam, incidi in locum HELLADIE, quo illa, quæ de Senario Xenarcheo (pag. 10. seqq.) disputavi, aut confirmari, aut potius amplianda, forte videantur. HELLADII in *Chrestomathid* (pag. 4. ed. Meurf.) hæc sunt verba. "Ὅτι ὁ στίχος ὁ καὶ παροιμιάζομενος: Ὁρκους ἐγὼ γυναικὸς εἰς ὕδωρ γράφω. ἐστὶ μὲν Σοφοκλέους, τοῦτον δὲ παρωδήσας ὁ Φιλωνίδης ἔφη: Ὁρκους δὲ μοιχῶν εἰς πέφραν γράφω. Οἱ δὲ τὰς γυναῖκας σκώπτουτες φασίν. Ὁρκους ἐγὼ γυναικῶν εἰς οἴκτου γράφω. Dubium itaque nullum est, quin primus Jambici Senarii, qui proverbialis deinde factus est, auctor Sophocles fuerit. Illius & alii sunt in jusjurandum muliebri joci, qui *μισογύνην* Euripidem haud dedecuisse; e. gr. apud STOBÆUM in *Florilegio* Tit. XXV. pag. 123.

Ὀρκοῖσι γὰρ τοὶ καὶ γυνὴ Φεύγει πικρὰν
 Ὀδύα παίδων· ἀλλ' ἔταν λήξῃ κακοῦ,
 Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δικτύοις ἀλίσκεται,
 Πρὸς τοῦ παρόντος ἡμέρᾳ νικώμενη.

Porro ex eodem loco patet, versum proverbialem varie fuisse effectum mutatumque, ut ad præsentem materiam accommodaretur; & Philonidem quidem Comicum dixisse,

Ὀρκους δὲ μοιχῶν εἰς τέφραν ἐγὼ γράφω.

Sic enim trimetrum explendum esse, jam vidit BRUNCKIUS. *Vir. Clar. Fragm. Sophocli* pag. 39. cujus eruditam sagacitatem pariter haud effugit ex Athenæo emendandum *Hel- ladium*, legendumque:

Ὀρκους ἐγὼ γυναικῶν εἰς οἶνον γράφω.

Qui autem ab Aristophane *eruditum pulve- rem* λεπτήν quoque τέφραν dictum meminerit, is forsitan in Philonidæ Senario confirmatio- nem meæ conjecturae reperire sibi videatur. At vero XENARCHUS *in Pentathlo* mulie- rum *temulentiam* risit, quo & pertinet Fra- gmentum, quod paulo ante habet idem ATHE- NÆUS pag. 440. E.

— Ἐμοὶ γένοιτο σοῦ ζώσης, τέκνον,
 Ἐλεύθερον πιῶσκαν οἶνον ἀποθανεῖν.

Tum

Tum præterea Athenæus, de *vinosis* agens, utrumque Xenarchi locum in medium attulit. Idcirco, quamquam recte se habent disputata de eo, quod absurdum sit, si quis *in vino scribat*, existimo tamen secundis curis, ipsum illud *absurdum* ad vim Comicam dictionis Xenarchei pertinuisse, etiamsi Horatius inter *Plautinos sales* tale dictum forte retulisset. Cæterum apparet, Catullo Senarium Sophoclis proverbialem, potius quam Xenarchum, fuisse obversatum.

Scribebam LEIDÆ Nonis Januariis 1799.



D E E L E G I S
C A L L I M A C H I
EXAMINANTUR TESTIMONIA.

P R O P E R T I V S,

III Eleg. I, 1.

*Callimachi manes, & Coi scripta Philetæ,
In vestrum, quaeso, me sinite ire nemus:
Dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro;
Quove pede ingressi, quâve bibistis aquam.*

Ista sic mihi jungenda videntur: his medium quod vulgari solet distichon, est illud quidem, ut arbitror, *Propertii*; sed aliter ab illo scriptum, neque hac in sede; quomodo enim aut *Propertius* aut alius istius aevi Poëta dici potuit — *Primus*

A

Ita-

Itala per Graios orgia ferre choros?

Ex Heliconis vertice veniens Romanus Musarum
sacerdos dici potius debuit:

Graia per Italicos orgia ferre choros.

Rarius istud κτηλὸν ab ipso tamen adhibetur *Ovidio*
Met. XV. v. 9,

Graia quis Italicis auctor posuisset in oris Moenia.

Suspitor, versuum in hac Elegia nunc tertium,

Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos,

initium olim alterius Elegiae fuisse; cuius istud
tantum distichon ab illo legi potuerit in membra-
nis, carmina *Propertii* lacera complexis, atque in
cella vinaria repertis, qui primus, ex membran-
is istis, madore partim & situ vitiatis, carmina no-
bis inter elegos veteres omnium elegantissima *Pro-
pertii* descripsit. —

Haec si sunt, ut esse videntur, vera, medium
inter duo distichon separatim sic collocari poterit:

Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos,

Graia per Italicos orgia ferre choros.

De solo autem Elegiaco carmine est accipiendum:
nam *Horatius* Lyricum carmen, ex Aeolicis *Sap-
phus*, *Alcaei*, atque aliorum expressum, primus
Romae cecinit: Libri III. Carm. haec sunt paene
ultima:

Dicar

Princeps Aeolium carmen ad Italos

Deduxisse modos: sumo superbiam

Quaesitam meritis.

Sumo

CALLIMACHI TESTIMONIA. 3

Sumo hoc in loco, & v. seq. Tu mihi D. corrigebat T. noster Hemsterhusius. In primo Propertii versu, per omnes Edd. repetita,

Coī sacra Philetæ

quid sint, nemo nobis tradidit, aut videtur traditurus; sed novimus omnes quid sint

Coī scripta Philetæ.

Qui iam sæpe viderunt vocem *scripta* sic compendio contractam in *scra*, mirabuntur, tam facilem sibi non in mentem venisse lectionem, quam ipsius esse fatebuntur *Propertii*, cuius esse norunt & ista (ex L. II, Eleg. II, 31. Eleg. XXV, 87.)

Et sua quum antiquæ committit scripta Corinnae.

Haec quoque lascivi cantarunt scripta Catulli,

Lesbia queis ipsa notior est Helena.

Haec etiam docti confessa est pagina Calvi.

[Ad ultima comparari poterunt ex epigrammate *Poësidippi* apud *Alben.* XI:II. p. 596. D.

Σαπφῶα — φθελγόμεναι σελίδες

Οὔνομα σὸν μακαριστὸν.]

Scribendum etiam arbitror in altero disticho:

Dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro;

Quove pede ingressi, quove bibistis aquam.

quod a primis Editoribus in nonnullis inventum videtur apographis: neque enim scribi potuit, ut equidem iudico,

Dicite, — quam bibistis aquam;

aut, — — qua bibistis aqua;

bibisse noverat utrumque e puro fonte Castalio:
scripserit itaque more suo,

— *quæve bibistis aquam.*

Est illud Graecorum ἦ, vel ἦμερ, saepe supple-
dum per μεῖδρ, vel χαίρα, vel ὀδῶ, restituendum
Empedocli Clementis Alex. Strom. V. p. 694. in
fine, Euripidi in Medea v. 365. & alibi. — Quæ,
id est, qua parte fontis, in antrum sacri nemoris
per rivulum decidentis, biberitis: atque ita loqui-
tur ubique praeter alios *Propertius.* [I El. VI,
31. XI, 2. II, XIII, 46. XV, 24. III El. II, 3, 26.]

— *mollis quæ tendit Ionia, seu quæ*

Lydia Pactoli tinguit arata liquor.

Quæ iacet Herculeis semita litoribus,

Quæ formosa suo Clitumnus flumina luco Integit.

Bellerophontēi quæ fluit humor equi.

Bibisse autem *Propertium*, qui ad eundem fon-
tis in antro rivum paullo tamen stabat inferior,
quam steterant *Callimachus* & *Philetas*, sic ut de-
currentem ab ipsorum velut ore sacrum liquorem
biberit, ipso teste, dubio vacat: in sequente mox
Elegia, *Visus*, inquit, *eram*,

Visus eram molli recubans Heliconis in umbra,

Bellerophontēi quæ fluit humor equi.

vs. 38,

E quarum numero me contigit una Sororum;

Vi reor a facie, Calliopea fuit.

Ultimum Elegiae hoc est distichon:

*Talia Calliope; lymphisque a fonte petitis
Ora Philetea nostra rigavit aqua.*

P R O P E R T I V S,

III Eleg. VII, 43.

*Inter Callimachi sat erit placuisse libellos,
Et cecinisse modis, pure Poëta, tuis.*

Ex membrana veteri primitus publicatum, *dure Poëta, Callimacho*, atque adeo *setiam Propertio*, prorsus erat indignum: ab ista voce nimis longe recedit, quod Amicus nollem vulgasset, *Coë Poëta*: nam quae tandem erat causa, cur *Philetæ* hic pariter cum *Callimacho* faceret mentionem? una duntaxat litera fuit a *Scrivario* mutata, legente *Dore poëta*: hoc *Broukbusius* arripuit: sed *dure* mutari debebat in *pure*; quod probarunt, ingenia capitalia, sic scriptum locum proferentes, *Scaliger* & *Bentlejus*; cum his legamus in posterum:

Et cecinisse modis, pure Poëta, tuis.

Puri sermonis erat amator, Caesare iudice, Terentius: in elegis *Callimachi* nihil erat tumidi, nihil inflati: testis est ipse de se, sed idoneus:

Μηδ' ἀπ' ἐμεῦ διφᾶτε μέγα ψοφέσαν ἀοιδὴν.

6 D E E L E G I S

Cyrenaei vatis elegos, ut cum *Homero* loquar,

Παρθίνῳ ἠίδεός τ' ἀειζέλον ἀπλήλουιν.

Nostro disticho hoc proximum succedit *Propertii* votum, voce cum *Burmanno* transposita legendum,

*Haec curent pueri, curent haec scripta puellae,
Meque Deum clament, & mihi sacra ferant.*

Heroï carminis opus tangere conatum ipse Apollo,
qui forte viderat os admoventem sacro fonti, qua
parte biberat Annalium Romanorum conditor *En-*
nius, sapienter ab incoepto retraxit, hac admoni-
tione (III El. II, 17,)

Non hinc ulla tibi speranda est fama, Properti,

Mollia sunt parvis prata terenda rotis:

Vt tuus in scamno iactetur saepe libellus,

Quem legat expectans sola puella virum.

dixerat de suo poematum libello illud ipsum *Strato:*
εὐποχὲς (ἔφθονέω) βιβλιδιον — *Parve (nec invidéo,) liber,*

Πολλὰ κὶ φοιτήσεις ἐπικόλπων, ἢ, ὠδὲ διφραῖς

βληθέν, πολμήσεις κείνα δίγειν ἀφίβως.

in epigr. L. inter illa quae nobis edidit *Brünckius*,
inexpectatum illud hac aetate elegantis *Atticis* in-
staurandis & corhurno *Sophocléo* lumen, *Argen-*
torati suae *Galliae*que adeo ornamentum: sed in
istis *Stratonis* scribi non debuit, ὠδὲ διφραῖς βληθέν
quod vereor ut *Graecum* fit; sed

— ὠδὲ διφραῖς — βληθέν

id est ὠδὲ βληθέν διφραῖς. *In scamno iactari*, est paene
scamno obici: parum distat forma loquendi *μηλίου*

ὠδὲ

CALLIMACHI TESTIMONIA. 7

καθηθηται. iam olim vere emendabam *Athenaeum* III. p. 84. E. κατηδικαστ' πιναις φρεσιν θελων βορην, και κερως ευρεθεντες και εδδ αυτες λασιστοις ζωις καθηθηται. male distracta, quae per Edd. vitiata vulgaruntur, απαισι τοις ζωις, sic unius literae mutatione sanabam: *ieiuni* non tantum, sed dierum aliquot *abstinentia cruciati* dicuntur λασιστοι, apud *Athen.* VI. p. 247. E. *Plutarch.* T. II. p. 635. C. p. 687. D. *Heliodorum* L. VIII. p. 378, 36. &c. — in *Polyaeni* VIII, C. 46, tyrannus Critonis Corinthii filios ante ora parentum παρεβαλε θελοις πεινωσι. θεσειν αγγελαις (*fame efferatis*) καθηδοθεις est in *S. Ignatii* Martyrio p. 160, 6. apud *Iustinum* L. XLV, C. 4, ex filiae stupro natum infantem crudelis avus — *canibus primo ieiunis, & multorum dierum abstinentia cruciatis, mox etiam suis obiecit.*

P R O P E R T I V S,

II Eleg. XXV, 31.

*Tu potius Mimnernum & Musam imitare Philetæ,
Et non inflati somnia Callimachi.*

Praeter alios, nuperi nobis Editores vulgarunt:

Tu satius Musis meliorem imitere Philetam:

In *Propertio* saepenumero me [pudet pigetque
ejus amatorum, *Elegantissimi Broukbusti, Burman-*

nique nostri *Secundi*; qui Poëtae suo castigatissimo ea etiam affingunt, quae in suis sibi poematiis esse iudicarent dedecori. Primum in his mos geridebuerat *Ioanni Schradero* sic in Cap. VII. Emen-
dationum scribenti p. 141, “*Optimorum scripto-
rum consuetudo fert, ut dicatur, satius est imitari
Philetam.*” Nihil in isthoc opere duraturo, publici
reverens & posteritatis, scripsit nostras ille, vir lon-
ge Eruditissimus, nisi lenta meditatione saepe re-
tractatum: incertas tamen coniecturas periclitati be-
ne monenti non auscultarunt. Fac in unica, quae
reperita fuit, veterrima membrana has tantum lite-
ras potuisse legi:

Tu...tius M....m...r.m.. imit.re Philet.

hiatus impleri potuerunt a describente:

Tu satius Musis meliorem imitere Philetam.

Nic. Heinsii felix ingenium aptissimum hic detexit
Mimnermi nomen: potius est a *Schradero*. Lega-
mus itaque:

*Tu potius Mimnermum, & Musam imitare Philetæ,
Et non inflati somnia Callimachi.*

Quid vero sunt, obsecro, *somnia Callimachi*? an,
quod viri credidere primarii, his designantur *αἴτια
Callimachi*? sed *αἴτια* hexametris, non versu Ele-
giaco, scripta, poemata dabant in historia veteri &
in originibus civitatum perdocti Grammatici, saepe
tenebricosum; quod idcirco *Clemens Alex.* Strom.
V. p. 571. cum ipse ibide, *Euphorionis* carmi-
nibus, *Alexandra* comparans *Lycophronis*, crucem

CALLIMACHI TESTIMONIA. 9

vocat Grammaticorum. Elegiaca contra *Callimachi*, puro sermone scripta seculi Ptolemaïci, a pueris etiam & virginibus absque interprete facile intelligebantur. In *αἴτια*, commodum accidit ut in libris etiam nostris memorentur commentatores *Ephroditus* & *Theon*; ille quidem apud *Stephanum Byz.* in *Δωδώνη*. *Theon* bis in *Etymologico M. ἐν Ἐπισημῶναι ἔ αἰ & ἔ β' Αἴτια Καλλιμάχου*. p. 160, 32. p. 207, 47. & quia haec in *αἴτια* *Callimachi* legit atque excerpfit Grammaticus iste veterum Scholia, multos apud *Etymologum* detexi versus hexametros, absque auctorum nomine lectos in Edd. quos ego, probabili ductus coniectura, quia nec *Nicandri* sunt neque *Apollonii*, ex *Αἴτιων* opere *Callimacheo* suspicor derivata. — *Αἴτια* vero Grammatici & Philosophi multum sane sunt diversa. *Pythagoras* ex. gr. (*Ovidii Met. XV, 67.*)

— *magni primordia mundi,*
Et rerum causas, & quid natura, docebat;
Quid Deus; unde nives; quae fulminis esset origo;
Iuppiter, an venti, discussa nube, tonarent;
Quid quateret terras; qua sidera lege mearent;
Et quodcunque latet.

Haec & horum similia carmine posse tradi, praeter Graecos Physicos veteres, satis sunt documento *Lucretius* & *Manilius*. — Cuius fuerint generis *Αἴτια* *Callimachi*, illinc enarrata satis ostendunt: versu scriptum poema heroico fuisse monstrant apud *Etymologum* in *Ἄστυον* lecta:

Ἡ μὲν, ἀετρίζουσα μέγα τρυφῶ, ὑψίζωνθ·

Ἄσυρον εἰσπνέβαινε.

& in voce Δανάκης,

Τένεκα καὶ νέκυες παρθμῆιον ἔπι φέρουται

Μῆνη ἐνὶ πολλίων, ὄγε τέθμιον οἴσεμμε ἄπας

Ἐν σομάπασσι, νεὼς Ἀχεροντείας ἐπίβαθρον,

Δανάκην.

nam, cur illud fragmentum Hecales esse censeret, quod modeste dictum sit, *T. H.* causae nihil, opinor, habebat: illinc etiam sumptum arbitror, quod est ex *Schol. Nicandri* inter *Bentlejana* CXXXIX,

Καὶ τελευτῆτι Περσηῶς ἐπώνυμθ, ἧς ὀρόδαμνον

Διγώσῳ κατέπηξε.

Mitto nunc sine nomine lectos versus, quos ex αἰτίαις esse puto *Callimachi*; quod mihi Poëma *Propertio* saepe videtur obversatum libro IV. Carminum Eleg. I. II. IV. VI. VIII. IX. Decimae hoc est initium:

Nunc Iovis incipiam causas (αἴτια) aperire Feretri;

Armaque de ducibus trina recepta tribus.

Magnum iter adscendo; sed dat mihi gloria vires;

Non iuvat ex facili lecta corona iugo.

αἰτίων etiam opus, felicissimum Graecorum imitorem, *Ovidium* suspicor in *Fastis*, velut exemplar, saepius expressisse. —

Sed quae tandem ratio viros eruditissimos impulit, ut αἴτια *Callimachi* *Somnia* dici posse putarent a *Propertio*. — A veritate parum absuit *P. Burmannus Secundus*, qui in fine adnotationis nimis diu protractae, “ forsan, inquit, *Callimachus*,

” chus,

CALLIMACHI TESTIMONIA. II

„ chus, in [*airos*, vel] Elegis amatoriiis, somnia
 „ poëticis coloribus deducta scripserat, ad quae re-
 „ spiciat *Propertius*.” Duas voces, uncinis a me in-
 clusas, si omisisset, vera, me iudice, scripsisset vir
 optimus mihiq; semper, dum nobiscum fuit, amicus.

— *Non inflati somnia Callimachi*

erant Elegiaca; qualia *Propertii*, III El. II,

Visus eram molli recubans Heliconis in umbra, &c.

L. IV El. VII,

Cynthia namque meo visa est incumbere fulcro,

Cum mihi somnus ab exsequiis penderet amaris &c.

— Quem hac Elegia (xxv L. II.) *Propertius*
 ut amicum perfidum sub nomine ficto infectatur,
 quemque *serum* amatorem laetabatur tamen Veneri
 tandem sacra facientem Venerisque filiolo, Lynceus
 ante, cum severa esset adhuc vita, *airos* legerat
 Philosophorum: v. 27,

Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris

Proderit; aut rerum dicere posse vias?

Aut quid Lucreti tibi profunt Carmina lecta?

Nil iuvat in magno vester amore Senex.

Nunc tandem aegro medicamina soli dare poterant
Egwloxà cantantes Poëtae, *Mimnermus*, *Philetas*, &
Callimachus, vel his longo tamen intervallo pro-
 ximi, in amatoriiis somniis, quibus suas quisque sibi
 visus fuerat habere delicias:

Tu potius Mimnermum, & Musam imitare Philetas,

Et non inflati somnia Callimachi.

Est in eadem Elegia (xxv, L. II,) viva vehe-

men-

mentis amoris imagine, locus a *Propertio* expressus ex Epitaphio, quod *Bioni* praeceptorum cecinit & amico *Moschus*: v. 9, *Lynceum*, ait,

Lynceum, tunc meam potuisti tangere curam?

Perfide, nonne tuae tunc cecidere manus?

In isto *Moschi* carmine III legitur v. 116.

Φάρμακον ἦλθε, Βίων, ποτὶ σὸν σῶμα, Φάρμακον εἶδες.

Πῶς πεν τοῖς χεῖλεσσι ποτέδεξαι, κοῦκ ἐγλυκάνθη;

certe, nisi & in his fallor, recordabatur horum *Moschi*, qua Elegia mortem deflet *Ovidius Tibulli*, III Amor. Eleg. IX, 41.

Tene, sacer vates, flammae rapuere rogales;

Pectoribus pasci nec timuere tuis?

Quod paulo ante dicebam, gavifum tamen *Propertium* idcirco, quod severus ille Lynceus, sive Ponticus, (cuius utinam legi posset a nobis *Thebaïs*,) coactus esset tandem Venerem & Cupidinem suos nunc precibus Deos adire, quos habuerat ante Socratis & *Epicuri* discipulo minus dignos, illud, inquam, nititur eiusdem Elegiae *Propertianae* (xxv, L. II) v. 25.

Lynceus ipse meos ferus insanit amores;

Solum te nostros laeter adire Deos.

hoc, etiam in nullo Codice lectum, a Criticis debuerat, a Poëtis saltem, probari, pro vulgatis, *meus Jeros ins. amores*: in his — *rus ins* absque longiore mora ne legi quidem potest: quid vero syllabam producit nisi mora, quae unum velut temporis momentum duplicat? cur ultima in versu heroico, elegia-

CALLIMACHI TESTIMONIA. 13

giaco, iambico, trochaico, imo in plerisque omnibus versuum generibus semper est, & per naturam suam, longa? quia in fine versuum semper nonnihil ante haeremus, quam sequentem legere incipiamus: haec est excellentis Theologi *Sam. Clarkii* Patris minime vulgaris in *Homerum* observatio.

O V I D I V S,

Amor. I, Eleg. XV, 13,

Vivet Maeonides, Tenedos dum stabit & Ide.

Vivet & Ascraeus; —

*Nulla Sophocleo veniet iactura cothurno;
Cum Sole & Luna semper Aratus erit.
Battiades semper toto cantabitur orbe.*

Non a conditore Cyrenes, sed ab ipso patre fuit *Battiades* dictus; nam *Battum*, [virum bello clarum,] patrem habuisse, matrem *Mesatmen*, novimus e *Suida*. — Matrem suspicor ad filium invisendum Alexandriam venisse; domum navi revehendam Poëtam voto fuisse prosequutum, quod, ex Elegia verisimiliter in honorem carissimae sibi
ma-

matronarum scripta, *Scholia* nobis servarunt in *Apollon. Rhod.* (fragm. est inter *Bentleiana* CXXVI,)

Δεσπίναι Λιβύης, Ἡραίδες —

Μητέρα μοι ζώσααν ὀφέλετε —

In isto fragmento, qui toties illud descripserunt, Editores eruditissimi turpe tamen vitium reliquerunt ὀφέλετε, pro ὀφέλετε prius significaret, *augete*; quod hinc alienum est: ὀφέλετε, ex usu etiam *Callimachi*, significat *debetis*. *Horatii* memor *Anna Fabri*, quae in *Callimacho* tractando mulier viros, unum alterumque editorum, longe superavit, & in eleganti Praefatione populares suos mordet eruditulos, ab ipsis, feminarum reverentibus, non remordenda, (quod ne vel a *la Mottano Dacieriae* evenit epitheta quaedam Homericæ ridente,) *Anna*, inquam, *Fabri*, optime verbi sensum expressit: *vous me devez rendre ma mere*: hoc iuvenem se legere senex, quid mirum? non recordabatur *Flemsterhusius*. — Pie autem metuens *Callimachus*, ne in syrtes Libycas, sive in cumulos arenaceos, tempestate iactata navis prope portum Cyrenaicum impingeret, quae sibi creditam Poëtae vivam matrem debebat, Nymphas orat Libyftidas, ut navem, atque adeo matrem, navi creditam, servent incolumem. Vel *Catullo* teste *Carm. VII, 3,*

magnus numerus *Libyssae* arenae
Laserpifera iacet *Cyrenis*,

Ora

CALLIMACHI TESTIMONIA. 15

Oraclum Iovis inter aestuosi

Et Battii veteris sacrum sepulcrum.

Patrem Battum, ut virum qui in commodum patriae militaverat, avum laudat *Callimachum*, & semet ipse in Epigramm. XXII. Epigramma XXXVII, ultimum inter *Brunckiana* in Analect. Gr. I. p. 475, sibimet vivus scripsisse (quod & Romae postea fecit pater *Ennius*: *Cicero* Tusc. I. C. XLIX, &c.) videtur, sepulcro incidendum: leve illic vitium, a se quoque relictum, quo candore *Brunckius* est, vir mihi amicissimus, mox, sat scio, confitebitur; neque adeo recusabit in posterum mecum legere:

Βαττιάδew ωδρὰ σῆμα φέρεις πόδα, εὖ μὲν αἰοιδὴν

Εἰδότη, ἐν δὲ οἴνω καίρω συγχελάσσω.

ab omnibus vulgatum fuit, εὖ δὲ οἴνω —. *inter pocula* quae fierent, vel dicerentur, fieri dicuntur παρ οἴνω· ἐπὶ δὲ ποτηρίῃ· vel ἐν οἴνω. *Sophoclem* (ingenium *Callimacho* fuit in multis *Sophoclei* simile) *Ion* *Cbius*, cuius fuerat usus hospitio, ἀνδρῶν dixit παιδιώδη παρ οἴνω, καὶ δεξιῶν, apud *Athen.* XIII. p. 603. F. apud *Lucian.* III. p. 502. *Aeschylum* *Callisthenes* dixit τὰς τετραγώνιας ἐν οἴνω γράφειν· τὰς ἐν οἴνω καὶ παιδιῶν Φωνὰς dixit *Plutarch.* I. p. 612. B. παρ οἴνω ipsius est *Sophoclis* *Oed.* T. v. 790.

OVIDIVS,

III Artis Am. praecepta dans puellis, v. 329,

*Disce etiam duplici genialia nabilia palma
Verrere; conveniunt dulcibus illa iocis.
Sit tibi Callimachi, sit Coi nota Poetae,
Sit quoque vinosi Teia Musa senis,
Nota sit & Sappho.*

Vt *Sapphus*, atque *Anacreontis*, cantari poterant etiam ad citharam *Callimachi* & *Philetæ* Carmina: poterant etiam, citharæ nervos verrentes, aut plectro pulsantes, digiti cum cantante puella velut loqui: Quae *Iac. Perizonius*, non sine erroribus scripta, congesserat, in *Aeliani* V. H. III, C. xxxiv, forte lecta *Burmannum* patrum retraxissent ab istis in *Ovidiana* scribendis: ego fateor, me non satis hæc intelligere: non miramur tamen hac & patrum aetate doctos sic scribentes Literatores, qualia certe non excidissent in talibus *Scaligero*, *Casaubono*, ceterisque istius aevi viris literatis: his notissima vox erat Palaestina נבלά, in historia Hebraica *Salomonis* scripta נבל; de qua *Is. Casaubonus* iam paucis egit ad *Strabon.* X. p. 723. hic vero nollem *Animadv.* in *Atben.* IV. p. 253. de voce νάβλον

CALLIMACHI TESTIMONIA. 17

cogitasset apud Comicum restituenda; nam verbum ibi pessumdat, atque illinc est aliena; sicut ostendit, inter eruditos Theologos, humanarum literarum peritiss. *Thom. Gataker. A. M. P. c. XXVI. p. 713.* — de voce Orientali plenius egit & cum cura *Sam. Bochartus Geogr. Sacrae P. II. L. II. C. VII.* quod vero vulgato apud *Quidum* verbo (perdoctum virum, sed non sane κερτικώτατον, viariata millies deceperunt,) nixus, *Bochartus, inter pulsandum,* dicit, vertebatur utraque manu; minus cogitate scriptum est: ubi Auctor brevis historiae *Salomonis* primam vice νάβλας memorat & κινύρας, quas ille ex ligno pretiosissimo, quod nondum dedolatum (ξύλα ἀπελέκητα omnino illic servanda sunt: esse debebant ligna ἄγλυφα, vel ἄξεσα, sive ἔπω εἰρησμοῦσα quae voci *Sophoclis* ἀσκέπαρον, ut & ἀπελέκητον, inserviunt interpretandae in *Schol. in Oed. in Col. v. 101.* hinc ap. *Suidam,*) ex intimo Oriente missum acceperat, aulae suae templique cantoribus fieri iusserit, III Reg. X, 12. Φασίν, inquit *Procopius,* ἢ μὲν Νάβλαν δακτύλοις, ἢ ἢ Κινύρας ἀνακρέωται πλήκτρων· ad quae intelligenda prodesse poterunt *Perizonii* in *Aelianum* observata. — Per Phoenices sive Palaestinos mercatores una cum instrumento Musico translata vocem, e Graecis qui supersunt Scriptoribus, primus adhibuit *Sophocles* hoc versu, quem nobis *Plutarchus,* unus omnium quos ego quidem noverim, conservavit T. II. p. 394. B.

Οὐ Νάβλα κωκυτοῖσιν, ἢ λύρα φίλη·

B

ge.

genialia nabilia vocans atque ista scribens *Ovidius*,
 — *conveniunt dulcibus illa iocis*;

Sophoclea videri poterit spectasse: hariolor tamen
Ovidium in his etiam ante oculos habuisse versus
Callimachi, qui vocem invenerit in sacris Iudaeo-
 rum Alexandrinorum libellis, quos a Bibliothecae
 Regiae custode *Callimacho* hic illic lectos non unam
 ob rationem mihi dudum persuasi: — *Sidoniam* esse
 vocem *Sopater* parodus agnovit, *Atbenaeo* teste,
 IV. p. 175. C.

— ἔπε ἔ Σιδωνίε

(A) Λαρυγγόφωνο ἐκκεχέρδω τύπῳ.

vulgata, ἔπε ἔ Σιδωνίε νάβλα, ne *Casaubonum* quidem,
 nedum metri profus ignorantem *Bochartum*, offen-
 derant: ut efficerent fenarium, vox olim proximis
 adscripta in marginem erat repellenda: quae legun-
 tur illic paulo post apud *Atben.* eiusdem *Sopatri*
 verba, Νάβλαν memorantis,

ἔγρετω δέ τις

Τὸν ἠδονῆς μελωδὸν βιάζων χορὸν,
 conspirant cum *Ovidianis*,

conveniunt dulcibus illa iocis.

Vt *Callimachéa* conveniebant, *Philetéa*, *Anacreon-
 tis* imprimis, & *Sapphús* carmina, ad *genialia na-
 bilia* blanda voce ab eruditulis combibonibus molli-
 ter cantanda.

O V I D I V S,

Remed. Amor. v. 759.

*Callimachum fugito; non est inimicus Amori:
Et cum Callimacho tu quoque, Coë, noces.*

Tristium L. II, 367.

*Nec tibi, Battiade, nocuit, quod saepe legenti
Delicias versu fassus es ipse tuas.*

Ex Elegiacis *Callimachi* quis tandem veterum nobis Ἐρωϊκά, & quo nomine conservasset? sed epigrammata nonnulla supersunt, ex quibus, quod nollem, nimis est manifestum, paene in hoc etiam postremo disticho, meditata semper canentem, *Ovidium* veracissimum testem. Paulo emendatius, quam in Edd. optimis vulgantur, ex epigrammate XXX duo hic versus adponam:

Λυσικλῆ, σὺ γὰρ ναίχῃ καλὸς, καλὸς ἄλλὰ, πρὶν εἰπεῖν

τῆτο σαφῶς, Ἦχῶ φησὶ περ, ἄλλ' ἔχῃ.

In ultimo versu, cum Codices offerant τῆτο, cur, quaeso, *Bentleji* recepere coniecturam ὦδα; quod sic ter repetitum uno epigr. posuisse crederemus Poëtarum. ἢ δαίμων ἔστιν ἀνελεύθερον Καλλιμάχον; ut scribit *Porphyrus* in *Quaest. Homer.* IV. p. LXXXVI. —

In horum primo, pro σὺ ῥ, quod ferri, me iudice, nequit, usitatissimum requiritur σὺ γε · tu quidem profecto, σὺ γε ναίχι καλός. — Proxima quid sibi velint, partim *Bentlejus* indicavit:

σὺ γε, ναίχι καλός, καλός, —

antequam amator suum καλός, sonora voce repetitum, clare esset eloquutus, Echo quaedam hanc & vicinam, paulo aliter, quam nos solemus, enunciata, ἐχθ' ἄλλ'⊙, ingeminaverat:

ναίχι καλός, ΚΑΛΟΣ· ἀλλὰ πρὶν εἰπεῖν

Τῆτο σαφῶς, Ἦχὼ φησί τις, ἄλλ'⊙ ἐχθ'.

Quod autem hinc notandum iudicabat *Bentlejus*, virum magnum vel *MusAE* (Μῦσαι) docere potuissent Latinae; Graecorumque adeo αἱ Romae, cum Graeca reciperentur in civitatem, certe postquam illuc venissent Graeculi, pronunciatum ε, ae. — Si verum est e *Photii* Lexico nobis enotatum, Ναίχι τέτω χρωῖνται συνεχῶς · (potuit ab illo scribi τέτω χρωῖνται ἢ συνεχῶς, vel συχῶς) oportet in usu huius vocis adnotando fuerim plus solito negligentior, qui iam iuvenis & vir in hoc Linguae formoso corpore minutissima ligamenta, fibrillas ipsas, attentus spectavi. Quinam vero vocolam Ναίχι, mea quidem sententia rarissimam, frequenter adhibuerant? Atticos respondisset, opinor, *Photius*. *Hesychius*; Ναίχι, ναί, Ἀττικῶς· Ineditum *Photii* Lexicon haec praebet continua:

Ναικησῆρες. καὶ ὠρῶν Φερεκράτη, [καί] ἐν Ἐρμίωπι.
ἐναντίον ῥ σημαίνει τῷ ἀληθῶς.

Ναί

CALLIMACHI TESTIMONIA. 21

Ναὶ τάν. ἕτως ᾠμνον *

Ναίχι τέτω χρώνται συνεχῶς.

Ultimum legitur etiam in *Callimacheis* Epigr. LVI,

Ναίχι πρὸς Δ'χαίτω Γανυμήδεσ·

Sed quid sibi vult in excerptis *Photii* barbaricum illud *Ναικησήρις*; an vetus Lexicographus scripserat, *Ναίχι ἑρῆς*; *dicesne tu ναίχι*; *audebisne formula iurandi rem adseverare?* sed tum idem esset atque ἡ ἀληθείς; — In his si latet, quod suspicor, *Ναίχι*, certe non fuit ista forma veteribus valde frequentata; neque enim tum Comoediae veteris Poëtarum *Hermippī* fuisset & *Pherecratis* auctoritate munita; quam ego ne semel quidem arbitror in aliquot millenis me legisse Comicoꝝ Graecorum qui supersunt versibus; nusquam apud Tragicos, aut Oratores antiquos, nusquam in Dialogis Socraticis, sive *Xenophontis*, seu *Platonis*; semel tamen in *Hipparcho*, qui

* [Hic additum, ᾠμνον apud *Hesych.* supplendum relinquitur in *Ναὶ τάν* quod ego nusquam forma hac ellipsis legere me memini; neque etiam *Νῆ τῆν*, quod habet *Suidas*; cuius verba in *Μὰ τὸν* descripta sunt e *Schol.* in *Aristoph.* *Ran.* v. 1421, ubi chorus sic modeste iurat; & a *Scholiaste* dicitur usus ista formula *Plato*: in huius illam Dialogis non inveni; sed ne vulgatissimum quidem in vita quotidiana, hinc in comoediis, *ἢ Δία*, vel *ἢ τὸν Δία*, usquam, ut puto, reperietur apud Oratores, aut veteres Historicos, in *Iamblichi* libellis aliquoties occurrens: mirum videri poterit in *Aeliano* de N. A. III, C. XIX, *βασκανοὶ τὸ ζῶον, (ἢ Φάκη,) ναὶ μὰ τὸν.* illud minus, quod est in epigr. *Diogenis Laërt.* V, 68. *Οὐ μὰ τὸν, εἰδὲ Λύκανα παρῖσομαι.*]

qui habetur *Platonis*, legiturque inter eius opera. In isto Dialogo veteris Socratici perelegante (qualis est etiam Axiochus, ab *Aeschinis* Axiocho, qui nobis periit, multum diversus, quod ab Editoribus non animadversum ego minime miror; neuter enim libelli dotes perspicere potuit:!) in fine Hipparchi *Naxi* reperitur, Operum *Platonis* T. II. p. 232. — De hoc Dialogo, Hipparcho, dubitatum iam olim utrum esset *Platonis*, nec ne, certo constat ex his *Aeliani* V. H. VIII, C. II, εἰ δὲ ὁ Ἱππάρχου Πλάτωνος ἐστίν. Tacent illic *Perizonius* ceterique; mihi iam ante hos annos quadraginta certa fuerunt ad manum documenta, quibus iuveni, isthac aetate venerum *Platonis* supra modum amatori, plane constaret, — Hipparchum, eruditum quidem opusculam, indignum tamen ingenio *Platonis*; quod vel inscriptio sola Dialogi, eiusque initium abruptum, in *Platonis* scriptis exercitatum docere poterunt: elegantissima autem discipuli mendacia, quae facilis ridebat Socrates, qui iucunde legimus, nos certe non reprehendemus. — Ad amores redeo *Callimachi*, ejusque Epigrammata. Quae tricesimum sequuntur, XXXI. XXXII. XXXIII. XLIV. XLV. XLVI. LVI. de *Callimacho* dictum *Ovidii* prorsus adfirmant:

saepe legenti

Delicias versu fassus es ipse tuas.

Ex his epigrammatis unum hic licebit, opinor, paulo tractasse pensiculatius, meo quidem

ar-

arbitratu, gravi mendac corruptum: Epigr. XXXII,

Ἐσσοικικὲ Κλεόνικε τάλαν, τάλαν, εἰ, μὰ τὸν ὄξω

Ἥλιον, εἰ σ' ἔγνω· σκέτλιε, πῶ γέγονας;

Ὅστ' αἰ καὶ μένον ἐπὶ τείχεσσι, ἢ ῥά σε δαίμων

Ὀύμωσ' ἔχει· χαλεπῆ δὲ ἦν τετα φευμοσίη;

Ἐγνων, Εὐξίθεός σε σιωήσασε· καὶ σὺ παρελθὼν

Τὸν καλὸν, αἰ μόχθηρ', ἔβλεπες ἀμφοτέροισι,

Primum huc a me referri non posset epigr. si probandus hic esset cum *Ernesto* δαίμων Ὀύμωσ'. dubitabat saltem *Anna Fabri*, cui venit illud in mentem: *Bentlejo* mos ab amico potuerat hic etiam geri: perit omnis epigrammati venustas, nisi vulgatas literas servemus:

ἢ ῥά σε δαίμων

Ὀύμωσ' ἔχει;

an idem ille, qui me, te Deus etiam (tenet, habet) premit? Negare noli; rem omnem novi; te, Cleonice, meus quoque corripuit Euxitheus. — Secundum versum, in quem admisi cum *Brunckio*, Ὀύ σ' ἔγνω, *Bentlejus* interpretatur: non novi equidem; ita prae facie mutatus es: ubi fuisti miser? — quam ultimis dare cupiebat *Anna F.* sententia erat apertissima; sed quid tibi tandem evenit? Graece diceretur τί ἀρεθῆ ἐγὼ εἶδον; vel γέγονας; vid. Adnot. in *Adoniaz*, *Theocriti* v. 51. Ut illic fuit monitum, differunt quidem τίς; & τί ἐστίν; sed interdum τίς adhibetur pro πῶσ' neque forsan hoc in versu *Callimachi* displiceret adeo, — σκέτλιε, τίς γέγονας; *Suph.* Trach. v. 311, — τίς ποτ' εἶ νεανίδων; Ἄνακτορ, ἢ πικρῶσα; Sed

illud valde mirabile, quod in hoc Epigr. dici videtur de amante Theffalico Cleonico, qui macie sic extabuerat, ut ab amico non agnosceretur, cui super ossibus una pellis superesset; mirum, inquam, est, comam tamen relictam, ita ut *ossa & capilli soli* dicantur superesse; sed iuvenem lectorem ipsa me, non Callimachea, verborum offendeat σύνθεσις,

Ὅσα σοι καὶ μᾶλλον ἔτι τεύχεα.

Ossa tibi & tantum adhuc restant capilli.

— An itaque restant in arida humo hi flores? neque sub hiemem defluunt huius arboris comae?

Si moeror animo non alte haereret, aut etiam si simularetur, comam saltem in luctu tondebant:

Ovidii Sappho Ep. XV, 151,

rami positis lugere videntur

Frondebibus.

comas arborum novimus, & sylvas comatas.

In re nota iucundum erit harum literarum amatoribus unius mutatione literae correctum legisse *Dionis Chryf.* locum ex Orat. LXIV. p 596. C. Incerti *Comici* versus, in laudem Athenarum scripti, hac primum ratione videntur legendi:

Δέσποινα δ' ἀπασῶν, πότινι Ἀθιναίων πόλις,

Ὡς δὴ καλὸν σε φαίνεται τὸ νεώτερον;

Καλὸς δ' ὁ Πειρηγεύς.

Ἄλλοι δὲ τίς πῶ τοιάδ' ἔσχ' ἄλλη γύη;

Καὶ τύραννός γ', ὡς φασὶν, ἔστιν ἐν καλῶ.

his singulis iua quaedam interijcit Orator de Atheniensium fortuna post cladem in Hellesponto & Ly-

fan-

CALLIMACHI TESTIMONIA. 25

landri victoriam longe mutata; haec quidem leguntur
versuum horum quarto subiecta: εἶχε μὲν δὴ, σωθείσα
ἢ ὡς ἔπ' ἰ συμφορῆς ἀπεκείρατο: de Graecis vitiosis *Mo-*
rellus haec non meliora semilatina dedit: *Quae mu-*
lier altera (γυνή vulgatur) *nemora habuit talia un-*
quam? — *Habuit sanè; quum autem evasisset,* (quo
tandem, ὁ bonè, evaserat ista tua mulier?) *comam*
abrasit, tanquam in calamitate: — genuina veteris
Comici (forte *Cratini*, vel *Eupolidis*: de *Menandro*
cogitantem retrahere debuerat *Lysander*;) *Dionis-*
que verba converti poterant: *Nemora vero quae*
tandem alia regio talia habuit? — *Habuit illa*
quidem, sed ferro atque igne a Lacedaemoniis vasta-
ta, ob calamitates (solent homines comam in luctu
praebere detondendam) *sylvas comatas ferro velut*
tondendas dedit. — Pro δὴ, σωθείσα vere corrigo,
δηωθείσα. — Verbum est in hac re proprium, Δηῖον·
δηῖον· δηῶσαι· δηωβῶσαι· saepe vitiatum. Δηῶσαι γλυῶ est
δενδροτομήσαι, *Timaeo* in *Lex. Platon.* p. 67. Restitui
verbum debet *Athenaeo* VI. p. 234. Α. ληϊζόμενοι ἢ
ἀδικεῖαν ἢ δηῶντες· vulgatur, sic non usurpatum,
ἀδικεῶντες. illud ubivis obvium: vetustius Δαίειν in ta-
libus nusquam memini me legere, nisi apud *Demo-*
sthenem p. 151, §. 159, (Ed. Paris.) ubi in decreto
Dorico fit mentio τῶν χώρων δαίειν ἢ δενδροκοπίειν·
in *Vlpiani* qui dicitur Scholiis Δαίειν redditur
δηῖν καὶ ἀφανίζον. usitata sunt *Xenophonti* *Kalew*
τῶν χώρων. (ut & Δηῖν.) & κώπτεν τὰ δένδρα· ἔκοπτε καὶ
ἔκαρε· ἔπτενε καὶ ἔκαρε μέχρη δ' ἄπει· p. 335, 20. . In L.

IV, Έπιτ. p. 309, 12, vulgatum ab *Henr. Steph.* εἰς τὸ ἕν λουτρὸν δένδρον, κίπτων ἢ κλάων· κλάων vero idem ac κλαδύειν, *aspirutare*, hinc alienum, a me mutatum fuerat primum in κλάων· ut a *Lennepio* Nostro ad *Epist. Phalar.* p. 225. B. sed, a *Leunclavio* redditum *frangens*, κλάων se scribit e vet. Cod. (quod vix opinor) *Stephanus* reposuisse pro κλαίων. scriptum hic forte primitus fuit κλάτων κύκλω· *longe lateque caedens arbores*: in *Aeschinis* Or. de Falsa Legat. p. 51, 28, pro νεμηθῶαι, genuina marginis est lectio, ἢ χάραν τρηθῶαι· quam praebet *Andocidis* Or. de Pace p. 24, 25, ex qua multa sunt ad *Aeschinis* Orationem male adiecta.

In his Grammaticis, aut, si quis ita velit, Criticis, adnotationibus non nisi invidus ab instituto sermone lectoris in gratiam utiliter secedentem culpabit. —

Vt tandem tamen ad versum redeam *Callimachi*, mea quidem sententia perabsurde soli hic restare dicerentur capilli: debuerunt capite *Cleonici* defluere; καὶ τὰ Φυλοπόροεντα τὸ δένδρον ἀπανθήσαι· *Theocriti* *Simaetha*, quae in eodem nosocomio contabuerat, cui sola *cutis ossibus* etiam haerebat adstricta, sibi certe hoc evenisse testatur, ut omnes ex capite capilli defluerint: *flaventi delapsos vertice crines*; *Ossa adfixa cuti*, dixit interpretes eruditissimus *Weistepius*; quae sic Graeca dederat *Theocritus* *Eid.* II, v. 89, 20,

Ἐρρενω δὲ ἐν κεφαλῆς πᾶσαι τρίχες· αὐτὴ δὲ λοιπὰ ὅτι ἔτ' ἦς, καὶ δέρμα.

In

CALLIMACHI TESTIMONIA. 27

In hunc locum a *Casaubono* quaedam in *Lect. Theocr.* p. 48, a me plura legi poterunt notata illorum similia. — Vt contraham dicenda, de tabescente Cleonico, qui tantum ossa esset ac pellis, a *Callimacho* scribi non potuit:

Ὅστ' αὖ σοι καὶ μῆνον ἐπὶ τεύχεσσι

suspiceor, vocem μῆνον, ex simili loco h. in *Cerere*, v. 93, adscriptam, genuinae, quod millies in his antiquis libellis evenit, locum occupasse: dudum emendavi,

Ὅστ' αὖ σοι καὶ ῥινός ἐστ', εἰ τεύχεσσι

Ossa tibi adhuc (id est, sola) sunt & pellis; non amplius capilli: atque adeo caesaries tibi iam amore marcescenti defluxit. De *Eryfichthone*, tabe consumpto, haec vulgari solent in hymno *Cereris* v. 93,

Ἐτάκετο, μέσφ' ἔπι νόσῳ

Δειλαίῳ ῥινός τε καὶ ὄστ' αὖ μῆνον ἔλειφθεν.

in his pro μῆνον ἔλειφθεν, sine controversia sinceris, vitiosas nobis scriptiones, μῶνον, & ἔλιφθεν, reduxit *Io. Aug. Ernesti*; ego iam ante, opinor, quam considerare *Callimachea* tractasset celebritatem maximam adeptus, dum viveret, *Ernestus*, corrigebam:

μέσφ' ἔπι νόσῳ

Δειλαίῳ ῥινός τε καὶ ὄστ' αὖ μῆνον ἔλειφθεν.

Nec μῶνον pro μῆνον, neque ἔλιφθεν pro ἔλειφθεν a *D'Orvillio*, viro Graece etiam perdocto, probari potuerunt: indicatam voluit Editor libri *D'Orvill.* p. 235. — Attentum non faller, quod forte doctior aliquis obmoveat, *Philonis* illud *Iudaei* p. 933,

E.

E. ῥικνοὶ γεγνάσιν ἴνες αὐτὸ μόνον, καὶ λεπτὴ δορεῖ. — αὐτὸ μόνον, paulo quidem rarius, hic illic tamen obvium, & *Philoni* valde frequentatum, viros etiam Graece doctissimos fefellit, *Dukerum*, *D'Orvillium*, & *J. M. Gesnerum*; hunc quidem in *Luciani* *Hermotimo* l. p. 787, 42. qui tamen intactum dimisit *Lucianeum* T. III. p. 295, 54. αἱ καλοὶ αὐτὸ μόνον καλοὶ θέλουσιν εἶναι. idem significatur formula *Theocriti*, tractata in ultima adnotatione in *Adoniazufas* p. 416. ubi quod legitur *Lucianeum* sive dicas ἢ τὸ πᾶν βουκόλῳ [ἔστι,] seu ἢ αὐτὸ μόνον βουκόλῳ, nihil interest: — unus omnium optime tractavit illud, αὐτὸ μόνον, *Abreschius* in *Dilucid. Thucyd.* p. 56, partim emendans a se scripta in *Lectio. Aristae.* p. 167. — In *Callimachi* loco *νέεσσι*, sive *νεῦεσσι* sunt, quae dicuntur ἴνες a *Philone*: *A. Gellius* N. A. XIII, c. XXII. p. 613. [Graeci] *vincula & firmamenta membrorum νεῦεσσι dicunt; unde nos quoque nervos appellamus: fibras nervosque in collo conspicuos αὐχενίους ἴνας* vocant Medici: admirabiliter pingitur a *Theocrito* piscator, in *Eid.* I, rete iaculum, in mare deiciendum, totis viribus primum attrahens v. 47,

— κάμνοντι τὸ καρτέρον αἰνδεὲς ἔοικας.

Φαίης κεν γύων νῆν ὄσον σθένῳ ἐπιποτιόσεν.

Ωδε οἱ ἀδήκωνε καὶ αὐχένεσσι πάντοθεν ἴνες. — ubi Siciliensis verbi forma, ἀδήκωνε, mihi nunc videtur antiquitus fuisse scripta, quia non iam praeteritum, sed praesens verbi tempus requiritur: in *Tarentini Lysidis* Epistola quod Codex dabat Editori pri-

CALLIMACHI TESTIMONIA. 29

primo scriptus, ἐκβεβλαστικόνη, depravatum fuit in ἐξεβλάσησαν ab *Arcerio*, Linguae tum Gr. Professore.

— Tandem in *Callimachi* versu ex h. Cereris 94,

Δειλαίω ἴνες

a me, nisi me omnia fallunt, recte fuit mutatum in

Δειλαίω ῥινός τε καὶ ὄστια μᾶνον ἔλειφθεν.

ut in eiusdem fuit emendatum Epigr. XXXII,

Ὅστια σοι καὶ ῥινός ἐτ', εἰ τεύχεα.

praeter alia, *Casaubonus* in *Lect. Theocr.* p. 248,

hoc praebet *Apollonii Rhod.* — ῥινοὶ ᾗ σὺν ὄστια
μᾶνον ἔέργον. —

Nunc, post digressionem, ad *Ovidii* versus, atque ad amores redeo *Callimachi*, cuius Echo, in Epigramm. XXX, de *Lysania* dixisse fingitur amanti,

ἀλλ' ἔχῃ.

quo sensu *Terentianum* accipi debet:

quis heri Chrysidem habuit?

Macrobius, in optima parte operis, qua nobis iocos & dicta veterum, permulta solus, custodivit, *Saturnal.* II, c. II, *Faustus*, ait, *Syllae filius*, cum soror eius eodem tempore duos moechos haberet, *Fulvium fullonis filium*, & *Pompeium Maculam*; miror, inquit, sororem meam habere maculam, cum fullonem habeat. — Socratis discipulum, sed Siculis dapibus inescatum, *Aristippum* dicere solitum, habere se *Laïda*, ἔχω ἢ Λαΐδα· addentem tamen, vere an falso, non facile dixerim, ἀλλ' ὅσα ἔχομαι, (Vid. *M. A. Muretus* V. L. VI, c. VII. &, si tanti videbitur,

tur, *Aeg. Menagius* in *Diog. Laert.* II. p. 111.) nemo mirabitur, qui istius aevi Corinthiam Laïda paulo propius habuerit cognitam; cuius pectus, & mammas, ut exemplar formae speciosissimae, pictores exprimebant imitando, teste *Athenaeo* XIII. p. 588. E. quam Poëtae *Venerem* vocabant *mortalem*,

Τὴν θνητὴν Κυβέριαν·

Τὴν μόνην χαρίτων λείαν δεψαμένην·

Ab *Apulejo* de *Psyche* scripta pulcritudine IV. Met. p. 83. huic mulieri conveniunt. —

S T A T I V S I Sylv. II,

in Epithalamio

Stellae & Violantillae, v. 251.

*Nunc opus, Aonidum comites, tripodumque
ministri,*

Diversis certare modis: eat enthea vittis

Atque hederis redimita cohors, ut pollet oyante

Quisque lyra: sed praecipue, qui nobile gressu

Extremo fraudatis epos; date carmina festis

Digna toris. Hunc ipse, choro plaudente,

Philetas

Callimachusque senex, Vmbroque Propertius

antro

Ambissent laudare diem.

In sextum horum versuum incogitanter *Ier. Marklandus* turpe vitium invexit, edendo,

Hunc

Hunc ipse, Coo plaudente, Philetas.

Cous, ob *Coum Philetam*, mirum in modum huius aevi literatis hominibus placuit, qui quidem tractarunt Latinos Poëtas; adeo ut illam saepe nolentibus voluerint restitutam: hic certe versum *Statii* pessumdat semper a Poëtis producta; incommodo, voce transposita, mederi maluit Poëta *Burmannus* Noster *Secundus*, quam veterem & sine controversia legitimam lectionem revocare: — *Coo plaudenti* quis sensus affingi possit vel tolerabilis, comminisci nequeo. Plenus est & optimus in voce genuina,

choro plaudente,

choro nimirum *Apollinis & Musarum*, (conf. in *Tibulli Eleg. L. IV. finis Elegiae primae*,) quibus *Elegia* se velut *decimam* immiscuit. In *Coo plaudente* haerentes obliti certe fuerant eorum, quae legerant initio carminis elaborati:

Cui, Paeon, nova plectra moves?

Demigrant Helicone Deae;

Quas inter vultu petulans Elegia propinquat

Celsior assueto; divasque hortatur, & ambit

Alternum factura pedem; decimamque videri

Se cupit, & medias fallit permixta sorores.

v. 16.

te concinit iste,

(*Pande fores,*) *te, Stella, chorus: tibi Phoebus, & Euan,*

Et de Maenalia volucer Tegeaticus umbra

Serta ferunt: nec blandus Amor nec Gratia cessant.

Nunc

Nunc nemo, credo, dubitabit, quin genuinum sit *choro plaudente*; cui certe *choro* coelesti perplacuisse, ora quondam Musarum, *Cous Philetas*, & *Callimachus* Cyrenaeus, Vmber etiam *Propertius*, si huc illinc ad auspicatissimas Stellae nuptias & *Violantillae* suis modulis redire potuissent celebrandas.

Graecorum partim a *Bentlejo*, partim a me, collectis testimoniis missis, ad *Callimacheam Berenices* comam, ore *Catulli* canentem, accederem; nisi tamen ante argumentum Elegiae, & ab aliis, sed ab *Hygino* praesertim traditum, paulo videretur, dum vacat & lubet, consideratius expendendum.

Quam vero Regina *Berenice* Diis devoverat, templi *Veneris* tholo suspendendam, vel affigendam parieti, *Coma* fuit in coelo, quod vulgo vocant *stelliferum*, a *Conone* Mathematico aulico primum visa, mox a *Callimacho* hoc admirabili carmine sic defixa, ut in hunc usque diem *Aegyptiacae* Reginae caesariem in *Leonis* cauda considerent, qui quidem *Manilium* mirantur & veteres, *Astronomi*.

In *Cononem*, & si quis ita velit, in *Callimachum* dici potuit ab *Augusti* adulate, quod ait *Manilius* in ipso fine L. IV. *Astronom.*

ratio omnia vincit.

Ne dubites homini divinos credere visus:

Iam facit ipse Deos, mittitque ad sidera numen.

Inte-

Integra

CALLIMACHI

Elegia, qua loqui fingitur

Βερενίκης Πλόκαμος,

Coma Berenices;

CATVLLI

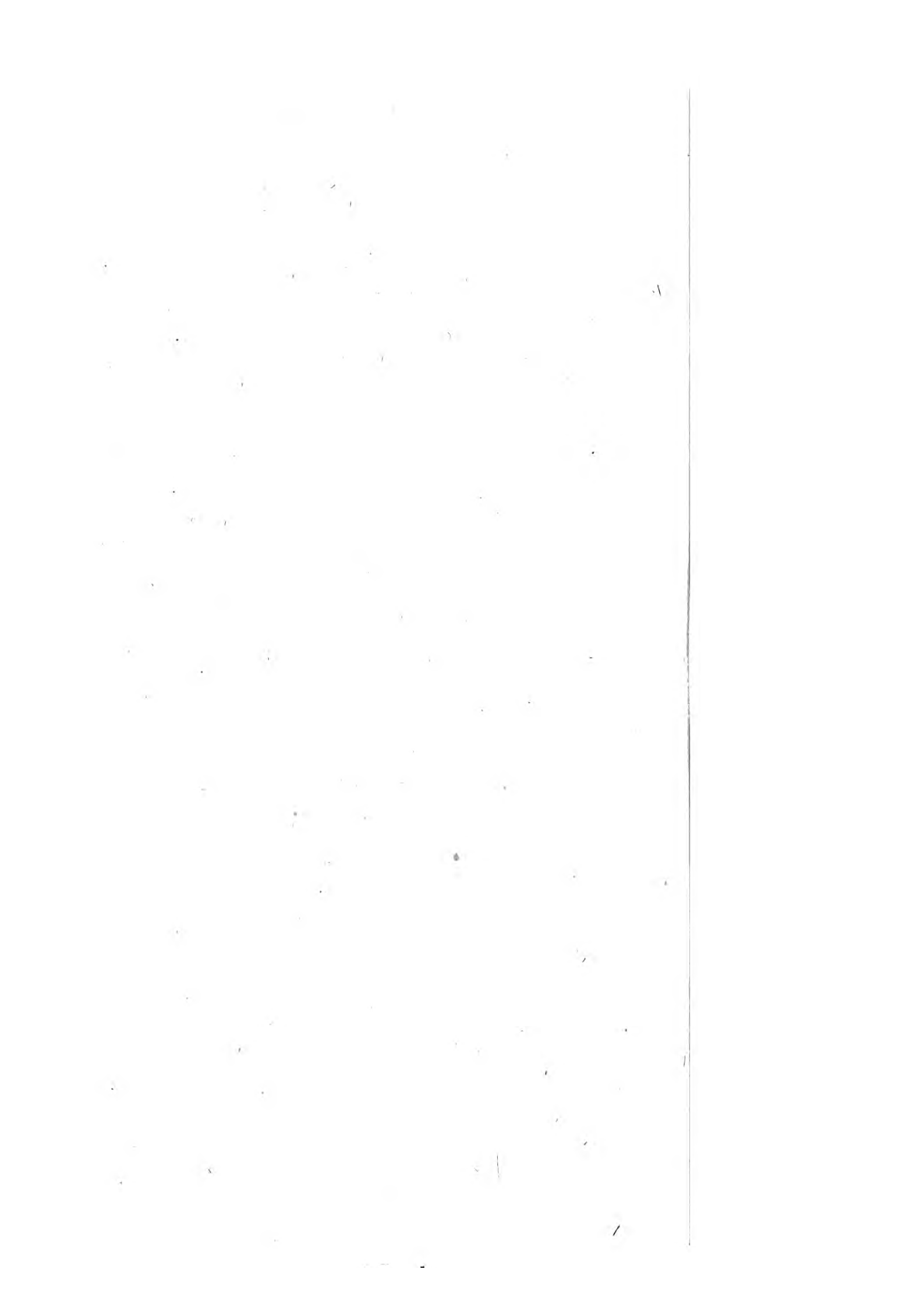
verbis numerisque reddita.

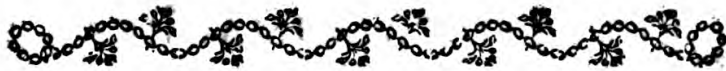
Graeca, quae hucusque detegi potuerunt,

Elegiae CALLIMACHI Fragmenta

CATVLLI

Latinis sunt interiecta.





Argumenta

Elegiae CALLIMACHEÆ,

qua loqui fingitur

Βερενίκης Πλόκαμος,

Coma Berenices.

ERATOSTHENÈS in Cataster. Leonis Cap. XII.

Ὅρων' ἑστὲρ αἰπὴν (*Leonem*) ἐν τεργάνῳ κ' πλὴν
κέρκον ἀμαυροὶ ἑσπὰ, [αἰσέρες,] οἱ καλῶνται πλόκα-
μοι (*L. Πλόκαμος*) Βερενίκης Εὐεργέτηδ'.

Eratosthenis libellum, *Κατασερισμὸς*, primus publicavit *Ioannes Fellus*, Oxonii c1510c1511, *Arati* Phaenomenis & *Theonis* in illa Scholiis subiectum: addidit in *Eratosthenis*, ut vocat, *Asterismos* Adnotationes; alia etiam *Eratosthenis*, & Carmina pervenuſta, (quae tamen plura dari potuerant;) tandem sub nomine *Dionysii* tres Odas, notis Musicis instructas; in illas Adnotationes; & brevem de Musica antiqua Diatriben. — Iſtis tribus *Hymnis*, seu cantilenis, in *Calliopen*, *Apollinem*, & *Nemefin*, vix quidquam habemus in isto genere antiquius, ut certe arbitrabatur, ſi quis alius, idoneus iudex, *Hemſterhuſius*, digniſſimus qui *Scaligero* & *Benlejo*, viris in hoc genere literarum maximis, quodam intervallo, omnium proximus adiungatur.

Est autem *Eratosthenis* libellus, mea ſaltem opinione, tantum libri maioris Epitome: in eius Conſtellationibus multo plura legerunt *Scholiaſtes* in *Aratea Germanici*, quique dicitur *Hyginus*; quod vicina ſatis demonſtrabunt.

H Y G I N U S

Astronom. Poët. L. II, C. xxiv, in Leone.

Sunt VII Stellae ad caudam Leonis in triangulo collocatae, quas crinem (*ita leg. e Codd. ut quater in hac ipsa scribit narratione*) Berenices esse Conon Samius Mathematicus & (*leg. ait;*) CALLIMACHVS dicit; cum Ptolemaeus Berenicen, Ptolemaei & Arsinoës filiam, sororem suam, duxisset uxorem, & paucis post diebus Asiam oppugnatum profectus esset, vovisse Berenicen, si victor Ptolemaeus rediisset, se detonsuram crinem; quo voto damnatam crinem in Veneris Arsinoës Zephyritidis posuisse templo, eumque postero die non comparuisse; quod factum cum Rex aegre ferret, CONON Mathematicus, — cupiens inire gratiam Regis, dixit crinem inter sidera videri collocatum, & *quasdam* vacuas a figura septem (*πνὲς — ἑπτὰ sunt in S. Lucae A. A. XIX, 14. sed & apud Thucyd. p. 466, 35. aliosque horum similia,*) stellas ostendit, quas esse fingeret crinem.

(I.) *Hanc Berenicen nonnulli cum CALLIMACHO dixerunt equos alere, & ad Olympia mittere consuetam fuisse. (II) Alii dicunt hoc amplius, Ptolemaeum Berenices patrem, multitudine*
dine

dine hostium perterritum, fuga salutem petiisse; filiam autem, saepe consuetam, insiliisse in equum, & reliquam exercitus copiam constituisse, & complures hostium interfecisse: reliquos in fugam coniecisse; pro quo etiam CALLIMACHVS eam magnanimam

dixit. (III) ERATOSTHENES autem dicit, & virginibus Lesbiis dotem, quam cuique relictam a parente nemo solveret, iussisse reddi; & inter eas constituisse petitionem.

Absque his *Hygini*, notatu saepe dignissimis, ne *Achilles* quidem *Statius*, *Muretus*, *Ianus Doufa Fil.* aut ipse *Ios. Scaliger*, interpretes optimi, *Catullianam* Elegiam *Callimachi* penitus intellexerunt. Hoc dum dico, priora intellecta velim *Hygini*, a quibus reliqua separavi, quae diversi sunt generis.

De singulis nonnulla dici poterunt; nisi quod postrema tamen, quae teste traduntur *Eratosthene*, quid sibi velint, quoque pacto possint vitiosa corrigi, non exputo: *virginum*, quae *Lesbo* perierunt, hac eadem in re mentio fit in *Scholiis* in *Aratea Germanici*, p. 114. — Paene ultima, quamvis ab aliis qui supersunt non tradantur, nihil tamen habent, cur a nobis ut parum verisimilia reiiciantur; sed & haec, ut plene intelligi possint, ex libris melioribus, vel a Criticis erunt absque codicibus scriptis emaculanda. *Callimachum* dum nominat, Latinam nobis dat vocem, ex Graeca expressam, *Catulli*, v. 26,

Cognoram a parva virgine magnanimam.

Qui vero scripsit in *Hyginianis* ista, — —

Hanc Berenicen nonnulli cum Callimacho dixerunt equos alere, & ad Olympica mittere consuetam; —

vereor equidem, ne, in universum errans, etiam turpiter fuerit *ἑμῶν μὲν* quadam deceptus. — Potuisset quidem *Callimachus*, cuius libellum *ἑὶ αἰγώνων* laudat *Harpocraton*, *Pherenicen*, sive more pronunciandi Macedonico *Berenicen*, in Epigrammate, vel alio scripto, laudare, velut equorum atricem; sed mulierem, & quidem Reginam Aegypti, vel puellam principem ex aula Aegyptiaca, seu Cyrenaica, consuetam equos alere, quos ad Olympicum miserit certamen, ne decem quidem ignobiles magistelli, qualis est omnibus ignoratus *Hyginus*, mihi certe (*ἀλλ' ὅσα ἐγὼ πρὸς ταχυπειθῆς*) persuaderent; qui tamen, quisquis tandem fuerit hominum & unde domo, Graeculus an Latinus, ob libros quos legit nunc perditos, suo quodam merito videtur aestimandus. Cyrenaei permulti, sed privatae fortis homines, Alexandrini quoque venerunt ad Olympica certamina: de Apollonio Alexandrino, pugile, pecunia ab Hellanodicis mulctato, multa narrat, dux in hac etiam antiquitatis parte fidelissimus, saepe testis unicus, *Pausanias* V. p. 431, sed Aegypti Regis, aut huius fratris, filiam equos trans mare mittere solitam ad Olympica certamina falsissimum est. Non tamen, quod vulgo dici solet, e nihilo nascitur fabula. — Sed haec
pau-

paulo abstrusior, vereor, ne me diutius teneat, quam vellem. — Quae vulgo a Graecis, iam infans, vel postea ab eventu quodam *Φερενίκη* dicebatur, in Dialecto Macedonica, atque adeo etiam veteri Alexandria, sive a primis e Macedonia colonis, Alexandriae vocata fuit *Βερενίκη*. hunc Macedonicum pronunciandi morem iam adnotavit *Herodotus*: *Stephanus Byz.* Βεργες, ἔθνος Θρακικόν. Ἡρόδοτος ἐβδόμη, (L. VII, C. LXXXIII,) οἱ δὲ Φρύγες, ὡς Μακεδόνες λέγασαι, καλέονται Βεργες. — *Caput*, κεφαλῶν Alexandrini, κελλῶν, rariora sectati, dixerunt *Nicanter* & *Callimachus*. vid. huius *Fragm.* CXL. *Diodori Siculi* cur κεφαλῶν in Κεφάλων transmutare vellet *Wesselingius*, T. II. p. 351, 15, causam habebat nullam: *Cebalini* Macedonis, apud *Diodorum*, (nusquam ex ista gente *Cebali*,) mentionem factam legerat T. II. p. 221, 26. & multo maiori iure κεφάλων Macedonicum nomen potuerat *Diodoro* restitui (T. II. p. 221, 26,) qui Βάλακρον δὲ Νικάνωρος memorat T. II. p. 275, 93. sed ipsum *Berenices* nomen in exemplum istius pronunciationis iam protulit *Plutarchus* II. p. 292. E. — Has litteras tractantes, aut aliis in annis tractaturi iuvenes, ut hinc discant, nihil minus quam Criticum fuisse *Mich. Maittairium*, qui de Dialectis Ling. Gr. libellum scripsit utilissimum, & quam insignibus augeri scriptum illud possit supplementis, videant de isto more Macedonico *Heraclidea* (huius etiam ista suspicor esse) apud *Eustath.* in *Hom. Od.*

40 ELEGIAE CALLIMACHEAE

K. p. 391, 15. I. p. 340, 18. *Etymologicon M.* p. 85, 22. p. 179, 17. p. 195, 37. nec sane, quod saepe fit, negligendos recentiores, *Salmaf.* ad *Inscript. Herodis Att.* p. 50. *Henr. Vales.* in *Excerpta Peiresc.* p. 76. *Io. Taylor.* in *Lect. Lys.* p. 70. ad *Hesychium* etiam notata T. I. p. 704, 13. p. 785, 12. p. 1046, 32. — Cui vero tandem *Berenicae*, vel *Pherenicae* cum Olympico certamine, cui non licebat mulieribus interesse, fuit aliquid negotii? *Diagorae Rhodii filiae*, quam victorum Olympicorum filiam, sororem, & matrem, propterea vocasse videntur $\Phi\epsilon\rho\epsilon\nu\eta\kappa\lambda\epsilon\omega$ de qua legi poterunt ab *Aeliano* narrata V. H. X, C. I. quaeque viri Docti illic adscripserunt. Verum haec *Pherenice* filium tantum illuc deduxit athletam, impetravitque ob gloriam a patre, fratribus, filio, Olympionicis reportatam, ut, lege interim confopita, sibi liceret ludorum illic gymnycorum esse spectatrici. — Ista *Pherenice* dicta quoque fuit, ut *Rhodii Diagorae pugilis nobilissimi filia*, $\Lambda\epsilon\iota\sigma\pi\acute{\alpha}\tau\iota\epsilon\gamma\alpha$, sive Καλλιπάτειρα prius ipsi datur nomen, sive cognomen, in argumento VII Odes Olymp. *Pindari*; posterius apud *Pausan.* V. p. 389. ubi leguntur ista notabilia: $\epsilon\acute{\iota}\sigma\iota\ \delta\prime\ \omicron\acute{\iota}\ \tau\lambda\acute{\omega}\ \alpha\acute{\iota}\tau\lambda\acute{\omega}\ \pi\acute{\alpha}\tau\epsilon\rho\alpha\ \Phi\epsilon\rho\epsilon\nu\eta\kappa\lambda\epsilon\omega$, $\eta\omega\acute{\iota}\ \delta\prime\ \text{Καλλιπάτειραν, καλεῖσιν}$. Hic itaque tandem certaminis ipsius Olympici spectatricem reperimus, ob suorum victorias superbam, *Pherenicen*, neque tamen aut hic aut alibi locorum *Pherenicen*, vel *Berenicen*, Regis Aegypti
filiam

filiam & sororem, quae equos ad Olympicum certamen mittere consueverit: solam mulierum Graecarum se hoc fecisse, saltem equestrem illic victoriam reportasse gloriatur in Epigrammate Cynisca, Regum Lacedaemoniorum nobilissimi Agefilai soror, cui equos illuc mittere certaturos frater persuaserat Agefilaus: hoc est in Anthologia MS. ignoti Poëtae carmen: quo illud loco posuerit *Brunckius*, nunc non recordor.

Ἄδελφον ὄπι' τρισὶν ἑξαμέτροις πεντάμετρον.

Σπάρτης μὲν βασιλῆες ἐμοὶ πατέρες, καὶ ἀδελφοί.
 Ἄρμασι δ' ἀκυπόδων ἰσθμῶν νικῶσα, Κυβίσκα
 εἰκόνα τάνδ' ἔστησα· μόναν δ' ἐμὲ Φαρμὶ γυναικῶν
 Ἐλλάδι' ἐκ πάσης τῶνδε λαβεῖν σέφανον.

Haec si quis forte suspicetur *Callimachea*, suo sensu fruatur, a meo diffidet. — Quae, praeter ista, de quibus disputavi, sunt in *Hyginianis*, praebent argumentum Elegiae *Catulli Callimacheae*.

Elegiae

CALLIMACHI

argumentum quoque spectat

ACHILLES TATIVS,

Isagoges in *Arati Phaenom.* p. 134. C. D.

Ὁ μὲν Ἄσπερ ἢ Ἄστρον· ἐκέπε δὲ πρὸ ἀνάπαλιν. ὅταν μάλιστα
 ὁ (leg. ὁ μάλιστα, Καλλιμάχῳ,

πρὸν ἀστέρι τῷ Βερενίκης·

ὅτι δὲ Πλόκαμος φησὶν, ὅς ἐξ ἑπτὰ κατὰφανῶν (leg. δὲ κατὰ-
 φανῶν· ἀμαυρῶν, *Eratosib.*) σύγκειτο. Τῶτον δὲ τὸ Πλόκαμον
 σὺν αἰδεν Ἄσπρῳ· παρετήρησε δὲ Κόνων ὁ Μαθηματικός.

Fragmentum illud alterius carminis (his enim
 verbis nullus mihi fuisse locus videtur in Elegia,
 quam *Catullus* reddidit,) a *Bentlejo* fuit aliisque
 praetermissum.

HESYCHIVS:

Βερενίκης Πλόκαμῳ· τῶτον κατισσεῖοθι φησὶ Κόνων. —

In talibus emendandis diligens, vir optimus, *Io.*
Alberti hic vitiosum tamen reliquit κατισσεῖοθι. Re-
 lictum

dictum a *Io. Kingio* in *Scholiis ad Eurip. Oresten* v. 1669. κατσηρίδαμ, pro κατσειρίδαμ, non miror. — Libellus satis eleganter, ut a Iudaeo tamen, scriptus *IV Maccab. XVII, 5*, praebet ἐσέλσαι • ubi nihil ex quinque Codd. collatis enotatum varietatis: cum literis tamen transpositis legendum sit: αὐ (pia mater VII martyrum,) τὴς ἰουδαίας ἐσπὸς παίδας φωταγωγήσασα πρὸς τὴν ἀσέβειαν, — ἡτέλσαι ἐν ἕρηνῶν σὺν αὐτοῖς.

Vbi in Leonis fidere memorantur ab ARATO,
Phaen. v. 146, stellae αἰπλοῖ & αἰνώνυμαι,
Scholiasta THEON,

οὐ συμπληρῆν), αἰτ, εἰς τύπον. — Κόνων ἢ ὁ Μαθηματικός, Πτολεμαίῳ χαλεζόμην, Βερενίκης Πλόκωμον ἐξ αὐτῆ κατσηρίσαι, τῆτο καὶ Καλλιμαχος φησίν.,
Ἡδὲ Κόνων κ. τ. λ.

SCHOLIASTES in Aratea GERMANICI
Ed. Morelli p. 114.

Videntur aliae stellae obscurae septem iuxta caudam eius (*Leonis*), quae vocantur crines Berenices, & sunt earum virginum, quae Lesbo perierunt.

PRO.

PROCLUS de Sphaera cap. ult.

Τοῖς Βορείοις — ζώδοις ἴστα tandem subiungit: Καὶ ὁ ἕτερον κατηγεγραμμένον (ἴμο κατηγεγραμμένον) ἐκτὸς Καλλιμάχου Βερενίκης Πλόκαμον.

Eadem iam dederat in Isagoge *Geminus* p. 12. E. *Canon* quidem vidit, vidisse certe se de nocte dicebat *Astronomus*, quam in aula lugebant e templo *Veneris* ablatam, Reginae caesariem in coelestis *Leonis* cauda divinitus defixam; sed & a *Proclo*, suae aetatis homine perdocto, vere *Coma* dici potuit a *Callimacho* in mundum stelliferum relata: ἐπὶ Πλόκαμον ἀπὸ Καλλιμάχου ἐν ἐλεγείᾳ ἀπεθεώθη. — *Callimachus* fortasse, cui Diis a Regina devotus crinis, & Alexandrinis indictae dedicationis in *Arfinoës* templo solemnitas, dudum ante innotuerant, carmen hoc suum iam meditatus, nemini nocentis, sibi doctisque e *Muséo* sodalibus fructuosi commenti primus auctor, facile rem, quae iocandi praeberet viris doctis inter pocula materiem, amico approbavit *Canon*: neque est credibile, tali mendacio, aut etiam, si quis ita velit, sacrilegio *Mathematicum* absterritum, *Deorumque* vindictam reveritum, (quamvis essent istarum regionum coelites regaliter irritabiles, laesaeque maiestatis saepe vindices acerrimi,) quippe qui potentioris esset

Nu-

Numinis, sui sodalisque *Callimachi* amantissimi, Ptolemaei Euergetae patrocínio tutus. — Hoc in loco quid vetat errorem attigisse *Tatiani*? Is in Oratione ad Gentes, §. XVI, doctis suae aetatis hominibus se dabat irridendum ista scribens: τίς (scripserat forte, τί) ἔστιν ὁ Βερενίκης Πλόκαμος; πᾶς ἢ οὐκ ἄστρες αὐτῆς πλὴν [τῶν περιηρημένων] ἀποθανεῖν; magistelli cuiusdam emblemata, (τῶν περιηρημένων,) eiciendum censeo: *Tatianus* existimavit, comae Bereniceae stellas post obitum demum Reginae visas fingi: nam, quod confidenter dicebat *Is. Vossius* p. 264., scripsisse procul dubio *Tatianum* ἀποθανεῖν, est illud *Is. Vossii* eruditione, sed ἠδύδοξα saepe probantis, indignum. — Vivam Berenicen *Callimachus* etiam tribus Charisin quartam adscripsit hoc Epigrammate (LV.)

Τέσσαρες αἱ Χάριτες· ποτὶ γὰρ μία ταῖς τεσσάρων
 Ἄρει ποτ' ἐπλάσθη, κἄν μύροις νοτεῖ.
 Εὐαίων ἐν πᾶσιν ἀέζηλθε Βερενίκα·
 Ἄς ἄπερ εἰδ' αὐτῶν τῶν Χάριτες Χάριτες.

Angelus Politianus Miscellan.

Cap. LXVIII, Operum T. I. p. 635.

„ Elegiam Callimachi de crinibus Berenices in-
 „ ter sydera receptis mira elegantia vertit in La-
 „ tinam Linguam nobilis poëta Catullus. —

„ Ar-

46. ELEGIAE CALLIMACHEAE

„ Argumentum ipsius partim apud Hyginum, —
„ partim apud Theonem, neque non Achillem
„ quoque Graecos Arati enarratores invenias.
„ Graeca sanè ipsa Callimachi elegia non extat
„ ad nos quantum compererim, sed aetate in-
„ tercidit. Apud Theonem tamen — princi-
„ pium illius — reperitur.”

Illic praeterea profert ex *Schaliis* in *Apollon. Rhod.* Callimachea quaedam; — priora ex *Theone* dat melius scripta, quam *Bentlejus*, ceterique, *Achille* tamen *Statio* excepto, nobis illud ediderunt: quid enim, obsecro, significat initio versus Ἡδὲ Κόνων —? Catullianum, — *me ille Conon* — *vidit*, monstrare potuerat attendenti veram lectionem,

Ἡ μὲ Κόνων — ἔλαψεν

Iam vero perperam ἦ, *vel*, sed recte μὲ Κόνων scripsit *Politianus*.

M. Antonius Muretus

in *Catullum* Commentario,

Ed. primae Venetae, MDLIV, p. 101.

„ Si Callimachi carmina, e quibus haec ex-
„ pressa sunt, ad nos pervenissent, neque in his
„ intelligendis laboraremus, & ex duorum, sua
„ utriusque lingua, optimorum poëtarum colla-
„ tione, insignem quandam plenamque utilita-
„ tis caperemus animo voluptatem. Iuvaret
„ Graeca cum Latinis componere, inspicere non
„ in

„ in singulis modo vocibus, sed in figuris etiam
 „ luminibusque orationis, in ipsa ratione nume-
 „ rorum, ac denique in tota structura poëmatis,
 „ quam apte & scienter Graeci poëtae, in hoc
 „ genere, inter suos facile primi, vim ac lepo-
 „ rem, Latinorum poëtarum sine controversia
 „ politissimus affectus fuisset. Quam commo-
 „ ditatem quando sive fatum nobis, sive quo
 „ alio nomine appellari placet illud, quicquid
 „ est, quod in his rebus valet, eripuit, illud-
 „ que praeterea accessit mali, ut his quoque,
 „ sicut ceteris, Catulli versibus valde magnam
 „ labem importarit vetustas, spero equidem in
 „ his difficultatibus, quanto facilius lapsus est,
 „ tanto mihi, sicubi offendero, paratiorem apud
 „ bonos veniam fore. Huius autem

Poëmatis hoc fere Argumentum est:

„ Ptolemaeus cognomento Euergetes Bereni-
 „ cen, — Ptolemaei Philadelphi ex Arsinoë
 „ priore filiam, sororem suam, in matrimonio
 „ habuit: neque enim ea coniunctio inhonesta
 „ Ægyptiorum legibus habebatur. Ea recens
 „ ducta, contigit, ut expeditionem adversus
 „ Assyrios susciperet; in quam cum proficisce-
 „ retur, vovisse crinem suum Veneri Berenice
 „ dicitur, si sibi vir suus sospes victorque re-
 „ diret domum. Cuius devotionis suae cum,
 „ re

48 ELEGIAE CALLIMACHEAE

„ re praeclare à Ptolemaeo gesta, convictam se
 „ iudicio Deorum immortalium videret, quo se
 „ religione exsolveret, crinem rite in Veneris
 „ aede appendit. Is cum postridie repertus non
 „ foret, magnoque ob eam rem rex reginaque
 „ in moerore essent, *Conon*, Mathematicus ea
 „ aetate excellens, persuasit ipsis, crinem Deum
 „ numine sublatum in coelum, & in sidus con-
 „ versum fuisse: idque *Callimachus*, qui prin-
 „ cipem illum, propter singulare bonarum ar-
 „ tium studium, numinis loco habebat, hoc
 „ poëmate complexus est. Principium autem
 „ continet insignem commendationem Cononis,
 „ a praestanti coelestium rerum peritia.”

Ianus Doufa Filius

in *Catullum* Coniectaneis Cap. VIII.

Ed. Plantin. CIÖIOXCII, p. 45.

„ Exstat inter alia Catulli opuscula pulcherri-
 „ mum sane Poëmatum de Coma Berenices ex
 „ Callimacho expressum, cuius Graeca Elegia,
 „ si non eandem cum reliquis eius plerisque
 „ omnibus scriptis iniuriam temporis passa fuis-
 „ set, vehementer conferret ad efformanda iu-
 „ dicia atque animos nostros iis legibus, quae
 „ nos docent, quomodo adumbranda ac trans-
 „ fe-

„ ferenda sint Graeca, quod ex parte tamen faciunt haec *Σποσπασμάτια*, quae è Graecis Grammaticis velut pluvias aquas colligimus ad irrigandam ingenii nostri ariditatem, quae tamen magis salivam nobis movent, quam ex-
 „ plent gustum.”

Paulo post, tertium Elegiae distichon,

*Vt Triviam furtim sub Latmia saxa relegans
 Dulcis amor clivo devocet aërio,*

sic Graece nobis convertit I. DOVSA Fil. ut nihil dulcius legi possit aut ad Graecam normam castigatius,

*Ὡς ποτὶ Λάτμιον ἄντρον ἔρως γλυκὺς ἠερόφορον
 Κρυπτικῶς κατὰ γοι Ἀρτεμιν ἐρανόθεν.*

Si non totidem literas, atque eadem verba, numeros certe *Callimachi* restituit flos iste Nobilitatis Batavae, cognominis *Iani*, Leidae defensoris, auspice GVLIELMO Araul. Princ. fundatoris Academiae, quem *Hollandiae Varronem* aliis in oris appellabant, filius; inter plures, virtute, eruditione, libris etiam editis, certantes fratres, *Georgium, Franciscum, Theodorum*, natu maximus; cum ederet ista in Triumviros *ἑρωτικῆς* coniectanea, vix annos viginti natus, brevi tamen illic erat ante diem male rapiendus: sol enim iste iam antè occidit, quam annum aetatis attigisset XXVI; sed duraturam tamen fuerat inter veri amatores famam consequutus; quam neque generis nobilitas, nec maiorum imagines, nec munera laudabiliter administrata, ceteris ex ista Hollandica gente No-

50 ELEGIAE CALLIMACH. ARGVM.

bilissima, ante duo *Ianos* natos, aut postquam hinc illuc abierant, dare valuerunt: ante utrumque, *Dousae* Nordovices

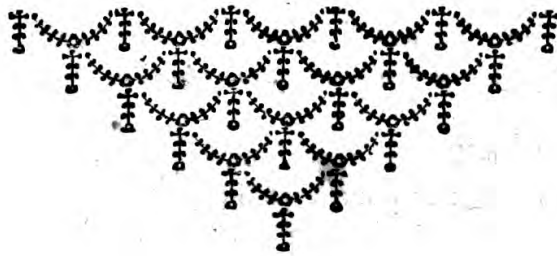
Vixere fortes

Multi, sed omnes illacrymabiles

Vrgentur ignotique longa

Notae, carent quia vate sacro.

Sacros vates habuere, praeceptores, & amicos, hi *Dousae* *Lipsum*, *Vulcanium*, &, quem uterque *Ianus* ut Deum venerabatur, *Scaligerum*. — Sed Maiorum ista crepundia postea, sive velut indigna genere, seu tanquam hominum potius umbraticorum ἀβύρωτα, multo scilicet! sapientiores verae elegantiae spectatores, habuerunt nonnulli despiciatui. Sua sic cuique placet Helena.



CAL-



CALLIMACHI

Elegia

a CATULLO expressa.

CATULLVS,

Elegiarum Prima ad Ortalum,

Morte fratris, quem sibi ademptum pius Poëta variis carminibus luget, moestissimus, *Sed tamen*, inquit vs. 15,

*Sed tamen, in tantis moeroribus, Ortale, mitto
Haec experta tibi carmina BATTIADAE;
Ne tua dicta, vagis nequicquam credita ventis,
Effluxisse meo forte putes animo.*

[In CALLIMACHEIS,

quae sequuntur,

ore CATULLI, una semper loquitur

Coma Berenices.]

Omnia qui magni dispexit lumina mundi,
Qui stellarum ortus comperit, atque obitus;
Flammeus ut rapidi Solis nitor obscuretur;
Vt cedant certis sidera temporibus;

D 2

Vt

52 ELEGIA CALLIMACHEA

Vt Triviam, furtim sub Latmia saxa relegans, 5
 Dulcis Amor gyro devocet aërio;
Idem me ille Conon coelesti in lumine vidit,
E Berenicéo vertice caesariem
 [*Fulgentem clare; quam multis illa Deorum,*
Laevia protendens brachia, pollicita est;] 10

[Ἦ με Κόνων ἔβλεψεν ἐν ἡέει, τὸν Βερενίκης
 Βόσρυχον, δὲ κείνη πῶσιν ἔθηκε Θεοῖς.]

Qua rex tempestate, novo *mactus* hymenaeo,
 Vastatum fines iverat Assyrios;
 Dulcia nocturnae portans vestigia rixae,
 Quam de virgineis gesserat exuviis.
 Estne novis nuptis odio Venus? *atque* parentum 15
 Frustrantur falsis gaudia lacrymulis,
 Vbertim thalami quas intra limina fundunt?
 Non ita. *ne* Divi, *ut* vera *gemant*, *sierint*.
 Id mea me multis docuit Regina querelis,
 Invisente novo proelia torva viro. 20

vs. 7. Legendum videtur e Codd. *coelestum*
munere.

Ibid. Vulg. Ἦδὲ κόνων μὲ ἔβλεψεν —

vs. 9. & 10. mihi non videntur *Catulli*.

vs. 11. Vulg. — novo *auctus* hymenaeo.

vs. 15. — *anne* parentum —

vs. 18. — Non, *ita me* divi, vera *gemunt*,
juverint.

An

At tu non orbum luxti deserta cubile;
Sed fratris cari flebile discidium.
Quam penitus moestas exedit cura medullas!
Vt tibi tunc toto pectore sollicitae
*Sensibus e rectis mens excidit! *ast* ego certe 25*
Cognoram a parva virgine magnanimam.
Anne bonum oblita's facinus; quod regium adeptas
*Coniugium; quod non fortior *ulla cluit?**
Sed tum moesta, virum mittens, quae verba locuta's,
Iuppiter! ut tristi lumina saepe manu! 30
(Quis te mutavit tantus Deus? an quod amantes
Non longe a caro corpore abesse volunt?)
Atque ibi me cunctis pro dulci coniuge Divis
Non sine taurino sanguine pollicitas,
*Si reditum tetulisset is, aut *ni* tempore longo 35*
*Captam Asiam Aegypti finibus *addiderit:**

vs. 21. Vulg. *Et tu vero orbum* — Santeno
 placet. *An tu non orbum* —

vs. 22. — *Et fratris* —

vs. 23. — *Quum penitus*

vs. 25. — — *at te ego certe* —

vs. 27. — *oblita es* f. *quo r. adepta es.* &
 infra.

vs. 28. — *quod non fortior aufit alis.*

vs. 33. — *At quae ibi, prob! cunctis* —
 Placeret ex Cod. *Atque ita me cun-*
ctis —

54 ELEGIA CALLIMACHEA

Queis ego pro factis, (coelesti reddita coetu,)

Pristina vota novo munere dissolvo.

Invita, o Regina, tuo de vertice cessi,

Invita; adiuro teque, tuumque caput. 40

[——— σίω τε κάρην ὄμοσε, σὲν τε βίον.]

Digna ferat quod si quis inaniter adiuravit,

Sed qui se ferro postulet esse parem?

Ille quoque everfus mons est, quem maximum in oris

Progenies Thiae clara supervehitur:

Quum Medi peperere novum mare, quumque iventus

Per medium classi barbara navit Athon. 46

Quid facient crines, quum ferro talia cedant?

Iuppiter, ut Telchinum omne genus pereat!

vf. 35. Vulg. Si reditum retulisset! *Is baut* in
t. l. Legi forte posset: S. r. t. is,
bautque in t. l.

vf. 36. — — — Aeg. finibus *addiderat*.

vf. 38. Scribi malim, *dissolvi*.

vf. 43. Vulg. maximum in *orbe*, recte corrigit
Auratus.

vf. 45. *peperere* est ex *Is. Vossii* coniectura, *pe-*
pulere placet *Santeno*.

vf. 47. *Quid faciant* — melius videtur *Santeno*.

vf. 48. Vulg. — ut *καλίβων* omne —
In Gr. vulg. *καλίβων ὡς δόπλοισι*
ἦν. — *πᾶν* a me fuit insertum.

Et

Et qui principio sub terra quaerere venas.

Institit, ac ferri frangere duritiem. 50

[[Ω Ζεῦ, πᾶν] Χαλύβων ὡς σπύλοιο γένε,
Τηλόθεν ἀντίλοιο, κακὸν φυτὸν οἱ μιν ἔφηναν.]

Abiunctae paulo ante comae mea fata sorores

Lugebant; quum se Memnonis Aethiopis

Vnigena, impellens *nutantibus* aëra pennis,

Obtulit Arfinoës *Locridos* ales equus:

Isque per aetherias me tollens avolat auras, 55

Et Veneris casto collocat in gremio.

Ipse suum Zephyritis eo famulum legarat,

Grata Canopis in loca litoribus.

Scilicet in vario ne solum lumine coeli

Ex Ariadneis aurea temporibus 60

vf. 50. Vulg. — ferri *fringere* duritiem. —
ferri infringere duritiem, legi mallet
Santenus.

vf. 53. — *nutantibus* — pennis

vf. 54. — *Chloridos* ales equus.

vf. 55. — ad vf. 65, alio collocat ordine G.
Canterus, vulgato partim meliore;
in vf. 55.

— Vulg. — *advolat umbras*, *avolat au-*
ras est *Canteri*.

vf. 59. — Sidere ibi vario —

56 ELEGIA CALLIMACHEA

Fixa corona foret; sed nos quoque fulgeremus
 Devotae flavi verticis exuviae;
Voidulam a fluctu cedentem ad templa Deûm, me
 Sidus in antiquis Diva novum posuit.
 Virginis, & faevi contingens namque Leonis 65
 Lumina, *Callisto* iuncta Lycaonidi,
 Vertor in occasum tardum dux ante Booten,
 Qui vix fero alto mergitur Oceano.
 Sed, quamquam me nocte premunt vestigia Divûm,
 Luce autem canae Tethyi restitutor; 70
 Pace tua fari haec liceat, Rhamnusia virgo,
 (Namque ego non ullo vera timore tegam;
 Nec, si me infestis discerpant Sidera *dextris*,
 Conditâ quin *veri* pectoris evolûam;)
 Non his tam laetor rebus, quam me abfore semper, 75
 Abfore me a Dominae vertice discrucior:
 Quicum ego, *dum* virgo quondam fuit, omnibus *expleta*.
 Vnguentis, myrrhae millia multa b bi.
 Nunc vos, optato *quas* iunxit lumine taeda,
 Non *prius* unanimis *corpora* coniugibus 80

vf. 63. Vulg. *Voidulum* a fluctu —

vf. 66. — — *Callisto iusta Lycaonida*,

vf. 73. — — *Non* si me infestis d. S. *dictis*,

vf. 74. — — Conditâ quin *vere*.

vf. 77. — — omnibus *expers*. Vnguentis.

vf. 79, 80. Vulg. — — *quae* iunxit — taeda —
 corpora —

Tra-

Tradite, nudantes reiecta veste papillas,
 Quam iucunda mihi munera libet onyx:
 Voster onyx, casto petitis quae iura cubili;
 (Sed, quae se impuro dedit adulterio,
 Illius *aura levis bibat & dona irrita pulvis;* 85
 Namque ego ab indignis praemia nulla peto.)
 Sic magis, o nuptae, semper *Concordia, vestras*
 Semper Amor fedes *incolet* assiduus.
 Tu vero, Regina, tuens quum fidera Divam
 Placabis festis luminibus Venerem, 90
Vnguinis expertem non siveris esse *Tuam;* *Me*
 Sed potius largis *effice* muneribus.

vf. 80, 81, 82. Vulg. Non post unanims,
 corpora, coniugibus; Tra-
 dite, — Quae iucun-
 da —

vf. 84. Ex Codd. lectione, *dedat, foedat* effor-
 mavit *Santenus*.

vf. 85. Vulg. Illius ab mala dona levis bibat ir-
 rita pulvis.

vf. 87. — — concordia vestras —

vf. 88. — incolat.

vf. 91. — Sanguinis expertem non siveris esse
 tuam me,

vf. 92. — — largis effice muneribus.

58 ELEGIA CALLIMACHEA CATVLLI.

Sidera cur iterent? utinam Coma Regia fiam!
Proximus Hydrochoi fulgeret Oarion.

vf. 93. *Marklând* emend. *Sidera cur retinent?*
iterum C. R. f. optime.

Anglus Editor:

Aliter, Proximus Arcturos fulgeat Erigonae.





In Elegiam

CALLIMACHEAM CATULLI

Adnotationes.

Elegiarum prima, *ad Ortalum.*]

E *Catulli* carminibus Hendecasyllabi, atque alia varii generis Epigrammata, ad nos pervenere, Heroicum, nobilissimum illud Pelei & Thetidis Epithalamium; de Elegiacis tria tantum: unum sui nominis Elegia ad Manlium, qua dubitabat *Muretus* (& *Mureto* post renatas literas quis tandem in tali re melior fuit iudex?) *an ulla pulcrior in omni Latina Lingua* reperiretur. Elegia secunda, diversissimo scripta temporis articulo, carmen est iocosum, quo cum *Ianua* colloquitur Poëta. Prima ad Ortalum nobis exhibet Callimachéa: recte etiam in MSS. quos adhibui, Codicibus Vossianis, versibus, quibus Ortalo missorum carminum tarditatem excusat, absque ulla distinctione haec *Callimachea* subiiciuntur. Miseritne ad Ortalum plura hoc uno, quod superest, *carmina*, quae dicit *Battiadae*, certo definiri nequit: ego hoc unicum dedisse suspicor: maledicentissimum Gellium diris devovere carmine constituerat *Catullus*, quali suum
de-

60 IN ELEGIAM CATULLI

devovit inimicum *Callimachus*: ultimo suorum Epigrammatum, in Gellium, *Saepe*, ait,

*Saepe tibi studioso animo venanda, requirens
Carmina uti possem mittere Battiadae; —
Hunc video mihi nunc frustra sumtum esse laborem,
Gelli.*

— Vt in libris scriptis, continua ista quoque leguntur in primis Editionibus Anni MCCCCLXXIV, & MCCCCLXXXI, quarum hanc ipse possidet, alterius collationem, *Laurentius Santenus*, qui, hic artem nobiscum tractans Musicam, nactus, quod meretur, otium, expoliendo *Catullo* vacabit, vir Graece & Latine perdoctus, & *Burmanno* praeceptore dignissimus Poëta. — — Quis primus ista distinxerit, tanti non est inquisivisse. Leguntur iam distracta in Editione Aldina A. MDII. interiectis, satis inconsiderate, vocibus; *De Coma Berenices*: quas, cum in suam Editionem nitidissimam *Callimachi* [A. MDLXXXIV.] recepisset *Vulcanius*, in meliores, nuperam etiam, transsumserunt.

Ad Ortalum] Quis tandem primus amici *Catulli* nomen in illud *Hortali* deformavit, cui pepercerant Editores primi, quique Codices scripsere? an *Is. Vossius*? Sic ille scriptum nomen legerat apud *Ciceronem* & *Suetonium*; sed nulla librariorum est in talibus auctoritas; & vellem cogitasset *Vossius*,

no.

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 61

nomen esse Graecum Ὀρταλῶν. — ut Graeca sunt
 ἄρταλις· ἀρτάλιχῶν· ἀρταλίζειν· ἀρτίς· *ortus*, νέορτιῶν.
 Ὀρταλῶν dixit *Vulcanius*, ubi carmen ad Ortalum
 Graece reddidit:

Αὐτὰρ ὅμως τὰδε σοι τῶσσις ἐνὶ κήδεσι πέμπω,
 Ὀρταλῶν, ἔπη σελίδων ἔκκερξαι Βατηάδης.

Ortalem in *Hortalum* transformare nunquam in ani-
 mum induxerunt *M. Ant. Muretus*, *Scaliger*, aut
Bentleyus: ipse tamen, opinor, aetate *Catulli*,
 cum nonnullis, *Hortalum* quoque dixisset *Arrius*
 iste, in quem, nobile quod vocat *Quintilianus*,
 est Epigramma *Catulli* (LXXXIII.)

Commoda dicebat, si quando commoda vellet

Dicere, & hinfidias Arrius infidias:

Et tum mirifice sperabat se esse loquutum;

Quum, quantum poterat, dixerat hinfidias.

Vt inimicum pungat, credere se fingit *Catullus*;
Arrium istam pronunciationem a matre didicisse, a
 matris fratre, a matris utroque parente:

Credo, sic mater, sic Liber avunculus, eius

Sic maternus avus dixerit, atque avia.

Si horum aetate forte Romae dixerent *choronas*, *prae-*
chones, &c. (vid. *Quintilian.* I. O. I, C. v. p. 57,
 &c.)

&c.) a patre, patruo, paterno avo potuisset etiam hunc morem trahere; cur matrem solam & genus maternum in acerbissimo memoret epigrammate *Catullus*, optime, ni fallor, ipsemet intellexit *Arrius*.

vs. 1. *Omnia qui magni dispexit lumina mundi*] Codices Leid. & Edd. primae (in his adnotationibus solos intelligi velim tres Vossianos, & quas dixi per Edd. primas;) dant, — *dispexit lumina*: in alio Cod. *Is. Vossius* invenit *munera*, qui *moenia* vulgavit, suam coniecturam: *moenia mundi* saepe quidem dixisse Poëtas falsus, iure suo pernegat *Bentlejus*, *apud quenquam poëtarum reperiri, omnia — moenia mundi*; — sed ista nollem subiecisset *Bentlejus*. “Fortasse pro *dispexit*, quod „ cuiusvis est qui oculos sanos habet, legendum „ *descripsit*; quod est Astrologorum.” Pace viri magni, non sane cuiusvis, sed perpaucorum esse mihi hominum videtur, ut *discernere*, sic *dispicere*; & quidem *magni dispicere lumina coeli*: legerat & ista *Bentlejus* *Ciceronis* *Tusc. I, C. XIX, profecto beati erimus cum, corporibus relictis, & cupiditatum & aemulationum erimus expertes; — totosque nos in contemplandis rebus perspiciundisque ponemus: — paucis interiectis, praecipue, dicit, fruuntur ea (pulcritudine) qui tum etiam, cum has terras incolentes circumfusi erant caligine, tamen aëre mentis dispicere cupiebant. — Scripta lectio *despexit* hic est vitiosissima; de *Conone* tamen,*

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 63

men, sed corporis vinculis exsoluto, suumque in coelum relato, dici potuisset: — *magni despexit lumina mundi.* *Manilius* lacteum orbem coeli describens, *Astronom.* I, 756,

*An fortes animae dignataque numina coelo,
Corporibus resoluta suis, terraque remissa,
Huc migrant ex orbe, suumque habitantia coelum,
Aetherios vivunt annos, mundoque fruuntur?*

Vt Ptolemaeorum, *Theocritum*, *Callimachum*; sic ferimus adultores Augusti, *Virgilium*, *Horatium*, *Manilium*; neque etiam, si dari possent hac aetate Principum istorum atque istiusmodi Poëtarum quodam modo similes, adultores illorum se veri reprehenderemus. In coelum relatus *Conon*, & nocte premens sidera subiecta, (*Callimachea Catulli* *Coma*, ipsa iam *diva*, atque adeo veracissima, *me*, ait *vf.* 69, —

me nocte premunt vestigia Divum.)

Conon dici potuisset — *despicere lumina mundi.* Hac prima significandi vi verbum saepius alibi adhibetur; etiam in *Phaedri*, qui dicitur, *Fab.* v, *L.* II, ubi villa *Tiberii Misenenfis*, *monte summo posita*,

Prospectat Siculum & despicit Tuscum mare.

Livius XLIV, C. VI, *rupes ita abscissae sunt, ut despici vix sine vertigine quadam simul oculorum animique possint. Quintilianus* in ista miserabili lamentatione, Prooemio L. V, I. O. *Quis mihi bonus, ait, parens ignoscat, si — quis in me est alius usus vocis, quam ut incusem Deos, superstes omnium meorum? nullam terras despiciere providentiam tester?* Quod vix alibi legerat hac propria potestate, vel idcirco solum probare debuerat *Burmannus*, neque aliam lectionem, si vel Codices darent unus & alter, *respicere*. Cum istis *Quintilianiani* comparentur Critiae vel Atlantici *Platonis* quae nunc sunt ultima T. III p. 121, ubi summi Dei domus regalis, sive *coelestis curia*, καὶ μέσση πάντων ἡ κόσμος βεβηκυῖα, καθορᾷ πάντα ὅσα γλώσσης μετέληψε. *omnes res creatas despicit*. In *Xenophontis* K. Π. III. p. 43, 9, *e summis montibus καθέωρον τῶν Χαλδαίων τὰς οἰκήσεις*. conf. *Xenoph.* Ἑλλην. IV. p. 309, 30. & *Aristophanes* in *Equit.* v. 170, 171, 172. aliique.

vf. 2. *Qui stellarum ortus comperit atque obitus*] Quia Codices praebebant, quod est etiam in *Vossianis*, *ortus* — atque *abitus*, quod vulgatur, a correctoribus, & genuinum esse *abitus* contendit *Ianus Meleager* in *Catullum* Spicilegio p. 31. suum illud sequentium Editorum nemini potuit adprobare: mihi quoque *ortus* — atque *obitus*, consueto more, scripsisse videtur *Catullus*: αἰσῆραν, vel

vel ἄστρον, ἀνατολὰς ἢ δύσεις, vel δυσμάς, vel κρύψεις, sic dixerunt; *stellarum, siderum, signorum ortus atque obitus*, quos, non observatos in transcurso, sed *compertos* habuit *Conon*; qui certam praeterea rationem cognoverat obscurati Solis &c. *Comperit* enim, quomodo Solis lumen obscuratur; quomodo sidera certis, diversis tamen apud diversas gentes, temporibus, recedant, vel occidant. — Solis autem nitor obscuratur, *cum*, nostris oculis *opposita*,

— *Luna means Hyperionis officit orbi.*

vs. 5. *Vt Triviam, furtim sub Latmia saxa relegans, Dulcis amor gyro devocet aërio;*] *Hominum vulgo desiderata Luna, quam saepenumero, fortasse velut terram multarum urbium & montium, (sic illam iam dicebat Xenophanes) consideraverat Conon, pingi venustius non potuit;*

*Cum claram speciem concreto lumine Luna
Abdidit, & subito stellanti nocte perempta est;*

quae sunt *Ciceronis*: vid. de *Divinat.* I, C. xi. in fragm. *Poëmatum nuperae Ed. Germ. p. 1136.* Quos e *Catulli* Latinis pæne *Callimacheos* versus efformavit, admodum juvenis, *Ian. Dousta Fil.* supra iam laudatos, hic tamen etiam (δὲς δὲ τὸ γὰ καλῶς ῥηθὲν εἰδὲν βλάπτει, iudice *Platone* VI de LL. p. 752. C.) suo loco reponam;

ὄσος ποτὶ Λατμίον ἀντρον Ἔρως γλυκὺς ἠερόφαιτος
 Κρυπᾶδῶς κατὰ γοῖ Ἀρτεμιν ἐξενόθεν.

Turnebus *Adversariorum* L. XXVI, C. ix, in ista *Catulli*, “Hoc, ait, perlepidè est a *Callimacho* fictum, Lunam, cum eius lumen umbra noctis obscuratum laborat, de coelo descendere in amplexus *Endymionis*: — Poëtico commento eleganter defectus *Lunae* adumbratus est; neque aliam eorum sententiam esse arbitror.” — Quicquid *Dianam* spectat, sive *Lunam*, a qua *consopitus* putatur (*Endymion*; sunt haec *Ciceronis* verba *Tusc. I, C. 38.*) ut eum dormientem oscularetur; quicquid fere hos amores spectat apud veteres, haec mihi scribenti obversatur: ex omnibus, praeter unum *Callimachum*, neminem novi, qui dixerit *Lunam*, cum ab hominibus censeretur deliquium pati, a *Cupidine* coelo devocatam, atque in antrum *Latmium* relegatam, venando fessum venatorem suum furtim osculari, atque ea facere, quae cum *Cynthia* (imo etiam τὰ μέγιστα,) se dormiente fecisse gloriatur *Propertius* I Eleg. III. Huius amatorum comparet mihi quis illius dominam cum *Endymione*, qualem *Diana Veneri* pingit in *Luciani* *Deor. Dialogo XI. T. I. p. 232*, atque utrumque forsitan ex eodem fonte, vel *Callimachi*, vel veteris *Mimnermi*, vel *Philetæo*, ista scribentem haussisse mecum suspicabitur. Ut id unum tantum tangam, dormitor *Endymion* illic narratur

tur

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 67

tur τῆ λαιᾷ μὲν ἔχων τὰ αἰεόντια, ἤδη ἐκ τῆ χειρὸς ἐσπύ-
 βέοντα. *Propertius* dormientis (quae mollem som-
 num *spirans* ab ipso fertur

Cynthia non certis nixa caput manibus;
Nunc furtiva cavis poma dabat manibus: —
Munera, de prono saepe voluta sinu.

Sed hic, quantumvis vino correptum vehe-
 mentior etiam Deus urgeret, tamen, ne quie-
 tem languentis dominae turbaret, audebat tan-
 tum

Subiecto leviter positam tentare lacerto,
Osculaque admoia sumere ad ora manu.

Audacior multo Dea venatrix, primum quidem,
 teste *Luciano*, ἀψοφητὴ καπέσσα (in *antrum* nempe
Latmium furtim delapsa,) ἐπ' ἄκρων τῆ δακτύλων βε-
 βηκνῖα, ὡς ἀν μὴ ἀνεγρόμεν ἐκπαρσχθεῖη. (*Propertius*,
Non tamen, ait,

Non tamen ausus eram dominae turbare quietem.)

ut divinum ardorem sedaret, non quidem ipsis ver-
 bis, sic tamen ut a Sorore magistra tacens etiam
 intelligeretur, nudo se concubuisse nudam fatetur:
 (*Propertius* II El. XII, 15,

*Nudus & Endymion Phoebi cepisse sororem
Dicitur, & nuda concubuisse Deae,)*

οἴσθα, tandem dicit ad Venerem *Luciani* Luna, οἴσθα, (τί ἄν σοι λέγοιμι;) τὰ μὲν ταῦτα· πλὴν ἄλλο· μή γε ἔπειθ' ἔρωσθε. *quid post illa fecerim, cur intelligenti tibi narrarem?* hoc unum dixisse satis sit, *amore*, nondum satiata, *dispereo*. — Exercitatis in isto ludo vim forte quamdam modesta *Dianae* videbitur habere reticentia, dicentis tantum οἴσθα — τὰ μὲν ταῦτα,

Et quae deinde meus celat, amice, pudor.

Talia sunt apud *Lucianum* plura pervenuista: qualia *Theocritum*, *Virgilium*, *Horatium* similesque scribentes nemo tanquam nova miratur.

vs. 5. *Triviam — sub Latmia saxa relegans,]* *Is. Vossio*, in hac historia veterrima, lecta saepius apud Poëtas *Latmia saxa*, Λάτμιον ἄντρον, *Latmius Endymion*, persuadere tamen non potuerunt, ut ab inquinando *Catullo* manus abstineret; nam huius etiam, ut centena corruptit alia,

— *Latmia saxa* —

convertit in *Lamia saxa*; &, ut erat vir quem ex antiquitate Graeca, Romana, Orientali nihil latebat,
mul-

multa protulit ad *Lamia saxa* sua lectori frustra commendanda. Nec *Latmius* Endymion, neque antrum *Latmium*, formoso dormitore nobilitatum, unquam poterunt obscurari. Suspiciari forte liceret, in illud antrum plures e vicinia, quae matutinae pecus agebant in pascua, irrepsisse Dianae speculatrices, ut illic post venationem nocturnam cubare soliti saltem aspectu fruerentur; atque adeo in hunc etiam sensum dici a vera Diana potuisse apud *Apollonium Rhodium* IV, 57, non se solam iuvenis amore motam antrum frequentare *Latmium*:

Οὐκ ἄρ' ἐγὼ μὲν μὲν Λάτμιον ἄντρον ἀλύσκω,
 Διδῶ οἷη καλῶ πειδαίωμαι Ἐνδυμίωσι.

Illic in Scholiis permulta de Endymione traduntur ex libris nobis perditis, quos plures legerat iste *Scholiastes*, quam ullus (*Athenaeum* excipio, Romani cuiusdam usum instructissima bibliotheca) Grammaticorum. Sed neque illic, nec alibi legisse me recordor, quod sub teste narrat *Athenaeus Lycymnio Chio*, XIII p. 564. Deorum optimum, Somnum, (fessum venatoris) Endymionis oculis potente *virga* sic solitum *irrorare quietem*, ut palpebras illius relinqueret apertas; cur tandem? ὅπως, inquit *Athenaeus*, ἀπὸ παντὸς ἀπολαύη τὸ ἔθρωπεν ἡδονῆς· idcirco scilicet ἀναπεπρωμένων τὸ βλεφάρων κοιμίζειν τὸ ἐρώμενον. Somnum, qui tres minimum habuit filios, nemo tamen adeo mirabitur *Caris* adolescen-

tis ἐρεσίν• Caris inquam; nam in Caria natum puerum nemo negavit; in Elide regnasse dixerat *Ibycus* secundum Scholia in *Apollon.* l. c. in quibus ab Auctore scribi non potuit, ut vulgari solet: Φασὶ ᾗ αὐτὸν οἱ μὲν Σπαρτιάτιω, οἱ ᾗ Ἠλεῖον• *Spartiatiae* ne monachis quidem Graeculis erant ignoti: dederat doctus ibi Grammaticus, ut suspicor, formam rarissimam, οἱ μὲν, Καελάτιω• *Stephanus Byz.* in *Καεία*• — τὸ ἔθνικόν Καε, — Κάειρα —, καὶ εἰσκήτωρ Κάειρα, καὶ Καελάτης. *Herodoto* Καε, πρὸ καὶ, fuit restitutum p. 533, 8. apud quem plus semel *Homereum* occurrit Κάειρα, a *Thoma M.* in Καε adnotatum: rarius *Καείνη* est apud *Polyaenum*. Astronomus fuerit *Endymion*, an venator, dubitarunt veteres: ego venatorem existimo fuisse, qui, de nocte vigilans *sub Iove frigido venator*, circa tempus matutinum fessum corpus (*Theocriti* fan, ἀπ' ἀγροῦς ταύτικα κεκμακῶς ἀμπαύεται) in antrum *Latmium* proiecerit, atque in multum illic diei dormierit; hinc natam fabulam: sic veterum nonnulli secundum *Schol. Apollon.* Φιλοκύνηρον αὐτὸν γυρόβιον νύκτωρ πρὸς τὰ σελυῶλω κίονηεν, ἀπὸ τὸ ἐξέναι πρὸ θηλείας καὶ τῆσιν ἢ καιρὸν ἔπι ταῖς νομάς. τὰς ᾗ ἡμέρας ἐν σπηλαίῳ αὐτὸν ἀναπαύεσθαι, αἷς πινᾶ (L. αἷς πινᾶς) αἰεσθαι πάντοτε αὐτὸν κοιμᾶσθαι — Vt venatorem *Diana*, *Venus* amaverat *Adonin*; illa *Latmium* antrum furtim frequentaverat nocturna, isthoc aevo, quo, teste *Propertio* III Eleg. X, 33,

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 71

*blanditiis furtiva per antra puellae
Oscula Sylvicolis emta dedere viris.*

Venerem non puduerat in Idae montis antro cum *pastore boum* Anchisa inter pecudes, coram agrorum etiam custodibus Divis, tam familiariter versari, ut e Troiani pastoris colloquio filiolum Aenean conceperit. Qui Romanum, atque idcirco Cyrenaeum etiam *Callimachum*, inter nostrates hac imprimis aetate suo merito maximi faciunt, libenter aliquot eius hic versus legent, dudum ante a me emendatos, quam nuper renovatam vidissem Editionem. Ut nunc legimus *Propertiana*, ad mentem, quod nollem, quodque ipse noluisset *Burmannus Sec.*, *Scaligeri* disposita, haec vulgantur velut in Elegia XXIII. L. II, v. 39,

*Ipsa Venus, quamvis corrupta libidine Martis,
Num minus in coelo semper honesta fuit?
Quamvis Ida Parim pastorem dicat amasse,
Atque inter pecudes adcubuisse Deam.
Hoc & Hamadryadum spectavit turba sororum,
Silenique senes, & pater ipse chori.
Cum quibus Idaeo legisti poma sub antro,
Supposita excipiens, Nai, caduca manu.*

Singulis horum quatuor distichorum vitium inest, me iudice haerens in vocibus, *corrupta*, — *Parim*, — *spectavit*, — *Nai*. — Dea hic inter-

pretibus *Oenone* videbatur, quia pastorem illa *Parin* amavit: sed nympham *Deam* dici a *Propertio* potuisse, neque *Broukhusius* putabat, nec *N. Heinsius*: his iudicibus rem istam committamus decidendam; quibus ego sine ulla dubitatione assentior: de Nymphis, ut *Deabus*, multa dici possunt, quae iudicarem a politissimo Poëtarum alienissima: si quis aliter existimat, huic auctor sim, ut ipsam adhibeat *Oenonen*; eiusve *Ovidii* manu scriptam Epistolam: quid, quaeso, mirum, si puellam agrestem

*Ida Parin pastorem dicat amasse,
Atque inter pecudes accubuisse:*

Rustica Nympha *Oenone*, sive inter armenta, seu in paupere *Paridis*, qui tum *servus* adhuc habebatur, casa cum pastore concubuerat:

*Saepe (ait) greges inter requievimus arbore tecti;
Mixtaque cum foliis praebuit herba torum.
Saepe super stramen foenoque iacentibus alto
Defensa est humili cana pruina casa.*

Fluminis ista filiola, si *Dea* dici potuit, *Dearum* certe fuerit severissima atque ignorantissima: nam ipsius *Apollinis* amantis — *rupit ungue capillos,* & *Helenam*, dicit, *de patria*

Nescio quis Theseus abstulit ante sua.

Sed

Sed istam opinionem hic peperit importunum Paridis nomen; ab illo primum, ut suspicor, nec usitato more (*Parin* enim scribere solent) positum, qui hos tantum viderat e veteri membrana, vel in illa, literarum ductus,

Quamvis Ida boim pastorem dicat amasse.

Restituamus,

Quamvis Ida boum pastorem dicat amasse;

Hoc quando feliciter, ut puto, cessit, cetera etiam vitia suspicabor me correxisse, si sic scriptos versus *Propertii* possum studiosis approbare:

*Ipsa Venus, quamvis correpta libidine Martis,
 Num minus in coelo semper honesta fuit?
 Quamvis Ida boum pastorem dicat amasse,
 Atque inter pecudes accubuisse Deam:
 Hoc & Hamadryadum spectarit turba sororum,
 Silenique senes, & pater ipse chori;
 Cum quibus Idaeo legisti poma sub antro,
 Supposita excipiens, Diva, caduca manu.*

Ex his lectionibus placebunt Editionem novam *Propertii* consulentibus spectarit, — & *Diva*: dubitare forte quis poterit, an non *Venus* dici etiam possit

corrupta libidine Martis.

Puella Latine dicitur *auro, pretio, mercede corrupti*, vel *corrupta*; *amore, cupidine*, vel alterius *libidine* num dicatur, nunc non recordor: sed Dea corrumpi ne a Marte quidem potuit; &, quando *iacuere ligati Turpiter*, si dici posset *corrupta Venus*, num *corruptam Superi risissent*, ut a veracitate *risisse* dicuntur: quod de coelestibus animabus quis sibi tandem facile persuadeat? Quam vero Mars in sui amorem *rapuerat*, Martis cupidine fuit, vel libidine, *rapta, & correpta*; quo sensu *Callimachus* dixit Epigr. XXXII,

Εὐξίθεός σε συνέπασσε· te corripuit.

diciturque, praeter ceteras, ab *Ovidio*

Byblis Apollinei correpta cupidine fratris.

atque inter animalia,

Femina femineo correpta cupidine nulla est.

De se scribit ipse *Propertius* III Eleg. XXIII, 13,
(Conf. I El. III, 13.)

Correptus saevo Veneris torrebar abeno.

Sed hoc non cadet in dubitationem, neque illud nunc amplius, ut opinor, quin superius adscripta *Propertiana* de una sint Venere intelligenda. *Num minus fuit* — *Venus in coelo honesta*; quamvis
Ida

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 75

Ida dicat illam amasse *boum pastorem*? Sic dicere debuit, qui Romanis auribus ingrati *bubulci* non adhibuisset adpellationem. Ποιμὴν ονίου est *pastor*; αἰπόλῳ, *caprarum*; *boum pastor* est βουκόλῳ· equorum, ἵππωνόμῳ· ἵπποβόλοι, in *Eurip. Phoen.* v. 28, sunt βουκόλοι ἢ ἵππων. *Aeliano* de N. A. XII, C. XLIV. ut ἵπποκόμῳ ἢ καμήλων dicitur a *Philost.* de V. A. II, c. I. — *Dion Chrysoft.* Or. LVI. p. 564. D. εἰσὶ πνευ ἀνθρώπων ἀρχοντες, ὥσπερ ἕτεροι μὲν αἰγῶν, ἕτεροι δὲ ὑῶν, οἱ δὲ πνευ ἵππων, οἱ δὲ καὶ βοῶν· profertur ibi *Cratini* versus, ut hiatus illic indecorus evitetur, sic scribendus:

Ποιμὴν καπίτης, αἰπόλῳ, καὶ βουκόλῳ.

Puellis despecti *tardiores* forte *bubulci* (in *Eclo- ga Virgilio, Venit & upilio; tardi venere bubulci*) saepe *Venerem* obiecerunt non dedignatam amare *boum pastorem Anchisen*; *Dianam* amantem *Endymiona*, *boves* olim etiam pascentem; ipsam quini- mo *Cererem*, quae cum *Iasione* rem habuerit. Tres isti felicissimi, a magnis quippe *Deabus* amati, *pas- tores* iunguntur ab *Ovidio* II *Trist.* v. 299,

*In Venere Anchises, in Luna Latmius heros,
In Cerere Iasion, qui referatur, erit.*

Ista canens eorum recordabatur, quae legerat olim in *Theocriteis* *Eid.* XX, 34. ubi βουκόλιον se ut *boum*

76 IN ELEGIAM CATVLLI

boum pastorem, βωκόλον, a dura despici puella cum indignatione queritur: οὐκ ἔγνω δ', inquit,

Οὐκ ἔγνω δ', ἔπι Κύπρις ἐπ' ἀνέρι μήνατο βέτα,
 Καὶ Φρυγίης ἐνόμοσεν ἐν ἄρεσιν.
 Ἐνδυμίων ἢ τίς ἦν; ἔ βωκόλῳ; ὄγη Σελάνω
 Βωκθλέοντα φίλασεν· ἀπ' Οὐλύμπω ἢ μολοῖσθε
 Λάτμιον ἀννάπῳ ἦνθε·

Quod in eodem Eid. satis audacter *Theocriti* dicit bucolicus in ipsum suum O. M. Iovem,

διὰ παῖδα βοηόμον θῆνις ἐπλάγχθης·

(sic e Vaticano Cod. restitutum,) aptissimum referri poterit ad versum *Propertii*, de *Theocriteo* effictum, in hac ipsa Elegia xxiii. L. II, 20. ubi inter *dulcia furta Iovis* ne illud quidem omittitur:

Denique ut ad Troiae tecta volarit avis.

Caprarius, a dura Amaryllide despectus, in *Theocr.* Eid. III, 46 &c. *Adonin* memorat, *Endymionem*, & *Iasionem*: quem illic omittit, *boum pastorem*, *Anchisen Veneri* moriens *Daphnis* acerbè obicit in Eid. I, v. 105,

ὦ λέγε τὴν Κύπριον ὁ βωκόλῳ, ἔρεπε ποτ' ἰδαν.

qui illic sequitur versus est a mala manu.

vi. 6.

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 77

vf. 6. *Vt Triviam — Dulcis Amor gyro devocet aërio*] *Is. Vossius* etiam edidit *clivo*, velut veterum librorum altera meliorem lectionem: nihil adeo proferens, quo *clivum* nobis adprobet; satis pro imperio, *non habet*, ait, *palatum nec aptus est ad litterarum studia, qui hanc non admittit lectionem.* — Brutis istiusmodi fulminibus, quae neminem terrefaciunt, incassum iaciendis pudenter abstinere etiam primarii, hisque longo intervallo proximi, Critici. — Cum in antiquo Codice, literis aliquot male repetitis, scriptum esset *givodero*; in apographis quod non intelligebant omiserunt; ut in Codd. duobus Voss. Leid. Bibl. in quorum altero voci spatium fuit relictum: in tertio quodam apographo, *clivo* reperit *Vossius*; in quarto, *curru*. — *Gyro* iam praebet Ed. A. MCCCCLXXIV. Sed qui praefuit Editioni A. MCCCCLXXXI, recepit *clivo*: prius probarunt *Achilles Staius*, *M. Ant. Muretus*, *Ios. Scaliger*, *Ian. Doussa F. Anna Fabri* &c. γύρος, *gyrus*, *circulus* est, vel *orbis*: vid. *T. H.* in *Scholia ad Aristoph. Plutum* v. 1038. p. 376. *Orbem coeli* dixerunt; ut *orbem terrae*: ὁ κατέχων τὸ γῆρον τὸ γῆς interpretis est *Iesariae XL, 22.* *orbem coeli*, γῆρον hic dixisse videtur *Callimachus ἰθέρων*: ut certe *Callimacheum ἐν ἠέρι* mox interpretatur *Catull. coelesti in lumine*, quod recte animadvertit *Ian. Doussa Fil.* His a me iam scriptis, monuit me *Laur. Santenus*, qui quicquid sibi *Petrus Burmannus Secundus* ad *Catullum* exornandum parasset,

raffet, id omne suo sibi redemit aere, voces *gyro*, & *clivo*, Codicum etiam auctoritate firmari; sibi autem videri scriptum a *Catullo*, *curru*: hanc in rem adscripserat *Santenus Tibulli* versum I. El. IX, 24,

Cantus & e curru Lunam deducere tentat.

& ad hanc lectionem commendandam plura occurrerent requirenti.

vs. 7. *Idem me ille Conon coelesti lumine vidit E Bereniceo vertice caesariem.*] In Codd. a me adhibitis hic erat, *ebore niceo vel niteo*. In *Bereniceo vertice* nullus Editorum vitium fuit suspicatus; *Anna* tamen *Fabri* Patrem legisse scribit, *Beroniceae vertice*: mihi *Bereniceae* vertex sic placet, ut *Tanaquillum* nobis *Fabrum* hic formam putem nominis restituisse *Callimacheam* Βερενικείης: qualis est *Penelopes* Homeréa, sive potius Ionica, Πηνελοπέης. — *Herculis* amor, *Euryti* filia, cui non dicitur *Iöle*, Ἰόλη; a quibusvis certe Poëtis Graecis Latinisque: *Homerus* neque *Euryti* fecit, saltem ut ab *Hercule* occisi, neque *Iöles* *Eurytados* usquam mentionem: historiam, quam *Sophocles* sequutus est in *Trachiniis*, enarrantes Grammatici semper dixerunt Ἰόλην: unus illam *Callimachus* dixit Ἰόλειαν, in *Epigr.* VI. *Europen* Εὐρωπέην vocavit *Pherecydes*: hinc ista forma rema Ἰόλειαν Scholiis in *Eurip.* *Phoen.* v. 5. Ἰοδαρείαν ter dixit *Pausanias* IX. p. 778. quam illic

lic Ἰοδάμαν appellant Boeoti. Quam omnes vocant *Iphigeniam*, semel dixit Ἰφιγένεια *Euripides* in *Elet.* v. 1023; Ἰφιγένεια enim scripserat, non, quod vulgatur, Ἰφιγένεια. apta quaedam dedit illic, a *Musgravio* reperita, *Barnesius*; multo tamen meliora *T. H.* in *Hesych.* T. I. p. 1418, 18. & in *Callim.* *Fragm.* p. 489. — Ipsum *Berenicæ* nomen in exemplum profert alterius formæ *Eustathius*, sub teste tamen profus inexpectato, in *Homeri Od. A.* p. 50, 1. Ὠσπερ — Ἰψιπύλεια, — Περσεφόνη, οὕτω καὶ — Πλωελοπεία καὶ, Βερονίκη, Βερονικία παρ' Ἡροδότῳ. In *Herodoti* historia neque est, neque esse potuit locus *Berenicæ*: — Corrige, fodes, Ἡρωδιανῶν nomina *Herodoti*, *Herodori*, *Herodiani* quae scribi solent in *Codd.* compendifacta, ubique sunt inter se male permutata.

Iam vero *Callimachi* Graeca, quae huius nobis particulae supersunt, paulo hic a me melius scripta sunt, quam ante fuerunt: sic primum in *Theonis* edita Scholiis in *Arati* *Phaenom.* v. 146, prodierunt: Ἡ δὲ Κόνων ἐβλεψεν ἐν ἡέει τῆ Βερονίκης βόσρυχον, ὄντ' ἀεὶ κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοῖσιν. a vicinis separata Parisiis, A. MDLIX, edidit *Guil. Morel*.

„ Η δὲ κόνων ἐβλεψεν ἐν ἡέει τῆ Βερονίκης
 „ βόσρυχον, ὄντ' ἀεὶ κείνη πᾶσι ἔθηκε θεοῖσιν.

Literis aliquot omissis, suum Graecis modulum reddidit *M. Ant. Muretus*, in *Catull. Comment.*

p. 101. b. hac ratione vulgatis; Ἦδὲ Κόνων μ' ἔβλεψεν
 ἐν ἡέει τ' Βερενίκης Βόσρυχον, ὃν κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοῖς. sic
 scripta publicavit in *Theonis Scholiis Io. Fellus* p.
 21. hinc similiter ista repraesentavit, praeter alios,
Bentleyus. — Sed qui primus inter recentiores e
Theone protulit *Callimachea*, *Angelus Bassus*, qui
 sub nomine maluit innotescere *Politiani* a patria
 ducto, *Miscellan. C. LXVIII*, sic scripto disticho,

Ἦ με Κόνων ἔβλεψεν ἐν ἡέει τ' Βερενίκης
 Βόσρυχον, ἣ κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοῖς.

adiicit Latina, quae sensu vacant:

*Vel me Conon vidit in aëre Berenices
 Crinem, vel illa omnibus posuit deis.*

Eadem post *Politianum* attigit *Achilles Staius*
Lusitanus, in *Observat. difficilium aliquot loco-*
rum Gr. & Lat. Cap. vii. Adfert illic primum *Cal-*
limachea, prout illa dederat *Politianus*; deinde qua-
 lia leguntur in Ed. prima *Theonis* in *Aratum*: tan-
 dem, “*Politiani*, scribit, lectionem probabiliorem
 „ facit interpretatio *Catulli*. Nunquam enim, opi-
 „ nor, illos, siquidem Heroïci fuissent, in Lati-
 „ nos elegos convertisset *Catullus*. Vertit illos
 „ duos *Catullus* quatuor — versibus &c.” Si
 curatius inquirerem *Callimacheis* usos recentiores,
 minuta videretur ista diligentia. — In versuum
 primo

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 81

primo, sine controversia, vitiosa sunt, ἢ δε (& Η δὲ) Κόνων ἐβλεψεν. *Politiani* Ἡ με Κόνων ἐβλεψεν, qui paulo post etiam scripsit, ἢ κείνη. quam nullam praebeant sententiam, Latina monstrant adiecta. A modestis Criticis ob errores commissos nec *Politianus*, neque alii facile reprehendentur, qui eadem aetate aut paulo post vixerunt, antequam ingenii sui lumen veterum scriptis admovissent illuminandis *Paulus Leopardus*, *M. Antonius Muretus*, & horum similes. — Vnum ex omnibus forte quis miretur *Bentlejum* in Callimachéis Fragm. sic ista scribentem, (p. 434. Ed. novae p. 581.)

Ἡ δὲ Κόνων μ' ἐβλεψεν ἐν ἡέει.

Et Conon me in aethere conspexit.

quippe qui, Graece etiam perdoctus, mentem intendens mox animadvertisset Ἡ δὲ, *Et*, ab ista sede alienum, sensum praebere nullum. Vere scripsi:

Ἡ με Κόνων ἐβλεψεν ἐν ἡέει.

Certe, profecto, me Conon in coelo vidit: semel admoniti, Graece scientes sic scribendum esse mox farebuntur: minus peritis centum exempla facile possent adnumerari; sed his satis erit adhibuisse laboriosum opus Graece Eruditissimi & Celeberr. Hoogevenii, Doctrinam Partic. p. 483. Est illud ἢ, significans ὄντως, vere, frequens imprimis in sen-

tentiis apud Tragicos; ex *Callimacho* hoc unum sufficiet ex Epigr. XLIX, 4,

Ἡ πανακὴς πάντων φάρμακον αἰ σοφίας.

Quum hae chartae Callimacheis sint emaculandis vel illuminandis destinatae, atque inter Epigrammata legantur, quae videri queant ex Elegiacis carminibus excerpta, partem saltem hic adscribam istius Epigrammatis meliorem, quam solet vulgari:

Ὡς ἀγαθὸν Πολύφαμον ἀνδραγοτὸ τῶν ἐπαιδῶν.

Τῷ ῥαμδίῳ, μανίαν σὺν ἀμαθίῃ, ὁ Κύκλωψ.

Αἱ Μοῖσαι τὸ ἔρωτα καθαρῶν, Φίλωπε,

Ἡ πανακὴς πάντων φάρμακον αἰ σοφίας.

Τῷ (δοκέω) χ' αἰ λυμὸς ἔχει μόνον ἐς τὰ πονηρὰ

Τῷ γὰρ ἐκκόπτει τῶν Φιλόπειδων νόσον.

Secundum versum a se sic emendatum mecum per literas communicavit *Eldikius Zutphaniensis*; cuius mihi sincerum saltem videtur τῷ ῥαμδίῳ τῷ ἔραμδίῳ amanti: placuit *Homericum* Ἐρωδοτῶν hujus aetatis e Museo Regio Poëtis. In penultimo vs. τῷ, idcirco, est *Callimacheum*: h. in Iov. v. 58, 80. Dian. v. 62, 80. Del. v. 15, 275. &c. — Sed non satis liquet, qua ratione haec cohaereant cum iis, quae proxima praecedunt: quaedam forte nobis perierunt olim interposita.

Call.

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 83

Callimachea *Catulli* Coma, me, ait,
 — me *Conon* coelesti in lumine vidit.

Graece dixerat,

[Ἦ] με Κόνων ἔβλεψεν ἐν ἡέει.

ne temere quidem de multis verbum Poëta selegit
 βλέπειν, significans eximie, toto vultu *converso con-*
tueri, vel *considerare*: *coelesti in lumine* dicit; &
 infra v. 59, de Ariadnes corona,

ne sola in lumine coeli

Fixa — foret.

ἐν ἡέει. αἴηρ, αἰθήρ, ἔρανος, κόσμος in talibus solent
 a Poëtis permutari: — Sed vocula *in* neque in
 Codd. Leidd. a me adhibitis, nec in Codd. aut
 in primis Edd. *Santeni* reperitur; in his legitur
 & in Codd. penes *Santenum* vel *coelesti numine*;
 vel *coelesti munere*; *coelesti in lumine* legendum vi-
 debatur *N. Heinsio*; *coelesti lumine*, *Gul. Cantero*
 Nov. Lect. IV. c. 2. sed *Horatii Virgiliique* lo-
 ca, quibus eam in rem utitur, rectius omisisset:
 „ utrum porro lumen hoc (verba sunt *Canteri*)
 „ de aëre similiter intelligendum sit, quemadmo-
 „ dum dixerat Callimachus ἐν ἡέει, an potius ad
 „ fulgorem referendum, dubitari posse video. Prio-
 „ rem quidem sensum qui sequatur, aliquid adiun-
 „ gat necesse est, utroque tamen modo fit, ut
 „ *Lumine* sit, non *Numine* legendum.”

84 IN ELEGIAM CATULLI

— *Coelesti munere*, quod veterum Codicum nititur auctoritate, *Santeno* meo placet ut genuinum; hoc equidem nunc tandem arbitror, sive, quod etiam malim,

*coelestum munere vidit
Fulgentem clare —*

a Catullo profectum: ista commodum memineram me legere *Manilii*, I, 26,

*Quem primum interius licuit cognoscere
coelum,*

Munere coelestum?

II, 115, *Quis coelum posset, nisi coeli munere nosse?*

IV, 876, *Perspicimus coelum; cur non est munere
coeli*

Inque ipsos penitus mundi descendere census.

vf. 9. — *quam multis illa Deorum* — *pollicita est.*] *multis* — *Dearum*, praeferunt Coëd. scripti, Vossiani quoque; nec primis Commentatoribus *Catulli* suspecta mentio fuit *Dearum*: *Parthenius* Deas etiam nominat, quibus comam videri posset dedicasse, *Venerem*, *Iunonem*, *Pallada*; *Gratias* quoque: *πᾶσι θεῶν* in *Callimachi* fuisse versu suspicabatur *Achilles Staius*: quam suspensionem refutarunt prolati versus *Callimachi*. — *Santenus*, “ an *Deorum* in Cod. extet, ignoro. novi
„ duo-

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 85

„ duodecim MSS. qui *dearum* exhibeant ; quod
 „ placuisset fortasse Vulpio.” De Coma Diis *dedi-*
cata paulo insolentius, quod est in Callimachéis,

ὅν κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοῖς.

scripserat fortasse more solemni,

ὅν κείνη πᾶσ' ἀνέθηκε θεοῖς.

quam omnibus illa Diis dedicavit. πᾶσι — θεοῖς,
 faltem congruit infra scriptis hac eadem Elegia, v. 34,

me cunctis pro dulci coniuge Divis

pollicita es. Qua tandem ratione hic ab eodem dici
 potuit *Callimacho*, a *Catullo* certe,

quam multis illa Deorum

pollicita est? Quamobrem, in carmine non prolixo,
 eodem verbo res erat repetenda? Primum existi-
 mo, *Theonem Callimachea* contraxisse, atque e qua-
 tuor versus effecisse duo, quibus ut sensus inesset,
 more Grammaticorum, verbum ab illo potuit alio
 mutari. — Deinde vehementer dubito, lega-
 musne verba *Catulli*, quae *Callimacheis* amissis re-
 spondeant. Non profecto mihi placent, nec quod
 de *Conone* dicitur, *Reginae vidisse caesariem,*

Fulgentem clare;

neque etiam quod de Berenice,

quam multis illa Deorum

pollicita est: & cur, quaeso, in hac sua pollicitatione, fingeretur a Callimacho

Levia protendens brachia?

Sed praesertim displicent isti *multi Deorum*. Infra sapientior illa *cunctis* comam *Divis* pollicebatur. An non metuisset Regina istorum Deorum vindictam, quos ceterorum numero eximeret, velut hoc dono minus dignos? An ignorabat Coelestium suorum iras, & incredibilem cupidinem, qua flagrabant, vindictae, ob levem saepe noxam petulantis adolescentis, vel senilis memoriae, non nisi humano sanguine exsaturandae: unam si cogitasset irritabilem Deam venatricem, quantum in Aulide malorum Graecis, quantum intulerit moeroris Agamemnoni, propter cervum inconsiderate necatum; quantum dudum ante Aetolis, quia fuerat in solempni sacrificio forte fortuna praeterita. Habebant & in Aegypto Dii laesae maiestatis ministros, qui vix placabilem ipsorum vindictae cupidinem possent exsaturare. Vt brevis sim, suspicor hos versus, 9, & 10,

*Fulgentem clare, quam multis illa Deorum,
Levia protendens brachia, pollicita est,*

nec

nec *Callimacheos* esse, neque *Catulli*, sed loco ver-
suum hic olim scriptorum, qui in membrana veteri-
tima vix legi potuerint, ab alio longe recentiore
positos. — Sufficiebant infra scripta v. 61,

— *sed nos quoque fulgeremus*
Devotae flavi verticis exuviae.

Mea sententia ne *Conon* quidem dicere sustinuis-
set *clare fulgentem* se vidisse Reginae caesariem:
non ante observatas, vidit *Conon* in cauda Leonis
quasdam stellas, non *Fulgentes clare*, sed, quod
omnes fatentur, obscuriores, sic positas, ut facile
credentibus persuaderet, qualia suae quisque aeta-
tis hominibus veteres persuaserant Astronomi. —
Quis testis citari poterit melior *Eratosthene*, qui
eadem aetate, eadem in urbe, eundem habens sui
aeque ac amantem *Callimachi Cononisque* Regem,
Mathematicus, & Poëta simul elegantissimus flo-
ruit? Iam vero *Eratosthenes* in Leonis Catasteris-
mo, ὀρῶνται, αἰτ, Ἐπὲρ αὐτὴν ἐν τεργώνῳ καὶ πλὴν κέρχον
ἀμαυροῖ ἑπτά (ἀστέρες,) οἱ καλεῖνται Πλόκαμοι Βερενίκης
Εὐεργέτιδος. hunc, oculatum, ut credibile est, te-
stem, alii sequi debuerunt; neque dicere potuit,
me iudice, sive *Callimachus*, seu *Catullus*, Be-
renicæae comam *Fulgentem clare*. Nihil addam
de Reginae, paulo post repetenda, pollicita-
tione.

vf. II. *Qua Rex tempestate, novo maētus hymenaeo, Vastatum fines iverat Assyrios.*] A Callimacheis paulo alieniora his in observatis vellem tam iucunde legerentur ab harum Literarum studiosis, quam a me certe lecta sunt, aliisque, alienissimis saepe locis a *Ioanne Hildebrando Withofio*, Patre, publicata Duisburgi ad Rhenum, cui Criticus minime vulgaris primum diu fuit ornamentum. huius libellos Latinos, atque e Germanicis pereuntibus chartis selectas in Auctores veteres observationes, uno vellem volumine Filiorum aliquis clariss. publicaret. — Edidit anno huius seculi xxxvii *Orationem de Telchinibus antiquissimo totius terrarum orbis populo*, cui subiecit emendationes quorundam Callimachi & Catulli locorum: in his monuit, p. 47, pro vulgatis, *novo auctus hymenaeo*, corrigendum esse,

— *novo maētus hymenaeo.*

„ Artis, ait, Poëticae Criticaeque gnari causam
 „ facile intelligent.” — Nollem vero *Withofius*,
 „ de *Scaligero*, Callimachea per — *Zeū πάτερ* sup-
 „ plente, scripsisset: “ monendum est, sibi illum tri-
 „ buisse, quod iam Muretus divinarat, *Zeū πάτερ*,
 „ *ὡς καλίστων πᾶν ἀπέλοιτο χάρις* · quod in tanti-sto-
 „ machi viro pene mirandum est.” — Sed qui
 „ *Scaligero*, ad quem Latinorum tales Poëtarum,
 „ quamvis ingeniosissimi, correctores nunquam uti-
 „ que

que poterunt equiparari, tantillam rem ausus est obicere, hoc ipso in loco *sibi ipse tribuit, quod illa ipsa septuaginta annis ante iam divinat*, cuius in *Callimachum* observationem, p. 45, ut mulieris *politissimae* laudaverat: sic enim illa in *Callimachéa Catulli*. “Novis auctus h.] suspicor legendum *maētus*: nam *τὸ auctus* nihil aliud videtur quam glossema *τῷ maētus* appositum, & postea, ut fieri amat, in textum receptum.” Neque tamen dubito, quin, horum oblitus olim a se lectorum, *Witbofius* suum dederit *maētus*; sed, idem evenisse summo his in literis viro, sibi persuadere debuerat. — Novo Rex auctus honore, dicitur a *Catullo novo maētus hymenaeo*; ut formulam videatur in sacris solemnem respexisse, cum Deos thure, vino, vel alia re, praeter hostiam immolatam, honorarent; *maēte hocce vino esto*: ex *Ciceronis* opere de Rep. *Nonius* adfert in v. *Maētare*, — *ferunt laudibus, maētant honoribus*. — Hac lectione turpis evitatur hiatus, quo versus deformem legere tamen maluerunt *Achilles Staius*, & *Scaliger*, quam admittere lectionem a sciolo investam, *novis auctus hymenaeis: novo auctus hymenaeo*, quod in suis invenere Codd. est & in *Vossianis Leid. Bibl.* — In margine Edit. *Venetae Gryph. A. MDLIII*, legitur — *novo cedens hymenaeo*, quod, satis absurdum, audacis est correctoris, cui displicebat hiatus, quocum *Virgilianus*, in *femineo ululatu*, non debuerat com-

parari. In Edit. Guariniana, a. CIÖIOXXI, iam vulgatum *cedens*, monuit me *Santenus*.

Ibid. *Qua Rex tempestate — Vastatum fines ierat Assyrios.*] Syros *Assyrios* etiam dici monuerunt, sed ne verbo quidem hanc attigere Ptolemaeorum tertii expeditionem *Catulli* commentatores, quos ego certe viderim: minus mirum est, carminis *Catulli* historicos non meminisse recentiores, praesertim Theologos, quorum eruditioribus persuaserat *S. Hieronymus*, hanc *Evergetae Ptolemaei* in *Syriam* expeditionem, qua *Babylonem* usque protracta *Deorum* etiam simulacra, ex *Aegypto* olim a *Persis* ablata, in *Aegyptum* reportari curaret, ab *Hebraeo* vate *Daniele* praedictam c. XI, 7. Praeter ceteris singula paene verba *Danielis* cum historicorum testimoniis comparavit, historiae veteris sua aetate ceteris ex isto hominum literatorum ordine multo peritior, *Hermannus Venema*, Commentario in hoc *Danielis* caput ante hos annos triginta *Levardiae* publicato; quod ego scriptum, propter eruditionem, aliis egregii Theologi operibus antepono. — Sed huc spectantia qui tanquam Criticus sibi sumserit examinanda pensiculatius, in *Adulitano*, quod fertur, ipsius *Ptolemaei Evergetae* monumento multa reperiet, quae, historicis indicta, vix etiam ad horum narrationes quadrent. Illud satis certum videtur, *Ptolemaeum III*, (qui post hanc expeditionem dicitur ornatus fuisse *Evergetae*

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 91

getae cognomine,) ut mortem fororis vindicaret, in Syriam cum exercitu profectum, victrices copias Babylonem usque vel duxisse, vel certe misisse: paucis *Appianus* de Bellis Rom. Syriacis p. 211, Ππολεμαϊϙ, ait, ἰ Φιλαδέλφῃ, παῦτα πινυμεϙ (caedem vindicaturus fororis, & fororis filioli, Laodice suaſu patrataſ,) ἐς Συρίαν ἐνέβαλε, Λαοδικῶν τε ἔκτεινε. καὶ ἐς Βαβυλωνίαν ἤλασε. Sic iſta mihi videntur ordini nativo reſtituenda. *Iuſtinus* XXVII, C. 1, *Ptolemaeus*, inquit, *periculo fororis exterritus, relicto regno, cum omnibus viribus* (in Syriam) *advolat. Sed* (eius foror a nova nupta, Comae domina, probe diſtinguenda) *Berenice, ante adventum auxiliorum, — trucidatur. —* Paulo poſt de eodem *Ptolemaeo, niſi, inquit, in Aegyptum domeſtica ſeditione revocatus eſſet, totum regnum Seleuci occupaffet. —* Amore ſuae *Berenices*, (cuius forſan, ut *Achillis Ajax Ovidii, Frater erat* maritus) quam paulo ante duxerat uxorem, (nam ſecundum *Catulli Callimachum, hitoricis*, quos legimus, hac in re teſtem multo meliorem, oculatum quippe, ſuſcepit expeditionem,

*Dulcia nocturnae portans veſtigia rixae,
Quam de virgineis geſſerat exuviis;)*

novae, inquam, nuptae deſiderio mihi quidem potius in Regnum videtur revocatus, quam *domeſtica*, quam dicit *Iuſtinus, ſeditione*; cuius nemo fe-

cit

cit mentionem, neque causa potest excogitari probabilis. — Quid vero nobis Iudaeus narrat *Iosephus*? Totam Syriam Ptolemaeum hunc sibi subiecisse; sed addit: Regem victorem non suis in Aegypto Diis grates egisse, vel sacra fecisse, sed Deo vero Iudaeorum; profectum enim Hierosoly-ma, more Iudaico illic sacrificasse Deo, donaria quoque, Aegypti Rege victore digna, dedicasse: en totidem paene historici, sed Iudaei, verba e L. II contra Apion. C. v. ὁ τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ λεγόμενος Εὐεργέτης, κατασχὼν ὅλην Συρίαν καὶ κρήτην, καὶ τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ θεοῖς χειροτέρας τῆς νίκης ἔθηκεν, ἀλλὰ, ὁ θεογενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλὰς, ὡς ἡμῖν νόμιμον ἔστιν, ἐπέτελεσε θυσίας τῷ θεῷ, καὶ ἀνέθηκεν ἀναθήματα τῆς νίκης ἄξια. Verum esse, quod illic nobis narrat *Iosephus*,

Credat Iudaeus Iafon; Non ego —

Sed saepenumero vidi, propemodum indignabundus, in historia quoque veteri Iudaeorum ab illis ipsis *Iosephum* veracem haberi historicum, qui scire debuerint, quantum in centenis narrandis deflexerit a Scriptoris sacris suae gentis. — Ipsum audiamus Ptolemaeum Euergetam, in Adulitanano Monumento, vel qui censeretur debet illud ipsius condidisse iussu, loquentem: ὅς νικησάμενος ἡμετέρας ἡμετέρας grates ait se agere Marti, sibi Deorum maximo, suoque genitori: in principio Monu-
men-

menti genus eius paternum, nec mirum, ad Herculem, sed maternum, quod mireris, refertur ad Bacchum: In Edit. *Chisbulli* Antiquit. Afiat. p. 81, permultis gentibus enumeratis, Regum more, sic satis arroganter, πάντα, ait, ταῦτα τὰ ἔθνη πρώτῳ καὶ μόνῳ βασιλείων τῷ περὶ ἐμοῦ ὑπέταξα. Δι' ἧν ἔχω τὴν μέγιστον θεὸν μετ' Ἀρίω ἀχαιεΐαν, ὃς με καὶ ἐξήνησε· δι' ἧν πάντα τὰ ἔθνη τὰ ὁμοφρονῶσα τῇ ἐμῇ γῆ — ὑπὸ ἐμαυτὸν ἐπίησα· tandem in urbe Adule, sacra se fecisse dicit Iovi, Marti, & Neptuno. Quae minime Graeca sunt in his (*Fabricium* etiam offenderunt *Bibl. Gr.* vol. II. p. 608,) me hic non detinebunt; eum nunc tantum in finem prolatis, ut cum mendacis *Iosephi* fabula compararentur. Nolo tamen diffiteri, multa legi in hoc ipso Monumento mihi vehementer suspecta: fides eius nititur uno teste, sive monacho, seu certe mercatore, cui, a navigatione vaga per orbem, *Cosmae Indicopleustae* nomen imposuere. Ex omni autem numero tres certe quatuorve sunt, a Clariss. *Saxio* nuper etiam indicati, quibus Monumentum illud fuit suspectum. Nihil in illo de vera dicitur expeditione, quam regnum ingressus, *Callimacho* quoque teste, suscepit in Syriam; quin imo dicitur in illo de *Ptolemaeo Euergeta*, ἡμετέρας ἀρχαίας ἀρχὰς ἔχει πατρὸς πρὸς βασιλείαν Αἰγύπτου, καὶ Λιβύης, καὶ Συρίας, ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Ἀσίαν. Si regnum etiam a patre accepit *Syriae*, cur in Syriam suscepisset expeditionem? ut more recentiorum Regum forte sic dictus per-

perhibeatur; in isto Monumento praeterea totam sibi propemodum Asiam subiecisse fertur, Mesopotamiam, Susianam, Persida, Mediam &c. atque ita ἀναζητήσους ὅσα ὑπὸ τῶν Περσῶν ἱερὰ ἐξ Αἰγύπτου ἐξήχθη, καὶ ἀνακομισίας μὲν τῆς ἁλλης γούνης τῆς δὲ τῶν πέπων εἰς Αἴγυπτον· reddidit interpres: *quaecunque a Persis ex Aegypto avectae fuerant, res sacras.* Non dixit Auctor Monumenti claris verbis, θεῶν ἀγάλματα, *simulacra Deorum.* Dicitur enim, direpto regno Seleuci, Ptolemaeus hicce ab *Hieronymo*, cuius permulta, a Theologo Franequerano scienter usurpata, *Simfonus* exhibet ad A. M. 3759, *tulisse vasa pretiosa, simulacraque Deorum, ad duo millia quingenta* (ingentem profecto numerum!) *in quibus erant & illa, quae Cambyfes, capta Aegypto, in Persas portaverat,* — Siccine vero etiam aurea & argentea *Deorum simulacra*, sed quae cum templis abominabantur Persae, in patriam reportasset, in hoc usque tempus servata, Cambyfes? Quocunque ista vertam, me iudice, *rimarum plena, hac atque illac perpluunt.* Multo hic a me plura hanc in rem dici possent; quae prudentius forsan omittam; & quibus mea disconvenire *Calimacho* videbuntur, his certe suspicionibus *nunc non esse locum* fabulabuntur; quod de adnotationibus Criticis, paulo longius atque in diversa protractis, ingeminare saepius solebat Germanus decem Oratorum Editor, Arabicae Dialecti, Graece quoque perdoctus; sed librorum festinanter edendo;

dorum mira quadam cupidine agitatus. — Ieiuni librorum veterum Editores nonne modestius per aliquot annos ante copias pararent, quibus coniecturas postea suas firmarent, quam libris vacarent in gratiam libratorum, qui tales interdum alibi terrarum indigna mercede conducunt, frustra recitandis? mihi quidem multo sic prudentius viderentur facturi, si discerent ante, quam aliorum se doctores profiterentur; his autem doctiores, si recusarent artem *Muscam cauponari*.

vf. 13. *Dulcia nocturnae portans vestigia rixae, Quam de virgineis gesserat exuviis.*] Quum adnotaret nonnulla *Is. Vossius*, ad *gesserat*, eorum non recordabatur, quae legerat apud optimos scriptores: *Ovidii*, *Quid mecum certa praelia mente geris?* *Her. XVIII*, 38. ante *ignavum*, puellam amando factum se dicit.

agilem, nocturnaque bella gerentem,

Amor. I. El. IX, 45. *acta* dicamus *nocturna*, sive *rixam*, seu *bella*, vel *praelia*,

praelia virginum

Strictis in iuvenes unguibus acrium,

Horatii I Carm. Od. VI, 17. facile omnes intelligimus: *Propertius II Eleg. I*, 45.

angusto versamus praelia lecto.

ge-

gerere bella non tantum, sed dicitur etiam gerere rixam, & inimicitias: hoc cum saepe solum dixerit, alterum ipse videtur adiecisse Cicero Or. pro M. Fonteio C. XI, *an dubitatis, — quin insitas inimicitias istae gentes omnes & habeant & gerant cum populi Rom. nomine?* — Eleganter Catullus, spectans vim vocis propriam, *exuvias* vocat, quas, rupta nocturno praelio repugnantis luctantisque virginis pellicula, victor detraxerat Ptolemaeus; qui a Graecis diceretur Eroticis *νυκτομαχίας* & πάλιν Ἀφροδίαν παλαίους. Epigrammatis hic Graecis satius erit abstinuisse: istius *νυκτομαχίας ἵχνη, nocturni* — *vulnera praelii*, seu *vestigia*, quae cuti leviter impressa portaverit novus maritus, absque interprete *Parthenio*, vel *Mureto*, *Catulli* lector facile intelligat, *καίπερ ἔπα παλαίους*. In eos, qui *Catullo*, Graecisque *Meleagri*, *Stratonis*, similiumque Epigrammatis manus admovent, dici possunt, in alium longe sensum a *Quintiliano* scripta: *quos palaestritas esse nolumus, tamen esse nolumus eos, qui dicuntur ἀπάλαισι*. vox ultima sic debuerat apud illum vulgari, *litera minus*, quam scribi solet.

vl. 15, 16, 17. *Estne novis nuptis odio Venus? atque parentum Frustrantur falsis gaudia lacrymulis, Vbertim thalami quas intra limina fundunt?*] *Atque parentum* est in Voss. & in duodecim Codd. *Santeni*; in uno tantum alterove, *anne parentum* — quod

quod primus in suam Ed. recepit Aldus. Lacrymas quum dicit *Catullus*, *thalami quas intra limina fundunt*, in uno Vossiano Cod. legitur, *quas inter limina fundunt*: *Achilles Staius* in suorum Codicum duobus, prouti vulgatur, in uno reperiri scribit *inter lumina*; quod sit fortasse, ait, *probabilius*: rationem non addit, cur hoc altero videri possit alicui melius: An *lucernam* cogitabat istius saepe *υαχυλας* testem? neque enim *thalami lumina* dici possunt faces nuptiales, ad quarum lumen domum mariti ducebantur: lacrymas, in lectulo fundendas uberius, iam ante fundebant sive veras seu falsas pudicae: — unum *Catullum* hic adhibebo in epithalamio, quod amico scripsit *Martio Aurunculeiam* ducenti, (LX,) illic v. 77,

viden' ut faces

Splendidas quatiunt comas?

Sed moraris, abit dies,

Prodeas nova nupta. —

v. 83, — *Flet, quod ire necesse sit.*

Prodeas nova nupta;

Flere desine.

v. 18. *Non ita. ne Divi, ut vera gemant, fierint.*] In hoc mihi libello licere credidi unam Elegiam edenti, quod primus damnarem in *Catulli* carminum Editore, qui de his literis optime mereretur, si publicaret illa, qualia homines in Italia

literati legerunt in veteribus membranis, nullius emblematicis interpolata. — Nicolai nunc Heinsii coniecturam aliis antetuli, petitam ex ejus notis in Catullum, Heinsii Adversariis a Burmanno subiectis p. 649. qui illic utrumque, suum *fierint*, pro *iuverint* positum, formulamque Romanam, *Non ita*, egregie adfirmavit. Primum dubitabam, Heinsii probarem lectionem, an excogitatam a Withofio, quam, a literis vulgatis paulo magis recedentem, omnes tamen, opinor, mecum fatebuntur ingeniosissimam, & Auctore suo dignam esse; sic ille legit in libello supra laudato p. 48.

Non, ita me Divi, vera queruntur, ament.

primum, ut a vulgato *gemunt* non longe distans, *queruntur* lectori commendat; deinde proximis illud arbitratur omnium optime convenire; tandem docet, praeter ceterorum istius aetatis, formulam ipsius esse Catulli, *ita me Dii ament*. Ab hac non differt eiusdem aetatis altera, *ita sim felix*: Qui Withofii non vidit libellum, in eadem illi Santenus incidit cogitandi vestigia, cuius hic ad me scripta Lectori proponam: “ Ingeniose quidem
 „ Heinsius; plus uno tamen dubio laborare mihi
 „ videtur illud *fierint*. tentavi aliquando:

„ *Non, ita me Divi, vera queruntur, ament.*

„ ut

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 99

„ ut in Epigr. 98. sed major est Cod. Vaticani,
 „ quam cuiuslibet coniecturae auctoritas, & Ex-
 „ cerptorum antiquissimorum, quae a Clariss. Ruhn-
 „ kenio accepi. haec loco manifeste cotrupto ita
 „ subveniunt:

„ Non, ita *mi* Divi, vera gemunt, *aderint.*

„ quam scripturam agnoscit etiam Guarinus in com-
 „ ment. quem ineunte seculo XVI ad Catullum edi-
 „ dit. Donec igitur verior reperiat, haec po-
 „ tius in textum recipienda videtur. In multis Edd.
 „ est *iuerint*, Avancii inventum.” — In margi-
 „ ne. Ed. Gryph. A. MDLIII, haec edita legitur,
 „ quae *Guarino* debetur, coniectura,

Non, ita *me*, *vere*, *dii*, *gemuere*, *iuvent.*

vs. 21: *At tu non orbum luxti deserta cubile,*
sed fratris cari flebile discidium.] Veterem tantum
 in his lectionem revocavi, cui hanc, a se partim
 excogitatam, substituit *J. Vossius*, quem sequitur
Vulpius;

Et tu vero orbum —

Et fratris cari —

Et tu vero orbum in libris manu exaratis scriptum
 invenisse se *Vossius* testatur; in *Vossianorum*, quos
 ego vidi, nullo legitur *vero*; sed, *Et tu non or-*

bum — in uno, *At tu non* o. prius est & in duabus Edd. primis, quas adhibui; in Aldina, quod unice verum arbitror, *At tu non.* — *Santemus* ad haec: “ Recte tu quidem, reiecta Vos-
 „ *fiana* lectione, — *Et tu vero* — *Et.* —
 „ *vero* in nullo vidi Codice; male itaque Vul-
 „ *pius* in maiorem, quam dedit, Editionem Vos-
 „ *fiana* revocavit. Non dissimulandum, in initio
 „ hexametri, uti in nonnullis Codd. ita in omni
 „ Ed. vetere legi, *Et.* Aldinae tamen & Guarino
 „ *nus* dederunt *At.* Initio autem pentametri in
 „ *Sed* — Codd. & primi Editores, ne Guarino
 „ quidem excepto, cum Aldo consentiunt. Sed
 „ nihil, me iudice, est elegantius, quam quod
 „ suppeditant excerpta Antonii Perreji, & ea, quae
 „ Munterus noster mihi Roma attulit, Minturni:

„ *An tu non orbum luxti deserta cubile,*
 „ *Sed fratris cari flebile discidium?*”

An non excusare Reginae videtur moerorem, inopinato *cari fratris* abitu potius lugentem, quam quod sola cubaret? de Cynthia *Propertius* I Eleg. XVI, 33.

Nunc iacet alterius felici nixa lacerto;
At mea nocturno verba cadunt zephyro.
Sed tu sola mei, tu maxima, causa doloris.

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 101

Vt nostro loco, sic *Et* initio duorum versuum me offendit apud *Propertium* L. II. El. XXIII, 109,

*Hic mos Saturno regna tenente fuit ;
Et quum Deucalionis aquae fluxere per orbem ;
Et post antiquas Deucalionis aquas.*

Non idem certe fuit mos Rege Saturno, qui fuit iam ante, quam cum uxore in arcam se suam abderet Deucalion, & postea; sub Saturno *aurea* fuit aetas; sub Iove *subiit argentea proles*; huic *aenea* successit: *ferrea* tandem aetate,

Deucalionis aquae fluxere per orbem ;
Istis,

— *facere, ut nostrae nolint peccare puellae.*

haec, ut puto, subiecerat *Propertius* proxima:

*Hic mos Saturno regna tenente fuit :
Sed, quum Deucalionis aquae fluxere per orbem ;
Et post antiqui Deucalionis aquas,
Dic mihi, quis potuit lectum servare pudicum ?
Quae Dea cum solo vivere sola Deo ?*

In *Catulli* versu, similibusque locis, nihili faciendam Codicum esse scripturam, — *fratris cari flebile disfidium*; ne dixissem quidem, nisi ab Editore Italo, *Vulpio*, haec scripta viderem: “*Dis-*
” *cidium*] Haec vox coniugum atque amantium

„ discordiam plerumque significat. Verum hoc
 „ loco solam absentiam denotat, nempe corporum
 „ tantum, non etiam animorum disiunctionem.”
 Talia literatoribus qua vivimus aetate non deberent
 excidere: quid verum esset hinc a *Mureto* discere
 potuisset. Quantum differant *discidium* & *disfidium*
 tanta cum cura tamque copiose docuit *Io. Frid.*
Gronovius in *Livii* L. XXV, C. XVIII, ut his in
 oris illud etiam tironibus sit compertum. — Inter
 amantissimos coniuges, *Berenicen* & *Ptolemaeum*,
 nullum esse potuit *disfidium*; sed jam *discidium* fuit,

*Qua rex tempestate, novo mactus hymenaeo,
 Vastatum fines iverat Assyrios.*

duravit *discidium* in illud usque tempus, quo re-
 diit *Alexandriam* *Euergetes* in amplexus carae con-
 iugis & sororis. — *Fratri* hic appellationem,
 quam nemo alius attigit interpretum, *videri posse*
amatorie positam, scribit *Achilles Staius*, *Tibulli*
 verba proferens ex L. III Eleg. 1, 23, ubi notat
Broukhusius. *Catullianis*, quibus utitur in nota
 ad *Simsoni* *Chronicon*, p. 1174, *Wesselingius* ista
 subiicit: “ Nisi *Catullus* *Callimachum* vertisset,
 „ paene dicerem amatoriarum blanditiarum hic fig-
 „ num esse, non cognationis.” Sed si proprie
 dicta soror *Berenice* non fuit *Euergetae* *Ptolemaei*,
 quod neque ego verum esse puto, cognatione cer-
 te proxima fuit illi iuncta, & patruelis, *Magae*
 quip-

quippe filia, fratris Ptolemaei Philadelphi, qui filiam, quam habuit unicam, paulo ante quam moreretur, ad finienda cum Ptolemaeo (Philad.) fratre certamina, filio eius desponderat, ut scribit *Iustinus* XXVI, C. III, cuius haec istius libri sunt ultima: *Berenice* — in matrimonio sortiendo iudicium patris est secuta. *Ajax* Ovidii Met. XIII, 31, de Achille patrueli,

Frater erat; fraterna peto.

Eiusdem *Hermione* sic scribit *Orestae* Her. VIII, 27,

avus nobis idem Pelopæius Atreus:

Et, si non esses vir mihi, frater eras.

Vir, precor, uxori, frater succurre sorori;

Instant officio nomina bina tuo.

Cognatos, ἀνεψίους ἢ συγγενεῖς, fratres κασιγνήτους iam dixerat *Homeri* *Hector* in *Iliad.* O. v. 545, talem postea fratrem etiam dixerunt patruelem. — Ipsa soror proprie sic dicta *Ptolemaeorum* tertii, *Berenice*, *Laodices* scelere nuper in *Syria* fuerat contrucidata: — mihi que adeo videtur etiam patruum filiam habuisse in matrimonio *Ptolemaeus* *Euergeta*, atque huius *Cyrenaicae* Principis hic loqui caesaries. Ad exemplum *Homeri*, *Berenice* *Callimachea* patruelem suum blando *Fratri* nomine potuit appellare; cuius illa patrem noverat suumque patruum *Arsinoën* habuisse sororem veri nominis in

matrimonio: huius cum fratre nuptias, Iovis ad imitationem factas, praeter *Theocritum*, hymno celebrasse *Callimachum* suspicor, hoc unico versu motus, quem Scholiasta nobis *Pindari*, ob verbum *καταβάδομαι* pro *ἄρχομαι* positum, conservavit in Nemeon. II, 1,

Ἄρσινόης, ὦ ξένη, γάμου καταβάδομαι αἰεῖν.

hic versus vel solus, numerosus, & *Callimacho* dignus, quale fuerit carmen, satis indicat. *Theocritus* initio hymni in Castores (Carm. XXII, 25,)

Κάστρου, ἢ πρώτω Πολυδάκεσσι ἄρχομαι αἰεῖν,

ubi nihil esse mutandum monstrat *Callimachi* versus, (fr. cxcvi) quo ξένη non debuerat *hospes* reddi, sed *lector* potius, seu, *amice*, vel *quisquis es*, ὦ οἷός τ' ὦ τῶν de noto sibi *Morsone Lacon Theocriti* Eid. V. v. 66, — 18', ὦ ξένη, μικρὸν ἄχεσον. — vicine *Palaemon*, (audias haec) *Virg.* Ecl. III, 53. *Moschi* versus est Eid. I, 5,

Οὐ γυμνὸν τὸ φίλωμα, τὸ δ' ὦ ξένη, καὶ πλέον ἐξείς.

Sed hunc usum *Dan. Heinsius* satis iam adfirmavit *Lection. Theocrit. C. xiv.* — Quam vero hymno dignatus est probabiliter *Callimachus*, sororem & simul uxorem *Philadelphi*, *Arsinoën*, & in illius

En.

Encomio (Eid. xvii) & in secunda parte carminis xv exquisitis laudibus, mulierem eruditorum hominum amantissimam, (*Athen.* VII. p. 276. B. C.) cumulavit *Theocritus*; cuius ne ista quidem nimis severe reprehendemus e *Carmin.* xvii, 130, ubi quae vocabatur in *Adoniaz.* v. 110;

Ἄ Βερενικέας θυγάτηρ, Ἑλένα εἰκυῖα,
Ἄρσινόη — [sic scriberem, pro Βερενικέας]

dicitur

Ἐκ θυμῷ ἀργοῖσι κασίγνητόν τε πόσιν τε.
Ὡδε καὶ ἀθανάτων ἱερὸς γάμος ἐξετελέσθη, κ. τ. λ.

vs. 23. *Quam penitus moestas exedit cura medullas! Vt tibi tunc toto pectore sollicitae Sensibus e rectis mens excidit!*] In hunc locum *Bentleji* correctionem recepi, pro vulgato, quod & *Codices* praebent, *Quum*, *legentis*, *Quam penitus moestas exedit cura medullas!* Optime iunguntur eiusdem hic potestatis voculae; *Quam* — & *Vt*; ubi pingit de rupe pendentem *Andromedam Manilius* v., 588,

Quae tua tunc fuerat facies? quam fugit in auras Spiritus! ut toto caruerunt sanguine membra!

quae, *Catulli* formulis simillima, protulisse etiam video *Achillem Statium*: — hunc in usum Ὡς adhibent, qui hoc illudve interdum cum indignatione

tione mirantur: *Plautus* in *Epidico* V. sc. II, 53; *Sed ut acerbum est, pro benefactis cum mali messem metas!* Ὡς δεινὸν εἶναι & similia frequentantur apud *Tragicos*: Incerti, forte *Sophoclis*, versus apud *Clement. Alex.* II *Strom.* p. 494, 8, Πρὸς δὲ οἷον ἤξεις δαίμονα, αἰς ἔρωτα — sic commode scribi posset:

Πρὸς δὲ οἷον ἤξεις δαίμον', αἰς στερῆται·

Ὡς ἔτε τεπεικὲς, ἔτε τὴν χάριν

Ἦιδε· μόνον δὲ ἔπεργε τὴν ἀπλῶς δίκην.

vid. *Aristoph.* *Pace* v. 619. *Theocritus* xx, 14. *Dion Chrys.* p. 16. c. *Eustath.* in *Od.* γ. p. 728, 2. & *Thom. Gataker.* ad *M. Antonin.* p. 20. & 332. — Vbi *Horatio* in *Epodae* V, 37, a *Nicol. Heinsio* restituitur *Exesa medulla*, (*exesas* *genas* proprie dixit *Tibullus* I. *El.* XI, 37,) hic ipse *Comae Berenices* versus a *Bentlejo* profertur *Catullianus*, quocum *μοισόβορος μελεδῶνας* recte iam comparavit *Achilles Statius*; *Hesiodo* restituit *Clariff. Rubnken.* *Epist. Crit.* I. p. 48. II. p. 8. *aegritudines* dixit *Cicero* de *Fin.* I, C. xviii, *quae animos exedunt conficiuntque curis*; *Cap.* xvi, *sollicitudines, quibus* — *animi noctesque diesque exeduntur.* μισάνθρωπος ab *Homero* iam pingebatur in *Il.* Z. v. 202.

Ὁν θυμὸν κατέδων, πάντα ἀνθρώπων αἰλεΐην.

De paupere *Rhianus Stobaei* p. 54, 12 (*Grot.* p. 31.) praeter alia, καὶ οἱ, ait,

καὶ οἱ θυμὸν ἔδρατ κατὰ φέη καὶ οἰζύς.

Moeror edax, pavidaeque habitant in pectore curae.

In Chori cantico *Vesparum Aristophanis* v. 286,

— μὴδ' ἔτω Σαυτὸν ἔσθιε, μὴδ' αἰγανάκτῃ.

Vt *Berenicae* ob absentem sive fratrem, seu quem iam una alterave nocte maritum toleraverat, sollicitae *molestas exedit cura medullas*; de *Didone* sua, *Aeneae* nondum vigorem experta, *Virgilius* IV *Aen.* v. 66,

est mollis flamma medullas

Intererea, & tacitum vivit sub pectore vulnus;

Vritur infelix Dido. [conf. v. *Aen.* 442.]

vs. 25. *Sensibus e rectis mens excidit.*] Hoc ipsum qui dedit, recte cepit *Is. Vossius*, contra cuius mentem *decidit* in eius legitur *Ed.* quod tamen in *Cod.* scriptum invenit; in alio legi, *cecidit.* — In optimis *Codd.* & in primis est *Edd.* *Sensibus ereptis*: si vel in aliis non legeretur, (in nonnullis vero legitur) *sensibus e rectis* tamen esset, mea saltem opinione, recipiendum: neque enim *ereptis* iam *sensibus mens* dici potest excidere; sed *sensibus e rectis excidit* toto pectore sollicitae: antea semper recte sentienti sollicitudine nunc nimia mens

ve.

108 IN ELEGIAM CATVLLI

velut exciderat: *sensum* habere *rectum* Graeci dicebant γνώμῳ ἔχεν ὀρθὴν, & ὀρθὰ φρονεῖν. Sollicite curare Persarum Regem scribit *Dion Chrysoft.* ut ipse solus rectam gestet tiaram, ὅπως δὲ πῶ γνώμῳ ὀρθῶ ἔξῃ, καὶ μηδεὶς ἄλλῳ φρονήσει αὐτοῦ σφώτερον, εἰδὲν αὐτῶ ἔμελεν, Or. xiv. p. 234. D. *Euripid. Med.* v. 1129.

Τὴ φῆς; φρονεῖς μὲν ὀρθὰ, καὶ μαίην, γόνυ.

Sophocles Oed. Tyr. v. 536,

Ἐξ οὐμάτων ὀρθῶν ἢ καὶ ὀρθῆς φρονός
κατηγορεῖτο τέπιπλημα τέτο' μς;

Recte *Schol.* reddidit: ἄπο ἀνθρώπου σάφρονῳ, καὶ ὑγιῆς φρένας ἔχοντι, ἢ — ἄπο καθεστηκυίας γνώμης. *minus* recte *Suidas* in ὀρθῆς φρονός *Sophocleum* illud interpretatur; nihil ille tamen in talibus dedit, nisi in Scholiis a se repertum.

In eodem hoc versu unus *Codex Voss.* atque ego certe. — alius, at ego; tertius dabat, *ast ego*: *Achilles Staius*, atque ego — omnino cum *Pontano* legendum statuebat; *ast ego* mihi nunc cum *Santeno* videtur optimum; prout iam ediderunt *Guarinus* & *Gryphius*.

vs. 27. *Anne bonum oblita's facinus; quod regium adeptas Coniugium; quod non fortior ulla cluic?*] In *oblita's* &c. sequutus sum *Scaligeri* iudicium. —

Ex

• Ex diversis autem lectionem elegi, quae sententiam dabat perspicuam, excogitatam a *Witbostio* p. 49, *ulla cluit* “id est, (inquit *W.*) quod non
 „ ulla mulier fortior audit & celebratur, ac tu o
 „ Berenice. Verbum *cluere* eo sensu antiquis erat
 „ in deliciis; idem quoque est optimum, Catulli-
 „ que ingenio conveniens.” Praeterea Codicum
 atque Editionum veterum lectionem — quo *re-*
gium adepta es Coniugium, sequitur *W.* in Aldina
 p. imum Ed. t. in quod mutata. In uno Leiden-
 sium legi *quo n. &*, quum legisse *Gabrielem Faë-*
rum, monuit *Achilles Staius*, atque illud sibi val-
 de videri probabile: mihi quod scripsisse videtur
 cum *Scaligero*, qui, *Anne*, ait, *oblita es, & quod*
nupsisti Regi, & quod nemo te fortior sit. *Hygi-*
num tum memorat; cuius verba *Catullianis* iam
 admovit *Turnebus* *Advers.* XVI, C. 1, qualia hoc
 in libello leguntur p. 41. *Anna Fabri*, ad quo:
 „ Quasi vero, inquit, facinore illo, quod supra ex
 „ Hygino retulimus, fratrem suum Beronice ad sui
 „ amorem illexerit. Falsum. Lege igitur, ut est
 „ apud *Scaligerum*, *quod.*” — Postrema legun-
 tur in Codd. *Vossianis*, — quod non fortior *aut*
sit alis. ut in Edit. anni 1481. in antiquiore anni
 A. 1474 legitur, *auxit avis.* *Santenus* haec ad
 me dedit: “*adsit* in Vaticano. *aut sit* in novem
 „ Codicum penes me excerptis. *ausit* in Dati
 „ Cod. m. s. in *Perreii*, *Angeli Colotii*, & *Min-*
 „ turni Codd. Vtramque lectionem *ausit alis*, &
 „ *auxis.*

tio IN ELEGIAM CATULLI

„ *auxit avis*, antiquissimæ exhibent Editiones:
„ legendum arbitror:

„ *quoi non faustior adsit avis.*”

— *Alis* pro *alius* veteri modo positum censuit *Muretus*, quem, praeter ceteros, *Jf. Vossius* sequutus, *an*, ait, *oblita es facinus*, — *quale nemo alius quamvis te fortior ausit?* ad illud firmandum *Lucretium* laudant, qui *alid* dixerit pro *aliud*; *obliti*, se hoc apud ipsum legisse *Catullum* *Carmin. XXIX, 16*,

*Quid est alid? sinistra liberalitas
Parum expatruvit?*

„ Sed hoc loco, inquit *Withofius*, ubi de *Berenice* regina sermo habetur, eiusque heroica mente ac facinorè quodam singulari, *alia* potius, quam *alius*, — scribendum fuisset.” *Avis* a primis hic interpretibus de *augurio* fuit accepta, quod certe captabant nuptias inituri: *Propertii* versus est (non *Tibulli*, conf. *Propert. IV Eleg. 1, v. 40.*) *IV. El. v, 6*,

Concordique toro pessima semper avis.

In hanc sententiam *Nic. Heinsius* *Notis in Catull. p. 650.* hic antiquo more (*foftior*, pro *faustior*) scriptum fuisse suspicabatur:

quo non foftior audit avis.

AB

Ab his, quibus me paene piget chartam imple-
viffe, Lector abibit incertior propemodum, quam
venerat. Ne nihil dixiffe videar, Heinſianum *au-*
dit, atque, eodem ſenſu poſitum a *Withoſio*, *cluit*
praebeat nobis occaſionem ea hic ſcribendi, quae
uſui poſſint eſſe veterum monumenta tractanti-
bus. — *Quod non fortior ulla cluit, Withoſii*,
illinc commendari poterit, quod, vim vocis *incky-*
tus cogitantes, Romani ſuum *cluere* libentius in
laude poſuerint, quam in vituperio: certe *Plau-*
tus in talibus illud frequentavit: *ut meus victor*
vir belli clueat: — *dum vivit, victor victorum*
cluet: — *probiores cluent*: — *facito —*
ut — clueas gloria. &c. *Amphitr.* II, 2, 16.
Trinum. II, 2, 28, 31. *Captiv.* III, 5, 31. &c.
Illud in *Bacchid.* A. IV initio Sc. IX, paulo vi-
deri poterit inſolentius:

Atridae duo fratres cluent feciſſe facinus maximum.

inſinitivo ſic iunxit etiam *Ennius*; ex cuius *Am-*
bracia haec ſunt apud *Nonium* in *Cluit* p. 88,

Per gentes eſſe cluebat omnium miſerrimus.

quae illic ſunt e *Lucilii Satyr.* L. XXX, *Cuia ope-*
ra troginus calix p. c. c. a *Franc. Douſa* non ali-
ter ſcripta, ingenioſe ſic corrigebat *Iſ. Voſſius*:

Cuia opera εὐδρόμων πείνη, per caſtra cluebat.

sed insolentissimum, sincerum tamen, hoc *Herodoti* L. III, C. 131, *ισθac aetate* Ἀργεῖοι ἤκον μουσικῶν εἶναι Ἑλλήνων πρῶτοι: propius ad usitatum morem accedit, quod scribit VI, C. 86, initio: *Glaucon* αἰκείν ἀεσαι, δικαιοσύνης πέρι, πάντων ὅσοι τῶ Λακεδαιμονα τῆτον ἢ χρόνον οἴκεον. sic etiam priore loco scribere potuisset, ἤκον μουσικῆς πέρι Ἑλλήνων πρῶτοι. neque tamen dubito, quin noster ille novator scripserit illic vulgata; paulo tamen ante, quae *Wesselingius* ex optimo Cod. enotata reiecit. — Κλέειν, hoc modo positum, interdum latet: *Sophoclis* ista in *Trachin.* v. 419,

Ἄπειμι· μῶρον δὲ ἦν πάλαι κλύων δέθεν.

absurde interpretantur: *abeo*, inquit *Lichas* ad *Deianiram*, *a te vero dudum insanus audio*, id est dicor; sed hunc me locum iam attigisse video, ubi similia quaedam tractavi in adnotat. ad *Lennepii Phalaridea* P. xxiii. — In hunc sensum Κλέειν adhibuisse *Callimachus* ipse videtur in fragm. (*Bentl.* cxxxvi.) apud *Schol. Pind.* in *Nem.* V, 21, Sed ista *Callimachea* primo sunt adspectu obscurissima. *Aeacidae* *Telamon*, *Peleus*, & *Phocus*, *Pindaro* visi fuerant memorandi: sed *Phocum*, ob virtutem patri dilectissimum, ab invidis fratribus (haec fide nituntur *Nicandri Antonin. Liberal.* c. 38,) dolose contrucidatum dicere non sustinuit *Pindarus*, qui αἰδέομαι, inquit, μέγα εἰπεῖν. —

φείσμεν — τὸ σιγῆν παλαίως ἐστὶ σφώτατον· fratricidium illud, a Telamone olim commissum, Ulysses Ovidii, omnia conquirens adversus Aiacem, huic claris vix ausus est verbis obiicere; cum dixisset,

mibi Laërtes pater est; Arceſius illi;

Iupiter huic: neque in his quisquam damnatus & exsul,

tamen Met. XIII, 149, *mibi*, ait,

pater est fraterni sanguinis inſons.

Nunc ponam Scholiastae Pindari verba quaeque is habet Callimachi: ὁ Πίνδαρος τὸ Φώκας θύνατον — ἐπιτρέπει εἰπεῖν. μήποτε τὸ κατὰ τὸν Καλλιμαίχων,

Ἐκλυε . . . (τὸ μὴδὲν ἐμὲς δι' ὀδόντας ἔλισθη,))

Πηλεὺς·

ἔτως Ἰσοδοτέον; ὅτι αἱ γυναῖκες ἀνείδον αὐτῷ τὸ Φώκας θύνατον. Audiebat a mulieribus Peleus fratricida; sed neque τὴν ἀδελφοκτονίαν, nec damnationem, neque exilium Pelei, suorum dentium septo Callimachus voluit elabi. Nereïnes, ipsius Phoci amitae, matrimonium, illinc natus Achilles, utriusque res gestae a crimine iuvenili heroa censebantur absoluisse: hanc ob causam istam caedem, quantum fieri poterat, silentio suppresserunt Poëtae: matris Psamathes, quae filii caedem non ultra sit, mansuetudinem forte quis miretur; quam, post Aeacum, Protea habuisse maritum dixerat Euripides initio

114 IN ELEGIAM CATVLLI

Helenae v. 5, ubi dudum etiam a me, in verum *Αἰών* mutatum, vitiosum *Αἰών* nomen a *Musgraviō* non debuerat relinqui. Dicitur in Scholiis in *Aristophanis Nubes* v. 1059. l. 12. Peleus *Φῶνον* & ἀδελφὸν *ἔ* πατρίδα σὺν Τελαμώνι δολοφονήσας: ubi scripserat procul dubio Grammaticus *ἔ* ἀδελφὸν *ἔ* πατρίδα eundem patrem, sed matrem Telamon & Peleus *Endeida* habuerant Chironis filiam; Nereinen *Phamathen Phocus*: vid. *Apollod.* III. p. 185. *Eustath.* in *Hom.* II. B. p. 207, 29. &, ceteris in hac historia praeferendus, *Antoninus Liberalis* cap. xxxviii, illic quippe *Nicandri* ductum sequutus. Quod hinc conficias, invidia motos fratres pessimum facinus perpetrasse, multo videtur verisimillius, quam quod tradit *Pausanias* II p. 179; illum occidendo ἐχαιρίζοντο τῇ μητρὶ αὐτοὶ μὲν ἄ, addit, ἐγρόνεσαν ἐν τῷ Σκίρωνῳ (Χείρωνῳ recte *Palmerius* em. p. 376.) θυγατρὸς Φῶνον ἢ ἑστὴ ἐκ τῆς αὐτῆς, αἰδ' ἐξ ἀδελφῆς Θέτιδος ἦν, εἰ δὴ τὰ ὄντα λέγουσιν Ἐπιχλῶες. miror cur ipsum non scripserit nomen *Φαμάθης* quae, ut Nereine, soror erat Thetidis; haec Pelea suo fuit amplexu sic dignata, ut ex illius compressu conceptum Achillem pepererit. — Adulteram Venerem in ipso lecto cum Marte ligatam Dii deprehenderunt; sed modeste Deas facit *Homerus* in aedibus quamque suis coelestibus manentes, quas pudebat ob Venerem sic turpiter deprehensam: *Odyss.* ⑥, 324,

Θηλύτεροι ἢ Ἰσάϊ μύρον αἰδοὶ οἴνοι ἐκείνη.

quae

quae sequuntur illic, ab *Ovidio* expressa, sunt per-
venusta, quibus *Apollo* cum *Mercurio* fabulatur;
hic autem, unus e *Diis non tristibus*, optat *Sic*
fieri turpis. Sed optaverint ita *Dii* semper iuvenes
& vegeti! *Dearum* certe pudori consuluerat, non
ille tamen *Deorum* reverentissimus, *Homerus*.

Vt hinc discant severiora tractaturi iuvenes,
quem usum ista talia habeant, hunc *Homeri* ver-
sum sibi sumit exagitantum, & *Dearum* simul fur-
ta profert in lucem, *Christianorum* veterum erudi-
tissimus, *Clemens Alexandr.* in *Protrept.* p. 28, 33.
Ἡὼς ἐπὶ Τιθωνῷ, Σελῶν ἐπὶ Ἐνδυμίωνι, Νηρηΐς ἐπὶ Αἰακῷ,
καὶ ἐπὶ Πηλεΐ Θέτις, ἐπὶ δὲ Ἰάσωνι Δημήτηρ, καὶ ἐπὶ
Ἀδώνιδι Φερεφάιτ᾽· Ἀφροδίτη δὲ, ἔω' Ἀρεΐ κατηχυμένη,
μετῆλθεν ἐπὶ Κινύρα, καὶ Ἀλχίον ἐνημευ, καὶ Φαέθοντ᾽
ἐλόχα, καὶ ἤρεε Ἀδώνιδ᾽.

Quandoquidem supra, ad illustranda *Callimachea*,
Dearum amores attigi, p. 72, notatu dignissimus
iste locus *Clementis*, ubi tam commoda se offert
ocasio, hic a me sic tractari poterit, ut paulo
scribatur emendatior, quam solet vulgari. *Clemen-*
tinis, quae posui, haec proxima praemittit *Latini*
interpres: *Hae (Deae) libidinosius adhuc vi-*
vunt, seque dedunt adulteris: Aurora quidem cum
Tithono &c. — haec ut adultera iure posset dici,
Cephalus saltem, non nominari debuerat *Aurorae*
maritus *Tithonus*: — de *Cephalo* certe mirum
videri poterit quod dicit *Eurip.* in *Hippol.* v. 455,
nec minus, quod de *Tithono* canit *Horatius Carm.*

I, Od. xxviii, 8. Sed huius ne senis quidem cubile casta coniux Aurora fuit averfata, *Propert.* II. El. XIV, 1,

*Cui maiora senis Tithoni gaudia vivi,
Quam gravis amisso Memnone luctus erat.*

Diana vero, Thetis, Ceres, furtivis in antris, cum mortalibus iuvenibus aliquoties paulo familiarius versatae, quem, quaeso, habuere maritum? Vna Venus fuit adulterii convicta: amaverit ad inferos delapsam Adonin Proserpina, quae nolens certe nupserat Plutoni; sed adulterii quis ab inferis testis potuisset excitari? — At prudentior *Clemens* Deas, quarum insectatur amores, non dixerat adulteras: vox vitata hic quoque fraudi fuit interpreti. Vulgantur ista apud *Clementem* p. 28, 30. Θελύπερα ἢ θεαὶ μῆλον αἰδοῖ οἴκει ἐκείνη· φησὶν Ὀμηροῦ· αἰδέσθαι, αἰ θεαί (voces αἰ θεαί ab alio videntur adiectae) ἀλλὰ σεμνότητι, Ἀφροδίτῃ ἰδεῖν μεμοιχθῆναι. αἰ ἢ ἀκολασταίνουσι ἐμπαθέστερον ἐν τῇ μοιχείᾳ δεδεμῆσαι. Corrigitur una vocis ultimae syllaba, legaturque, ἐν τῇ μοιχείᾳ δεδεμῆς· quam ipsa Venus in adulterio deprehensa, vel in lecto cum Marte ligata: sive enim sic dicatur, seu ἐπ' αὐτοφώρῳ ληφθεῖσαι, nihil interest. Hac emendatione tantilla ab adulterii saltem crimine Deae hae ipsius absolventur *Clementis* iudicio. Nulla etiam adulterii suspicione nisi unam Venerem premit *Clementis* propemodum interpretis *Ar-*

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 117

nobis advers. Gentes IV. p. 145, Sed soli amant apud vos mares, (Dii,) & femineo sexui sua conservata est sanctitas. Nonne vestris cautum est literis, adamatum esse ab Aurora Tithonum, arsisse in Endymionem Lunam, Nereïdem in Aeacum, in Achillis genitorem Thetin, Proserpinam in Adonem, matrem eius Cererem in Iasionem nescio quem rusticanum; &, post Vulcanum, Phaëthontem, Martem, ipsam illam Venerem Aeneadum matrem & Romanae dominationis auctorem? Aeneadum matris cum Marte connubium paene sanctum videbatur Lucretio, cuius aliquot versus, viris doctis notissimos, elegantiarum studiosis hic legendos proponam:

*Aeneadum genitrix, hominum divumque voluptas,
Alma Venus;*

— Tu sola potes tranquilla pace iuvare

*Mortaleis; quoniam belli fera munera Mavors
Armipotens regit, in gremium qui saepe tuum se
Reiicit, aeterno devinctus vulnere amoris;*

*Atque ita, suspiciens tereti cervice repostam,
Pascit amore avidos, inhians in Te, Dea, visus:
Eque tuo pendet resupinae spiritus ore.*

Hunc tu, Diva, tuo recubantem corpore sancto &c.

Duas in his voces mutavi cum *N. Heinsio.*

Sanctum corpus Aeneadum certe matri denegassent, melioribus Sacris initiati, *Arnobius & Clemens*

mens Alex. Ex *Arnobii* Commentatoribus unus *Theodorus Canterus* Clementina suis in notis attulit, quae iam comparaverat L. I. Variar. Lect. C. XIX. ex *Arnobianis Clementi* recte restituens *Ἰακίων* ex Clementinis *Arnobio Phaëthontem*: — nusquam vero alibi *Canterus Phaëthontem* legerat a Venere amatum. — ego tamen etiam arbitror *Arnobium* sic scripsisse, atque eadem apud *Clementem*, quae nos nunc legimus, sua aetate legisse. Erravitne vir optimus, rerumque antiquarum scientissimus, in his Dearum amoribus enarrandis? Sic equidem existimo; neque adeo emendandum, sed ob errores, nostra saltem aetate, nullius momenti, excusandum potius. — Vt hinc ordiar, *Phaëthontem* dixisse videtur, quem *Phaona* dicere debuerat; hoc unum partim viderunt: deinde qua ratione dici poterit, quae dilexit Adonin, huius patrem & simul avum amasse *Cinyram*? Regem, cuius opes cum proverbii locum dederint, (vid. *Diogen.* Cent. VIII. Prov. 53. *Vatic. App.* III, 90. *Dion. Chryf.* p. 135.) nomen *Κινύρα*, pro *Κύρα*, restitui poterit *Musonio Stobaei* Floril. p. 513, 40. Ista tandem, ob quae haec attingere coepi, quid sibi volunt, *Νηρις ἐπὶ Αἰακῶ, καὶ ἐπὶ Πηλεὶ Θέης — κατηχομμένη*? An ignorabat, aut forsan ista scribens non recordabatur nominis *Ψαμάθης*, quae iustissimo Aeaco patrifantem filium peperit Phocum? sed *Psamathe* fuit sine controversia una de quinquaginta filiabus e Doride Nerei: de filio Nerei, quem

quem *Nereïdu* vocat (*Nepeldu* potius dicere debuerat) quemque Venus amaverit & Neptunus ipse, mira, solus, opinor, narrat *Aelianus* de N. A. XIV, c. 28. — Sed a Nereïde, Aeacum amante, quomodo Pelei amica Thetis distingui potuit? vere *T. H. in Luciani* T. I. p. 318, *inter Nereïdas*, inquit, *Thetis principatum paene tenet*. In armorum iudicio *Aeschyli* fertur aliquis Thetin sic alloquutus (teste *Schol. in Aristoph.* 'Αχ. v. 883.)

Διότινα πάντων & Νηρηίδων χορῆ.

Inter primas in indice *Hesiodo* Theog. v. 244, prima comparet apud *Virgil.* Aen. V, v. 825. eadem illa tamen, ut ab *Horatio* marina *Thetis*, *Oceanine* dici potuit, ut Graeco flexu *Neptunine* dicitur a *Catullo* Epithal. Pelei & Thetidis v. 28,

*Thessaliae columen, Peleu, quae Iuppiter ipse,
Ipse suos Divum genitor concessit amores,
Tene Thetis tenuit, pulcherrima Neptunine?*

Sed, *Catullum* retractans, commodum reminiscor, illius me Elegiam sumfisse illustrandam. — In his etiam interdum, quod fateor, *ultra Terminum curis vagor expeditus*.

vf. 30. *Iuppiter; ut tristi lumina saepe manu!*]
Quod pro *tersti* in omnibus legi MSS. scribit, (est & in *Vossianis*) ex *trivisti* contractum, *tristi* iure

probat *Achilles Staius*, extrisse *Suetonio* restituens: si quis alius, formas istas contractas adamavit *Catullus*, cuius in hoc ipso est carmine v. 21, *luxti: raro duxti suspiria motu*, *Propert.* I. El. III, 27. in eiusdem est Eleg. v. 37, *ubi longa meae consumpsi tempora noctis?* sed plura sunt in *Catullianis*: Carm. XIV, 13, *libellum, Quem tu scilicet ad tuum Catullum Misti.* Carm. CVIII, 3 & 5, *Tu quod promisti mihi: — Aut facere ingenuae est, aut non promisse pudicae.* Carm. LXXXIX, 9, *Tu satis id duxti.* Carm. LXXVI, 3, *Siccine subrepsti mi.* Carm. XCVII, 8, *multis diluta labella Guttis abstiersti.* Ipsius sunt *Virgilii*, *Accestis; exstinxsti; exstinkem &c.* — Cum proximis, vs. 31, *Quis te mutavit tantus Deus? Achilles Staius* comparavit versum *Theocriti*, qui legitur in alium longe sensum in *Eid.* XX, 20,

Ποιμῆες, εἴπατέ μοι τὸ κρήνον. εἰ καλὸς ἐμμί;
 Ἄρα τις ἐξαπίννας με θεὸς βροτῶν ἄλλον ἔπευξε;

an me repente Deus quis in alium hominem transformavit? Sic ad sequentia Catulli, — amantes

Non longe a caro corpore abesse volunt.

adscribi posset initium *Aitae*, inter *Theocritea* XII;

Ἥλυθες, ᾧ φίλε κῆρα, τρίτη σὺν νυκτὶ καὶ ἡσῆ,
 Ἥλυθες· οἱ δὲ παθῶντες ἐν ἡμῶν μεγίστασιν.

In amore vehementius, amici desiderium Vlyffei
 sybotae verbis eleganter expressit *Homerus* in Od.
 B. v. 145 & seqq. de Quintilio, quem sibi erep-
 tum supra modum lugebat *Virgilius*, *Horatius*
 Carm. I. Od. xxiv,

*Quis desiderio sit pudor aut modus
 Tam cari capitis?*

Aeneae furens amore *Virgilii* Dido,

illum absens absentem auditque videtque.

in Aen. IV, 834. ἰ ᾗ ἐρωμένων πῖθ' quo possit re-
 medio quodammodo leniri, ex *Clearchi Solensis*
Eroticis tradit *Athen.* XII. p. 554. A. vere *Pla-*
ton in *Cratylo* p. 420. A. praesentis ait ἡμερ' —
 Σπυγενομένης Πῖθ' ἐμλίθη. vix de alio, vere tamen de
 Alcibiade dici potuit ab *Aristoph.* in *Ranis*; v. 1472,
 Atheniensis illum populus Πῖθ' μὲν, ἐχθαίρει δέ.

vf. 33. Atque *ibi* me *cunctis* pro *dulci* coniuge
Divis Non sine *taurino* sanguine pollicita's.] Iu-
 dicium hic sequutus *Bentleji*, quam *certissimam*
 ille vocat, *emendationem* recepi, *me* legentis; *me*
comam pollicita es; sive vovisti Diis pro *dulci* re-
ditu (*Tibull.* III Eleg. III, 27.) *Ptolemaei* ma-
 riti. — Sic a se scripta,

At quae ibi, pro cunctis, pro dulci coniuge, divis —

Is. Vossius interpretatur “ *cunctis*, id est, illis qui
 „ regem comitabantur.” (*Achilles Statius*, “ *cun-*
 „ *ctis*, id est, focius coniugis.”) — “ Non pro
 „ fratre tantum, sed pro toto exercitu eius Bere-
 „ nicen vota facientem introducit Catullus.” Re-
 futant istam etiam interpretationem, praeter ipsa
 quae supersunt *Callimachi* verba, quod sequitur
vetulisset, quaeque praeterea vere scripsit *Bentlejus*.
 Berenice, pro mariti sui caro capite sollicita, regio
 more, parum curabat sibi, veluti pecora, servien-
 tem multitudinem; de qua Reges & Reginae, qui-
 que Regibus longo licet intervallo sunt proximi,
 non multo aliter inter se loquuntur, quam Romae
 loquebatur Appii Caeci filia, teste *Gellio* N. A. X,
 C. vi. — Bentlejanum autem *me* certa nititur
 auctoritate Codicum: haec ad me dedit *Santenus*:
Atque ibi pro] “ *Atque* in tribus meis Codicibus
 „ septemque excerptis. *Atque ibi me* apud Colo-
 „ tium. *At me* habent excerpta Minturni; Perre-
 „ jana autem dant, *me cunctis*. *Fuscus*, *pro cun-*
 „ *ctis. prae pro pro* iam est in Guarini notis: Ca-
 „ tulli manum, *Atque ibi me* — iam repererat
 „ *Fruterius* in Epist. Gabbem. p. 633.” Neminem
 hic offendisse vocula videtur *ibi*: ubi *tum* praeces-
 sit, quid illa sibi velit non satis perspicio: *Atque ita*
 praeferram e Cod. Bodlei. Illud *me cunctis pro dulci*
coniuge Divis — *pollicita's*, sententiam dat perspi-
 cuam. Aliorum interpretamenta incommode quodam
 pleraque laborant; illud etiam *Scaligeri*, legentis,
 At

At quae ibi, prob! cunctis —

ne de *Theodori Marcilii* dicam, vel aliorum coniecturis. — Sed *Muretus* cur tandem suspicabatur, post hoc distichon versus aliquot desiderari, quibus *Berenices* vota fuisset exsequutus Poëta? „ Quare, inquit *Anna Fabri*, non video: sententia enim plana est. Lege modo, ut habet *Scaliger*:” — In sequenti vero

vf. 35. *Si reditum tetulisset is, aut ni tempore longo Captam Asiam Aegypti finibus addiderit.*] Expressi mulieris eruditae coniecturam, pro *in* corrigentis *ni*, quod more vetere positum esset pro non: quando vero iudicabat eadem illa, vulgatam tamen posse lectionem retineri,

Si reditum tetulisset is, haud in tempore longo —

hac eius sententia probata, rectius illud, *haud in*, reliquiffem intactum. In Codd. Vossianis atque in Ed. A. 1481, legi, *Si reditum tetulisset is aut in tempore longo —*; in iisdem etiam, *addiderat*. sed, quod melius arbitror, *addiderit*, in Ed. A. 1474. Haec sunt *Santeni*: “ *Si reditum tetulisset.*] „ *Audisset* habent unus Vaticanus Codex, duo „ Saibantis chartacei, unus eiusdem membranaceus; & duae Edd. nobilissimae Venetae; Ieremias inde *Marklandus* formabat, *vidisset.* — „ *Ibid.*

„ Ibid. *aut.*] In sex legitur Codd. & in omni-
 „ bus, quas recensui antiquis Edd. Primus Aldus
 „ imperante Avancio mutavit in *haud*. Cod. Me-
 „ diolan. habet: *autem.* — *Addiderat* eadem
 „ dant Edd. priscae & Aldinae; Romana tamen
 „ & Brixienfis, *addiderit*; quod etiam est in Ex-
 „ cerptis a Cl. Ruhnkenio acceptis. Primus Gua-
 „ rinus edidit *adiiceret.*” qui hoc recepit, *Scali-*
gerum probasse mireris, *aut in tempore longo*: re-
 ditum utique debuit optare Regina non diu ex-
 spectatum, atque *Asiam Aegypti finibus* intra breve
 tempus adiectam; quod & recte animadvertit *An-*
na Fabri. — Nec certe debebat a *Marklando*
 Catullianum illud obliterari,

Si reditum tetulisset is:

ter ab illo positum: Carm. LXII, 47,

Animo aestuante rursus reditum ad vada tetulit.

& v. 52,

— *ad Idae tetuli nemora pedem.*

& v. 29,

Face ut hinc furoris ictu reditum in nemora ferat.

Vbi comparat ista, *Turnebus* Advers. XXI, cap.
 ult. *Reditum*, inquit, *ferre*, pro redire, candidis-
 simus & nitidissimus iste scriptor non semel dixit.

For-

Formam *tetuli* versibus *Accii & Caecilii* munivit *Nonius*; cui solus etiam affatim dare potuisset exemplorum *Plautus*. — Sed quomodocunque versus hic *Catulli* legatur, vocula mihi in illo requiri videtur, quae duo coniungat. Diis *Berenice caesariem* pollicita fuerat de vertice se defecturam Diisque dedicaturam, si maritus brevi tempore victor ex Asia rediret in Aegyptum: dixit illa tamen *ἢ ἢ* *Ἀγὲ δούρι*. Scripseratne Poëta,

*Si reditum tetulisset is, hautque in tempore longo
Captam Asiam Aegypti finibus addiderit.*

vel *adiiceret*; quod, si quis daret Codex antiquus, alteri anteponerem, quia temporum sibi ratio tum rectius constaret: in fine versus & addidisse *Muretum*, quod in eius Ed. reperio, monuit me *Santenus*.

vf. 38. *Pristina vota novo munere dissolvo.*] In verbis *solvo*, & *volvo*, ista pronunciandi scribendique ratio prae reliquis *Catullo* placuit, in hoc ipso carmine repetita v. 74, *Condita quin veri pectoris evolvam*. Carm. LXII, 45, *simul ipsa pectore Atys sua facta revoluit*, Carm. XCIII, 6, *Zmyrnam incana diu secula pervolvent*. Carm. LX, 53, *tibi virgines Zonula solvunt sinus*. Semel etiam *Propertius* scripsit I. El. VII, 16, *Quod nolim nostros evoluisse Deos!* saepius *Tibullus* I El. VIII, 1, *Stamina, non ulli dissolventa Deo*. VII, 40, *Pecto-*

Pectora tristitiae dissolüenda dedit. XI, 62. sit satis ornatus dissolüisse comae. — Iuvenes, interdum etiam puellae, sive ante matrimonium, seu puberes, deorsam caesariem Diis Deabusve variis in partibus Graeciae, sed de more, vel lege, Diis Deabusve dedicabant: apud Troezenios quidem Hippolyto, nupturae, secundum iussum Dianae, *Eurip. Hippol. v. 1425.* Sed quae Diis, ut rem exquisitam, Comam suam promiserit, pro mariti victoris felici reditu dedicandam, praeter hanc unam Aegypti reginam, neminem novi; sui itaque donum Reginae Coma iure dixerit *novum munus*; quo, olim a se nuncupata, vota nuper adeo, (paulo ante, quam *coelesti reddita coetu*, & stellata, de coelo cum domina sua colloqueretur) dissolverat Berenice. sicut vota Diis facta homines *persolvere*, sic, cum tanquam debitum, quod nos obligat, considerantur, vota dicuntur *dissolvi*: mirabar adeo, cur in his *Ciceronis ad Att. XV. Ep. XI. p. 639, erat absurdum, quae si stetisset resp. vovissem, ea me, eversa illa, vota dissolvere*: cur, inquam in his *Sebast. Corrado* vota *Diis solvere* potius placuerit, quam, elegans illud & Catullianum, *vota dissolvere*. — Sed quae paulo ante notavi eo me inducunt, ut nunc putem unam literam in *Catulli* verbo sic mutandam, ut scribatur, *dissolvi*; voces praeterea, *coelesti reddita coetu*, separentur & vicinis hac ratione:

Quis

*Quis ego pro factis (coelesti reddita coetu,)
 Pristina vota novo munere dissolvi.*

atque ita scripsisse mihi nunc Poëta videtur.

vi. 39. *Invita, o Regina, tuo de vertice cessi,
 Invita; adiuro teque tuumque caput.]* Ista quidem ex Epithalamio Pelei & Thet. *Catulli* v. 171,

*utinam ne tempore primo
 Gnosia Cecropiae tetigissent litora puppes!*

recte *Macrobius* (Saturn. VI, C. I. p. 532,) comparavit cum his *Virgilii* (in Aen. IV, 657,) illinc expressis,

*Felix, heu nimium felix, si litora tantum
 Nunquam Dardaniae tetigissent nostra carinae.*

sed nostrum versum a *Macrobio* comparatum cum *Virgilianis* ex Aen. VI, 460,

*Per sidera iuro,
 Per superos, & si qua fides tellure sub ima est,
 Invitus, Regina, tuo de litore cessi.*

vix opinor; neque *Macrobi* mentionem faciunt, qui ad *Virgiliana Catulli* locum, velut illi observatum, attigerunt, *Fulv. Ursinus, Guellius, La Cerda*. Dubitanter *Achilles Staius* in *Catull.* „ Imitatum *Virgilium Macrobius*, opinor, ostendit, „ dit,

„dit, cum dixit, *Invitus &c.*” Huius modesta dubitatione aliorum nititur confidentia. Ista quoque vir Egregius digito tantum attigit ex Aen. X, v. 233, quae certe sunt ex his adumbrata *Catulli*. — Cum Aeneae naves in Deas essent marinas divinitus transmutatae (Aen. IX, 102, 117, 118,) suam ante dominum, Aeneam alloquuntur in Aen. X, 230.

*Nos sumus Idaeae sacro de vertice pinus,
Nunc pelagi Nymphae, classis tua. Perfidus ut nos
Praecipites ferro Rutulus flammaque premebat,
Rupimus invitae tua vincula.*

vel una vox *invitae* manifestam facit imitationem Comae Callimacheae *Catulli*, dominae dicentis,

Invita, o Regina, tuo de vertice cessi.

Proximorum *Catulli*,

adiuro teque tuumque caput.

Callimachea primus detexit *Bentleyus*,

σὴν τε κάρην ὤμοσσι, σὸν τε βίον.

ab *Etymologo* conservata p. 450, 32. Ab hoc Grammatico recte verbum ponitur *Θάω*: quod plurimum mater, proprie significans, *calefactum nutrio*, voces etiam peperit *θῆλη*, *θῆλυς*, *θῆλαια*. eximie *θῆλαιος* *γονή* est *alma mater*, ut *alma nutrix* dicebatur *θῆλαί-*

σειος:

σεια in eundem sensum, omnia vegetans, *alma Venus*: terram primo vere *pluvii rores* qui dicuntur ab *Horatio* foecundant; & *ros*, proprie sic dictus, semper *almus*, eleganter ab *Hesiodo* vocatur *θῆλυς ἕξιον* qua de re *Graevius* apta dedit in *Lect. Hesiod.* c. XXI. Cum *θῆλυια* sit in usu frequenti, *coturnix* tamen *femina θῆλυς ἕξιον* ab *Alexandro Myndio* dicitur apud *Athen.* IX. p. 392. C. Sed, occasione *Callimachei* hemistichii apud *Etymologum*, vitiosa *Graevium* in novum induxerunt errorem, ista scribentem: “*Etymologici M. Auctor* 3, τὸ θῆλυς ait dici pro θῆλη, ut vice versa *καρὴ* pro 3, *καρὴς* apud *Callim.*” quae magis etiam absurda sunt his in *Etymologico M.* vulgatis: ἐκ τῆς θῆλυια (verbi *θαύ*) γίνετ — θῆλη· καὶ τροπὴ θῆλυς, ὡς καρὴ, *καρὴς*· εἶρητ ἢ καὶ θηλυκῶς *Κάρη*, ὡς ἄλλοι *Καλλιμάχῳ*. virosus *Bentlejus* abstinuit. Si Graecum esset *καρὴς*, atque adhibitum a *Callimacho*, huius tum commoda videri posset mentio facta. Notissimum *Καεῖς*, ignorant vero *Lexicographi* verbum *Comicum* *Καελιδάσσι*, illinc formatum ab *Anaxandride* apud *Athen.* III. p. 106. A. hinc apud *Eustath.* in II. φ. p. 1301, 49. Sed *καρὴς* Graecum esse pernego: est & hoc in *Etymologico M.* indocti hominis emblemata; reiciendumque adeo, ut vox nihili, *καρὴς*. cum vero ad ipsum illud *θῆλη* parum quadret *καρὴ*, suspicor intermedia quaedam excidisse, quo haec pertinerint genuina; ὡς *Κάρη*· εἶρητ ἢ καὶ θηλυκῶς *Κάρη*, ὡς ἄλλοι *Καλλιμάχῳ*. —

σὴν τε (sic emendandum ἦν τε vidit iam *Sylburg.*)
 κάρῳ ὤμοσσε. Forte quis putet, ne hoc quidem esse
 dignum quod auctoritate *Callimachi* muniretur. imo
 vero erat dignissimum: *Κάρη* ubique occurrit apud
Homerum; ne semel quidem aut in *Homeri* ποῦ-
 matis, aut aliorum veterum, τῷ κάρῳ invenies,
 five σὴν κάρῳ, ut *caput* novator dixit *Callimachus*:
 rem minutam non attendens, in *Aeschyli* Prom. V.
 v. 678, *Λένης κάρῳ* in margine libri sui scripsit *Ios.*
Scaliger. — Apud Tragicos τὸ κάρῳ apud *Ho-*
merum mollius τὸ κάρη semper est ἀκλισπὸν *caput*
caput πολλὸν κάρη dixit *Homerus*: dederat *Sophocles*
Oed. in Col. v. 557. absque litera subscripta:

Ἡθλοσε κινδιδμαί' ἐν τῷ μῶ κάρῳ.

Nusquam apud *Homerum* κεῖς, sed saepe apud il-
 lum aliosque reperias κεῖς, κεῖ, etiam κεῖται.
 * κεῖται dixerunt & Tragicis, τὸ κεῖται *Sophocles*:
 vid. *Schol.* in *Eurip.* Phoen. v. 1165. ubi quae-
 dam notata sunt. *Thom. Mag.* in κεφαλή p. 530,
 ποιητῶν — ὁ κεῖς καὶ τὸ κάρῳ. Ἐπὶ θηλυκῆ ἢ ἡ κάρῳ
 παρ' ἔδειν εὐρηται. sic & fortasse ἡ κάρῳ παρ' ἔδειν εὐρη-
 ται, εἰ μὴ ἔδειν Καλλιμάχῳ. cuius in talibus novandi
 studium minimum centum fragmenta perditorum
 ποῦματων conservavit; ex Elegiacis tamen pauca,
 quorum sermo etiam pueris erat & puellis accom-
 modandus.

vs. 41. *Digna ferat; quod si quis inaniter adiuravit;*] Eodem modo haec ceperunt Interpretes ceteri, quo *Muretus* interpretatur: “quod caput
 „ tuum si quis inaniter adiurare ausus fuerit, me-
 „ ritas poenas violatae religionis luat.” *Mureto*
 tamen hoc ordine positam vocem *quod* displicuisse suspicor, ut minus Catullianam. *Digna ferant* *Is. Vossius* invenit in Codice scripto; in tribus *Vossianis* est *adiuraret*. *Santenus*: “omnes ferè dix-
 „ rim Codices, plurimaeque antiquae Edd. *adiu-*
 „ *raret. adiuravit* jussu *Avancii* primus *Aldus* edi-
 „ dit, nullo, quod sciam, Cod. confirmatum.
 „ Singularis lectio est *Guariniana*: *Digna feram,*
 „ *quod si quid inaniter adiurarim.* quam non pro-
 „ bo.” Haec certe lectio deterior est vulgata. —
Digna ferat Graecorum est ἀξια φέρετο, vel πείραξι.
perfidus *Sinon* in *Virgilio* *Aen.* II, v. 144,

miserere animi non digna ferentis:

ad *Pyrrhum Priamus*, *Politen* filium *ante ora pa-*
rentum trucidantem (v. 535,)

tibi pro scelere, exclamat,

Dii —

Perfolvant grates dignas, & praemia reddant
Debita.

Iphigeniam passus mactari, suo nunc suasu neca-
 tus *Agamemnon* a *Clytaemnestra* dicitur in *Aeschylæ*
Agam. v. 1535.

Ἰφιδάμαν ἀνάξια δεξιῶς,
Ἄξια πάγων.

Deos & heroes patrios orat *Lycurgus* initio Orationis contra Leocratem, ut se dignum efficiant scelerum ipsius accusatorem, p. 148, 1, εἴχομαι — πῶς θεοῖς, — ἐμὲ μὲν ἄξιον ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ ἔλω κεράτες ἀδικημάτων κατηγοροῦν ποιῆσαι. — In sequentem versum, 42, *Sed qui se ferro postulet esse parem?* admittendum censet *Santenus* in Cod. Commelin. & commentariis antiquis repertum, *quis se ferro*; quod ego quidem libenter amplectar, simul atque illud in versu praecedente, *quod si quis*, probabili quis coniectura vel sustulerit, vel saltem leviter sic mutaverit, ut ne vocula *quis* sic in versibus continuis his censeretur collocata. Nullus autem dubito, quin in his quoque *Catullus*,

Sed quis se ferro postulet esse parem?

Græcismum expresserit *Callimachi*: nam sic in sermone familiari Romanos Iulii Caesaris aetate, vel Augusti, loquutos nemo, credo, dixerit: *Achilles Staius*, vir isthoc aevo minime vulgaris, optimus etiam interpret *Catulli*, duo loca *Ciceronis* protulit, eodem prorsus modo verbum adhibentis L. I. de Orat. C. xxii. ubi cum interlocutores eruditi, recusantem primum, Crassum ad dicendum tandem sic permovissent, ut de iis dicturum se pollicere-

tur;

tur, de quibus sciret possetque; tum *Ciceronis* ore *Cotta*, *Namque*, aiebat, *quod tu non poteris aut nescies, quis nostrum tam impudens est, qui se scire aut posse postulet?* postrema *Graece* forsan scribi potuissent: τίς ἄρ' ἐν ἡμῖν ἔτιωσ ἐστὶν ἀναλαχῶσι, ὃς ἂν ἐπὶ τῶν λέγειν ἑαυτὸν διώσεται ἀξιώσει, vel δικαιώσει; verba ἀξίειν, & δικαιῖν, etiam infinitivo sequente, sic usurpantur ab elegantioribus. Quando *Lycurgus* orator est ad manum, hinc primum petam exemplum, & quidem *Tragici* mea sententia *Sophoclis*, p. 166; 35. (S. 33. Ed. *Tayl.*)

οὐδ' ἀγρία δ' ἄνεις, ἢν πλάσῃ δόμον,
Ἄλλη νεοσῆς ἐντεκεῖν ἠξίωσεν.

sed & ipse sic loqui potuisset *Lycurgus*. *Harporati*n: ἄξιοι, ἀντὶ τῆ νομίξῃ Ἄνπιφῶν. *Suidas*, illius etiam *Lexic* usus meliore: ἄξιων, ἀντὶ τῆ νομίξων, Ἐπολαμῆδων Ἀυσίας, καὶ Πλάτων: paulo inferius: ἄξιοι: Ἄνπιφῶν, καὶ Ἀυσίας, ἀντὶ τῆ νομίξῃ. Non, ut e *Grammatico* hunc usum firmem, sed eo tantum ista profero, ut attendenti pateat, in sermone quotidiano verbum sic non frequentatum fuisse: quia *Sophoclem* paulo ante nominavi, hunc iuvenes adhibeant in *Elec.* v. 1054. *Oed.* T. v. 1412. *Philoct.* v. 72. v. 808. *Trach.* v. 415. versum ex *Eurip.* *Phryxo* praebebit, *Diatribē* in *Euripidea* p. 217. c. In eundem sensum atque eodem profusus modo verbum adhibent *Δικαιῖν*, *Euripides* *Suppl.*

v. 526. *Sophocles* Aj. 1091. *Trach.* v. 1260.
 Creon ad Sotorem in eius *Oed. Tyr.* v. 647,

Ὅμαιμε, δεινὰ μὲν Οἰδῆος ὁ σὸς πόσις
 Δεῖσται δικαιοῖ.

dignum tuus me censet maritus, quem contumeliose tractet: αἰξιοῖ idem significaret. suo more, *Thucydides* II. C. 61. p. 136, 61, ἐν ἵσθι οἱ ἀνθρώποι δικαιοῖσι τὸ πρὸς ἀσχετοῦς δόξῃ; αἰπῶσθαι ὅτι μαλακίᾳ ἐλαίῃ, καὶ τὸ μὴ προσηκῶσθαι μισθῶν τὸ θύστυλα ἀργόμυρον. Attica talia dicentibus ne quis credat, impedit *Herodotus*: vid. Ed. *Gronovii*, p. 37, 7. 55, 43. 107, 21. 158, 10. 377, 29. Qui *Perictionae* restitutum voluit αἰξιοῖ, ante diem raptus, *Koenius* apta quaedam notavit ad libellum *Gregorii* de *Dial.* p. 68.

vf. 43. *Ille quoque everfus mons est, quem maximum in oris Progenies Thivae clara supervebitur.*] Horum versuum primo voces vitiatas si eximamus, optime reliqua cum proximis cohaerent; sensumque praebent perspicuum: Quis ferro se putet aequiparari posse; vel, quis audeat se comparare cum ferro, quo Athos etiam, quem montium videt Sol maximum, ea est tempestate everfus, qua per medium montem, novumque adeo mare, classis Perfica navigavit: quum igitur ne silices quidem derupibus caesi ferro possint resistere, quid tandem facere crines & qua se ratione potuissent adversus fer-

ferrum rueri? Primum mons, quem maximum Sol vidit, & nostra etiam aetate videt, ac supervehitur, dicitur a *Catullo*,

mons, quem maximum —
Progenies Thiae clara supervehitur.

Bentlejus, ubi hanc probat lectionem, duabus aliis memoratis: “ Pudet me hercle, inquit, inepti laboris, cum in promptu sit vera lectio, & expedita sententia: *Progenies Thiae*. — Clara progenies Thiae est Sol, Thiae & Hyperionis Filius. — Proverbiale dictum; Maximus, optimus, pulcherrimus &c. omnium, quos Sol videt &c.” Doctis aliquot nugis prolatis, verum tandem nomen *Thiae* hic vidit reponendum *Is. Vossius*; sed, qui multa de Medorum dixerat origine, Medos etiam materno Solis nomine hic credidit designari posse. *Catulli* forsitan Editorem non decebit, in angulo libri sui (nam, ubi ex. gr. *Livii* legimus historiam, nollem equidem chartas erroribus describentium onerari:) varias Codicum atque Editionum deposuisse lectiones, coniecturas etiam variorum commemorasse; mihi nimis diu in una Elegia Callimachea haerenti nunc certe volupe non est cramben istam hic recoquere; cui talis lectio atque interpretatio videatur *Bentleji*, ut non debeat aut apud veri nominis Criticos possit in dubitationem cadere: relegat vacuus totam *Bentleji*

adnotationem, si cui nocet adhuc opinio praeiudicata. — Formam loquendi *Callimacheam* haec accedit e *Platonis Timaeo* (T. III) p. 23. c. ἦν, — ἡ γὺν Ἀθηναίων ἕσα πόλις αἰεὶση, — Διονυσιαίτη Διφφερώντως — πασῶν, ὁπόσων νῦν ὑπὸ τῷ ἔργον ἡμεῖς ἀκρω παρεδεξάμεθα. dantur vero multo etiam propiora; velut hoc *Pausaniae* de Babylone, *quam olim Sol viderit urbium spatiosissimam*. L. VIII. p. 668. med Βαβυλωνίων ταύτης, ἠντικα εἶδε πόλεων τῷ τότε μεγίστην ἤλιον. εἶδεν ἐπὶ ἦν εἰ μὴ τεῖχον. p. 678. init. πόλεων — πῶτῳ εἶδεν ὁ ἤλιον πρῶτῳ. omnium sub sole urbium Troiam Homeréum Iovem maxime se coluisse dicentem facit *Dion Chrys.* Orat. XI. p. 372. A. ab eodem Alexandria dicitur τῷ μεγέθει καὶ τῷ τόπῳ — δὲ πῶτε τῷ ἤλιον. sed ipse iam *Callimachus* apud veros talia legerat Oratores; *Demosthenem* atque *Aeschinem*; illum Pro Cor. p. 184. §. 458. εἰ μὴ ἴδῃ ἔχεις, Αἰαλίην, τῷ ὑπὸ τετονὶ τῷ ἤλιον εἰπεῖν ἀνθρώπων, ὅστις — κ. τ. λ. *Aeschinem* de Falsa Legat. p. 33, 31. τῷ Φίλιππον τῷ ὑπὸ τῷ ἤλιον ἀνθρώπων ἔφη πάντων εἶναι δεινότερον. *Cicero* L. II. de Off. C. VIII, *multa praeterea commemorarem nefaria in socios, si hoc uno Sol quidquam vidisset indignius*. Poëtae licuit, opinor, quod in novatore praesertim *Callimacho* nemo mirabitur, de matris nomine Solem appellare *Θαία τόνον*, progeniem *Thiae*: qui videt omnia, montem etiam maximum *Athon* supervehitur. De huius montis magnitudine atque altitudine e *Plinio* & aliunde multa hic dederunt

ab

ab usque *Parthenio* commentatores; &, si requirerentur, plura dici possent: *Catullo* satis esset unum illud *Virgilii* *Quantus Atbos!* in *Aen.* XII, 701. *Vastus* tamen *Atbos*, ex suae sectae placitis, & vere, dici potuit ab Imperatore *M. Antonino* *βωλαίειον ἔ κόμης*, totius universi una veluti gleba. L. VI. §. 36. Sed *maximum*, quem saepe vocavi, dubitari forte poterit num dixerit *Catullus*; in tribus etiam Codd. Voss. legitur, *maxima in oris*. sic in omnibus esse MSS. monuit *Achilles Staius*: „ alii, inquit, legunt, *quem maximum in oris*; ut „ & *Virgil.* in VII. similiter de loco, *Est locus „ Italiae*, — *multis memoratus in oris*.” Recte dicitur, *multis in oris memoratus*; ut alibi *Virgilius*: *Libyae citus adstitit oris*: — *quas vento accesserat oras*: *alias advexerat oras*: *quae vis immanibus applicat oris?* — *Iliacas Danaei venistis ad oras*. &c. *Horatiana* sunt: *Quae caret ora cruore nostro?* — *Armeniis in oris*: — *Hispanae vetus hostis orae*. &c. Sed quis eorum, aut quis alius istius aetatis montem dixisset simpliciter *maximum in oris*; quod Editores tamen nuperi *Catullum* fecerunt hoc in loco dicentem. Si vel in nullo Codice legatur, cum *Aurato*, *Catullum* arbitror scripsisse:

*Ille quoque eversus mons est, quem maximum in orbe
Progenies Thiae clara supervebitur.*

duae literae, in fine versus detritae, facile potuerunt in alias transmutari. Orbem terrae, vel terrarum, simpliciter *orbem* dici, non mirabuntur, quibus ista modo nota sunt Ovidii: *Hic ubi nunc Roma est, orbis caput:*

— *orbem Implevit meritis.*

Vt Scythicis habitem longe submotus in oris; —

Nostra per immensas ibunt praeconia gentes;

Quodque querar, notum, qua patet orbis, erit.

Metam. XII, 545. Trist. IV. El. IX, 17. V. XIV, 34. Sed non celanda diversissima est Catulliani versus e Codicibus lectio, a Santeno mecum communicata, cuius ipsa hic verba ponam: “*Ma-*”
 „ *xima* mihi dant quatuordecim Codd. ne unus
 „ quidem *maximum*; quod, in Guarini propo-
 „ tum commentario, editum non est ante Scalige-
 „ rum. — *in oris* plerique codd. *horis*, unus;
 „ *in orbe* unus ex Bibliotheca Saibantium, sed a
 „ m. s. (quam novisti coniecturam quoque esse
 „ Aurati.) — In pentametro Codd. & Edd.
 „ *Phytiae, Phithiae, Phitiae, Pthyaе, Pthiae.*
 „ nullus, *Tbiae*. Auratus legebat *Phithii*; ut Perfa
 „ ab Achille duxerit genus, secundum Propertii
 „ Eleg. ultimam. Sed V. C. Minturni, Edd.
 „ Romana 1474, & Brixienfis 1486 habent:

„ *Ille quoque everfus mons est, quem maxima natu*

„ *Progenies Phthiae clara supervebitur.*

„ quae

„ quae lectio non ignota fuit Fusco, Guarino,
 „ Mureto; imo nec Avancio, cui, hinc recta mo-
 „ nenti, Aldus non paruit. Respicit igitur Macro-
 „ bios Acrothonis, de quibus Plinius H. N. lib.
 „ IV. c. x. Solin. c. xvii. & Mela II. c. 2.
 „ §. 144. quorum hic ibidem commodè ait: *ima*
 „ *Athonis tenent parvae Pelasgorum coloniae; nem-*
 „ *pe Theffalorum, sive Phthiotarum, gentis no-*
 „ *bilis. — Supervehitur proprie dicitur de mon-*
 „ *tem inhabitantibus. — Parthenio, primo in-*
 „ *terpreti, applaudo, qui illud vidit*” — *Lu-*
 „ *cianus* in Macrobiis T. III. p. 211. Ἀθῶντις μέγλα
 „ τειδῶντι καὶ ἐκατὸν ἑτῶν βίβν. ἰσότητι *Magus* illic ve-
 „ lut ex *Steph. Byz.* scribendum putat Ἀθῶντις ex eo-
 „ dem dare potuisset Ἀθῶντις vel Ἀθῶντις ut recte
 „ iam scripsit *Schefferus* in *Aelian.* V. H. p. 588.

v. 45. *Quum Medi peperere novum mare, quum-*
 „ *que inventus Per medium classi barbara navit Athon*]
 „ τὸν Ἀθῶν dixisse Graecos, & τὸν Ἀθῶν. *Wasseus* osten-
 „ dit in *Thucyd.* V, c. 3. *Athonem* etiam recte dici
 „ monuerat iam *Is. Vossius* ad *Melum.* II. c. 2.
 „ §. 96. — Hoc in loco mihi quidem manifestum
 „ est, in veteri membrana, cuius apographi partim
 „ supersunt, literis aliquot detritis, has tantum legi
 „ potuisse: — *Quum Medi ere novum*
 „ *mare; pro sua quaeque sapientia lacunam Italos,*
 „ *post medium seculum XV, impleviff; hinc nobis*
 „ *enatas Codicum, quos vocant, atque Edd. lectio-*
 „ *nes,*

nes, *rupere, irrupere, properare*; alios postea excogitasse, *pepulere*; & *peperere*. Postremum est inventum *Is. Vossii*, quod primum dedit in *Observ. ad ista Melae C. II, c. 2, §. 961. Athos, — a Xerxe — perfossus. — est, factus freto navigabili pervius*; postea suo loco firmavit ad *Catull. p. 262, adferens Virgilio egregias animus, quae sanguine nobis*.

Hanc patriam peperere suo.

versus etiam a se feliciter emendatos *Manilii V, 46—50. ubi Benilejus ad ista,*

non invehet undis

Persida; nec pelagus Xerxes facietque tegetque.

Vossii laudatis lectionibus, haec profert velut *Catulli,*

Cum Medi peperere novum mare. —

Xerxis facinus is ipse, praeter alios saepe citatos, *Manilius* memorat *I, 774. IV, 65. III, 21,*

magna pontum sub classe latentem,

Immissumque fretum terris, iter aequoris undis.

Manili proxima quoque *v. 14, &c.* comparentur cum *Propertii L. II, El. 1, 19, & seqq. qui, Non ego, ait, Titanas canerem, —*

Xerxis & imperio bina coisse vada,

bina

bina vada coïere, fossa ad pedem montis infano Xerxis iussu ducta; quam fossam, aquae marinae perviam, paulo forsan audacius *mare* vocat *Catullus*; illam non multo post limo affluente, arenis, rupibus impendentibus, data etiam opera, fuisse obrutam, nemo mirari poterit. — Ceterum *Is. Vossium* peperere *Catullo* restituisse ex MS. scribit *N. Heins.* Notis in *Catull.* p. 650. sed ex libellis, quos, in Biblioth. hic publica adservatos, trivit *Vossius*, mihi liquet, in uno ipsum codice legisse, *Tum Medi prope nomen mare*; in alio, *T. M. pepere novum m.* unde (ait) fac. *peperere*: — Se *Nic. Heinsius* legere scribit e MSS.,

Quum Medi rupere novum mare;

citaturque ad initium *Valerit Flacci* adnotata; quorum nonnullis illud *rupere* commendari potest, a *Burmanno* quoque patruo probatum, velut in optimo scriptum Codice *Commelini*. — *Properare Scaligero* (sed qui vix mensem impendit triumvirorum carminibus recensendis,) venit in mentem, in alium sensum ab *Anna Fabri* acceptum. — Diversas exhibet lectiones, quarum unam commendat, *Santenus*: “ *Quum Medi peperere novum*
 „ *mare.*] *Dati Codex*, meus & *Mediolan.* (&
 „ *Voss.*) *propere*. *Idem Dati m. s.* & *Commeli-*
 „ *ni*, *rupere*. alter meus, *propriorè*. tres *Saiban-*
 „ *tis*, *prorupere*. alter *Mediolan. a m. s.* (& *Cod.*
 „ *Voss.*)

„ Voff.) *properare*. excerpta Ruhnkeniana, *per-*
 „ *rupere*. tertius Mediolan. *pepere*. Si de Roma-
 „ na Edit. mihi constaret, dicerem, ante Aldum
 „ non editum fuisse nisi *prorupere*: certum est,
 „ Avancium Aldo persuasisse, ut *irrupere* recipe-
 „ ret; *rupere* corrigebat Guarinus: mihi Codi-
 „ cum lectiones non abhorreere videntur a Statia-
 „ no invento, *pepulere*. Simpliciter, non addito
 „ *remis*, dixit Tibullus II. v. 33:

„ At quæ Velabri regio patet, ire solebat

„ Exiguus *pulsâ* per vada linter *aquâ*.

„ linter *pepulerat eundo*, ut apud Catullum classis
 „ navigando. neque abludit vetus lectio *feriet*, pro
 „ *faciet*, apud Manilium.”

Sequente versu 47,

Quid facient crines, quum ferro talia cedant?

Santenus, “*faciant*, inquit, commendat Virgi-
 „ lii imitatio, Codex Bodleianus, & Editio Rhe-
 „ giensis, ipse Catullus eleg. seq. & Carm. LIX.
 „ v. 24. Optima quoque Editio Parisina A. 1608
 „ illud reduxit.” — Apud Scaliger. Castig. in
 „ *Catull.* p. 85, in *Virgilii* versu, voce male trans-
 „ posita, scribitur, *Quid facient domini*: recte vero
 „ vulgari solet *Ecl.* III, v. 16,

Quid domini faciant, audent quum talia fures?

In

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 143

In *Catulli* vs. inquit *Witbofius*, “*legasne facient,*
 „ *an faciant,* non *cicum,* ut ait *Plautus,* inter-
 „ *duim.*” mea vero sententia, ob quam rationem
 in *Virgilio* versu *faciant,* in *Catulliano* melius est
facient; hic positum *cedant,* illic *audent,* suis di-
 versa locis commendant. Ob eandem etiam ratio-
 nem, ubi vulgari solet *vivas,* *Tibullum* scripsisse
 reor II, El. VII, 35,

Tunc tibi, lena, precor diras. satis anxia vives;
Moverit e votis pars quotacunque Deos.

Cum nostro versu componi poterit hic *Propertii*
 III. El. X, 17,

Quid faciet nullo munita puella timore?

vs. 48. *Iuppiter ut Telchinum omne genus pereat!*]
 Lectio, per Editiones maxime vulgata, *Iuppiter,*
 ut *καλῶν omne genus pereat!* *Politiano* debetur;
 qui, cum *Callimachea* legisset in *Scholiis* ad *Apollon.*
Rhod. ne dubitavit quidem ante vulgatas in *Ca-*
tulli versu voces in *Chalybon* transmutare, *Mis-*
cellan. Cap. LXVIII. Non equidem puto, *Co-*
dicem dari antiquiorem *Politiano,* qui *Chalybum*
 praebeat: ubi constiterit, *Vaticanos,* in quibus illud
 legitur, scriptos antequam suum inventum cum
 amicis ille communicasset, habebit illud saltem
ἐκείνον ἀπικέρημο. — Codicum vero lectiones sic
 bre-

144 IN ELEGIAM CATULLI

breviter in schedis ad me missis recenset *Santenus* :
 „ Sed Codd. (etiam unus e Voss.) *Scelerum*. quin-
 „ que, (& duo Voss.) *celitum*. quatuor, *caeli-*
 „ *tum*. unus, *coelorum*. duo, *telorum*. quod non
 „ dubito, quin Iovianus defendere tentasset illo
 „ Papinii, III. Sylv. v. 90.

„ — *crinem incidere sagittis.*

„ & Horat. II. Serm. i. v. 43. *o pater & rex Iu-*
 „ *pter, ut pereat positum rubigine telum.* duo
 „ Vaticani, *Chalybum*. quod teneo, donec Witho-
 „ fiana legero. ” — Mira sunt in hunc locum
 commenta *Scaligeri*, & *Is. Vossii*: lacunam ille
 quidem in hoc versu reliquit, sed quam implevit
 in Castig. p. 66, voce *sicelicum*, quae certe *Scali-*
gero egebat interprete, naeta tamen defensores
 illustrem in *Iano Doufa* Patre in Praecidaneis pro
Catullo C. IX, sed *sicelicum* in *fodiendo aut exci-*
dendo ferro cum nullum esse usum monuisset, eo
 prolapsus est *Is. Vossius*, ut dicere sit ausus, *Ca-*
tullum procul dubio scripsisse, Iuppiter, ut celum
omne genus pereat: cui volupe est, legat doctas
Vossii difficilesque nugas.

His non tantum, quae vix ullum, ut opinor,
 habuerunt ad tripulatorem, sed aliorum etiam con-
 iecturis longe mihi visa est anteponenda illa *Wit-*
hofii libelli laudati p. 43, proposita, multisque
 verbis commendata, quam unam edens elegiam,
 ne

ne hiatus hic relinqueretur, in hunc versum admittere sustinui,

Iuppiter, ut Telchinum omne genus pereat!

Vere monuit Praestantiff. *Withofius*, omnem
 „ quorumcunque instrumentorum mentionem hic
 „ plane esse intempestivam; — sed requiri po-
 „ tius hominum quorundam, aut populorum, qui
 „ primi ferrariae artis usum vel invenerint vel
 „ exercuerint;” tales quidem *Chalybes* posse vi-
 deri *ferrī scrutatores*, sed minus esse verisimile,
 vocem Graecam a *Catullo* versui interfertam, at-
 que hinc multum differre *mnemosynon* apud eum-
 dem scriptum: a voce *χαλύβων* nimium distare Co-
 dicum lectiones, *celicum, celitum, telitum, teli-*
cum. Horum vestigiis, tum nexui ipsius loci, sa-
 tisfacete nomen *Telchinum*: in hunc adeoque sen-
 sum haec esse capienda: “ ut omnes fabri ferrarii,
 „ quales erant fuerantve scelerati illi Telchines,
 „ omnesque ferrī scrutatores pereant, o Iuppiter!”
 Praeter recentiores, qui de his egerint *Telchini-*
bus, laudat *Statium* II *Theb.* v. 274. illos cum
Cyclopibus iungentem, illic *Schol. & Barthium*,
Ovid. VII. *Met.* v. 365. & *Burmān.* atque adeo;
 quum *Telchines*, praeterquam quod *artem exercue-*
rint fabrilem, pessimorum fuerint facinorum aucto-
 res, illinc adparere putat, quare *Catullus*, “ quan-
 „ quam per iocum, quasi abominatus illos, exclam-

„ met voveatque, ut omne eiusmodi genus pereat,
 „ quod de integra veraque natione adhuc separa-
 „ tam rempublicam constituyente, qualis fuisse di-
 „ citur Chalybum, minus aptum, imo impium at-
 „ que indecorum videretur.” Ab his animosior,
 invento quippe suo laetus, *Witbofius* paulo lon-
 gius, quam voluiffem, progressus, ipsa sibi sumit
Callimachea tentanda, suspicatus vitium illis iam
 inhaesiffem, qua vixit aetate *Scholiasfes Apollonii*,
 sic corrigendum, ut & illic legatur, duabus vocu-
 lis impleto versu:

[Ὡς Ζεῦ,] Τελχίνων ὡς Σοτόλοιτο ἦροϑ,
 Τηλόθεν ἀντιπλοῦϑε, κακὸν Φυτὸν, οἱ μιν ἔφηναν.

Callimachum advocat, h. in Del. v. 30, tridentem
 Neptuni commemorantem,

τὸ οἱ Τελχίνες ἔπειξαν.

hos Telchinas, homines pessimos, fascinatores
 quippe, invidos ac fraudulentos, appellasse putat
Callimachum κακὸν Φυτὸν, iure adeoque de illorum
 genere optatum, *ut pereat*. Quia libellus ob exi-
 guam molem latet, me non poenitet in gratiam
 lectoris illinc in brevem gyrum contracta quaedam
 excerptisse; cui, sicut docta *Catulli* interpretatio,
Callimachus tamen scripsisse videtur nomen *κακί-
 σων* quia legit *Schol. Apollonii Rhodii*, binis illud
 in locis exhibens sub nomine *Callimachi*, ad L. I.

v. 1323, Χαλίβων ὡς Σπόλοιτο ῥίθ. & ad L. II, v. 375. — haec ibi vulgantur *Apollonii*:

Τρηχέην Χαλίβες καὶ ἀπειρέα γαῖαν ἔχουσιν,
Ἔργαίηναι· τοὶ δ' αἰμφὶ σιδήρεα ἔργα μέλονθ.

ultimum vix dubito quin eximium mihiq̄ue amicissimum *Brunckium*, Editorem *Apollonii* nuperum, offenderit ista structura: forsan una litera mutata, mecum praeferet:

τοὶ δ' αἰμφὶ σιδήρεα ἔργα πέλονθ.

hoc a Schol. commode reddi potuit, Φροντίδαι πεινθ, nempe τὰ σιδήρεα ἔργα· in ferro cudendo, sive in arte sunt fabrili occupati: πέλονθ, aequae ac πέλασαι, idem significat ac εἶπὼν, apud *Homerum*, *Aeschylum*, *Soph.* Aj. v. 159. aliosque. ad αἰμφὶ πὶ & περὶ πὶ ἔργα *Brunckius* exempla non requireret, & multo libentius πέλασαι leget *Aeschylo* restitutum in *Eumen.* v. 68, ubi, pro vulgatis, πρῶσαι δ' αἰ κατὰ πύτυσι κέρα Γεργίαι, παλαιαὶ παῖδες· primum corrigebam:

πέλασαι δ' αἰ κατὰ πύτυσι κέρα
Γαίης παλαιαὶ παῖδες.

& certe, secundum *Hesiodum* Theog. v. 185, Furias terra genuit: postea credere malui, vocem Γεργίαι esse vicinarum interpretamentum, *Aeschylum* dedisse

Ἐκτὸς παλαιαὶ παῖδες·

ut infra v. 322, 419. 748. 1036. *Servius* in *Virg. Aen. Ill. 212.* — Sed haec ne nos iterum abducant a *Callimachéis*, ad *Apollonii* versus ista leguntur in Scholiis: οἱ χαλύβες, ἔθνη Σκυθικὸν μὲν ἢ Θερμύδοντα· οἱ μέταλλα σιδήρεα εὐρόντες μοχθεῖσι πρὸς τὴν ἐργασίαν· ἐπιλήθησαν δὲ χαλύβες ἀπὸ χαλύβου ἢ Ἄρεως ἢ μέμνηται αὐτῶν καὶ Καλλιμάχου,

Χαλίβων ὡς ἀπίλοιτο γῆ,
 Γεῖθεν ἀντέλλοντα κακὸν φυτὸν οἱ μιν ἔφηναν.

His iam usus *Politianus* pro γεῖθεν exhibet Τηλόθεν. *M. Ant. Mureto*, γεῖθεν male mutatum in Τηλόθεν monenti, qui huc ante non adverteram animum, omnino nunc adfentior; quod enim γῆθεν est in *Aeschyli Eum. v. 907.* quidni γεῖθεν hic scribi potuit a *Callimacho*, ut καμινόθεν est in eius h. *Dian. v. 60.* in *Euripideis*, θεῖθεν· ἐρεβόθεν· ἀγρόθεν· πεδίοθεν· *Or. v. 365. 177. 864. Troas. v. 98. &c.* — Versum autem alterum *Callimachi* sic implevit *Muretus*:

Ζεῦ πάτερ, ὡς Χαλίβων πᾶν ἀπίλοιτο γῆ.

Ianus autem *Doufa Fil.* ut videretur ad ἀπίλοιτο Poëta respexisse:

Ἐπιπλόν, Χαλίβων ὡς ἀπίλοιτο γῆ.

Tandem *Scaliger* versum etiam *Catulli* praecedentem expressit, altero sic, ut fecerat *Muretus*, expleto:

Καὶ

Καὶ πὶ κόμῳ ῥέξαιαν, ἐπεὶ ταῦδε εἴκαθε χαλκῶ;
 Ζεῦ πάτερ, ὡς Χαλύβων πᾶν δσπίλοιτο γῆϑ.

In *Withofii* supplemento πᾶν desiderabatur; scribere malui:

[Ὡ Ζεῦ, πᾶν] Χαλύβων ὡς δσπίλοιτο γῆϑ.

De Chalybum gente dicam occasione sequentium.

vf. 49, 50. *Et qui principio sub terra quaerere venas Institit, ac ferri frangere duritiem.*] Fabri pereant ferrarii, quippe primi ferrum e terra eruerunt: similiter versum orditur, quod iam animadvertit *Achilles Statius*, in fine nobilis ad *Manlium Elegiae*, quo votum habet huic contrarium (LXVII, 157,)

*Sitis felices & tu simul & tua vita,
 Et domus, ipse in qua lusimus, & domina;
 Et qui principio nobis terram dedit, —*

horum etiam versuum secundo illud:

ipse in qua lusimus & domina,

Poëtae est Graecissantis *χῆμα*, quod vocant, ἄλ-
 κμανικόν, Graecis Poëtis frequens, in Latinis saepius obscuratum a librariis: *Ovidii* Sappho suo more Graeco, quem nobis obliterarunt, scripserat *Her. XV, 15,*

150 IN ELEGIAM CATULLI

Nec mihi Pyrius subeunt, Mnaisue puellae:

(nomen Πυριῶν restituatur *Maximo Tyrio* p. 297, 10. ubi *poëticae* [multum differunt *poëtria* & *poëtica*; ποιητὴς & ποιητικὸς, qualem esse se negabat *Plato*] *Sapphus*, ut dicta fuerat *Ovid. ibid. v. 183*, tres memorantur amicae, Πυριῶν, καὶ Ἀρτίς, καὶ Ἀνακτορέϊα.) simile hoc *Val. Flacci III, 667*,

at tibi Pollux

Stirpe pares Castorque manent.

Horatii Epoda XIII, 14,

*Te manet Assaraci tellus, quam frigida parvo
Findunt Scamandri flumina, lubricus & Simoïs.*

Ovidio dum ex *Codd.* reddit *Nic. Heinsius Artis II, 81,*

Dextra Lebyntbos erant, sylvisque umbrosa Calymne,

aptissima notavit; qui ad *Heinsiana* quaedam illic adiecit, nimis festinans, *Graecam elegantiam non attendebat.*

Quale vero nostro *Catulli* loco *Callimacheae Comae* vorum est; talia sunt apud *Poëtas plures Propertii I. El. xvii, 18,*

*Ab, pereat quicunque rates & vela paravit
Primus, & invito gurgite fecit iter!*

II. El. XXIV, 27,

*Ab, pereat quicumque meracas reperit uvas,
Corrupitque bonas nectare primus aquas!*

Tibulli II. El. 1v, 27,

*O pereat quicumque legit viridesque smaragdos,
Et niveam Tyrio murice tinguit ovem!*

nihil venustius Tibulli Elegis L. II. El. V, 105.
6, 113, 114, sed cum Catulli diris — compa-
retur potius initium Elegiae XI, L. I.

*Quis fuit, horrendos primus qui protulit enses?
Quam ferus & vere ferreus ille fuit!
Tunc caedes hominum generi, tunc praelia nata; —*

propter hunc abusum ferri, potuit eius primus in-
dagator a Poëta diris devoveri; huic tamen exe-
crationi nescio an hic *Callimachus* locum habuerit
fatis oportuno: pars comae quantillo potuit in-
strumento ab ipsa secari Berenice? Commodum
vero *Callimachi* memini: Hujus quae quidem ad
nos forte fortuna pervenerunt ad *Catulliana* non
apte quadrant. sed in *Catulli* versu,

ferri frangere duritiem,

Codices praebent Voss. & Edd. duae veteres: cur
fringere melior ab ipso lectio dicatur non indicat
J. Vossius; legerat apud *Horatium*: nova *Incude*

152 IN ELEGIAM CATVLLI

desingas retusum in Massagetas Arabasque ferrum,
I Od. xxxv, 38. Qui primus artem docuit ferri
fornace vel camino molliendi,

[— *ferrum calidi solvunt atque aera camini,*

Manilius IV, 250.] is primus instituit (*Institit*
hoc sensu posium docte ostendit *Achilles Staius*,)

ferrī frangere duritiem.

Haec mecum communicavit *Sartenus* noster. “*Fran-*
,, *gere* Codicibus Dati, Bodlejano, & meo firma-
,, tur: illud deseruit *Vulpus* in nova recensione,
,, *Vossianum fringere* amplexus; quod *Marklandum*
,, movit, ut *vincere* tentaret, quod non probo.
,, Ab anno 1472 ad 1521 *frangere* editum est.
,, *Fringere* est in altero meo Cod. in uno *Medio-*
,, *lanensium*, & *Commeliniano*. Sex Codd. *ferris*.
,, credo, Poëtam scripsisse, *ferrī infringere*.”

Iam vero *Callimachea* quod attinet, istis qui-
dem, — πᾶν χαλύβων ὡς δαύλοιο χρῆσθαι, quae
proxima subiiciuntur in *Scholiis* ad *Apollonium*.

Γεῖθεν ἀντίλοντα, κακὸν φυτὸν, οἱ μιν ἔφησαν.

mihī quidem demonstrant, *ferrī*, σιδήρεα praecessisse
mentionem; quod Poëta primum detestatus facile
delapsus sit ad eos diris devovendos, qui hoc etiam
metallum, e terra erutum, in lucem extulerint:
Horatius Carm. III. Od. III, 49.

Am.

*Aurum irreperitum, & sic melius situm,
Quum terra celat.*

Cum fruges dixisset, & horrea quaerere messi, subiicit *Manilius V, 276,*

Quod solum decuit mortales nosse metallum.

In *Ovidii Fast. IV, 405.* cum *Prima Ceres* hominibus e terra pararet alimenta,

chalybeia massa latebat:

Eheu! perpetuo debuit illa tegi.

Cur autem melius tectum sub terra mansisset hoc metallum? quia homines, κακὸν φυτὸν nacti, illo mox abuterentur: nam ista spectans, fruges & plantas, mortalibus καλὰ φυτὰ, *ferrum*, quod Chalybes e terrae visceribus, in quibus non repertum videri poterat melius situm, in lucem extulerunt, eleganter a *Callimacho* dictum fatebitur κακὸν φυτὸν, *malam plantam*, sive *rem malam*; nam sic Graeci Poetae suum φυτὸν adhibuere: nihil ad hoc aptius respondet his *Theocriti Eid. VIII, 37,*

Κεῖναι καὶ βοτάναι, γλυκερὸν φυτὸν —

Quae *Dan. Heinsius* recte tractavit *Lect. Theocr. c. V. p. 310.* Niciam suam *Theocritus XXVIII, 7,* venuste vocat,

Νικίαν, Χαερίτων ἱμεροφώνων ἱερὸν φυτὸν.

*Charitum suaviloquarum sacrum germen. sui sexus
lamentata calamitates Euripidis Medea v. 230,*

Πάντων, ὅσ' ἐς' ἐμφυχα, καὶ γνώμην ἔχθ,
Τιναῖκες ἐσμὲν ἀθλιώτατον Φυτῶν.

hinc illud ipsum transfumfisse *Theodecten*, *Porphyrus* nos docet in *Eusebii Praepar. Evang. X. p. 466. D.* φίτη syllaba producta sic etiam adhibuerunt. — Qua vero ratione *Callimachus*, Φαίτην five Φῆται nonnunquam usurparunt activa potestate *Sophocles* Ἐφῆν' ἀφαντον Φῶς, *Philoct. v. 297.* *Aeschylus Eum. v. 572.* *Xenophon K. A. IV. p. 191, 36. &c.* — *Callimachi Chalybes*, five *Telchines*, ἐκ γῆς μὲν, ἢ σιδήρου, ἔφηναν, five αἰεφερον, αὐτ' αἰκλιώεσκον. apud *Palaeoph. π. A. c. x*, *Lynceus* ἀπὸ τῆ μεταλλοσφισι λύχνης μεταφέρων ὑπὸ πλὴν γῆν, — αἰεφερε ἢ χαλκῶν καὶ ἢ σιδήρου. Hoc etiam sibi velut inventori *Prometheus* arrogat *Aeschylus v. 500.*

— ἐνεθε ἢ χθονος,
Χαλκῶν, σιδήρου, ἀργυρον, χρυσόν τε τίς
Φήσειεν ἂν παίροιθεν ἐξδρεῖν ἐμῶ;

Attendenti nunc patebit, vocem σιδήρου in *Callimacheis* praecedere debuisse, quo μὲν, five αὐτῶν, pertinuerit: hic dicat aliquis, *ferris* mentionem iam factam, voce quippe χαλκῶν designati; estque, qui sic illam acceperit, vir Illustris *Exech. Spanhemius*

bemius in *Callimachi* hymnum in *Dian.* v. 60.
 „ *Chalybs* de ferro ab eo (*Virgil.*) dictus, sicuti
 „ etiam a *Catullo* Poëm. de *Coma Berenices* v. 48.
 „ ut *Chalybum* omne genus pereat: huius nempe
 „ *Callimachi* — exemplo, & vetustiorum adhuc
 „ *Graecorum* Poëtarum more.” Aptum etiam *Ae-*
schyli versum profert, vocem $\chi\acute{\alpha}\lambda\upsilon\beta\omicron\varsigma$ usurpantis
 pro ferro: versum addere potuisset *Sophoclis* e
Trachin. v. 1276, quo $\chi\acute{\alpha}\lambda\upsilon\beta\omicron\varsigma$ pro $\chi\alpha\lambda\upsilon\beta\iota\kappa\acute{\epsilon}$ $\sigma\acute{\iota}\delta\eta\rho\alpha$
 positum vere monuit *Scholiasa*. Quae vero *Span-*
bemius adiicit: “ unde & $\chi\acute{\alpha}\lambda\upsilon\beta\omicron\varsigma$ de ferro alibi
 „ ab eodem dicitur, ut *Sept. Theb.* v. 134. ac
 „ similiter ab aliis, ut $\chi\alpha\lambda\upsilon\beta\iota\kappa\acute{o}\varsigma$ pro ferro apud *Pin-*
 „ *darum*, & *Euripidem* *Heraclid.* v. 162.” illa
 procul dubio rectius omisisset: *ferrum* non magis
 $\chi\alpha\lambda\upsilon\beta\iota\kappa\acute{o}\varsigma$ dici potuit quam $\Sigma\upsilon\theta\iota\kappa\acute{o}\varsigma$, nisi voce $\sigma\acute{\iota}\delta\eta-$
 $\rho\omicron\varsigma$, vel $\xi\eta\omicron\varsigma$, aut adiecta, vel e vicinia facile
 supplenda; neque *ferrum* aut ab aliis, aut ab *Ae-*
schylo, $\chi\acute{\alpha}\lambda\upsilon\beta\omicron\varsigma$ fuit dictum: non intellectum, ob-
 versabatur *Spanbemio* quod legerat in *Aeschyli* *Sept.*
c. Theb. v. 734,

$\chi\acute{\alpha}\lambda\upsilon\beta\omicron\varsigma$ $\Sigma\upsilon\theta\iota\omega\acute{\nu}$ $\acute{\alpha}\pi\omicron\iota\kappa\omicron\varsigma$.

quem illic *balbutire* scribit *Pauwius*, mihi, vir in
 suo genere maximus & Graecè perdoctus, *Henr.*
Stephanus optime videtur emendasse atque ad Lin-
 guae regulam,

$\chi\acute{\alpha}\lambda\upsilon\beta\iota\kappa\acute{o}\varsigma$ δ $\Sigma\upsilon\theta\iota\omega\acute{\nu}$ $\acute{\alpha}\pi\omicron\iota\kappa\omicron\varsigma$.

illic

illic *Scholiasia* scripserat, (non, quod vulgatur, Χαλυβαϊκόν,) ἢ Χαλυβδίκον καὶ Σκυθικόν σίδηρον. & haec vox ex orationis complexu forte subintelligi posset in *Euripidis* Heraclid. v. 162,

μη γδ, ὡς μεθήσομεν
Δόξης ἀγῶνας τόνδ' ἄτερ χαλυβδικῆ.

Δόξης cum *Barnesio* scripsit *Musgravius*, qui in Χαλυβδικῆ suppleendum σίδηρον, atque in hac ellipfi sibi videbatur, quod nollem, aliquid *Comicae* deprehendisse *dicacitatis*; hanc, ut indignam gravitate Tragoediae, scenicique Philosophi, nusquam in *Euripideis* admitterem nisi in eius Cyclope. Ad formulam ellipticam μη γδ suppleendam forte quis adscripserat δόξης · & in huius verbī sede nomen olim lectum fuit, quo pertineret χαλυβδικῆ hoc fortasse:

μη γδ, ὡς μεθήσομεν
Ἐίχης ἀγῶνα τόνδ' ἄτερ χαλυβδικῆ.

posset etiam ὡς scribi & pro ἔτος accipi. Certe ferrum simpliciter dici non potuit χαλυβτικός, vel χαλυβδικός. *Stephanus Byz.* in v. κάλυβες: — λέγει καὶ κτ' εἰ, χαλυβδικός, τὸ κτηλικόν. Δικέφραν, [v. 1109.] — χαλυβδικῶ κνώδαλι. apud eundem *Stephanum* vitiose legitur in v. Σκύθαι: — καὶ Σκύθης, ἢ σίδηρος · quibus abusus est alicubi *Barnesius*; sed, instar similium, *Aeschyleum* est, quod
vel

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 157

vel vicina monstrabant, ab *Holstenio* recte repositum Σκύθης σίδηρος hoc *Lennepius* Noster adfirmavit in *Phalar.* Epist. p. 73. — Vt vero κάλυψ ab *Aeschylo* dicitur & *Sophocle* ferrum, sic a Poëtis interdum Latinis *chalybs*; *Propertio* I Æl. xvi, 30,

Sit licet & ferro durior & chalybe.

Virgilii Aen. VIII, 445. in antris Cycloperum Aetnaeis

— *fluit aes rivis, aurique metallum,
Vulnificusque chalybs vasta fornace liquescit.*

Quamvis ista vera sint, quomodo, quaeso, quod statuit *Spanhemius*, κάλυψων plurali nomine a *Callimacho* ferrum potuit significari? & per πάν κάλυψων γένος, omne genus *Chalybum*? hoc, opinor, nunc meliora doctus, nemo dixerit: Optari potuit, *percant enses* & bellica instrumenta! omne genus ferri, glebis etiam versandis, agroque possidendo necessaria, usu hominum excidant, quis sanus optaverit?

Sumamus itaque consueto more *Chalybum* nomen de certa quadam gente Scythica, ferro tractando suisque in fornacibus coquendo, certe molliendo, nobilitata: vulgo quidem κάλυψες illi dicti sunt, sed & ab *Hecataeo*, teste *Steph.* κάλυβοι iungatur *Euripides* in *Alceste* v. 980, (Ed. *Musgr.* v. 1001.)

† ἐν Καλύβοισι

Δαμάζεις ἐν βίᾳ σίδαρον.

fic

sic legendum paene viderant *G. Canter. & Scaliger*: sed his *Euripidae* nollem abusum *Abreschium* Anim. ad *Aesch.* p. 136. Chalybas diversi generis, qui sua fuerint aetate, *Xenophon* distinguit: K. A. IV. p. 199, 37. ubi transisse dicuntur Graeci *καλύβων*, & hos *άλκιμοτάτες* experti; postea demum L. V. p. 209, 21, *venisse* narrantur *eis κάλυβας*, qui pauci numero *Mosynoecis* essent subiecti, καὶ βίβω, inquit, ἦν τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἀπὸ σιδηρείας.

vl. 51—54. *Abiunctae paulo ante comae mea fata sorores Lugebant, quum se Memnonis Aethiopis Vnigena, impellens nictantibus aëra pennis, Obtulit Arfinoës Loctidos ales equus.*] *Zephyrum, Arfinoae Zephyritidis*, quae dicebatur etiam *Ἰωπέα*, equum alatum si hic arbitramur designatum, nihil nobis adeo erit impedimento, nisi illud unum, qua ratione *Zephyrus* dici frater possit *Vnigera Memnonis Aethiopis*. — Sed, ut singula seorsim tractemus, priora,

Abiunctae paulo ante comae mea fata sorores Lugebant;

quid sibi velint, primi iam interpretes viderunt. Crines non omnes, sed Comae tantum partem sibi de capite defecari passa fuerat, Diis consecrandam, *Berenice*: Crines in huius vertice relictos Coma stellifera vocat *sorores*: *sorores*, inquit, lugebant mea fata comae paulo ante *abiunctae*: sive sic di-

catur, seu comae pars relicta iugebat, consortem velat suam, alteram comae partem *abiunctam*, partem refert. Inter interpretes *Anna Fabri* recte cepit illud *mea comae fata*: sic *mea pallentis membra*; *meas miseræ flammæ* & similia dixerunt: vid. *Nic. Heinsius* in *Ovidii Her. V*, 45. quæque notata sunt in *Eurip. Phoen.* p. 515. Vox transposita in *Luciani Sornio*, T. II. p. 748, 72. dabit incerti *Comici* senarium:

Οἷσι σπαθῶσι τιμὰ ἔκκαυδαίμων.

Si equi, vel tauri coniuges abstrahi nolunt a se invicem, sed alter alterum, laborum sub eodem iugo consortem, vel morte sibi ereptum, vel ademptum morbo moeret, quid mirum Comam relictam partem sibi *luxisse* vi ereptam; quam eleganter dicit *abiunctam*: — *uno iugo domiti* dicuntur ἄμζυγες ἵπποι, sive ταῦροι equos de curru *abiunctos*, quos dixit *Propertius*, ἵππους Graeci dicunt ἀμζυγῆτας vel ἀμζυγῆτας. *tauro* subita vi morbi cadente, dicitur a *Virgilio* III *Georg.* v. 517. *tristis arator*

Moerentem abiungens fraterna morte iuvenum.

in *Eurip. Troas* in v. 664.

Ἄλ' εἰδὲ πῶλ', ἥτις ἀν' ἀμζυγῆ
 Τῆς στυγερῆς, ῥαδίως ἔλκει ζυγόν.

ne equa quidem facile fert iugum, quae a compare fuerit disiuncta, vel abiuncta. Aeschines de Falsa Leg. p. 52, 13, ἀδελφοί, οἱ ἀσζυγῆτες ἐμῶ ζῆν σὺν αὐτῷ πρῶτον. Apud Suidam in Ἀπέρρωγῳ, qui dicitur τὸ φίλης ἀπέρρωγῶς συζυγίας: dici posset τὸ φίλης Σπυζυγείας: ut in Eurip. Phoen. v. 995, Μητρὸς σπυζυγείας, ὁφθαλμῶν τὸ Σπυζυγείας. His opinor lectis scripsisse videbitur Catullus — *Abiunctae*; non *Abruptae*; quod in ipsius forte fortuna Codice lectum (ex interpretamento,) idcirco placere potuit Scaligero: neminemque fore arbitror, qui in altera lectione, *Adiunctae*, argute disputare voluerit: si hoc vel in omnibus esset Codicibus, (quid obsecro sunt Codices Catulli, Tibulli, Propertii, quum veteres membranae, e quibus sunt descripti, periere?) alterum, cuiuscunque tandem conjectura detectum, verum esse existimarem. — Nihil est nunc in horum versuum primo, quod praeterea spectari mereatur, praeter *Sororum* adpellationem, novatori Callimacho imputandam: *moerentem fraterna morte iuvenum dixit Virgilius*. Sed Comae partes duae hic Sorores dicuntur, ut manus laeva dextrae in Plauti Poen. A. I. Sc. III, v. 9,

*Nunc obsecro te, Milphio, hanc per dexteram,
Perque hanc sororem laevam, perque oculos tuos,*

illic a Grutero similia quaedam e Latinis sunt adscripta: Ἀδελφὸν ἀδελφῶν χειρὶ παραπέμψεν μέλη, dixit Eurip.

Eurip. in *Oreste* v. 222. horum similia permulta dantur *Platonis*, *Xenophontis*, *Sophoclis*, aliorumque; sed nihil legere me memini, quod ad haec *Catulli Callimachea* plane responderet: illud non minus inusitatum, quod scribit in *Arato Plutarch.* T. I. p. 1034. A. de duce Atheniensium Charete, de se suisque rebus gestis magnifice sentiente & loquente: is quum victoriam quamdam de Persarum Regis ducibus reportasset, populo Atheniensi scribere fuit ausus arroganter & absurde: *ὡς νενικήκει εἰς Μαρμαρίνι μάχης ἀδελφῆν*. quanto verius, Imperatorum Graecorum maximus, Epaminondas, ob coelibatum a nebulone maligne reprehensus, *stirps*, aiebat, *mibi non potest deesse; namque ex me natam relinquo pugnam Leucltricam, quae non modo mibi superstes, sed etiam immortalis sit, necesse est.* Solonem ludificatus est coelebs Thales in *Plutarchi Solone* T. I. p. 81. B. C. D.

Ibid. *Memnonis Aethiopsis Vnigena.*] Quum dicatur *Arsinoës ales equus*, vel *eques*, & mox *Zephyritidis famulus*, verisimilis videri posset opinio per *Memnonis unigenam Zephyrum intelligentium*, cuius opinionis auctor est *Achilles Staius*: “*Zephyrus*, inquit, frater *Memnonis*, quod eadem
 „ matre, id est, *Aurora* geniti sint: *Aurora* namque ventos esse natos scribit *Hesiodus* [*Theog.*
 „ v. 378,] *Vnigenam* vero, eadem matre genitum significare, quibus in locis apud *Catullum*

L

„ po

„ ponitur, ne dubitandum quidem existimo.” *Zephyrius* Arsinoë fingebatur *equestris*, diciturque Ἴωπεία hanc Divam famulus non dedecet equus alatus: *Zephyrus* etiam equitasse per undas, Ἴωπεύσῃ dicitur ab *Euripide* *Phoen.* v. 220. quodque *Jf. Vossius* recte observavit, apud *Lucretium* V, v. 736, *Veneris praenuntius ante Pennatus graditur Zephyrus*. Sed Apollinis unigenam Dianam dixerit *Catullus* in Epithalamio Pelei & Thet. (LXIII) v. 300. an *Zephyrus* dici potuit *Memnonis Unigena*, quem alio patre natum, nec solum, *Astraeo* pepererit *Aurora*? — *Scaliger*, fratrem etiam intelligens per *Unigenam*, “ *Memnonis*, „ ait, unigena *Pegasus*, quia *Aurorae* filius. Sa- „ ne *Pegasum* ab *Aurora* dono *Iovi* datum scribunt „ *Graecorum* commentarii; *Lycophron* autem „ [Alex. v. 17,] & alatum *Pegasum* & eo vehi „ *Auroram* scribit:” Sed quo tandem Auctore *Pegasum* scribit *Aurorae* filium? & cur, obsecro, *Iovi* filium *Aurora* dono dedisset? festinantem memoria fefellit: contra *Pegasum Aurorae a Iove dono datum* legerat *Scaliger* apud *Muretum*; uterque in *Scholtis* ad *Homeri* II. Z. v. 155, ἴωπον [Πήγασον] λαβείν πῶ Ἠῶ, δεηθεῖσαν δὲ Διὸς, δῶρον, πρὸς τὴν αἰκότως παρῆναι τὰς δὲ κόσμῳ παρῆδης. Codex illic *Leidentis* exhibet πῶ Ἠμέραν eodem sensu: perinde enim est, in talibus Ἠῶς dicatur an Ἠμέρα. ubi pingitur a *Philostrato* *Icon.* I. p. 773, *Memnon* *Aethiops*, formosa nigredine conspicuus, dicitur

ὁ δὲ Ἥρῃς· p. 774, Sol ὠδῶν μνησθῆναι τῶν Ἥμερον· a *Callistrato* quoque p. 90. dicitur Memnonis mater Ἥμερον· *Pausanias* III. p. 256. init. Κέφαλλον δὲ καίλας εἶνεκα ὑπὸ Ἥμερον ἐν ἠεταίμῳ. V. p. 4 5. Θέτις καὶ Ἥμερον δὲ Δία ὑπερ τῶν τέκνων ἰκετεύει. hanc in rem qui nonnulla notavit huius aevi Theologorum forte eruditiss. *Iablonski* de Memnone Graecor. c. I. §. 3. ibidem docuit & alibi, praeter Memnona a nonnullis etiam Auroram dici Tithono filium peperisse *Emathiona*, Ἡμαθίωνα. — Nihil vero iuvant ista ad *Catulli* nobis *unigenam* illustrandum, qui *Nic.* quoque *Heinsio* displicuit; huic venit in mentem, forte legendum *Vndigenam*. Certiori coniectura *nictantibus*, pro *nutantibus*, restituit *Bentlejus*; versu praeterea sequente,

Obtulit Arfinoës Locridos ales equus.

quo vulgatum ante *Chloridos* docta nobis commenta peperit: *locridicos* in duobus se Codd. invenisse testatur *Achilles Staius*, in uno Leidensium est *docridicos amnis eques*. *Locridos* sic adfirmavit *Bentlejus*, ut omne dubium sustulerit.

Proximos *Catulli* decem versus, qui quinquagesimum quartum sequuntur, alio ordine collocatos, sic legi maluit *Gul. Canterus* Nov. Lect. V, c. xxx,

Ipsa saum Zephyritis eo famulum legarat,
Grata Canopaeis incola littoribus.

Isque per aethérias me tollens avolat auras,
 Et Veneris casto collocat in gremio.
 Vvidulum a fletu, cedentem ad templa deum, me
 Sidus in antiquis Diva novum posuit:
 Scilicet in vario ne solum limite coeli
 Ex Ariadneis aurea temporibus
 Fixa corona foret: sed nos quoque fulgeremus
 Devotae flavi verticis exuviae.
 Virginis & saevi contingens namque Leonis &c.

Cum is ordo partim saltem melior sit vulgato, sic plerosque collocasse Poëta videri poterit: Editoris tamen esse puto, Codicum in talibus auctoritatem, ordinemque receptum sequi. Nunc quoque meliores mihi lectiones videntur, quas expressit in his *Canterus*:

*Isque per aetherias me tollens avolat auras,
 Et Veneris casto collocat in gremio.*

quam quod *Scaligerum* sequuti probarunt; qui vero cum *Scaligero Vossioque* leget *umbras, avolat* hic olim fuisse, ni fallor, fatebitur; non *advolat*. — Ales equus, Zephyritidis famulus, Comam

Veneris casto collocat in gremio.

Ipsa Venus Ascanium,

*totum gremio, Dea tollit in altos
 Idaliae lucos, — Virgil. I. Aen. v. 696.*

Tu-

Turnebus Advers. XVI, c. 1. in versu *Catulli*, “*gremium*, inquit,” significatur *Arsinoës Zephyritidis*: „ ita enim indigitabatur, & *Venus* appellabatur.” Versum *Callimachi*, quem expressit *Catullus*,

Ipsa suum Zephyritis eo famulum legarat;

quodque eius nobis epigramma servavit *Athenaeus* VII. p. 318, v. dubium nullum est quin spectaverit ista scribens *Stephanus Byz.* in v. Ζεφύριον — ἐστὶ καὶ ἄνεμος τῆς Αἰγύπτου, ἀπὸ ἧς ἢ Ἀφροδίτη καὶ Ἀρσινόη Ζεφυρεΐς, ὡς Καλλιμαχῶ. In Epigramm. *Callimachi* permutantur Κύπερος Ζεφυρεΐς & Ἀρσινόη. *Casaubonus* Anim. VII. c. XIX, cum monuisset sub *Veneris Zephyritidis* nomine cultam *Arsinoën*; infra, *Venus*, inquit, *Zephyritis*, *Arsinoë*, *Chloris*, *Hippia*, sunt συνώνυμα. *Hippiae* cognomen *Arsinoae* — in epigr. *Hedyli* apud *Casaub.* Animadv. in *Athen.* p. 317. iam restitui Adnot. in *Adoniaz. Theocriti* p. 355. *Athenaeus* VII. p. 318. D. ἐγχεψεν, αἶψα, καὶ Ποσειδῶπι εἰς τὴν ἐν τῷ Ζεφυρεΐω πλωμένην ταύτην Ἀφροδίτην πῶς τὸ ἐπίγεγραμμά.

Τῆτο καὶ ἐν ποταμῷ καὶ ἐπὶ χθονὶ τῆς Φιλαδέλφου

Κύπεριδῶ ἰλάσκεσθ' ἱερὸν Ἀρσινόης.

Ἦν ἀνακηρυχθέντων ἐπὶ Ζεφυρεΐδῶ ἄκρης

Πρώτῳ δὲ ναύαρχῳ θῆκατο Καλλιμαχίτις.

Ἦδε εὐπλοίην δάσσει, καὶ χεῖματι μίσσω

Τὸ πλατὺ λισσαμῆσις ἐκλιπανεῖ πέλαγῳ.

Sternet & aequoreas aequore nata vias. ista ratione horum versuum tertius videtur scribendus, quo vulgaratur Ζεφυρήδου ἀκτῆς Aedificator magnificus Ptolemaeus Philadelphus mirum non est si templum in honorem uxoris erexerit Arsinoes; hoc ipso honore, quam praeter alias plurimas amavit (*Athen.* XIII. p. 567. E.) puellam *Blistichin* dignatus: Βλίστιον praebet *Clemens Alex.* in Protrept. p. 42, 3. *illius*, teste *Plutarcho* in Erotico p. 753. F. ἱερὰ ἢ ναὶς Ἀλεξάνδρῳ ἔχουσιν Ἐπιγεγάσθη δι' ἐρωτῆς Ἡ βασιλέως ἢ Ἀφροδίτης Βλίστιος. — *Famulus*, quem ad comam in coelum stelliferum tollendam miserat Arsinoë Zephyritis, equus est ales, vel alatus, quem paulo ante memoravit: apud *Virgil.* Aen. III, 113, — *iuncti currum dominae* (Cybeles) *subiere leones*: eximie Leo Nemeaeus a *Manilio* dicitur IV, v. 760,

Idaeae matris famulus.

Commodum *N. Heinsius* hic *Apuleji* meminit, a quo in *Psyche* fabula Cupidinis *famulus* fingitur ventus *Zephyrus*, primum in fine L. IV. Mer ubi *Psyche* — *mitis aura* — *Zephyri* — *vehens* — *florentis cespitis gremio leniter delapsam reclinat.* L. V. p. 92, *illi tuo famulo praecipe Zephyro, simili vectura sorores buc mibi sistat.* p. 93, *eas vocato Zephyro tradit reportandas.* — suum vero famulum quo miserat Zephyritis? Alexandriam ad tem-

templum, in quo Coma fuerat dedicata; atque adeo *in loca grata litoribus Aegypti*; ab Aegypto distinguebatur Alexandria: vid. *Philo Iudaeus* p. 884. B. 1028. B. *Philostratus* de V. A. p. 206. med. p. 227, v. 3. & 6. a *Dione Chryf.* sed in *Orat. XXXII.* ad Alexandrinos, p. 372. A. Aegyptus Alexandriae dicitur *αεθρήνη*. In hanc sententiam versum accipio *Catulli*,

Grata Canopiis in loca litoribus.

recepta correctione *Is. Vossii* & *Nic. Heinsii*, legendum *in loca* pro vulgato per Codd. atque Edd. *incola*; “miror, inquit *Vossius*, tam turpe mens, dum haecenus non suboluisse tot tantisque interpretibus.” Interpretamenta *Scaligeri* modestius erit ne memorasse quidem; qui, *Puteano* aureolum *Catulli*, *Tib. Prop.* libellum iam dedicans A. CIOIOLXXVI, *ne integrum quidem mensem*, scribit, *illis tribus Poëtis recensendis impendimus*: quod ego certe non miror, dum cogito *Temporum Emendationem*; *Eusebii Chronicon*; *Indices in Inscriptiones Gruteri*; *Varronem*; *Manilium*; & reliqua, quorum operum vel uni condendo ne pares quidem essemus, si suas nunc quisque copiolas in unum conferremus homines literati.

vf. 59. Scilicet *in vario ne solum lumine coeli Ex Ariadneis aurea temporibus Fixa corona foret*;]

Nisi quod, pro *limine*, vel *limite*, scripsi cum *Scaligero lumine*, ut iam editum legitur in margine Ed. Venetae Gryph. A. 1553, ex Edd. antiquis recepi *Scilicet*, quod tamen incerta nititur auctoritate: Voces genuinas in veteri membrana legi non potuisse liquet ex *Vossianis Codd.* in quibus ista sunt: *ni dii ven ibi vario.* in Ed. A. 1481, *Hii dii ibi vario*, quod & *Vossius* ex Cod. MS. enotaverat: in antiquiore Ed. A. 1474, iam legebatur *Scilicet in vario.* Ne aliorum hic incertas memorem coniecturas, *Scilicet*, a *Mureto* probatum aliisque, sensum dat aptissimum; ne unicum esset inter sidera aureum Ariadnei verticis ornamentum:

*sed nos quoque fulgeremus,
Devotae flavi verticis exuviae.*

Flavus Bereniceae vertex ut in coelo fulgeret, sicut *aurea Ariadnes corona*: Ab Ariadnes corona *Calimachus* hanc Comam Bereniceae cum plerisque distinxit; quam nonnulli quoque Ariadnes fuisse crediderunt: de huius agens corona *Eratosthenes* Ca. ast. c. V, *Φασὶ καὶ τὸ Πλόκαμον πύτης εἶναι τὸ Φαεινόμενον ὅτι τὸ κέρας τῆς Λέοντος.* huc pertinent ista in *Scholiis* ad *Aratea Germanici* p. 108, *signum amoris eius (Liberi) crines ostendunt, — stellis fulgentibus sub cauda Leonis.* Crines forte visi sunt flores, e quibus plexa secundum quosdam fuit corona: *Athenaeus* XV. p. 684. F. *ὅτι τὰς τῆς ἀνίας*

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 169

(Θηοσις) Φασὶ δὲ δ' Ἀελάδης καλέμηνον εἶφανον πεπλήχθη
hanc opinionem sequitur *Manilius* V, v. 262,

*Aut varios nectet flores, fertisque locabit,
Effingetque suum sidus.*

in *Athenaïcis* Φησὶ legisse *Scaliger* videtur, ad v. 269, istam opinionem tribuens *Timachidae*. Apud eundem *Manilium* I, 326

*claro volat orbe corona,
Luce micans varia;
Gnossia desertae quondam monumenta puellae.*

Ovid. VIII. *Met.* v. 178. Liber —

sumtam de fronte coronam
Immisit coelo: tenues volat illa per auras:
Durnque volat, gemmae subitos vertuntur in ignes.

alibi novem aureae coronae gemmas per novem stellas micare cecinit; ex vero: *Eratosth.* ἐχθ' αἰσέως δ' εἶφανος ἐνία, κώλην κειμήλιος, ὧν εἰσι λαμπροὶ γ'. Πυ-
meri sic index adicienda vulgaris est litera: *Hygin.* Poët. *Astr.* III, c. IV, *habet novem stellas in rotundo dispositas, sed ex his tres clarius ceteris lucentes.* apud eundem dicitur, L. II, c. v, *a Vulcano factam ex auro & Indicis gemmis, coronam Ariadne, cum Libero nuberet, — munerem a Venere & Horis accepisse.* quae facta sunt Latina de his Graecis *Eratob.* ἠδὲ Ὀρῶν λαβύσσει η; Ἀφρο-

δῖπτι· ἠφαισα ὃ ἔργον ἔσται φαίνεν ἐν χρυσῷ πυριώδης κρη-
 λίθων Ἰνδικῶν. hinc facile emaculati poterit *Theon* in
Arati Phoen. v. 70. Ἐπὲρ in ᾠδῆι muta ο. *Ter-*
tullianus de Corona c. vii, *Ariadnae*, inquit,
sertum ex auro & Indicis gemmis Vulcani opus,
Liberi munus, ac postea sidus. Ex his manifestum
 erit, cur dixerint Ἀειδήλαι, πλὴν Ἀειδάδιαι, Κρήτης.
 quae glossa est *Hesychii*.

vi. 63. *Vvidulam a fluctu cedentem ad templa*
Deum, me Sidus in antiquis Diva novum posuit.]
 Hic vice fungar cotis, ad veram forte lectionem
 detegendam alios ἀπονήσω. tot prostant in hunc
 versum coniecturae, quarum nullam τὸ τῆς ἀληθείας
 ἀπλὴν mihi quidem commendat; ut hic etiam no-
 vus adhuc corrector videatur expectandus: *Vivi-*
dulo a flatu legens *Scaliger* ne dubitari quidem pa-
 titur, quin ista vera sit emendatio: *Is.* vero *Vossius*
 nihilo meliorem illam censet lectione *Mureti*, *uvi-*
dulam a fletu: haec *Palladio Fusco* iam venit in
 mentem, pro *fluctu*, quae *Codicum* esse videtur
 atque *Edd.* veterum lectio. *Vvidulam* a fluctu
Vossius interpretatur *rosido Oceani aëre madentem*;
 ridetque legentes *fletu*; ac si *coma*, inquit, *fletu*
posset. Potestne *Coma loqui, laetari, discrucitari?*
 v. 75. v. 51, *Abiunctae paulo ante comae mea*
fata sorores Eugebant. *Vvidulam ac fletus edentem*
 legebat *Nic. Heinsius*: qui ante hos XLII annos
Callimachea & aliorum quaedam carmina vulgavit

vitium in voce *cedentem* haerere tollique posse suspicabatur, si scriberetur *escendentem*. *Templa Deum* de coelo dixisse *Parthenius* iam docuit. Haec ad me dedit *Santenus* Noster: “ Deum me] Co-
 „ dices fere *decunae*, *decumae*, *dianae*; unus Sai-
 „ bantis, *dionae*. *Deum me*, Edd. Reg. Aldi-
 „ nae, Guarinus; *Dianae*, ambae Venetae. *Dio-*
 „ *ne* Romana, Vicentina, Brixienfis. *Dionae* pro-
 „ bat Eruditiff. meus *Giovenazzius*; cui si adfen-
 „ tiaris, legas:

„ Uvidulae a fluctu cedentem ad templa Dionae,
 „ *uvidula* est in v. c. Perreji.” — Hoc quidem distichon a *Gul. Cantero* male transponi, quae proxima sequuntur demonstrant.

vf. 65—68. *Virginis, & saevi contingens nam-
 que Leonis Lumina, Callisto iuncta Lycaonidi, Ver-
 tor in occasum tardum dux ante Booten, Qui vix
 sero alto mergitur Oceano.*] In horum versuum se-
 cundum recepi genuinam certe patronymicam foe-
 minini nominis formam, *Lycaonidi*, atque adeo viri
 Doctiff. coniecturam, qui Callimachum edidit Lon-
 dini A. 1741. nitidis certe typis descriptum neque
 notis ullis oneratum; quasque Poematis a se recen-
 tatis in fine libelli publicavit, forte nunc, si est in
 vivis, vellet omiffas; nisi quod pueris ista scrip-
 fisse videtur. Ex variis Codicum atque Editionum
 veterum lectionibus optima mihi cum *Achille Sta-
 tio*, & *M. Ant. Mureto*, videbatur ista: *Callisto*
iun-

iuncta Lycaoniae: quia tamen tertii casus in talibus ista scriptio minus est usitata, hic forte meliorem, *Callistoe*, praeter alias, iam praebet Ed. A. 1474. vel *Callistoi*, ut scribit in his *Grotius ad Imagines Arateas* p. 43, recte, post *Scaligerum*, observans, Comam Berenices quatuor propemodum signis esse circumseptam, collocatam quippe inter Helicen, Booten, Leonem, & Virginem: secundum casum talium nominum Latine quoque scripserunt *Mantus* & *Sapphus*. — Qui lectiones Codicum diversas cognoscere cupit, haec legat *Santeni*: “Codex Io. Saibantis, isque solus, habet *iuncta*: primus eiusdem Cod. *iuncta* a manu, sec. reliqui *iusta*, vel *iuxta*. — *Lycaoniae* a manu sec. solus Mediolan. Codex: quatuordecim quorum penes me sunt excerpta, *d* in *Lycaonida* non agnoscunt. — *iusta* in Edit. Veneta 1475. & Rheg. sed *iuncta* in Vicent. Brix. Aldinis, Guarini. — *Lycaonia* Veneta, Rheg. Vicent. sed *Lycaoniae* Brix. Ald. Guarini.” — In istis *Catullianis*, —

Vertor in occasum tardam dux ante Boöten,
Qui vix sero alto mergitur Oceano.

Homerum Callimachus veteresque sequitur *Astronomos*; secundum quos *Aratus* etiam scripsit v. 581,

Τετράσι δ' μόλις ἄμυδις καπὸν ἔβωπτιν
Ἰκεανὸς δέχεϊ).

sic

sic ibi legendam ex *Eustathio* vidit *Georg. D'Arnaud* Lect. Graec. II, c. v. optime *Theon* in *Scholiis*, πεσάρων, inquit, ζωδίων ἐπέχθη χρόνον ἐν τῷ δύνεσθαι, *Homerus* iam dixerat in *Od. E. v. 272*,

ὄψ' ἐ δύνοντο βοώτιω·

Ἄρκτον θ', ἣν ἢ ἀμαξίαν ἑπικλήσιν καλέεσιν.

Hoc coeleste plaustrum quia sequitur *Arctophylax*, sive fuerit *Icarius*, seu *Philomelus*, certe *bulcus*, aut *arator*, ob istam quoque rationem *tardus* dicitur a *Catullo* *Boötes*: *Attici Icarii*, qui utres vino plenos in plastro per *Atticam* vexerit, plures meminere; sed qui sub *Hermippo* teste, praeter *Hyginum*, *P. A. II. c. iv*, tradiderit, *Philomelum* ob plaustrum inventum inter astra relatum, neminem novi. *Solis equis* alia iam spatia percurrentibus, auctore *Ovidio* *II Metam. v. 176*,

*Te quoque turbatum memorant fugisse, Boöte,
Quamvis tardus eras, & te tua plaustra tenebant.*

ubi notantur in eandem sententiam alia: hic unius ponam *Propertii* versum 57 *Eleg. III L. III*,

Cur serus versare boves & plaustra Boötes.

Secundum *Eratosthenem*, *c. viii*, habet *Arctophylax* ἀπέγχε, ἐπὶ μὲν τῆς δεξιᾶς χειρὸς δ', οἱ δ' εἰ δύνουσιν. *Hyginus* *P. A. III, c. III*, *habet in manu dextra stellas*

174 IN ELEGIAM CATVLLI

las quatuor, quae nunquam occidere dicuntur: quae non occidunt, legitur in Scholiis ad Aratea Germanici p. 110. — Lycaone nata,

Callisto Arcadios erraverat ursā per agros,

Propert. II El. XXI, 25. in historia notissima mirum est cur testis citetur Callimachus in Schol. ad Homeri Il. Σ. v. 487. sed Lycaone natam non dixerat, opinor, Manilius, ad sidera ductam raptu, verum partu; scribendumque arbitror, in eius L. II, v. 29,

— partuque Lycaone natam.

Est in *Euripidis* Helena locus v. 380 & seqq. qui *Robortellum, Sigonium, Victorium, & Muretum* valde exercuit; ex quo videri deberet Callisto cum Iove rem habuisse, in leaenam (non in ursam) conversa: hunc locum sic nuper tractavit *Musgravius*, ut illa quidem videri debeat in leaenam mutata, nec tamen cum leaena Iupiter congressus, in leonem ipse transformatus: Euripidea retractaturus haec expendat ex *Homiliis Clementinis*, quas *Cotelerio* debemus, Homil. V, cap. XIII, Ζῶς — Καλλιστὴ (Καλλιστὴ) ἠγελαθὴ Λέων καὶ ἄλλων τικτὴ Ἀρκάδα. Amores Iovis Deorumque non inconcessos tantum & foedos, sed in quibus narrandis vellem parciores fuissent Poëtae, nemo alius investigavit tanta diligentia, quantam adhibuit in illis recensendis eruditissimus istorum *Colloquiorum* scriptor, seculi pro-

ba-

babiliter secundi. post C. N. Christianus ille quidem, sed a nostratium certe formula valde diversus. In Poëtis autem Graecis Latinisque exercitatus in isthoc opere, atque in indice atro amorum Iovis praesertim & Apollinis, vitiosa reperiet, & tenebricosa; hoc etiam de Iove, eodem cap. XIII, Ἐρσεία Νύμφη (συνῆλθε) γρόμβου Γύψ, ἐξ ἧς οἱ ἐν Σικελίᾳ πάλαι σοφοί. in ultimis facile sciolum agnoscas, cui veteres *Sophi Siculis Palicis* erant notiores: corrigo. Αἰτναία Νύμφη γρόμβου Γύψ, ἐξ ἧς οἱ ἐν Σικελίᾳ Παλικοί. *Aetnaeae* puellae nomen datur *Thalia*, quod olim illic etiam adscribi potuit. *Stephanus Byz.* in Παλική, τῷ τῆς Παλικῶν memorato, οἱ εἰσιν, ait, δαίμονες πνευ, ἕς Αἰγυλῶ ἐν Αἰτναίᾳ (imò Αἰτναίᾳ) ἡρεωλογοῖ Διὸς καὶ Θαλείας τῆς Ἥφαιστου. *Virgilii placabilis ara Palici*, (Aen. IX v. 585,) optima quaedam nobis peperit *Macrobii Saturn. V*, c. XIX, haec quoque p. 512, in *Sicilia Symetus* (*Symaethus*, Σύμαεθου) fluvius est: iuxta hunc *Nympha Thalia, compressu Iovis gravida, &c.* — duo infantes de alvo Thaliae progressi emerferunt, appellatique sunt *Palici*, ἄπὸ τῆς πάλιν ἰκέσθαι. quidquid apud veteres de Palicis legitur, vix litera mutata, diligens veterum lector, transcripsit *Phil. Cluverius* in *Siciliam suam Antiquam* p. 341—347, ista etiam *Servii* in l. *Virg. Aetnam Nympham, vel Thalam, Iupiter cum vitiaisset*, — duo pueri (ex illa nati) *Palici dicti sunt*. scripsisse hic quoque videtur *Aetneam Nympham, Thalam; & Aeschyl.*

Aeschyli Tragoediae dicta, non *Aitna*, sed *Aitnaïas*. cum venisset is in Siciliam, ut Hieroni gratificaretur, urbem Aetnam condenti, secundum *vitae* eius *Scriptorem* ἐπεδείξατο τὰς Αἰτνας, οἰωνοῦμεν ὅτι βίον ἀγαθὸν τοῖς συνοικοῦσι τῷ πόλει. ut novae urbis incolis laeta quaevis ominaretur, publicavit a se scriptam Tragoediam *Aetnaeas*. scribendum enim & illic arbitrator τὰς Αἰτναïας. ab *Aetnaeis*, sive puellis, seu certe mulieribus, quae chorum conficiebant, fabulae fuit nomen; ut a choro permultae fuerunt & illius & aliorum Tragicorum denominatae: *Aitnaïas* quoque scribendum potius in *Indice* fabularum *Aeschyli*, quam *Aitnaïas*. *Aetnaearum* nomen *Gatakerus* A. M. P. c. X. p. 512, restituere voluit *Galeno* T. V. p. 455, ubi verum *Aeschylæi* dramatis nomen *Bentleyus* iam dedit in *Epist. ad Millium* p. 58. Forma nominis nemini erit suspecta: *Sophocles* memorat *Aitnaïas* ἐπὶ Πάλλε βεβῶσαν, *Oed. in Col.* v. 304; quique nobis excerpta dedit e *Diod. Siculo*, τὰς τῶν Αἰτναïας Διὶ καθιδρυμῆες in *Sicilia* βωμῆς, T. II. p. 602, 39. ubi Iovem *Aetnaeum* e *Pindaro* profert *Wesselingius*.

Vnius versus occasione, lectore philologo Critico, ut equidem spero, non nolente, scripta si me diutius iterum tenere, quam fortasse debuerant; sequentes tamen nonnulli paucis tractari poterunt, utpote intellectu facillimi, nihilque adeo continentis, quod nobis dare possit ἀφορμὴν ad alia quaedam digrediendi; ad quae facile delabimur: *Ingenii sequimur semina quisque sui.*

vl. 69. *Sed, quamquam me nocte premunt vesti-
gia Divum, —*] Ad *Manilii* I, 801, commo-
dum comparavit *Bentlejus* cum circuli lactei inco-
lis heroibus, qui Deorum illic, in altiore scilicet
sede degentium, verae virtutis cultores proxima
tangere canit vestigia:

*Altius aetherei quam candet circulus orbis.
Illa Deis sedes: haec illis, proxima divum
Qui virtute sua similes vestigia tangunt.*

Quod *Scaliger* attigit, est in *Arati* Phaenom. v. 359;

— Ἰεῶν ἐπὶ πανὶ Φορέτῳ
Λείψανον Ἑλδανοῖο πολυκλαύσε ποταμοῖο.

& cetera sidera — *premunt vestigia divum Flumina-
que errantes late sinuantia flexus; Manil. V, v. 14.
In coelum relatus [Virgilii Ecl. V, 56,]*

*Candidus insuetum miratur lumen Olympi,
Sub pedibusque videt nubes & sidera Daphnis.*

Sequenti versui 70,

Luce autem canae Tethyi restitutor:]

nihil inesse videbatur minus *Carullianum*: In *Vossia-
nis Codd.* legitur *Lux* pro *Luce*; in eorum uno
theti restituetur: Ianus Meleager, & ante illum
Palmerius, *Lux* hic positum pro de luce, vel de
die, crediderunt, legentes,

M

LUX

Lux autem canae Tethyi restituent.

neutrum probo; multoque minus, quod est in Ed. A. 1474, — *restituor Thetidi*. Apud Manil. I, v. 417.

non clarius astrum
Tinguitur Oceano, coelumque revisit ab undis.

astra L. V, 28.

Quid valeant ortu, quid cum merguntur in undas.

In undas mergi, Oceano tingui, vel se tingere, Tethyi restitui apud Poëtas sunt ἰσοδιωαμῆντα. Non-nihil adiuvanda est *Tan. Fabri* necessaria correctio, legendusque in *Callim.* h. in *Del.* versus 17,

Ὀσπύσση Ὀκεανὸν τε καὶ ἐς Τηθύϊδα Τηθύω
Νῆσσι ἀσπίζοντες

sic eleganter posita semel praepositio ad maritum aequae pertinet atque uxorem, sive fratrem & sororem: nam

Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn,

Ovid. Fast. V, 81. Vt autem in versu emendato, sic eadem ponitur a *Bione* praepositio fragm. *Carm. V. v. 11,*

Ἐς πόσσην αἰ δειλοὶ καμάτας κείσ ἐργα πονεῦμεσ;

Quid tam sollicitis vitam consumimus annis?

(Ma-

(*Manil.* IV, 1.) κατὰ a *Moscho* in Europa (*Carmin.* II) v. 138,

σὺ δὲ χθόνα καὶ πόντον
 ἄβροχον αἴσεις.

In *Epigr. Antipatri Anthol.* VI, c. xv, 21,

τὸν ἔλαφον Λάδωνα καὶ ἄμφ' Ἐρυμάνθιον ἴδωρ —
 Πᾶσι δὲ Θεαρίδω Λασιώνι εἶλε Λυκέρμας.

Horatius Carm. III *Od.* xxv, initio

Quo me, Bacche, rapis tui
Plenum? quae nemora aut quos agor in specus?

in, ante nemora infertum, Codicum auctoritate *Bentlejus* eiecit: quae vir illic in suo genere Princeps notavit Doctis nota sunt, sed alia quaedam hic libenter legent: — ad *Sophoclis* ex *Ageo* verba apud *Pollucem* X, 160, haec scripsit olim *Bentlejus* in *Epistola* ad *Tib. Hemst.* data, quam servat inter paterna κειμήλια Filius patre *Tiberio dignus Franciscus Hemsterhusius*, cui nollem adeo placuisset τὸ, Λάθε βιώσας. “Sanus erit *Sophoclis* locus:

„ Κέρρα σιδηρᾶ πλάσθαι καὶ ῥάχιν
 „ Ἠλαυνε παίων.

„ agitabat prae se hominem verberans super latera
 „ & dorsum κέρρα ferrea. Eleganter illud πλάσθαι

» ἢ ἔραχιν· hoc est ἔραχιν· quale illud
» Anacreontis,

» Ἡ Νεῖλον, ἢ πὶ Μέρφιν· »

vf. 71. *Pace tua fari haec liceat, Rhamnusia virgo;*] Pervenusta duo Q, Catuli nobis Epigrammata conservarunt Cicero & A. Gellius, quae sunt in Antholog. Celeberr. *Burmanni Secundi* T. I. p. 669, 670; hoc quidem in Roscium Cicero de N. D. I, c. xxviii.

*Constiteram exorientem Auroram forte salutans,
Cum subito a laeva Roscius exoritur:
Pace mihi liceat, Coelestes, dicere vestra,
Mortalis visu st pulcrior esse Deo.*

Catullus Elegia ad Manlium (LXVII) v. 77.

*Nil mihi tam valde placeat, Rhamnusia virgo,
Quod temere invitis suscipiatur heris.*

heris hic est *Diis*, quos proximo versu *coelestes* dixerat *heros*. Arrogantiae severissimam illam vindicem Licinio suo ponit ob oculos Epigr. L. v. 18,

*Nunc audax cave sis, precesque nostras,
Oramus, cave despicias, ocelle;
Ne poenas Nemesis reposit a Te:
Est vebemens Dea; laedere hanc caveto.*

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 181

Cuiuscunque tandem sit, amatoris audacissimi est
inter *Callimachea* Epigr. XLVII,

Τὸν καλὸν ὡς ἰδόμεαν· Ἀρχέστρατον, ἔ μὰ τὴν Ἑρμῶν,
Οὐ καλὸν αὐτὸν ἔφαν· ἔ γδ' ἄγαν ἐδόκη.

Εἶπα, ἢ αἱ Νέμεσις με συνήρασε, κούθις ἐκέϊμαν
Ἐν πυρὶ, πᾶς δ' ἐν ἐμοὶ Ζεὺς ἐκεραυνοβόλη.

Τὸν παῖδ' ἰλασόμεθ', ἢ τὴν θεόν; ἀλλὰ θεῶ μοι
Ἐστὶν ὁ παῖς κρέσσων· χαίρετω αἱ Νέμεσις.

In epigr. sic scripto nihil aliud requiro. Ne in Doricis ista licentia latius serpat, monendi sunt iuvenes, ἢ, aut, a Cl. *Ernesto* in Edit. renovata *Callimachi* male mutatum in ἄ. in ἦ, μή, θῆν, δῆ, nunquam a Doricis a scribebatur; talia dantur permulta, ante lente in indicem referenda & exigenda, quam quis Dorica corrigere instituat, nisi velit ab harum rerum peritis ipse corrigi. Qui haec attigit ob *Nέμεσιν* *D'Oroillius* in *Charit.* v. 332, plura dedit egregia p. 616, & 617. conf. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* h. in *Dian.* v. 232, & v. 204. In his utrum dicatur *Rhamnusia*, seu *Nemesis*, sive *Opis*, seu Ἀδελφεία, sive Δίκη, seu tandem θεῶν. sensus manet idem. Hanc Deam ultricem amatores arroganter despecti non incasum invocabant: exempla det *Ovidius* III *Met.* v. 406. XIV, v. 694, & seqq. cumque *Anaxaretus* fabula conferatur *Theocriti* Δύσεως sive carmen XXIII, quod Poëta Latinus omnium, opinor,

Graece eruditissimus, illic expressit imitando. Ex opere perduto *Aeliani* talis legitur apud *Suidam* historia in v. Μελίτη· hic cum spretus se de rupe dedisset praecipitem, εἰ μὴν ἡ πτωχὸς Δίκη τῆ ὑβρίσῃ παιδα καὶ ὑπερβάτην εἴασεν ἐπεχαιεῖν τῷ τῆ Μελίτη θανάτῳ.

a Poëtis amatoribus tales historias aut fictas aut amplificatas fuisse satis est probabile: In his eiusdem *Aeliani*, ni fallor, apud *Suidam* in v. Σοβαρὸς facile Sophistam agnoscas: "Ὅτιν εἰ δεδακώς, σὺν αἰλέγων Ἀδρῆστειαν, εἰδὲ Νέμεσον ἐμπαιζόμενον. In nota praecedente leguntur ista in v. Σοβαρὸς. — Αἰλιανὸς· ἀναθήμασι σοβαροῖς ἐπίσημησε τῆ νεών. Si quem forte movere possem, ad *Suidae* Codicem optimum Bibl. Leid. cum Edd. comparandum, hic dare lubet specimen eius praestantiae: Nomen *Αἰλιανὸς* bis illic olim positum effecit, ut omnia intermedia fuerint ommissa: haec inedita praebet *Suidas* MS. *Αἰλιανὸς*·
 „ ἑθαψάν τε αὐτὸς σεμνῶς τε καὶ σοβαρῶς. καὶ αἴθις. καὶ
 „ ἐπυῖτο πμῶς ταῖς ἐς ἀνθρώπους (leg. puto ταῖς ἐξ
 „ ἀνθρώπων) αἰδῆς τε σοβαρωτέροις. Σοβαρὸς. Σὺν τῆ τῆ
 „ Σοβαρωτῶν ἀρχῆς μετήχθη τὸ ὄνομα. οἱ τῆ φασὶ ὡς τῆ τῆ
 „ σέβας. ἄλλοι τῆ Σὺν τῆ σοβῆν, ὅπερ ἐστὶ μὲν σεμνότητι
 „ περιέναι. Αἰλιανὸς· tum tandem sequuntur per Edd.
 „ vulgata ἀναθήμασι· σ. ἐ. τ. ν." Nihil illa quidem nos docent, quod ignorasse adeo sit detrimento, sed bonitatem demonstrant Codicis Voff. quem hic illic tantum adhibuit *Iac. Gronovius* in libello, quem obiecit *Kustero*. — In *Aeliani* verbis paulo superius prolati quod legitur, ultricis
 Deae

Deae nomen, Ὀπι εἰ δεικνύσθαι, paulo rarius videri poterit: inscriptionis *Herodis Attici* hoc est initium;

Πόντι' Ἀθλιωαίων Ἐπιήρανε, Τριτοχρεια,
Ἡ τ' Ἐπι ἔργα Βροτῶν ὀρέεισ' Ῥαμνεσιας Οὔπι·

in his *δέξαις* debetur *Casaubono*. iunguntur istae etiam a *Catullo* Carm. LXIII, v. 395,

Aut rapidi Tritonis hera, aut Rhamnusia virgo.

Ter ab illo *Nemesis Rhamnusia* dicitur *virgo*: Tritogeniae virginitas nullius, quod sciam, suspitione fuit violata: sed *Rhamnusia* *Nemesis* an *virgo* manere potuit,

*Cum Deus in niveum descendit versus olorem,
Tergaque sidenti subiecit plumea?*

(*Manil.* I, v. 346.) De huius a Iove vitiatae *virginis* partu quae dici possent, etiam minus nota, hic tamen prudentius omittentur. Quid castius fuit puellis *Heliconiasis*? Musae dicebantur a piis sacerdotibus *virgines* & ἀειπαρθένοι· de novem tamen virginibus septem filiolos, aut filias, pepererunt: *virgines* a plerisque dici, & plura de Musis scribens *Diodorus Sic.* IV, c. VII. istam opinionem refutare non potuit: quos septem Musae pepererint, memorantur in *Schol.* ad *Hom.* II. K. v. 435. conf. illic *Eustath.* p. 741, 45. *Pausan.* IX. p. 766. & *T. H.* in *Lucian.* T. I. p. 250. Si

inscriptio una cum simulacro conficta fuit a recentiore, quam habet *Reinesius* Cl. I, 126, Ἐλθεῖας χαρῖς ἡελα τῆ Νεμέσσι Ῥαμνευτέθεν Νέαιος Ἀθλωαία χαρῖς πέλεφαρ ἀνέθηκεν, qui illam scripsit antiquitatis peritus legerat apud *Stephanum*, praeter alia similia, Ῥαμνευτέθεν apud *Demosthenem*, *Aeschinem*, aliosque, plures quidem dictos Ῥαμνευσίης neminem tamen apud illos, sub ista forma, in aliis Attices pagis designandis fatis usitata, Ῥαμνευτέθεν. Χωρῶδισιν μικρὸν Ῥαμνευτῶν memorat *Lysias* p. 341.

v. 72—74. (Namque ego non ullo vera timore tegam, Non, si me infestis discerpant sidera dextris, Condita quin veri pectoris evolūam.) Hac ratione signa parentheseos recte, ut puto, fuerunt a me collocata: cohaeret enim versus 71, cum v. 75, Pace tua fari haec liceat, — Non his tam laetor rebus, quam, — Abfore me a Dominae vertice discrucior. — In versu medio, pro Non si me — ex Codd. non dubitavi restituere,

Nec si me —

quod non in *Vossianis* tantum fuit a me repertum, sed in aliis etiam decem Codd. multisque Edd. praeis legi monuit me egregius ille *Noster* *Sanzenus*; illud etiam, in duodecim Codd. (ut in *Vossianis*) scribi *discerpant*; in uno tantum *Mediolanensi* *discerpant*; quod forte nemo ediderit ante

Al.

Aldum; tandem Codices atque Edd. conspirare in lectione vulgata, *infestis diēbis*. in hunc ego versum, quod *Catulli* carminum editor fortasse non fecissem, elegantem recepi *Bentleji* coniecturam, legentis,

Non si me infestis discerpant sidera dextris;

diēbis aliquem *infestis* petere, corripere, mordere dici commode potuit; nescio an etiam *discerpere*; sed saepe dixerunt *saevas* vel *infestas manus* aut *dextras*, quibus ex. gr. Orphea Threïssae Bacchantes *discerpere*: huc spectabat *Cicero* cum in Academicis mentionem faceret *quaerentium*, — quem *incomptis unguibus bacchantes asperoque ore discerpant*, Ed. *Davisi* p. 266. forsan & *Apuleius* in istis *Met.* II. p. 38, *laceratus atque discerptus domo proturbor*: apud *Ovidium* certe XI *Met.* v. 22,

cruentatis vertuntur in Orphea dextris.

Virgilium *Georg.* IV, v. 522, Orphea

Discerptum latos iuvenem sparsere per agros.

πὲρ Δασπιδένιο μέλη δέριψαν. *Hyginus* P. A. II, c. VII, *Orpheus*, — ut *Eratosthenes* ait, in *Pangaeo* (monte) sedens, cum cantu delectaretur, dicitur *Liber* ei obiecisse *Bacchas*, quae corpus eius discerperent interfecti. *Eratosthenes* in *Catast.* c. XXIV. de *Orpheo*, qui, spreto *Libero*, unum maxime co-

luerit, Deorum certe beneficentissimum, Solem :
 ἐπεχειρόμενον ἔπι τὴν ἑω (sic e Cod. MS. leg.) ἔπι
 τὸ ἄρ — Πάριαιον, προσέμενε τὰς ἀνατολὰς. —
 ἔθεν Διόνυσον ὀργισθεὶς αὐτῷ ἐπέμενε (L. ἐπέπεμψε) τὰς
 Βασσαεΐδας, αἷς Φησὶν Αἰγύλον ὁ ποιητὴς, αἵπνες αὐτὸν διέ-
 σπασαν, ἢ τὰ μέλη διέριψαν χωρὶς ἕκασον. infestis ta-
 men illarum manibus discerpti vatis fui huc illuc
 sparsa membra Musae illic composuisse dicuntur, &
 humo condidisse ἔπι τοῖς λεγομένοις Δειβήθροις. de his
 quae a me dici possent hinc essent nimis aliena: Or-
 pheï discerpti sive fabulam, seu historiam tractasse
 suspicor Aeschylum in perduto Bassaridum dramate.

Sequente versu 74,

Condita quin veri pectoris evolūam :

quum in nonnullis saltem Codd. legeretur *veri*
pectoris, quod ante Aldum iam dedit qui curavit
 Edit. A. 1474, hoc alteri lectioni plerorumque
 Codd. atque Edd. *vere* antetuli: legitur quidem in
 Edit. etiam *Is. Vossii*, *veri pectoris*, sed alterum ille
 tamen servandum iudicavit. Cum *Catulliano* ver-
 sus comparari poterit *Horatii* Serm. I Ecl. iv, 89,

Condita cum verax aperit praecordia Liber.

In proximis vs. 75, 76,

*Non his tam laetor rebus, quam, me abfore semper,
 Abfore me a Dominae vertice discrucior.*

nemo

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 187

nemo facile vitium inesse suspicabitur: quam dedit coniecturam *Theod. Marcilius*, indoctis forte Parisinis iuvenibus istius aevi placere potuit; sed scholis ista suis servare Professor debuerat Regius, non publicare, dum his in literis principatum tenebant *Scaliger & Casaubonus*. — In coelum stellerum relata, hoc tamen honore non laetabatur *Coma Berenices*: longe aliter sentiebat, quem Poëta centum aliis in ista farragine melior facit loquentem in carmine, quod est in Antholog. Lat. *P. Burmanni* Sec. T. II, p. 9, & 11,

— *quid o me ad sidera coeli
Ablatum quereris? desine flere Deum.*

—
—
*Nam me sancta Venus sedes non nosse silentum
Iussit, & in coeli lucida templa tulit.*

vff. 77, 78. *Quicum ego, dum virgo quondam fuit, omnibus expleta Unguentis, myrrhae millia multa bibi.*] Ad haec Doctissimus Noster *Santenus*: „ dum firmant decem Codices; (his iungantur „ Vossiani;) quum ex suo libro *Scaliger* ingessit, „ quem postea secuti sunt, *Vulpus* etiam in Ed. „ posteriore. — Quae scribit *Heinsius* ad III. „ Aen. 625. fere persuaderent, ut coniecturam „ (legentis, *Expersa*,) in textum recipi posse „ concederem; nisi optima Codicum lectio exsta- „ ret, *expleta*, in *Perreji* v. c. & *Colotii*, in

„ ex-

„ excerptis etiam Ruhnkenii, & Minturni.” — Codicum multorum atque Editionum veterum est lectio, — *omnibus, expers Unguentis una millia multa bibi*: Ab aliis in hunc iam versum recepta, vox *myrrhae* debetur *Is. Vossio*; in Codd. atque in Edd. *una* constanter legi monet *Santenus*, nisi quod *Dati Codex* habet *vini a m. prima*; unde *Heinsius* efformaverit *crocini*; qui tum versus recordabatur *Propertiani* III. Eleg. VIII, 22,

Et crocino nares myrrheus ungat onyx.

Nisi nimium a literis vulgatis recederent, elegantes videri possent coniecturae *Io. Aurati*, & *Io. Passeratii*, qui Catulliana corrigere conabantur legendo:

*Quicum ego, dum virgo quondam fuit ominis expers,
Unguenti Assyrii millia multa bibi.*

ut sit *ominis expers* idem ac *expers thalami*, vel *nuptiarum expers* (in quem sensum *Mureto* intacta dici posse videbatur *omnibus expers*;) apud *Virgil.* & *Horat.* Ista certe si darent Codices, alia non requirerentur: antequam *Aurati* memoraret coniecturam, quid hic sententia posceret, persenserat *Passeratus*, expletam nempe *unguentis*. Ante *N. Heinsium* *exspersa* iam venerat in mentem *Tan. Fabio*, quod ex Filiae novimus indicio: docte autem ad *Virgilium* *Heinsius* *exspergendi* verbum adfirmavit; hic tamen quod in nonnullis est Codicibus,

omni-

*omnibus expleta**Unguentis*

ab istius & sequentis aetatis scriptoribus, *Cicerone* etiam & *Virgilio*, adhibitum hoc sensu vocabulum, hic videtur optimum; recepta tum *Vossii* coniectura, suum mihi recuperasse videtur *Catullus*, — *omnibus expleta*

Unguentis, myrrhae millia multa bibi.

Millia multa Catullianum est: Carm. V, 10. XVI; 12. LX, 210. — *basia* — *Dein quum millia multa fecerimus.* — *Vos, quod millia multa basiorum Legistis* — : *Ille* — *Siderum* —

*Subducat numerum prius,
Qui vestri numerare volt
Multa millia ludi.*

Qui adeo hic commodam *myrrhae* vocem restituit, nollem *Is. Vossius* vocem *expers* ut genuinam sibi hic sumisset, novo quodam, suo tamen, more sic defendendam, ut puellas contenderet honestiores in Graecia oleo quidem, sed non usas unguento, quas unius plantae pinguedo, myrrha, non dedebat. Dudum tamen ante *Vossium* Catulliana sic fere ceperat *Victorius* Var. Lect. L. XXXIII. c. VII. — *Severa coelestis virago Pallas unguenta spreverit; quorum vix nomen, ut opinor, audiverat*

a matre Spartana parce ac duriter educata, ut, oleo corpus inuncta, viriliter in arena posset versari,

Inter luſtantes nuda puella viros.

tali puellae, ut in eadem Elegia XII. L. III. canit Propertius v. 28,

Est neque odoratae cura molesta comae.

Solon sua aetate ne viris quidem permisit Athenis unguenta vendere, nedum artem unguentariam exercere: cum memorasset πῶ μωροπωλεῖν τέχνην, *Athenaeus* XIII. p. 612. A. Σόλωνος, ait, ἢ νομοθέτης ἐστὶν ἠπιτρέποντος ἀνδρῶν τοιαύτης περιεργασίας τέχνης. XV. p. 687. A. Σόλων ὁ σφόδρα ἀπὸ τῶν νόμων κεκάλυκε τὰς ἀνδρας μωροπωλεῖν. Sed ista quoque lex *Solonis* fraudibus facile fuit violata; quantusque per Graeciam florentem opibus unguentorum fuerit usus, pro herbarum & florum, e quibus fiebant, nominibus variis, appellationes diversissimae satis ostendunt, quarum vel ex uno *Athenaeo* (XIII. p. 553. XV. p. 688, 689. collato *Clemente Alex.* L. II. Paedagogi c. VIII) ingens index contexi posset. Noverat *Vossius*, Ptolemaeorum aula Alexandrina vix quidquam isthac aetate fuisse magnificentius magisque luxuriosum; quantumque Alexandriae ipsae studuerint Reginae, ut illic optima conficerentur unguenta, *Victorius* jam docuit *Variar. Lect.* l. c. — & Berenice instar Spartanæ virginis

expers fuisset *Unguenti*? — Imo vere dicebat
illius *Coma*,

Quicum ego, — omnibus expleta
Unguentis, myrrhae millia multa bibi.

Postremum illud *bibi*, commode positum atque ele-
ganter, Interpretum, quos ego noverim, nemo at-
tigit. Reginae crines myrrham & unguenta *bibe-
rant*; ut in lucerna ellychnium ἢ θρυαλλίς, ipsa quin-
imo *lucerna* Graece πίνειν dicebatur *oleum*; a Ro-
manis *bibere*; lana *bibere*, *combibere*, & *perbibere*
colores. Vt Callimachea Berenices *Coma*, quae
testis ab inferno iudice nefandorum tyranni faci-
norum, praeter *lectum*, excitatur, *Lucerna* loquens
introducitur a *Luciano* T. I. p. 649, 10, *vidi*,
inquit, *infanda multa*, καίτοι πηλαίσις ἐκὼν τέλειον
σὸκ ἔπινον, ὄσποθῆναι θέλων. *quantumvis saepe non bi-
berem oleum, extingui cupiens; ellychnium sitiens*,
cui oleum affunditur parca manu, διψῶσαν & διψα-
λέαν θρυαλλίδα dixit *Lucianus* T. I. p. 124. T. II.
p. 747. Comicis diligenter usus, legerat *Aristo-
phanis* in *Nubibus* v. 56, ad ista famuli:

Ἐλαιον ἡμῶν σὸκ ἔνεσ' ἐν τῷ λύχνῳ,

verba respondentis heri,

Οἴμοι· τί γάρ μοι τὸν πότην ἦωτες λύχνον;
Δεῦρ' ἴθ' ἵνα κλαίης. Θ. Διὰ δῆτα κλαύσομαι;
Στρ. Ὅπ' ἔ παρχειῶν ἐνεπίης θρυαλλίδα.

ellychnium *crassum*, quod multum *combibebat olei*,
παχέα Ἐρυακίδας dicebant & πότης λύχνον. *Scholiasia*,
 τὴν γὰρ *παχέα*, ait, ἐκλύχνια πολὺ ἔλαιον δαπανῶσι. *bibu-*
lam lucernam docte reddidit *Berglerus*, qui *bibu-*
lam favillam legerat in *Virgil. Aen. V. 228. Al-*
caeus, Comicus procul dubio, (*Valesium* sequor
 ad *Harpocr. p. 3*, errat enim *Is. Casaubonus Anim.*
 in *Athen. III, c. xxv*) *bibulas lucernas*, τὰς πύτας
 λύχνας dixerat Ἀδδηφάγης, adeo voraces, ut *satiari*
vix possent, teste *Harpocrat. in Ἀδδηφάγης τελεῖται*.
 error illic *Blancardi Iac. nobis Gronovii* peperit
 observationem egregiam, *Luci*anea quoque me-
 morantis p. 12. sua si *Valesius* elaborasset, nihil
 amplius requireremus. Pulcre *Seneca Hercule in*
Oeta v. 664,

Coniux, modico nupta marito,

Non disposito clara monili

Gestat pelagi dona rubentis; —

Nec Sidonio mollis abeno

Repetita bibit lana rubores.

viri elegantissimi, *Cn. Mattii* felix fuit audacia in
 his ab *A. Gellio* servatis *N. A. XX, c. ix*,

Iam tonsiles tapetes ebrii fuco,

Quos concha purpura imbuens venenavit.

venenatae conchae colorem sic combiberant ut ex-
 pleti fuco tapetes (lana dicitur ab *Horatio medi-*
cata

cata fuco Carm. III. Od. III. 28.) illinc *elrii* dicantur. tradit in Epistola ad Hipparchum *Lysis*, quid facere soleant ante tinctores, ὅπως τὰ βάψιμα τῶν ἱματίων ἀνέκπλυτον τὰν βαφὰν ἀναπίωνη. haec & vicina *Plato* expressit de Rep. IV. p. 429. D. οἱ βαφεῖς, ἐπειδὴν βαλθηῶσι βάψαι ἕλαι ὡς εἶναι ἀλεργὰ, quid facere soleant, ὅπως δέξων (δέξην) dat *Stobaeus* p. 252, 25.) ὅπ μάλιστα τὸ ἀνθῶ, ut colorem maxime attrabant, vel combibant. *Platonis* imaginem, & huius imitatores erudite persequitur *Clariff.* *Nofter Rubnkenius* in *Timaei* Lex. p. 56, 57 illic locum etiam vel in primis reperire potuissent ex *Hortensio Ciceronis* ista nobis a *Nonio* servata in v. *Imbuere* p. 521, in *Fragm.* Ed. nuperae p. 1092. *Ut hi*, (MS. *uti*, recte) qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdam, sic literis talibusque doctrinis ante excoli animos, & ad sapientiam concipiendam imbui & praeparari decet: lanam illic in saniem vir *Doctus* frustra mutatam volebat; & scripsisse *Plutarchus* videtur T. II. p. 668. F. σίψεις τῶν βαπτωμένων ἐλαίων.

vl. 79—83. *Nunc vos, optato* quas iunxit lumine taeda, *Non* prius unanimis corpora coniugibus *Tradite*, nudantes reiecta veste papillas, *Quam iucunda* mihi munera libet *onyx*, *Vester onyx*, casto petitis quae iura cubili:] Qui modo noverit quid fuerit *onyx*, in reliquis ista ratione scriptis nihil inveniet obscuri: sic vero scripta reliquisse *Catul-*

N

lum

lum nemo facile dixerit; distant enim hinc Codd. & Edd. priscae: diversas lectiones ex his *Santeni* Nostri cognoscere poterit Lector, illius etiam elegantem coniecturam:

„ Quod dedisti, *quas*, illud habet Saibantis Codex primus a manu secunda, Mediolanensis, & Commelinianus: *quem* Edd. Venetae, *quae* Rheg. *quas* Vicentina, Brix. Aldd. Guarini. v. 80. *prius* est emendatio Palladii Fusci, quam Aldo persuasit Avancius ut reciperet: in Codd. non comparet. Pro *corpora*, in Dati Cod. duobus Mediol. Hamburg. & Palatino est *corpore*. *vincula* in Minturni & Perreji v. c. unde Heinius divinabat *cingula*, zonae. — *coniugii* est in Color. & Perrej. Cod. — *Quam* sex praebent Codd. & priscae Edd. sola, credo, Princeps, *Quum*. — v. 81. *vincula* dederant Edd. Vicentina, & Brixienfis. Avancius eiici iussit & reduci *corpora*. Lego:

„ Nunc vos, optato iunxit *quas* lumine taeda,
 „ Nunc, post *unanimis vincula coniugii*,
 „ Ludite, nudantes reiecta veste papillas.
 „ Quam iucunda mihi munera libet onyx!

„ optimus meus Codex habet *tadite*: in v. autem
 „ 80 Codices fere dant *unanimis, unanimes, unanimos*, &c. unice huc facit Tibullus II. 1, 83:

„ Vos

- „ Vos celerem cantate Deum, pecorique vocate,
 „ Voce palam pecori; ciam sibi quisque vocet.
 „ Ludite: iam Nox iungit equos, currumque se-
 „ quantur
 „ Matris lascivo fidera fulva choro.”

quod in versu est 82, *Quam* in versu 80 mihi postulare omnino videbatur *Non prius* —, prout feliciter emendaverat *Palladius Fuscus*, qui, me iudice, verba sic in ordinem suum nativum recte retulit: *nunc vos, quas taeda iunxit optato lumine, nudantes papillas, reiecta veste, non prius tradite corpora unanimis coniugibus, quam onyx libet mihi iucunda munera.* Haec longe aliter ceperunt *Scaliger*, *Tan. Faber*, aliique — Secundum *Propertium* inter fratres *Helene nudis capere arma papillis fertur*; & *Hippolyte nuda tulit arma papilla*: sed — *nudantes, reiecta veste, papillas*, ubi in Codd. Vossianis, *reiecta*, minus recte legitur, sunt κέλευν ἀνιεμένη. Ut filium flecteret, *Homeri* Hecuba stabat in muris Il. X. v. 80,

κέλευν ἀνιεμένη, ἐτέρῃφι ᾗ μάζον ἀνέχε.

apud *Catullum* Carn. LV, v. 11,

Quaedam inquit, *nudum sinum reducens,*
En hic in roseis latet papillis.

Secundum *Quintilianum* Phryne, quo iudices moveret, *speciosissimum pectus diducta nudaverat tu-*

nica: tunicam Phrynes *Hyperides* ipse a plerisque discidisse dicitur: vid. *Bergler. ad Alciphr. L. I. Ep. 31. p. 130.* Graecum oratorem videri posset imitatus M. Antonius, qui M. Aquillii *tunicam a pectore abscidit, ut cicatrices — iudices — adspicerent*: quae sunt *Ciceronis* in *Verrem L. V, c. 1.* videturque mihi *Quintilianus p. 179.* non corporis, sed scripsisse *ad spectu pectoris.* — Quum Romani veteres unguentorum usum ignoraverint, vasa, quibus unguenta servabantur, Romae hac iam aetate Graecis dicebantur appellationibus, *alabaster & onyx*: *αλάβαστρον μύρρα* vulgo dictum, ab ipso *Cicerone* dicebatur *alabaster plenus unguenti*, apud *Nonium Marcellum.* ut in *Catulli* versu

iucunda mihi munera libet onyx.

Propert. II. Eleg. x, 60,

Quum dabitur Syrio munere plenus onyx.

L. III. El. VIII, 22,

crocino nares myrrheus ungat onyx.

ab *Horatio Carm. IV. Od. XII, v. 17,*

Nardi parvus onyx.

vasa etiam unguentaria capacia memorantur *Carm. II. Od. VII, 22,*

funde capacibus Unguenta de conchis.

In *vs. 83 Catulli,*

Voster onyx, casto petitis quae iura cubili;

fic iam in Ed. A. 1474; sed in Ed. A. 1481, pro *petitis*, legebatur *colitis*, *queritis* est in Codd. *Vossii*, qui velut ex *quaeritis* contractum *quaeris* hic legi posse putat in *Observ. editis*; in exemplaris cuiusdam margine scripserat, *forte legendum*, — *casto colitis quae iure cubile.*

vf. 84—86. *Sed, quae se impuro dedit adulterio, Illius aura levis bibat & dona irrita pulvis; Namque ego ab indignis praemia nulla peto.*] Ad haec *Santenus*: „ dedit] meus Codex, *deddit*, „ Vaticanus, *dedat*, quod agnoscunt quoque Perreji & Minturni excerpta: *dedat*, Vicentiae editum & Brixiae, vetante Avancio non recepit Aldus. *Amplector foedat*, quod apud Colotium exstat, & in v. c. Antonii Perreji. — *Aura*, quod exhibes, v. 85, est in Minturni vetusto Codice, Vaticano & secundo Saibantis; in Edd. Vicent. Brix. & Aldina secunda.” — Versum 85, qualem exhibui, praebet Ed. A. 1474. In Ed. A. 1481 legitur, *Illius mala dona levis bibat irrita pulvis.* in Codd. *Vossii*. *Illius a mala dona l. b. p.* in alio eiusdem Cod. *illius a mala dona irrita pulvis.* Lectio maxime vulgata, *Illius ab mala dona levis bibat irrita potvis*, debetur *Achilli Statio*, & *Scaligero*. mihi placuit, Codicum etiam auctoritate munitum:

Illius aura levis bibat & dona irrita pulvis.

Verbum quidem *bibat* ad pulverem eximie pertinet; sed facile supplendum lectori relinquitur *aufferat* in *aura levis*, quod hic de vento ponitur: forma loquendi proverbialis est, qualis illa apud *Theocritum* Eid. XXII, v. 167,

— τὰ δ' εἰς ἕγρον ἄχετο κῦμα
Πνοὴν ἔχουσ' ἀνέμοιο·

haec *Ovidii* Amor. I El. VIII. v. 105,

*Haec si praesliteris,
Nec tulerint voces ventus & aura meas.*

nec multum distat illud *Catulli* Carm. LXIX,

*mulier cupido quod dicit amanti,
In vento, & rapida scribere oportet aqua,*

expressum e versu *Xenarchi* Comici ap. *Athen.* XII. p. 441. E.

Ὅσον δ' ἐγὼ γυναῖκός εἰς αἶνον γράψω.

In v. 86,

Namque ego ab indignis praemia nulla peto.

duo Codd. Vossiani dant *indigenis*; in alio cum legisset *Vossius*, *Namque ego indignatis* —; qui talia facile probabat, hoc ipsum ut *Catullianum* arripuit. Sed quod in v. 88. exhibet *Voss.* Codex, *incolet*, vulgato *incolat* praeferrem; si tres iterum praecedentes versus per parenthesin censeantur

tur

CALLIMACHEAM ADNOTATIONES. 199

tur interiecti, cumque iis, quae praecedunt, haec connectenda:

*Sic magis, o nuptae, semper Concordia, vestras
Semper Amor sedes incolet assiduus.*

vf. 89—92. *Tu vero, Regina, tuens quum sidera Divam Placabis festis luminibus Venerem, Vanguinis expertem non siveris esse tuam me; sed potius largis affice muneribus.*] In horum versuum tertium eximiam & veram recepi *Bentleji* coniecturam, qua vocem, hinc alienissimam, *Sanguinis*, feliciter mutavit in *Vanguinis*. vitiata vox, quam ut *Edd.* sic *Codices* retinere videntur, mirificas peperit interpretationes ipsius etiam *Achillis Statii*, & *Mureti*: ante *Bentlejum* partem in his veri vidit *Scaliger*, in versuum quarto, pro *effice*, corrigens *adffice*; in tertio *non siveris*, ubi ante *Scaligerum Pontani* legebant & explicare conabantur coniecturam, *legentis, non votis*: quid habeant hic *Codices* docebit *Santenus*: “ v. 91. *Siveris.*]
 „ Decem *Codd. vestris*; *Commelinianus, verbis*;
 „ *Puccius, monstres*, quod dant excerpta *Min-*
 „ *turni & Colotius*, simulque *tui*, pro *tuam*. un-
 „ decim *Codices, tuum. Palatinus meum*: nullus
 „ liber *MS.*, quantum novi, *tuam. tuum* dant
 „ *Edd. Venetae cum Rhegiensi; tui Romana,*
 „ *Vincent. Brix. Primus Aldus dedit tuam.* vf. 92.
 „ *Effice.* Editores prisci omnes, non secus ac *Co-*
 „ *dices*, si ab *Colotio* discesseris, qui habet *affice*,

„ ut & Heinſius divinaverat. ” De diebus feſtis, e *Callimacheis*, *Catullum* hic poſuiſſe *luminibus feſtis*, vere iam obſervaverat *Anna Fabri* in iſta *Callim.* h. in *Dian.* v. 182,

τὰ δὲ Φαίεα μὴ κλύοντα *

Sed hoc dudum ante ad *Catullum* iam viderat *Ian. Douſa* Fil. iſta quoque proferens ex h. *Cerer.* v. 83, — ἡ δὲ ἐνέα φαίεα κέεται ſic Φέγγε etiam uſurpaſſe monitum fuit in *Euripidis* *Phoen.* v. 1315. ut *Soles* Latini, de diebus etiam ἡλίας dixerent, quod *Dukerus* oſtendit ad *Tbucyd.* p. 504, 98. τρεῖς φαεινὰς ἡλίας δεξόδας dixit *Euripides* in *Andromacha* v. 1086.

Ultima tandem huius Elegiae,

Sidera cur iterent? utinam coma Regia ſiam!
Proximus Hydrochoi fulgeret Oarion.

Variorum interpretamentis & coniecturis vexata dubium nullum eſt quin legantur adhuc vitiata. In hos verſus iſta dedit ad me *Santenus*: “ iterent]
„ Vnus Vaticanus, *retinent*; prout legendum
„ proponit *Guarinus* in commentario, & conſpi-
„ citur illud in marg. *Gryph.* Ed. 1553. —
„ Pro *utinam* Cod. *Dati* & meus, *ut*. *Saibantis*
„ duo Codd. alterque meus, *uter*; eodem modo
„ Edd. *Venetæ*. — *hydrochoo* dant *Colotius*
„ & *Perreji* excerpta, qui legendum ſuſpicatur
„ *Proximus Erigonæ* — prout ut *Grotius*.

„ Pro-

„ *Proximus Heniocho*, conicit N. Heinf. in Ovidii
 „ II Art. A. 55. Optime emendavit Marklandus:

„ Sidera cur retinent? *iterum* Coma regia fiam?
 „ Proximus *Hydrochoo* fulgeret Oarion.”

Vbi proxima dederat *Catullus*, — *tuam me;*

Sidera cur retinent?

commode sequitur, atque illud adeo, Codicis au-
 ctoritate munitum, genuinum arbitror:

utinam Coma Regia fiam!

altero non est deterius; neque etiam quod vulgatur,

Proximus Hydrochoi.

Scribi potuit a *Callimacho*, aequae ac Ἵδροχόω,

Ἐξόθεν Ἵδροχόω.

utrique casui iunguntur ἔργος, ἔργουα, ἀρχισ, ὄμοι, γειτων, πολιτης & horum similia: nam errat *Vulpius*, dum tertio casu scribi potuisse putat *Hydrochoi*; ut *Orphei*. Cum *fulgeret*, rarius utique quam *fulgeat*, sit in Codicibus scriptis, satis est verisimile, repertum illud in veteri membrana, ex qua Codices qui dicuntur fuere descripti. —

Ultimus Elegiae versus interpretes *Catulli* ab usque *Politiani* temporibus omnes vehementer exercuit: eo prolapsus est *Muretus*, ut versum, qualis a me quoque fuit vulgatus, dicat supposititium, hunc autem, quem ipse fecit, legitimum,

Proximus Arcturos fulgeat Erigonae.

Grotio, sed iuveni, notis ad imagines libri *Sufiani* in *Arat.* p. 43 placuit sic scriptus versus,

Proximus Erigonae fulgeret Oarion.

Scaliger in talibus negat *ἀνελέσιαν* a Poëtis exigendam; tum certe non recordatus, vere vocatum *Callimachum* Poëtarum *ἀνελέσιον* praeterea summo istius aevi astronomo *Cononi*, totius huius fabulae, una cum *Cyrenaco* vate, architecto fuisse amicissimum. Horum lector marmor inspiciat *Farnefianum*, *Manilio* quoque *Bentleji* utiliter praefixum: videbit in ista veteri *ἀσποθερία*, quam semper ante oculos habuit *Manilius*, omnium maxime a se invicem remota sidera esse *Orionis* & *Aquarii*. *Comae*, quae de *Reginae* capite discesserat invita, hoc denique votum est, ut e coelo delabatur iterum in locum pristinum: hoc unum dum modo consequar, per me licet, ut in coelo stellifero omnia suis legibus eant contraria, quaeque nunc sunt remotissima, proxima fulgeant in posterum:

utinam Coma regia fiam!

Proximus Hydrochoo fulgeret Oarion.

In hunc ista sensum inter primos interpretes unus accepit *Achilles Staius*, quem tandem sequutus est non nominatum *J. Vossius*.



CALLIMACHI
ELEGIARVM
FRAGMENTA.

I.

Γηράσκη δὲ ὁ γέρον κείνος ἐλαφρότατα,
Κῆροι τὸν Φιλέασι· εὐὸν δέ μιν οἶα γοῆα
Χειρὸς ἐπὶ οἰκείην ἄχρῃς ἄγασσι θύρην.

Monitus, ut equidem arbitror, nemo dubitabit, quin haec ad *molles Elegos* recte retulerim, quae velut ex L. I. αἰτίων petita dedit, quem semel satis fit virum dixisse in suo genere absque proximo longe primarium, *Rich. Bentleyus* Frag. XI; quia
sci-

scilicet legerat in ora Flor. *Stobaei Gesneri* p. 585.
 „ Callimachi libro primo ἐπῶν, id est *carminum*.”
 Sed in Cod. MS. Bibl. Leid. his versibus praefi-
 gitur ἐλεγεία. & solius Poëtae nomen, auctoritate
 Codicis Parisini, *Grotius*, p. 476, adscripsit his
 Latinis:

*Ille senectutis tempora laetus agit,
 Aetas quem puerilis amat, velutique parentem
 Deducant iuvenes limen ad usque manu.*

In Edit. Trincavelli ne nomen quidem adest *Cal-
 limachi*. — In primo horum vñ. ex *Luciano* po-
 situm ἐλαφρότατα in secundum rediit forma *Calli-
 machi*, γονῆα, ex *Apollonio Dyscolo*. — Callima-
 chéa spectasse *Tibullum* in his (l. El. iv, 30)

*Tempus erit, quum me, Veneris praecepta ferentem,
 Deducat iuvenum sedula turba senem.*

monuerunt etiam alii; sed, fortasse solus, e Cal-
 limachéis vidit, qui artem hic nobiscum tractat
 Musicam, *Laurentius Santenus*, scripsisse *Tibul-
 lum*: *Tempus erit, quum me, senem scilicet, [ἐπὶ
 αἰκίην ἄχελυ ἀγροὶ θύρην]*

Deducat iuvenum sedula turba domum.

I I.

[Υγρὸν] ἀπὸ ὄσλίγγων αἰέν ἄλειφα ρέοι.

Hoc mihi quoque folis Elegis convenire videtur, non Αἰπίοις· quo retulit *Bentlejus*, Fragm. XII. Placuit autem vox Ὑγρὸν praefixa, &, pro ῥέει, ῥέοι, cum *Eldikio*; qui contulit *Tibulli* vs. 51, El. VIII, L. I,

Illius e nitido stillent unguenta capillo.

In *Callim.* Hymni in Apoll. vs. 38, 39, 40, intonsa Dei coma θυένει destillare dicuntur ἔλαια, quae ipsam hominibus adferrent *panaceam*, in quos ros iste divinus stillaret: in istum locum, quae illic spectantia collegerat, omnia dedit *Ex. Spanhemius*, quem illic omisisse miror ἢ ἔδειναι πάγονα, unguento stillantem usque ad πλὴν ὡαν ἔενδύμασιν. — Vt aptissimum, ὑγρὸν ἔλαιον aliquoties dixit *Homerus*; & ἀργυρέας ἐξ ὀλπίδων ὑγρὸν ἄλειφαρ *Theocritus*, Eid. XVIII, 45. — Vel formam rariorem ἄλειφα, vel, quod credere malo, alteram ἄλειφαρ scripserat *Aelianus* de N. A. XII, c. xli, ὃ γὰρ ἴσως — τρέφει κήτη, καὶ ἐκ τῶν τέτων τιμειῆς ἄλειφαρ ἐργάζονται· ubi quod vulgatur ἄλειφα non certe debebat in ἄλφεια mutari: ibidem in Gange crocodili dicuntur habere ἐπὶ ἄκρῃ ἔρυσχος ἐξοχλῶ, ὡς κίρασι· ex voce sequen-

quente τῆτοις male repetita syllaba vocem nobis reperit vulgatam κερῶς· sed in opere elegantissimo centena adhuc sunt vitiata, quibus *Trilleri* & *Abrahami Gronovii* certē non erant emendandis.

I I I.

5 Κεφροτέρως τότε Φῶτα Διθλίβουσιν ἀνία,
 Ἐκ δὲ τρηκόντων μοῖραν ἀφῆκε μίαν·
 [Εὐτ' ἂν ἴη] εἰς ἄνδρα συνέμπορον, ἢ ὅτε κωφαῖς
 Ἄλγεα μαψαύραϊς ἔσχαλον ἔξερει.

*Insidunt levius mortali corde dolores,
 Et de triginta partibus una perit,
 Cum fidi in comitis gremium, vel denique surdos
 Cum temere in ventos se dolor exonerat.*

Cuius haec Latina sunt in Exc. ex *Stobaei Florilegio*, p. 468, *Grotius* sic edidit ex coniectura minus felice versum tertium:

Κῆδεσσι, ἢ ὅτ' εἰς ἄνδρα συνέμπορον, ἢ ὅτε κωφαῖς

Qui hoc unum fragmentum ut ex Elegis exhibet *Callimachi*, *Bentleyus* *Fragm. LXVII* haec dat in v. 3,

*Η ὄτ' ἐς ἄνδρα συνέμπερον ἐρχήτ', ἢ ὄτε κωφαῖς. —

in quibus numeros certe desideres Callimachéos. —
ἐρχήτ' in his nulla nititur auctoritate: nam, ut in Ed.
Stobaei prima Trincavellus, sic dedit & Gesnerus:

ἢ ὄτ' ἐς ἄνδρα συνέμπερον, ἢ ὄτε κωφαῖς —

Istius tamen sententiae verbum requiri unicuique facile patebat, qui non esset stupidissimus: suum arbitror me *Callimacho* restituisse, etiam numeros, corrigendo:

εὐτ' ἂν ἦ εἰς ἄνδρα συνέμπερον, —

ut εὐτ' ἂν ἦ, sic ὄτε requirebat ἐξερῆ. Prius est &
Homericum in Od. Σ, v. 193,

Χεῖρ' εὐτ' ἂν ἦ Χαεῖτων χορὸν ἡμερῶν.

Potuit autem Poëta *sodalem* ac *comitem* dicere συνέμπερον· vel, voce ἀνιῶν repetita, designare *similia mala perpeffum*: pro ἐμπερῶ (quod restituendum putabat *Stanlejus*,) sic legitur in *Aeschyli* *Perfis* v. 600,

Φίλοι, κακῶν μὲν ὅστις ἐμπερῶ κυρεῖ.

sed ὁ συνοδοιπέρῶ frequenter dicitur, a Tragicis praefertim, ξυνέμπερῶ· ab *Aeschylo* *Choëph.* vii. 206,

711, 731. illic ἐμπορῶ pro ὀδοιπέρω legitur v. 659, ut in *Eurip.* *Alcest.* v. 999. Ab ipso sic *Platone* vocem adhibitam ubi Lexici *Platonici* Auctor interpretatur, adscripsit nonnulla Cl. *D. Rubkenius*; locum etiam *Sophoclis*, in quo recte *Scholiasia* vocem ξυγεμῆρον reddidit τὴ συναιχμαλωτίδων, eiusdem cum *Iole calamitatis sociarum*. — His scriptis animadverti, hoc etiam *Callimachi* fragm. tractasse *Toupium* in *Epist. Crit.* p. 47. qui versum tertium sic restitui posse putabat:

Ἢ ὅτ' ἐς ἄνδρα φίλον συνοδοιπέρον.

Nunc fortasse decernet, συνέμπερον non esse mutandum, meamque coniecturam suae praeferendam. — Ipsa malorum, quibus quis premitur, narratio eorum pondus quodammodo levare videtur, quomodocunque illa fiat; si vel furdo tandem vento miser fabuletur: hoc eleganter, & suo tamen more, dixit *Callimachus*,

ἢ ὅτε κωφαῖς

Ἄλγεα μαψαύραϊς ἔχατον ἔξερει.

vulgo dicebant ἀνέμω Δαλίεσθαι & γῆ τε κῆρηνὴ λέγειν. non illa quidem vere minuebant mala; sed quid sunt *lacrymae*, quid *lamenta*? ex opinione vulgi, atque adeo plerorumque,

Ἄλγηδόναις ἢ ταῦτα κῆφίζι φρενῶν.

quae

quae dedit ex *Euripidis Oenomao Stobaeus Gesn.* p. 613, 8. *Grot.* p. 502. In *Euripidis Medea* nobiscum legerat *Callimachus* ista, saepe nimis philosophantis, *Nutricis* v. 56,

— εἰς τῆτ' ἐμβέβηκ' ἀλγηδόνῳ,
 ὦσ' ἴμερῳ μ' ὑπῆλθε γῆ τε κέρονῳ
 Δέξαι — Μηδείας τύχας.

*Cupido cepit miseram nunc me proloqui
 Coelo atque terrae Medeaï miseras.*

quae sunt de Graecis *Enniana* apud *Ciceron.* *Tusc.* III, c. 26. vid. illic notata a *Davifio*; a *Berglero* ad *Aristoph.* *Ecclef.* v. 1; ab *Hemsterbusio* ad *Luciani* [I. p. 110.] *Timonem*; qui *Timon*, quando mota bilis redundabat, ad illam forte sedandam, τῆ ἔρημια dicitur καὶ τῆ δίκηῃ φιλοσοφῶν. *Diva Thetis* non utique causam moeroris *Achillis* ignorabat; cur ergo rogat in *Hom.* II. A. 362,

Τέκνον, τί κλαίεις, τί δέ σε φρένας ἴκετο πένθῳ;

Eustathio iudice, (p. 98, 18) εἶχ' ἵνα μάθῃ, ὅπερ ἠγνόει, — ἀπ' ἵνα κενώσῃ τὴ ψυχὴν τῆ ἐκφορᾶ ἢ βαρύνοντι. Soli *Lunaeve* sua mala fatis absurde narrantibus longe profecto sapientior *Plauti Charinus*, in primo *Prologo Mercatoris*, se negat facturum, quo i. alios facere vidisset in *Comoediis*, qui

O

Aut

*Aut Scli aut Lunae miseras narrant suas,
Quos (ait) pol ego credo humanas querimonias
Non tanti facere, quid velint, quid non velint.*

quae recte iam dudum tractavit *Petrus Victorius*
Var. Lect. L. IV, c. VII.

I V.

Ἄλλ' ἐνὶ δὴ Φλοιοῖσι κεκομμένα τόσσα φέροιτε
10 Γράμματι, Κυδίωπην ὅσσ' ἐρέεσι καλήν.

Vt poëmation ab Elegis distinctum, Cydippen recensuit *Bentlejus*, atque huc retulit recte *Fragm.* CI. sed inter cetera carmina Elegiaca hoc etiam, Cydippae inscriptum, locum invenit. — Cl. *Ernesti*, “ Ad librum, inquit, Elegorum pertinuisse „ supra monui.” — *Callimachea* cum sub auspiciis renovarentur & alibi & per Germaniam inprimis nobilitati *Ernesti*, hic meas secum ut coniecturas communicarem rogavit: unas ad ipsum dedi literas, quibus priora tantum carminum fragmina sumseram tractanda, huius generis centena daturus, si fuissent desiderata: sed ad istam epistolam responsum demum accepi, nec sane mirabar, quum *Callimacheis* iam recentatis donarer. — Primum egregie *Bentlej.* & verissime *Φλοιοῖσι* correxit pro
φύλ-

Φύλλοισι· *Theocrit.* Eid. XVIII, 47, γράμματ' ἔ
 ἐν Φλοιῷ γεγραφέτω. — Sed hoc Elegiae Cydippes
 fragmento intactum relinquere debuerat nuperus Edi-
 tor, quod ex Schol. in *Aristoph.* Acharn. v. 144.
 (unde φέροιτε hunc in versum retraxi pro φορέιτε)
 probaverat *Bentlejus*, ἐν — κεκομμένα· & ante
Bentlejum his usi, ubi de isthoc amantium egerunt
 more *Ios. Scaliger* in *Propert.* p. 203. *Ios. Mer-*
cerus in *Aristaen.* I. Ep. x. *Jf. Casaubonus* Lect.
Theocr. c. XIX. & *Henr. Valesius* in *Notas Maus-*
faci ad *Harpocrat.* p. 328. nisi quod *Casaubonus*
 in *Callimacheis* forte fortuna, male tamen, scrip-
 sit, 'ΑΖ' ἐν Ἰδῆ φύλλοισι κεκομμένα πάσα φέροιτε Γρ. cu-
 ius memoriae tum observabantur ab *Eustathio* scripta
 ad *Hom.* II. 2. p. 490. & versus *Euripidis* in
Hippol. 1253. *Eustathii* verbis usus est *Kusterus*
 ad *Suid.* in v. Καλοί. ubi *Valesii* & *Casauboni* ob-
 servatis nova quaedam adiecit. — Nisi in veteri
 etiam *Lectio* *Casauboni* Edit. id ipsum inve-
 niretur, vix crederem, 'ΑΖ' ἐν Ἰδῆ esse a manu *Ca-*
sauboni, cum *Ides* prima semper producat. —
Scaliger, *Casaubonus*, *Valesius*, *Bentlejus*, si vel
 ipsis vulgatissimum verbum hoc ἐσκολάπτειν in men-
 tem venisset, hoc tamen verbo multo rarius *Cal-*
limachéum ἐσκοπτεν mutatum, opinor, nolissent:
 &, cui debetur, ἐν — κεκομμένα, a me monitus
 errorem suum *Pierfonus* agnoverat. — Literae
 arboribus, sive arborum corticibus, *incisae* mihi,
 fateor, multo aptius etiam dici posse videntur

ἑγκεκομμένη, quam ἑγκεκολαμμένη • ut & commodè dici possunt ἐντετρημένη, verbo *Herodoti*, qui, in his etiam novator, lapideis columnis *incidere* literas vel *infecare* dixit ἐντάμνειν ἐν πῖσι λίθοις γραμμαῖς, L. VIII. c. 22. ubi vid. not. 74. Hoc, ut ab Ionice scribente positum, non habet *Pollux*, agens πρὸς τὴν ἐν σήλαις γραμμάτων L. V. 149. sed, ut Atticis usitata, iunguntur illic ἐσχάραξας, ἐσκολάφας, ἐσημηνάμην, ἐκόφας, — ἐγλίφας • quae certè in talibus saepe solent permutari. carmen *incisum* in marmore, vel sepulcro, sive dicas ἑγκεκολαμμένην, seu ἑγκεκομμένην, parum refert: permutantur & opposita ἐκκόπτειν & ἐσκολάπτειν, *exsculpere* ante *insculpta* vel *incisa*. • Ἐνεκόλαψαν, pro ἐνέθλοσαν, restitui poterit *Aeliano* de N. A. VI, c. xv. fine. dederat *Scriptor III Macc.* II, 27, σήλω ἀναστήσας ἐνεκόλαψε γραφίῳ. *Thucyd.* I, c. 132. τὸ ἐλεγεῖον — οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐξεκόλαψαν — ἀπὸ τῆς τείπεδος — καὶ ἐπέγραψαν • de eiusdem *Pausaniae* loquens epigrammate *Plutarch.* T. II. p. 873. c. habet ἐξεκόλαψαν, & ἐνεσχάραξαν • & *Cornel. Nepos*, *hos*, ait, *versus Lacedaemonii exsculpservunt, neque aliud scripserunt quam* &c. Apud *Eustathium* in *Hom.* II. B. p. 990, 17, Ajax γλαῦκος τὴν οἰκείας ἀσπίδος ἐξέκοψεν. dicitur hoc in *Schol.* ad *Aj. Sophoclis* v. 127, αἰπῶ λείψαι πῶ γλαῦκα πῶ ἐγγεγραμμένην τῷ ὄπλῳ.

V. VI. VII.

Πολλοὶ καὶ, Φιλέοντες Ἀκόντιον, ἦκαν ἔραζε
 Οἰνοπότου Σικελᾶς ἐκ κυλίκων λάταγας.

Est in *Bentleji* Fragm. CII. Is unus omnibus perspicacior vidit hic *Cylippes* amatorem *Aconitium*: per ἀκόντιον *iaculum* (*humorem eiaculatum*, *Anna Fabri* p. 236, ed. *Graev.*) intellexerunt, qui dudum ante *Bentlejum* viderant, vitiata in Scholiis ad *Aristoph.* *Pacem* v. 1243, ex *Athenaeo* emendanda; *Florens Christian.* ad *Aristoph.* *Pacem* v. 342; *Jf. Casaub.* *Anim.* in *Athen.* XV, c. 2. & *Io. Meursius* de *Ludis Graecor.* in v. Κοτταβισμός. — Perinde est, utrum λάταγας scribamus an λατάγας: sed in *Moeride* scribi non debebat p. 253, Λαταγᾶς, τὰς ψόφους τὰς ἐν τῷ ποτηρίῳ: dicebatur Λάταξ & λατάγη. Σικελᾶς dixit *Callim.* λάταγας: quia

Κοττάβῳ ἐκ Σικελῆς ἐστὶν χθονὸς, ἐμπρεπὲς ἔργον,
 ὄν σκοπὸν ἐς λατάγων τῆρα καθιστάμεθα,

ut cecinit in *Elegia Critias* Atheniensis apud *Athen.* I. p. 28. B. & XV. p. 666. B. ubi, discipulus *Aristotelis*, *Dicaearchus* ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίης, καὶ πρὸ Λατάγῳ, φησὶν, εἶναι Σικελικὸν ὄνομα. haec, nisi fallor,

scribat *Dicaearchus*, ut interpres *Alcaei*, ad ista quae nobis ex libro X carminum *Alcaei* servavit *Athen.* XI. p. 481. Α. Λάταγες ποτόντι κυλιχᾶν ἄπὸ Τηϊᾶν. Dicebant autem λάταγα, vel λατάγην βάλειν· βίπειν· ἰέναι· ἀφιέναι· haec singula reperientur apud *Athenaeum*; verum nusquam, aut in *Athenaïcis*, aut etiam alibi, verbum occurrit λαταγῆν quo *Lexiphanem* suum facit utentem *Lucianus* T. II. p. 325, ὑμεῖς ἴσως ᾤεσθέ με λαταγῆν κοττάβης. Vno verbo κοττάβισεν dicebant, & ἄποκοττάβισεν. Ipse *Xenophon* in *Hellen.* L. II. p. 276, 2, *Theramenum* narrat, cum venenatam iam haussisset potionem, quod in poculo pauxillum superfuerat, illisum humo, adversario suo *Critiae*, velut amatorem scilicet! propinasse: τὸ λειπόμενον, ait de *Theramene*, viro mirum in modum mutabili, dum moreretur adhuc iocante, *Xenophon*, ἄποκοττάβισαντα εἶπεν αὐτὸν, Κριτία τῆτ' ἔσω τῷ καλῷ. venenum — reliquum sic e poculo eiecit, ut id resonaret; quo sonitu reddito arridens, *Propino*, inquit, hoc pulcro *Critiae*, *CICERO* *Tusc.* I, c. 40. — Sic, in *Callimacheis* his, *Cydippen* misere amantis *Acontii* olim amatores, in honorem pueri

ἦσαν ἔραζε

Οἰνοπότι Σικελᾶς ἐκ κυλικῶν λάταγας.

Quid si *Callimachéa*, quae praebet *Etymologus* in *Εἰσπήλης*, quaeque dat inter *Bentlejana* Fragmentum

tum *ελχιχ*, his nostris proxima praefigeremus? una tamen voce *ἴοι* in legitimam *ἔοι* ante mutata: apte, opinor, in ista sede haerebunt.

V I.

Μέμβλετο δ' εἰσπνήλαις, ὀππότε κῆρος ἔοι.
 Πολλοὶ γὰρ, Φιλέοντες Ἀκόντιον, ἦκαν ἔραζε
 Οἰνοπότην Σικελῶς ἐκ κυλίκων λάταγας.

Ovid. Metam. III. v. 353,

Multi illum iuvenes, multae cupiere puellae.

Verſum Callimachi autem ad Cydippen referendum *Aristaenetus*, ut *Cl. Rubnkenio*, ſic & mihi perſuaſerat: — ſed, quod pueris legi ſolet ex Praefatione *Cornelii Nepotis*, ſi in Graecia laudi ducebatur adoleſcentulis, & ſi vera ſunt atque ex veterum fide narrata, quae de Acontio ſcribit *Aristaenetus*, in inſula *Cea*, quam ſibi Patriam fuiſſe narrat in *Epiftola Ovidiana* Acontius v. 222, 223, fuerit oportet, iuuenis ille Ceus ἐπὶ τοῖς εἰσπνήλαις αἴτις ἐπὶ μέγα διαβεβημένῳ. caute tamen hac parte laudum abſtinet, ubi genere, opibus & moribus puris (*ſunt & ſine crimine mores* v. 225.) gloriatur ad Cydippen ſcribens.

Verum ab *Aristaeneto*, quem vocamus, hac in re narrata nec de Acontio *Callimachus*, neque de

illius vel magistro vel imitatore Hermochare cecinerat *Nicander*; prorsus illa Sophistam sapiunt; qualia sunt ἔδει τὸ καλὸν, ποσῶν τεταξέσθαι τῷ κάλλει, μιᾶς ἀκίδου Ἐρώτων πειραθῆναι ποτὲ, καὶ γινῶναι σαφῶς, οἷα πεπόνθασιν οἱ δὲ αὐτὴν τραυματῆαι. quaeque paulo ante posuit *multos pueri vestigia suis pedibus pressisse*: πολλοί γε — τοῖς ἰχνεσι τῆ μειρακίαι τῆς ἑαυτῶν ἐφήμερον πόδας. ut qua parte poculi biberant puellae, eandem labris suis premebant amatores. Quod vero nugatores isti fecisse dicuntur, gravissimi viri libenter imprefferunt iis locis vestigia, in quibus versati fuerant quos admirabantur; quam in rem nihil elegantius legi poterit scriptis a *Cicerone* de Fin. Bon. & Mal. V, c. 1, ubi corrigendum, non, *Coloneus ille locus*; sed *Coloneus ille locus*, vel simpliciter, *ille locus, cuius INCOLA SOPHOCLES ob oculos versabatur*; ut eruditulus adscripserit *Coloneus*, vel *Colonus*, doctis istis sodalibus fatis notus. — *Nepotem* autem in Praef. scripsisse semper credidi: *laudi in Creta ducitur adolescentulis, quam plurimos habere amatores*. Ex *Atbenæici* operis, qua parte defectum est, *Epitome Casaubonus* etiam ista vulgavit in *Animadv.* p. 782, 33. Τοῖς καλοῖς ὡς δὲ Κρησὶν ἀδοξόν ἐστιν ἐραστῆ μὴ τυχεῖν. vid. *Ælian.* de N. A. IV. c. 1. *Maximus Tyr.* Diff. XXVI, 8. Pluribus in eam sententiam, quae ad manum sunt, abstineo. Hos a foedis amores castos cum cura distinguit *Aeschines* Orator c. Tim. p. 22, 21, plures nominatim laudans, tanquam

καλλίσεος ἔ μόνον τῶ πλιτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶ Ἑλλήνων γεννη-
 μένος, καὶ πλείων καὶ σωφρονεσάτων τυχόντας ἐρασιῶν.
 quorum tamen mores nemo culpaverit: ἀλλ' ὅμως,
 addit, εἰδὲς πῶποτε αὐτὸς ἐψέξε. — Ut redeam ad
Callimachi Elegiam, illum nihil vetat quominus
 credamus, hoc ipso in loco, huius amoris facta
 mentione, hinc occasionem captasse, qua purum
 & honestum lectoribus commendaret. Suspicio
 itaque hic posita Callimachea, quae efficiunt in-
 ter Bentlejana Fragmentum CVII,

V I I.

Αἶθε γὰρ, ὧ κέρροισιν ἐπ' ὄμματα λίχνα φέροντες,
 15 Ἐρχιος ὡς ὑμῖν ὤρσε παιδοφιλεῖν,
 ὦδε νέων ἐράοιτε, πόλιν τ' εὐάνδρον ἔχοιτε.

Quis lateat in Ἐρχιῶ, ne *Bentlejus* quidem in-
 dicare potuit; nedum ut ad *Amores Luciani*, in
 quibus ista *Callimachi* protulisse fertur Callicrati-
 des, T. I. p. 452, viri Docti nomen verum istius
 nobis Sophi potuerint detegere. — λίχνον ὄμμα
 καὶ ἀσελγὲς iungit *Aelianus Suidae* in v. Παιάνων
 ubi eadem frustra repetuntur in v. Λίχνη, absunt
 ab optimo Cod. Leidenfi. Horum vero *Callima-
 chi* recordabatur *Gregorius Nazianzen*, ista scri-

bens in Carm. LXIII, τὸ γυναικῶν καλωπιζομένων,
v. 19,

ἀλλοτρίω ὄμματι λίχνα φέρουσα.

ἀλλοτρίω, nempe ἀνδρῶν. ut hic κέρουσι ἐπ' ὄμματι λίχνα φέροντες. quin & haec spectasse mihi videtur *Quintil. Declam. ccxcii, formoso* (inquit) *hospitium pollicitus es; viderint isti, qui prodigis omnes oculis intuentur; iunguntur luxuriosus & libidinosus. vivere luxuriose dicitur & prodige vivere.* — Monitum ipsum quod attinet, cum lene verbum adhibeat παιδοφιλεῖν, ut paulo ante memorantur φιλέοντες Ἀκόντιον facile liquet purum amorem commendasse, quisquis tandem hic fuerit designatus, sive *Solon*, seu alius: atque in eam sententiam sunt sane pervenusta, quae *Plato* in *Sympos. Phaedrum* facit dicentem T. III. p. 178. D—180. D. ex cuius verbis Scholion est eiiciendum, ex ora libri in contextum absurde receptum, *Phaedro & Platone* prorsus indignum, hoc nempe, quod legitur p. 180. A.

“ Αἰγύλιος δὲ Φλυαρεῖ, Φάισκων Ἀχιλλέω
 „ Πατρόκλη ἐραῖν, ὃς ἦν καλλιῶν εἰ μόνον Πατρόκλη,
 „ ἀλλ' ἄρα καὶ τῶν Ἡρώων ἀπάντων, καὶ ἐπ' ἀγένειος
 „ ἔπειτα νεώτερος πύ, ὡς φησὶν Ὀμηρος.”

Convenit ista observatiuncula Grammatico, *Platonem* dedecet; cuius *Phaedro* nihil veniebat in mentem ὃ, π μείζον ἐστὶν ἀγαθὸν ἄλλος νέω ὄντι, ἢ ἐραστὴς χρεῖστος, καὶ ἐραστῇ παιδικά. hoc amore casto duo maxima ipsi etiam civitati parari putabat ille commo-
 da,

θα, πῶ μὲν ἐπὶ τοῖς αἰαχοῖς αἰαχύνει, ἐπὶ δὲ τοῖς καλοῖς
 Φιλοπρίαν· — εἰ ἔν, inquit (178. F.) μηχανή
 τις γένοιτο, ὥστε πόλιν γενέσθαι ἢ σρωπίπεδον ἐραστῶν τε καὶ
 παιδικῶν, civitas, talibus ornata, *esset fortunatissima*,

[Ὡδε νέων ἐραστοίτε, πόλιν τ' εὐαυδρον ἔχοιτε.

CALLIM.]

καὶ μαχόμενοι γ' ἂν, inquit *Platonis Plaedrus* (179,
 A.) οἱ παύτοι μετ' αἰδέλων νικᾷεν ἂν, ὀλίγοι ὄντες, ὡς
 ἐπὶ εἰπεῖν, πάντας ἀνθρώπους. His, quod ad rei
 summam attinet, concinit in fine *Symposii* (p. 523.
 f. 524. init.) *Xenophon*; ita tamen ut in non-
 nullis suum ab aemulo diffusum non noluerit testa-
 tum; ut in his ex. gr. p. 523, 40, Ἀχιλλεύς Ὀμήρου
 πεποιήτην ἔχ' ὡς παιδικῶς (vulgatur παιδικῶς aptius vi-
 deri posset ἐραστῆ· nisi *Aeschylum* hic sit sequutus:)
 Πατρόκλῳ, αἰδ' ὡς ἑταίρω ἀποθανόντι ἐκπρεπέστατα πμωρήσῃ·
Platon, ἐπέλημσεν, (ait p. 179. E. 180. A.) —
 τῷ ἐραστῇ Πατρόκλῳ — πμωρήσας ἔ μόνον ὑπεραποθανεῖν,
 αἰδ' αὐ καὶ ἐπαποθανεῖν τετελευτηκόπ. Sed, quod fecit
Plato *Sympos.* p. 182, etiam *Xenophon* hanc in
 rem meminit Thebanorum, Eleorum, Lacedaemo-
 niorum, & *Solonis*. Quum in utramque partem
 caute nonnulla dixisset *Plutarchus*, T. II. p. 11.
 D. E. F. τὲς μὲν Θίβησι, scribit, καὶ τὲς Ἡλιδι Φωκίαν
 Ἐρωτας, καὶ τὸν ἐν Κρήτις καλέμενον ἀρπαγμόν· τὲς δὲ
 Ἀθήνησι καὶ τὲς ἐν Λακεδαιμόνι ζηλωτέον. Tum ob alibi
 scripta, tum propter alias rationes, miror cur non
 φα:

solos exceperit Eléos *Plutarchus*, ut certe fecit *Maximus Tyr.* Diff. XXVI, §. 8. Cretenses & Lacedaemonii, hac etiam in parte, utebantur ὡς ἀδελφοῖς νόμοις, ut loquitur *Plato* L. III. de LL. p. 683. A. vid. de Cretensibus scripta praesertim a *Strabone* X. p. 740. & *Athenaeo*, ex cuius Epitome quae dedit *Casaub.* Anim. p. 782, & 820, non viderat *Meursius* in Creta c. XIII, qui neque *Aeliani* meminit de Anim. IV, c. I. — In Erotico *Plutarchi* T. II. p. 761. c. D. τὰ μαχηώτατα τῶν ἑθῶν fuisse dicuntur ἑρωτικώτατα. ubi paulo ante B. dictum refertur Pammenis Thebani, sacrae suae cohortis, quam instituit Epaminondas, admiratoris, de *Homero*, tanquam artis Tacticae minus intelligente; cuius dicti meminit & in *Symposiacis* p. 618. D. &, occasione τῶν ἱερῶν λόγων, in Pelopida T. I. p. 287. c. ubi (E.) Philippo Amyntiade dignum sane dictum commemorat, quo, cum comilitonum istorum ad Chaeronéam strata videret cadavera, lacrymis subito cadentibus dixerit: αἰπὸν το κακῶς οἱ τέτυες τὴ ποιεῖν ἢ πάσχειν αἰχρῶν ἱπποῶντες. de ista cohorte praeter *Plutarch.* egit *Athenaeus* XIII. p. 561. F. p. 602. A. plene autem atque eleganter *Maximus Tyr.* Diff. XXIV, §. 2. nonnulla dedit etiam *Iac. Perizonius* in *Aeliani*. V. H. III. c. IX. Horum sodalium similia praebent fortitudinis aliarumque virtutum, in talibus, exempla *Plutarch.* T. II. p. 760. *Aelianus* V. H. L. I. c. XXXII, L. II. c. IV, ubi castum istum amorem ab Apol-

Apolline ipso *ῥείαν* dici *φιλότιτα* non mirabitur, qui legerit, praeter Poëtas, *Pausaniam* in Atticis p. 75. m. f. quaeque *Suidas* ex opere perduto narrat *Aeliani* in v. *Μέλιτι*. — Ne de Lacedaemoniis dicam aut Atheniensium moribus, in multis dissentientes in id tamen *Platon* & *Xenophon* conspirant, ut, virorum inter gentes optimum, Socratem faciant foedum atque impurum amorem, tanquam *ἡ εἰκὼν*, ubique & constanter damnantem; quam in rem satis erit legisse *Platon*. de Legg. I. p. 636. v. c. VIII. p. 836. A. 838. v. c. 841. c. Socratica *Xenophontis* p. 417, 13. p. 421, 28. p. 426, 8. p. 438, 20. p. 460, 8. Oeconom. p. 486, 73. Sympos. p. 516, 7. Socrati concinunt, praeter ceteros, Oratores, *Andocides*, *Lysias*, *Aeschines*, *Demosthenes*. — Ceterum a *Callimacho* multum diversi,

Fabula iucundi nulla est sine amore Menandri;

Ovidio teste *Trist.* II, v. 369, neque ulla tamen illius fuit Comoedia, quin confidenter potuerit, etiam Romae, &

pueris virginibusque legi.

valde enim notabile est, quod de *Menandri* fabulis, quarum numerus centenarium superavit, scribit, earum lector atque imitator diligentissimus,
Plu-

Plutarchus in *Symposiacis* L. VII. Q. VIII. p. 715.
 c. ἔτε παιδὸς ἔρωσ ἀββένος ἐστὶν ἐν τούτοις δράμασιν, αἱ τὴ
 φθορῆ καὶ παρθέτων εἰς γάμον ἐπιεικῶς κατασπέφουσιν. Inter
 Comicos Romanos foedis amoribus argumenta tur-
 piter inquinavit *Afranius*, idcirco notatus a *Quin-*
til. Inst. Or. X. c. 1. p. 913.

Tandem ad fragmenta redeo, & quidem eius-
 dem Elegiae *Callimachi*, quae *Κυδίστη* fuit in-
 scripta: huc enim pertinuisse versum, quem prae-
 bet *Bentlejus* ut fragm. XXVI, sagaciter animad-
 vertit, ante diem male raptus, *Pierfonus* Noster
Verisim. p. 99.

V I I L

Ἄγρόσε τοι πάσησιν ἐπὶ παρῆχάνησιν ἐφοίτα.

Rus quidem ibat quovis praetextu. Ex vitiosis
 ἀγροδέτω formari non debebat a viro summo Ἄγροδε
 ποι· neque enim Graece dici potest φοιτᾶν ἐν ἀγρῷ·
 Qui in *Epist. Crit.* p. 481, hoc damnato, legen-
 dum statuit Ἄγροδέ πάσησιν ἐ. π. ἐ. Cl. *Toupius* fa-
 tebitur, opinor, scribi commode potuisse a *Calli-*
macho, Ἄγροσε ποι· in quibus, ad vulgata propius
 accedentibus, caesurae machina non indigemus. —
 Egregie autem viri Docti haec compararunt cum
Aristaenetéis, illinc sumtis, quae sunt in *Ed. Abre-*
schi p. 25, 5, εἰς ἀγρὸν ἐπὶ πάση παρῆχάσει [τὴν πα-

πῆρε Φόβων] ἐφοίτω. — Callimachéa nobis servavit
Scholiastes in ista *Sophocléae* *Antigones* v. 80,

Σὺ μὲν ταῖδ' ἄν προύχοιο·

Tu quidem haec praetexas: verbum illic *Sophoclis* recte interpretatus προφασίς· τὰς γὰρ, ait, προφάσεις Προχάνας ἐκάλεν. atque in eam rem versum adfert *Callimachi* tanquam lectum ἐν τῷ τρίτῳ ἔ' Ἐλεγειῶν· hanc enim vocem illum scripsisse suspicor, non vulgatam αἰτίων. si legit hymnum Cere-
ris, adscriptum etiam *Callimacho*, pouerat hinc adferre v. 74,

Οὔτε μιν εἰς ἐργίως ἔτ' εἰς ξυνδείπνια πέμπων
Αἰδόμενοι γονεῖς· προχάνα δ' εὐρίσκετο πᾶσι.

ultimum male tentasse *G. D'Arnaud* in *Anim.* p. 95
vel e nostro versu liquet: πᾶσι προχάνας εἰσήκου
idem est quod *Plato* dixit πᾶσι προφάσις προφασί-
ζεσθαι, *L. V. de Rep.* p. 474. E. Vocem autem
Προχάνη, *Lexicogr.* neglectam, non alibi reperias,
opinor, apud veteres, nisi in istis duobus versibus
Callimachi: sed veterum tum numero *Grammatici*
sunt excipiendi: ubi ab *Hesychio* adnotatur Προχάνη,
a *Sopingio* versus etiam ex hymno Cere-
ris *Calli-*
machi, *Cl. Editor* Lectorem suum videre iubet
Excell. Spanhem. p. 707. Visus illic [vel p. 796.]
Spanhemius in una *Observ.* brevissima tres qua-
tuor-

tuorve dabit a se commissos errores turpissimos, quales Illustri Literatori nollem tot excidissent centeni. — De istis unum attingam; quo cum voce *Προχάνη* comparat verbum *Χαίνειν* pro *dicere* (ut scribit) *tragice dictum*: huc illum induxisse videtur *Eustathius*, aliquoties vocem commemorans, in *Il. P.* (in *Ed. Bas.*) p. 1147, 17, Ὅτι Πρέχεται καὶ τὸ προφασίζεσθαι λέγεται, δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ Πρέχοιο ἀντὶ τῆ προφασίζεσθαι. ἐκ δὲ τῆ καὶ Προχάνης φασὶ τὰς προφάσεις λέγεσθαι. αὐτὸ μὲν τοῖς ἴσως διὰ τῆ προχάνειν. in *Il. Θ.* p. 613, 37, διὰ τῆ χαίνω Προχάνη κατὰ τῆς τῆ Σοφοκλέους ὑπομνηματισίας. & in *Od. O.* p. 570, 25. verbum tractans *Προύχεν* in *Il. Ψ.* p. 1417, 37, ἴσον, ἄιτ, ὅτι τῆ Πρέχεν ἐστὶ καὶ παθητικὸν ὡς καὶ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, τάδε μὲν σὺ πρέχοιο, ἔγχετο προφασίζεσθαι. τὸ δὲ παῖστον Πρέχεται, προέχεται κοινότερον λέγεται. Nihil inter se habent commune *προχάνη* & *προχαίνειν*. Optime comparantur ab antiquis Grammaticis *Sophoclis* Πρέχοιο & *Callimachi* Προχάνη. ut enim illud ex *πρέχεται*. hoc ex *προεχάνη* contractum; neque origine, sed forma tantum & dialecto distant vetus Προχάνη & recentioribus tritissimum *πρέχημα*. Nihil etiam usu veterum differunt *προφασίζεσθαι*. *πρέχημα ποιῆσθαι*. *προέχεται* sive *πρέχεται*. *προέχεται*. *προβάλλεται*. *προκαλίπεται*. *προτίθεται*. & *προτείνειν*. quorum omnium, quando de *specie* vel *praetextu* ponuntur, eadem est ratio. *Προτείνειν*, *praetendere*, ponitur a *Sophocle* pereleganter in *Philoct.* v. 989. cum fraudi suae Deum

prae-

praetenderet auctorem Vlyffes, indignationis plenus miser Philoctetes:

ὦ μῖσθ', οἷοι κῆξανδρῖσθαι λέγειν,
θεὸς πῶπτινων, τὰς θεὸς ψῦδεῖς τίθης;

Deos professus nempe mendaces dabis?

sic reddit ista *Flor. Christianus*: τῆς illie praestae vulgato πῦεις. Σκῆψιν πῶπτινωσ' est in Eurip. Elec. v. 1067. Cum sententia *Sophoclis* verba quodammodo conveniunt *Aeschyli* Suppl. v. 928,

θεοῖσιν εἰπῶν, τὰς θεὸς εἰδὲν σέβη.

aptius vero vim verbi haec exprimunt *Ciceronis* Or. in Vatinius c. vi, *tu — te Pythagoricum soles dicere, & hominis doctissimi nomen tuis immanibus & barbaris moribus praetendere: πῶπτινεν.* In *Quintilian* I. O. Prooemio L. I. p. 8, qui, ut haberentur philosophi, laborabant, vultum & tristitiam & dissentientem a ceteris habitum pessimis moribus praetendebant. Pythagoricum sic mentiebatur *Diodorus Aspendius*; de quo *Athen.* IV. p. 163. E. Πυθαγορικὸς δόξαι εἶναι — ἢ Κυνικῶν τρόποσιν εἶναι. tales, ut scribit *Lysis* in Epist. ad Hipparchum, πρῶσχημα ποιησάμενοι τὰν τῆνω διδασκαλίαν ποσάσιν καὶ δεινὰ δρώντι. idem illud post C. N. per omnia secula dici potuit de meliorem disciplinam ore profes

fessis, & ne nostro quidem disconvenit. Egregia sunt & ista Livii L. XXXIX, c. xvi, §. 7, *Nihil in speciem fallacius est, quam prava religio. Vbi Deorum nomen praetenditur sceleribus, subit animum timor, ne fraudibus humanis vindicandis divini iuris aliquid immixtum violemus.* Vbi philosophi nomen mentitos infectatur *Aristides*, turpi menda liberari poterit T. II. p. 516, τὸ κἀπίστον ἐνοματίῳ αὐτοῖς τίθειν τῆν φιλοσοφίαν. — ὥσπερ ἂν εἰ δ' Ἐρμῶνδᾶς ἐκεῖν Ἄλακόν αὐτὸν μετίθετο, ὡς δὴ Διδυμὸς (corrigo, ὡς δὴ αἰοιδίμῳ) εὐθὺς εἶναι δόξων. — p. 517, ἔτοι, πῶ τῆς φιλοσοφίας εὐφημίαν προκαλυψάμενοι, διὰ ταύτης κλέψην αἰοντῆ τάνδοθεν. dixerat olim *Thucydides* p. 218, 84, μετ' ὀνόματ' εὐφραπέεσσι ἐτόλμησαν τὰ δεινότευτα. Notavit & *Epicetus*, teste *Gellio* N. A. I, c. 2, vulgus — nebulonum, — qui se *Stoicos* nuncuparent, atraque verborum & argutiarum fuligine ob oculos audientium iacta sanctissimae disciplinae nomen ementirentur. nomine mutato hic illic semper eadem luditur humano generi perniciofa fabula: loco mendoso dixerat, opinor, *Gellius* L. X, c. xxii initio, *obtentu philosophiae.* Non praetexunt tantum, & praetendunt, sed & obtendunt involucria sua fraudibus & sceleribus simulatores; quin & opponere dicuntur: quod minime mirabitur, cui venerit in mentem versus *Ajaci Ovidiani*:

Opposui molem clypei, texique iacentem.

Criti-

Optime *Eustathius* in *Hom.* II. ©. p. 613, 43, *ὡς ὁ μαχόμενος Προΐχεται, ἤγειν ἀρβάνεται π' ἑαυτῷ ἄπλον ἀρβάνημα, ἔτω Πρέχεται λόγον τινα, ὡς οἶον βοήθειον ἀρβάνημα, ὁ ἀρβανίζομενος.* *Opponere respondet τῷ Προΐθεσθαι* quod sic abhibetur a *Thucyd.* III. p. 208, 74. *Luciano* T. I. p. 659, 49. *Cum* solus vellet regnare, *Romulus*, ad fratrem interimendum, *muri causam opposuit, neque probabilem neque satis idoneam.* Sic scripsit *Cicero* de *Off.* III, c. x. — *Πρόχθεσθαι* vel *Πρέχθεσθαι*, quod *Callimachéum* peperit *Προχάνη*, a *Thoma Mag.* iam fuit commendatum in *Προΐχω*, — ipsius etiam *Thucydidis* munitum auctoritate I. p. 92, 57. cui restituendum, pro *παρέχοντο*, videtur τὸ εὐπρεπὲς τῆς δίκης *Προέχοντο*, I. p. 30, 42. Multo quidem frequentius *Προΐχθεσθαι* altera tamen forma hic illic, & quidem propria sua vi, reperitur, ut in *Aristoph.* *Nub.* v. 1388. *Herodoto* II, c. 105. &, inexpectata, neque ab Interpretibus intellecta, in *Epist. Pauli* ad *Rom.* c. III, 9, ex *Alex. Cod.* & ex *Suida*, *litera producta* scribenda, τί ἐν *Προεχόμεσθαι*; *quid itaque causae praetexeremus?* — Ex dictis clare saltem liquet origo vocis *Callimachéae* *Προχάνη*, atque adeo cur ista rariore voce *praetextum* designaverit; sed, quidquid etiam nobis narrent Grammatici, proflus, me iudice, latet, cur *praetextum* Aeolice loquentes dixerint *Μόνη*, &, τὸ *ἀρβανίζεσθαι*, *Alcivus* *Μόνεσθαι*. *Homerus* *Od.* φ. v. III, Ἄλλ' ἄγε μὴ μόνῃσι παρέλκεται. *Schol.* ἀρβανίζεσθαι

cuius seqq. supplet & corrigit *Leunclav.* in *Append. Xenoph.* p. 1078. qui ter illam vocem *Xenophonti* voluit restitutam in *Hellen.* p. 312, 16. p. 321, 39. p. 330, 41. ex veteribus *Eustathius* p. 748, 44, λέγει δὲ, Φασί, καὶ Ἀλκαίῳ, τὸ πρὸς Φασίξεσθαι Μύνεσθαι, οἶον,

οὐδέ τι μυνάμενῳ ἄλλο νόημα.

ubi haec praebet *Vrsinus Alcaei*, velut *Didymi* quaedam profert, quae nostris in *Edd. Schol.* non reperiuntur.

I X.

Λῆρος ἐγὼ, τί δέ σοι τῶνδ' ἐπέθνηκα φόβον;

Hoc etiam Elegiae fragmentum, inter *Bentlejana* ccxxix, exhibere nobis *Cydippen* misere amantis *Acontii* verba vidit *Pierfonus Verisim.* p. 100. ex his *Aristaeneti* p. 25, qui, probabiliter in vicinis etiam sequutus *Callimachi* ductum, *Acontium* facit metuentem, ne sua *Cydippe*, violato quod legerat iureiurando, vindictae divinae exponeretur; haec etiam dicentem: ὦ δυστυχὴς ἐγὼ τί δέ σοι τῶνδ' ἐπέθνηκα τὸν φόβον; ex quibus primum liquet, quam bene vitiata correxerit *Bentlejus* deinde vim rarissimae vocis Λῆρος non expressisse

So-

Sophistam, qua *protervam* suam *audaciam* atque *ἀκαυροπαθήσισαν*, (*ἀκαυροπαθήσισασις* hac in re adhibetur ab *Eustathio*) damnat Callimachus Acontius. *Ἀερ*, sive *Δερ*, in hoc uno forte versu reperiuntur; redditur ab *Hesychio*, *ἀναίχοντ*, *ἀναιδής*, *θρασύς*. *αἶρ* vox vitiose scripta, hinc *Ἀερ* transit in eiusdem Lexicon; cuius, *Δερ*, [*ἀναιδῆ*] recte monuit *Arnaldus* in Elegia reperiri *Alexandri Aetoli* apud *Parthenium* π. Ε. Π. c. xiv, v. 30, quo mulier impudentissima Cleoboea, immorigerum suae libidini castum iuvenem, Anthea molari lapide in puteum deiecto necatura, dicitur

ἐπὶ οἱ Δερ νοεῖσαι γυνή.

Illud vero miror vocem, alibi nusquam aut ab aliis aut a me repertam, ab antiquo *Homeri* adhibitam interprete ad notiores explanandas: ubi enim ancillarum Penelopes impudentissima *Melanthe*, in dominum illa, mendici pannis tectum, *κυνοθαράσῃς*, ex merito ornatur a Penelope *Hom.* Od. T. v. 91,

Πάντως θαρσαλέη, κύν ἀδδεῖς, —

multa notantur ab *Eustathio* p. 684, sed & haec observatu dignissima v. 36, ἡ ἀναιδής δέλη λέγεται ἀν καὶ Δίρη κατὰ τὰς παλαιὰς, ἐπεὶ καὶ Δίρη ὁ ἀναιδής. latius est originem vocis ignorare, quam cum *Eustathio*

*statibus aliisque absurda dicere; qui τῶν κινῶν, sive
κινώπιδα dictam alicubi legerant Διρόφθαλμοι. Mi-
chaël Pfellus in versibus Polit. πρὸς Γερμανοποιῆς.*

Διρόφθαλμοι, εἰ δὲ φθῶγον, τὸν φροσῆ σημαίνει,
Ἐὶ δὲ ἴατο γράψω σοι, τὸν ἀναίχοντον κάλει.

utrumque est & apud *Etymologum* ac *Suidam*.

X.

Καὶ γὰρ, ἐγὼ τὰ μὲν ὅσσα καρήαπ τῆμος ἔδωκα,
20 Ξάνθε, σὺν εὐόδοις ἄδρα λίπη σερφάνοις,
Ἄπνοα πάντα ἐγένοντο πρὸς χεῖρῃ, ὅσσα τ' ἰδόντων
Ἐνδοθι, νεικίρην εἰς ἀχάμεσον ἔδω.
Καὶ τῶν ἕδεν ἔμεινεν ἐς αὔρον. ὅσσα δ' ἀχκαῖς
Ἔισεθέμην, ἔπ μοι μῆνα πάρεςι ταῖδε.

Inter incerti loci fragm. *Bentley*. leguntur CVI.
ex *Stobaei Floril. Gesn.* p. 469. sunt in *Stob.*
Grotii p. 343, cuius Latina mihi meliora viden-
tur illis, quae dederat *M. A. Muretus*: sunt autem
haec *Grotii*:

*Infudi quaecunque meis unguenta capillis,
 Et quae temporibus florea ferta dedi,
 Omnia nunc sine honore jacent: nec tradita quae sunt
 Dentibus, ingratus quae sibi venter habet,
 Altera lux novit: sed, si qua fidelibus hausi
 Auribus, haec mecum non peritura manent.*

Haec certe sunt ex Elegis; ex quibus sua ferme tantum excerpfit qui dicitur *Stobaeus*. Ut illa *Graevius* edidit inter *Bentlejana*, leguntur etiam in viri *Summi* notis in *Horatii* L. II. Epist. 1. v. 187.

Ad totius dicti sententiam egregie respondet *Craetis* illud apud *Plutarch.* II. p. 546. Α. πάνυ χα-
 ελέντως ὁ Κραΐτης ποιεῖ π̄,

Ταῦτ' ἔχω, ὅσα' ἔφαθον, καὶ ἐφύβησα, καὶ μετ' ἔρωτ' ἔ-
 τέτυκ' ἔπαθον.

ἀντίγερθε π̄,

Ταῦτ' ἔχω, ὅσα' ἔμαθον, καὶ ἐφρόνησα, καὶ μετὰ Μουσῶν
 Σῆμ' ἔδωκον.

In *Callimachi* versuum secundo duas duntaxat litte-
 ras mutavi; nam vulgabatur:

καὶ δὲ σὺν δίδμοις ἀπογλιπῆ τέφρασι.

ad quae corrigenda nihil sibi scribit *Bentl.* in mentem venisse, quod verisimile videretur: mea coniectura legentis,

Ξάνθη, σὺν ὄδμοις ἀέροι λίπη σεφάνοις.

Xanthe, cum fragrantibus coronis mollia unguenta.

placuit *Ernesto*; qui legit ista, *Toupius*, *Em.* in *Suid.* III. p. 55, neminem (ante se scilicet!) re-
pertum dicit, qui vitiosa sanaret, & , satis pro
auctoritate, lectorem legere iubet, & quidem suo
periculo:

Ξανθαὶ σὺν ὄδμοις ναρολιπῆ σεφάνοις.

In epigrammate Myrini legit *Toupius* ναρολιπῆ
πλοκάμης · scribere itaque debuit *Callimachus* ναρ-
φολιπῆ · & per ξανθαὶ ναρολιπῆ, intelligendos edicit
crines rutilos nardo delibutos. *Crines* itaque rui-
tuli dici, *Toupio* iudice, potuere ξανθαὶ. cani, no-
tissima voce τέχης omiffa, dicuntur, ut ab aliis,
a *Callim.* πολλαί, h. *Cerer.* 97, τερόπαις πολλαῖς ἐπὶ
χεῖρας ἔβαλε. An itaque de *Ganymede flavo*, vel
Hyla, (Ἴλας ὁ ξανθὸς vocatur a *Theocr.* XIII, 36)
vel quibuscunque tandem, quorum flavi crines a
Poëtis laudantur, si forte fuissent puellis despecti,
dici etiam potuit: — ξανθαῖς ἐπὶ χεῖρας ἔβαλε; fla-
vis manum immisit? hoc utique mecum negabit

Tou-

Tourpius: ob usum frequentem voces omnibus notae in talibus omittebantur; sed quam tandem in *ξανθά* supplebimus? *τειχώματα*, vel *τειχωμάτια*; ne hoc quidem dixerit, quamvis mecum legerit apud *Athen.* VI. p. 257. B. τῆ μεγάλῃ τειχωμάτιον. Flavi fuerint Apollo, Menelaus, Neoptolemus, Ptolemaeorum *ξανθόκομος* dictus a *Theocrito*, XVII, 103. Daphnis etiam, Menalcas, similesque, non tamen horum *fulvam comam* vel *crines flavos* ullus unquam Poëta dicere potuit *ξανθά*, neque adeo *Callimachus* hic coniungere *ξανθά* — *ναξολιπῆ*. quod nunc quidem sumferam *Tourpio*, ne forte dubitaret, demonstrandum; quem equidem facile patiar nomen *Xanthi* reiicere, & pro *ἀκρολιπῆ*, a me restitutum *ἀερόλιπῆ*, *molle unguentum*. Unguentum, *έλαιον* ab *Homero*, ab *Archilochō* primum, & postea a quibusvis, *μύρον* vocatum, *ἀλεφαρ* etiam & *λίπη* dictum, quod & *ὕγρον* dixerunt & *μαλακόν*, commode tamen fatebitur etiam dici potuisse *ἀερόν*, qui in eadem parte *Emend.* III. p. 125, ingeniose corrigit locum *Philostrati* memorantis *μεγέλιον ἢ ἀερόν* V. A. IV, c. xx. In eiusdem libri cap. xxvii. de Lacedaemoniis aetatis Apollonii leguntur ista: *Λακωνικὸν ἔδεν ὡς αὐτὸς ἐφαίνετο, καὶ ἀερότερον αὐτῶν εἶχον, καὶ Συβαρίδῃ μεστῆ ἦσαν.* videat Criticus Anglus, an hic vere correxerim, *ἀερότερον Λυδῶν εἶχον*. in eodem opere L. V, c. 32, *Cajus Caesar Caligula* dicitur *λυδίζων τὸ σπλήν.*

DIGRESSIO *ad aliud distichon Callimachi*
ex Epigr.

Qui *Callimachi* amicum, *Xanthum* vocatum, non habent aliunde cognitum, meminerint etiam alibi ab ipso laudatos, de quibus idem dici debeat; nisi nomen esse malint fictum a colore, quem præ ceteris probabant: Neoptolemum a comæ colore *Pyrrhum* dictum novimus; Ἀβροκόμας redditur ab *Hesych.* ἰ πῶ νόμιον φαίδρον ἔχων. hoc indidit heroi suo nomen *Ephesus Xenophon.* — Sed prior illa ratio valet in aliis etiam ab ipso *Callimacho* memoratis in Epigrammatis: *Lyfaniam* sic laudat Epigr. XXX; *Dioclem*, Epigr. XXXI; *Archestratum*, Epigr. XLVII; *Menecratem*, Epigr. XLVIII;

Τὸν τὸ καλὸν μελανεῦντα Θεόκλειον, —

Epigr. LVI; tandem etiam, in Epigr. XXXII, *Euxitheum*, cuius Εὐξίθειον repetitum, ut valde amati, nomen latere semper sum suspicatus in aliquot vocibus Epigr. XLIII, cuius ultimum distichon sic vulgatur vitiose:

Οὐκ ἴσων ἔφη σὺν, ἐκεῖσε γὰρ ἡ λιθάλευτος
Κεῖνη, καὶ δυσίρατος, οἷδ' ὅτι πᾶ σρέφεται.

Ini-

Initio versus praeferunt Codd. *ὄχι σὺν Φύσιν*. *Scaliger* illinc effingebat, *ὄχι εἰς Κηφισόν*; *Bentlejus*, *ὄχι εἰς τὸν Κηφισόν*; in hanc lectionem abusus Philostrato de V. A. I, c. VIII. Ex mentione *Theotimi* a *Q. Catulo* facta, sensit *Scaliger*, nomen proprium hic omnino requiri: sed *Κηφισός*, virile nomen, ubi tandem legerat *Scaliger*? *Ovidium* ille testem huius rei non laudasset ex II *Metam.* 351. ubi *Narcissus Cephissus* dicitur, eiusque v. 342, pater *Cephisus*, sed fluminis erat hoc nomen: nam quo tempore tot eveniebant mira, quae nobis admirandum illud, barbaris etiam seculis indelebile, *Ovidii* peperere Poëma *Metamorphoseôn*, ad quod ne Graeca quidem *Nicandri*, similiaque, si superessent, (quod mihi constitit ex illorum reliquiis,) ullo modo possent equiparari, posteris incredulis *ἀμάρ*, flumina quoque filiolos procreabant, certe nympham *Liriopen* (v. 342)

— quondam flumine curvo

*Implicituit, clausaeque suis Cephisos in undis
Vim tulit.*

a flumine dicti *Κηφισός* & *Κηφισόν*, *Κηφισίων* & *Κηφισιάδης*, ex Atticis mihi satis innotuerunt oratoribus: ubi prima fit in *Andocide* de *Myft.* p. 10, 4, mentio *Cephisii*, nomen *Ἰσσυμίδης*, a me iuvene illic restitutum, latet in literis male distractis *εἰς ὄχι μὴδ' ἰσσυ.* sed correctionem dudum ante praecedere.

perat *G. Canterus* N. L. VIII, c. x. — Vellem in literis epigr. Callimachéi tam certa inessent nominis veri vestigia. Boni quidem ominis nomina fuerunt, idem paene significantia, *Q. Catuli Theotimus*; *Pindari Theoxenus*; (de quo *Athen.* p. 601. D. *Suidas* in Πίνδαρος, cum quibus conferri poterit *Valerius Maximus* IX, c. XII, ex. ext. 7;) & *Euxitheus Callimachi*; *Euxitheus Aristotelis* familiaris memoratur a *Plutarcho* T. II. p. 803. c. atque inter Eleorum proditores a *Demosthene* de *Cor.* p. 188. hinc ab *Harpocr.* Idem iam nomen reddendum puto *Callimacho*; eiusque distichon Epigr. XLIII sic emendandum:

Οὐκ εἰς Εὐξίθεον; καί κείσε γαῖε ἢ λιθάδῳ
 Τίθει, καὶ δυσέρως οἶδ' ὅτ' ἐπιτρέφεται.

sententiam primo epigr. sui disticho *Q. Catulus* (apud *Gellium* N. A. XIX, c. 9,) eleganter, nec plene tamen, expressit:

*Aufugit mē animus: credo, ut solet, ad Theotimum
 Devenit. sic est; perfugium illud habet.*

Callimachus animum non dicit aufugisse sibi totum; sed *animae dimidium suae*, cum altera parte spiraret adhuc, aliquo abiisse, seu raptum a *Cupidine*, sive a *Plutone*. Sed mox, ab ista dubitatione recedens, suarumque sibi rerum atque amorum conficius Poëta: Ἢ γὰρ, canit,

Ἦ ῥά πιν' ἐς παίδων πάλιν ἔχεται;
 Οὐκ εἰς Εὐξίθεον;

*An non more suo abiit, vel rediit, πάλιν ἔχεται εἰς
 Εὐξίθεον; ad Euxitheum? Animus, credo, ut solet,
 ad Theotimum Devenit: quod ultimum me iudice
 firmat meum πίνει.*

—— κακείσσι γὰρ ἢ λιθόλοισι
 Τίνας·

nam & illuc solet tendere pessima.

Comparari commode poterit in *Theocriti Eid.*
 II, v. 98,

Τηνεὶ γὰρ Φοιτῆ, τηνεὶ δέ οἱ ἀδὺ καταλοῖσιν.

quae de Delphide, quem perditte amabat, despecta
 cum dicat Simaetha, simul indicavit, quid sibi vel-
 lent illae *itiones crebrae & mansiones diutinae* in
 palaestra Timageti: vid. *Cicero Tusc. IV, c. 33*,
 qui suam etiam opinionem de isthac, *in Graecorum
 gymnasiis, nata consuetudine, Platoni* debet L. I.
 de LL. p. 636. c. Animam quo sensu *lapidatam*
 dicere potuisset, non sane intelligerem; sed *dignam
 quae lapidibus obruatur*, dum animae voluit male
 dicere, meo quidem arbitratu venuste dixit rarissi-
 ma voce *λιθόλοισιν*. qua ratione *τὸν ἄξιον τῆ καταλο-*
οῖσιναι, Καταλεινσίμων dixit, teste *Suida, Dinarcbus*;
 alii

alii *ἀδῆρες* dixerunt vel *λιθοβόλον*, τὸν ἀξίου λιθοβόλον •
tumulo dignum silicernium γέροντα τύμβον, Euripides
 in *Med.* v. 1209. vid. in *Herodoto Wesselingii a*
Valckenario notata p. 405. — Non ad Euxitheum
 tantum frequenter ibat *Callimachi* Ἰδῆμιου τῆς Φυ-
 χῆς • sed, si vel domi esset, absentem perditæ amans
 versus illius aedes semper se convertebat: non tan-
 tum ἐκείσε τῆνε • sed & δυσέρως semper πρὸς ἐκεῖνον
 ἐπιστρέφεται. *Lucianus* T. I. p. 637, ante impavidi,
 quum ad viam venire quæ ducit in orcum, ἐπι-
 στρέφοντα εἰς τῆπισω, ὡςπερ οἱ δυσέρωτες, καὶ πῆρρωθεν
 ὀπιθέλειν τὰ ἐν τῷ φωτὶ βίλοντα. *Philostratus* de
 V. A. III, c. v, ὑπέστρεψαν ἐς τὸ φροντιστήριον, ἐπιστρε-
 φόμενοι πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ δηλῆντες ἐπὶ ἄκοντες αὐτῶν
 ἀπαλάττοντα. apud *Aelian.* V. H. XII, c. 58,
 Olympionica *Dioxippus*, cum Athenas invehere-
 tur, mulierem videns formosissimam, captus διετέ-
 λισεν ὀπιθέλειν τῷ ἄνθρωπον, καὶ ἐπιστρεφόμενος • idcirco
 victorem athletam, qui tot advertarios ἐξεργάζηται,
 illic risisse dicitur *Diogenes*, ἐπὶ παιδίσκης ἐπεργα-
 ζόμενον. — Quis sit in talibus dictis *Δυσέρως* (ca-
 ius vocabuli pro diversa vi voculæ præfixæ di-
 versus est significatus) docuerunt *D. Heinsius*, &
T. H. in *Luciani Timon.* p. 138. Primus, for-
 tasse, iam dixit *Thucydidae* *Nicias*, cum *Alcibiadis*
 huiusque amatorum inconsideratæ cupidini oblu-
 taretur, L. VI, c. XIII, ὅπερ ἂν αὐτοὶ πάθουεν, δυσ-
 ἔρωτας εἶναι ἢ ὀπίστων. absentium desiderio qui mo-
 dum statuere nequeunt, quique adeo suo iudicio

ποτρύντες ἐν ἡματι γηγάσκειν,

ut ait, qui τὸν Ἀτίλω, mollissimo carmine, cecinia inter Theocritea, sunt eximie Δυσέρωτες ἢ Δπόντων· in his toti, nulli rerum aliarum curae possunt invigilare. In Xenophontis Oecon. p. 497, 20, Ἐμοίγε δοκῶσιν (ἔφη δὲ Ἰαχέμαχος) καὶ αἱ ἢ Ἀφροδίτων Δυσέρωτες αἰδύναται εἶναι διδασχῆναι ἄλλὰ πινὸς μᾶλλον ἐπιμελεῖσθαι ἢ τέτυκ. haec vocis vim omnem exprimunt: Sappho semet ipsa vere Δυσέρωτα in Epistola pingit Ovidii: suis ipsa verbis idem hoc testatur Poëtria, (re- pertis apud Hephaest. p. 34. a me etiam in Stobaei Florileg. MS. Tit. LXI. οὐδὲ Ἀφροδίτης πανδήμις· ubi legitur ἃ γλυκεῖα μ.)

Γλυκεῖα μᾶτερ, ἔτσι δύναμαι κρέκειν τὸν ἴσον,

Πόθῳ δαμῖσαι παιδὸς βραδινῶν δι' Ἀφροδίτων.

*Blandae Veneris vi, atque insano absentis pueri,
Phaonis, amore victa, nulli rei nisi huic uni va-
eare, neque adeo telam possum pectine pulsare:
cum his Victorius & Ursinus commode iam com-
pararunt Horatiana de Neobule III Od. XII,*

*Tibi qualum Cythereae puer ales, tibi telas,
Operosaeque Minervae studium aufert, Neobule,
Liparèi nitor Hebri.*

Erat & haec Δυσέρως· sed certe Sappho, quae cor-
poris cultu, cithara, filiola, amoribus etiam reli-
quis

alii *ἀσῆρες* dixerunt vel *ἀσέβηλον*, τὸν ἄξιον *ἀσέβητων* *tumulo dignum filicernium* γέροντα τύμβον, *Euripides* in *Med.* v. 1209. vid. in *Herodoto Wesselingii a Valckenario* notata p. 405. — Non ad Euxitheum tantum frequenter ibat *Callimachi* τὸ ἡμῶν τῆς *Φυχῆς* sed, si vel domi esset, absentem perditæ amans versus illius aedes semper se convertebat: non tantum ἐκείσε τείνει sed & δυσέρως semper πρὸς ἐκείνον ἐπιστρέφεται. *Lucianus* T. I. p. 637, ante impavidi, quum ad viam venere quæ ducit in orcum, ἐπιστρέφονται εἰς τὴν πίσω, ὡς περ οἱ δυσέρωτες, καὶ πύργωθεν ἀποβλέπειν πᾶ ἐν τῷ φωτὶ βίλονται. *Philostratus* de V. A. III, c. v, ὑπέστρεψαν ἐς τὸ Φροντιστήριον, ἐπιστρέφόμενοι πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ δηλῆντες ἅπ ἄκοντες αὐτῶ ἀπαυδάττονται. apud *Aelian.* V. H. XII, c. 58, Olympionica Dioxippus, cum Athenas invehertur, mulièrem videns formosissimam, captus διετέλει ἀποβλέπων πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ἐπιστρέφόμενος: idcirco victorem athletam, qui tot advertarios ἐξεργαστήριον, illic risisse dicitur *Diogenes*, ὑπὸ παιδίσκης ἐπὶ τῆς ἀσῆρας. — Quis sit in talibus dictis *Δυσέρως* (cuius vocabuli pro diversa vi voculæ præfixæ diversus est significatus) docuerunt *D. Heinsius*, & *T. H.* in *Luciani Timon.* p. 138. Primus, fortasse, iam dixit *Thucydidae* *Nicias*, cum *Alcibiadis* huiusque amatorum inconsideratæ cupidini oblitaretur, L. VI, c. XIII, ὅπερ ἂν αὐτοὶ πάθαιεν, δυσέρωτας εἶναι τῶ ἀπόντων. absentium desiderio qui modum statuere nequeunt, quique adeo suo iudicio

αἰθεῖντες ἐν ἡμέτῃ γηρόσκειν,

ut ait, qui τὸν Ἄϊτλω, mollissimo carmine, cecinit inter Theocritea, sunt eximie Δυσέρωτες ἢ Σπόντων· in his toti, nulli rerum aliarum curae possunt invigilare. In Xenophontis Oecon. p. 497, 20, Ἐραὶθα δοῦσαν (ἔφη δ' Ἰαχίμαχος) καὶ αἱ ἢ Ἀφροδίτων Δυσέρωτες αἰδύνανται εἶναι διδαχθῆναι ἄλλω πρὸς μαῖδων ἐπιμελεῖσθαι ἢ τέτυ. haec vocis vim omnem exprimunt: Sappho semet ipsa vere Δυσέρωτες in Epistola pingit Ovidii: suis ipsa verbis idem hoc testatur Poëtria, (reperitis apud Hephaest. p. 34. a me etiam in Stobaei Florileg. MS. Tit. LXI. ὡς Ἄφροδίτης παιδῆμα· ubi legitur αἰ γλυκεῖα μ.)

Γλυκεῖα μαῖτερ, ἔπει δύνωμεν κρέκειν τὸν ἴσον,

Πόδω δαμείσῃ παιδὸς βροχιδναῖν δι' Ἀφροδίταν.

*Blandae Veneris vi, atque insano absentis pueri,
Phaonis, amore vidua, nulli rei nisi huic uni va-
care, neque adeo telam possum pectine pulsare;
cum his Victorius & Ursinus commode iam com-
pararunt Horatiana de Neobule III Od. XII,*

*Tibi qualum Cythereae puer ales, tibi telas,
Operosaeque Minervae studium aufert, Neobule,
Liparèi nitor Hebri.*

Erat & haec Δυσέρως· sed certe Sappho, quae cor-
poris cultu, cithara, filiola, amoribus etiam reli-
quis

quis nunc spretis, unicum suum absentem primae
lanuginis iuvenem & vigilans & in somniis cogi-
tabat. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα.

In Elegiae fragm. (CVI) quod sumseram tra-
standum, si discedas a primo disticho, nihil quan-
quam est adeo obscuri, insunt tamen & his quae-
dam digna notatu:

Ἄπνοα πάντα ἐγχεόντο τῷ σταχθῆμι· δασά τ' ὀδόντων
Ἐνδοθι, νοταίρην εἰς ἀχάεισον ἔδου.

Interiecta his litera, me iudice, sententiae nocet-
bat. — In quem omnia congeruntur, *imum ven-
trem* ex ista dixit opinione vulgi ἀχάεισον, ex qua
Menenius Agrippa commotae plebi narrabat ali-
quando *indignatas reliquas partes* (corporis,) *sua
cura, suo labore ac ministerio ventri omnia quaeri:
ventrem, in medio quietum, nihil aliud, quam
datis voluptatibus frui.* nihil illum minus quam *in-
gratum*, quae acciperet, meliora reliquis reddere
partibus, docet eleganter ore Livii (II, c. 32)
Menenius. Poëtae, qui cum vulgo loquuntur,
ventrem ἀχάεισον, ἀναιδῆ, & ἀναίχουρον dixerunt:
atque eodem sensu *ingratam ingluviem* Horatius
Serm. I, Ecl. II, 3,

— avi cur atque parentis

Praeclaram ingrata stringat malus ingluvie rem.

nam

nam & *ventris* dixerunt *ingluviem*; & *Servius* in *Virg. Georg. III, 431*, *ingluviem* interpretatur *ventris capacitatem*: *ingratam* ex interpretibus *Horatii Cruquius* & *Bentlejus* optime ceperunt; hic quidem ad *II Epist. 1, 187*,

equiti quoque iam migravit ab aure voluptas
Omnis ad ingratos oculos, & gaudia vana.

ubi *Callimachéa* profert *v.* — *Expleri* nunquam posse *Γαστήρα ελομένην* cum scripsisset *Homerus*, huius simile dictum *Euripidis* ex perduto dramate profert *Clemens Alex. Strom. VI. p. 743, 6*, sic scribendum:

Νικᾶ δὲ χρείᾳ μί, ἢ κακῶς τ' ὀλεμένη
Γαστήρ, αἰφ' ἧς δὴ πάντα γίνεται κοσκᾶ.

quam sententiam decem versibus explanat *Diphili* parasitus apud *Athen. X. p. 422. B. C.* — *Imum* vero *ventrem* Ionica voce, quam *Homerus* aliquoties, frequenter adhibuerunt *Hippocrates* & *Aretaeus Cappadox*, *Νειάρῳ* dixit *Callimachus*: sed illi plerumque plene dixerunt *Νειάρῳ γαστήρα*. optime, me iudice, semel *Νειάρῳ γαστήρα* *Eustathius* exposuit in *II. E. p. 447, 10*, τὸ τῆς γαστρός νεῖατον, ἔγαν ἔχατον· *novissimam* sive *infimam ventris partem*: ex veteribus *Anatomicis Pollux L. II, 209*, τὸ μὲν κόλον, καὶ καίτω κοιλίᾳ, ἣν Νειάρῳ Ὅμηρος καλεῖ.

Q

Ho-

Homero multo frequentius sic vocavit *Hippocrates*; cuius loca, iam ante *Foësum*, admiranda in tali viro diligentia, *Bartholom. Eustachius* adnotavit ad *Erotiani* verba, sic scribenda: Νείαμερ
 γαστήρ] Βακχεῖο φησὶ τὸ κόλον· ἔπινας καίτω κοιλίας
 πρῶτα γορβόουσιν.

Ista scribens *Callimachus*,

Ἄπνοα πάντ' ἐχέοντο πρὸ βακχῆμι· &
 Καὶ ἔδ' ἔδ' ἐμεινεν ἐς αὔριον·

legerat certe in *Aristoph. Eccles. v. 1112, 1113*, ancillae dicta, *Thasium* vinum longe praeferentis unguento, quo caput habebat oblitum, quia hoc mox fiebat inodorum, odore autem & sensu vini generosi multo diutius caput afficeretur:

Ἐν τῇ κεφαλῇ γὰρ ἐμμένει πολὺν χρόνον·
 Τὰ δ' ἄλλ' ἀπανθήσαντες πάντ' ἀπέπλωτο.

Ultima *Callimachéi* dicti, (in quo rectius forte scriberetur ἀκοῆς) sic ed. *Morellus*,

ὅσα δ' αἰκαῖς
 εἰσεθέμιλω, ἔπ' μοι μένα πάρεςσι τῶδε.

optime *Grotius* expressit: — sed, si qua fidelibus hausi
 Auribus, haec tecum non peritura manent.

quae,

quae, me iudice, male sic reddiderat *M. A. Muretus* L. I, Carm. 59,

*Servarunt solae commissa fideliter aures;
Corporis hac una est parte reperta fides.*

Neque enim ad ea, quae audiunt, servanda, sed ad sonum percipiendum factae sunt aures, quaeque accipiunt:

*Segnius irritant animos,
Quam quae sunt oculis subiecta fidelibus;*

quinimo mox elabuntur, nisi, in animum attentum demissa, corde memori condita teneantur. Nec certe, ut *Horattus* dixit I. Ep. xviii, 70, cuius verba *Muretus* nobis adnumeravit,

Nec retinent patulae commissa fideliter aures.

haec quidem, fateor, de garrulo dicuntur; sed ne aures quidem vacuae hominis prudentis attentique commissa servare possunt fideliter: canalis, per quem in animum audita demittuntur, ab ipso *Sophocle* dicitur ἡ ἀκρόσθη πηγή, Oed. Tyr. v. 1385,

εἰ τις ἀκρόσθη ἐτ' ἦν

Πηγῆς δὲ ὄτων φραγμὸς.

In *Callimachi* versu τὰ ὦτα dicuntur ἀκοαί. Notum illud *Sapphūs*: βομβεῦσιν δ' ἀκοαί μοι· sonitu suoapte Tintinant aures. *Sopater*, in sua quadam Tragicomoedia, apud *Athen.* III. p. 36. A.

Ἀκοαί μελωδὸς ἦχῳ· εἰς ἐμας ἔβη.

Quum vero dicebam paulo ante minus attentis auribus mox effluere audita; venit in mentem elegans Socratis in initio Menexeni iocus de oratoribus Atticis bello mortuos sic magnifice laudantibus, ut simul Athenas celebrarent & Athenienses: ὡς' ἐγώ γε, αἶτ, ὦ Μενέξενε, γενναίως πάνυ διατίθεμαι ἐπαινέμεν· ὑπὸ αὐτῶν, καὶ ἐκάστω ἔσηκα αἰωρέμεν· καὶ κηλέμεν· ita corrigendum arbitror, αἰωρέμεν· pro vulgata voce ἀκροώμεν· (ad quam emendationem firmandam vid. *Plato* Menex. p. 248. A. *Xenophon* p. 571, 19. *Longinus* π. τ. vii, 4. ibi *Iac. Tollius*. *Berglerus* in *Alciphbr.* p. 251. *D'Orvillius* in *Charit.* p. 342. quaeque notata nuper sunt in *Theocriti* Adoniaz. p. 246. B.) — Mihi autem dicit ridens Socrates *Platonis* (II p. 235. B.) istorum oratorum magniloquentia elato, αὐτὴ ἡ σεμνότης ὡδραμένει ἡμέρας πλείω ἢ τρεῖς· οὕτως, inquit, ἐναυλῶ δ' λόγῳ τε καὶ ὁ φθόγγῳ ὡδρὰ τῶ λέγοντῶ ἐνδύεται εἰς τὰ ὦτα, ὥστε μόλις τετάρτη ἢ πέμπτη ἡμέρα ἀναμιμνήσκομαι ἐμαυτῶ, καὶ αἰσθάνομαι ἔγῃς εἶμι· tandem sentiebat Socrates non in Elysiis se campis, sed Athenis Atticis esse; cui per triduum & ultra ver-

bis

bis laudibusque istis magnificis aures circumsonuerant: cum his aptum *Themistii* locum confert *Cl. Rubnkenius* in *Timaei* Lex. p. 73. Recte λόγῳ ἐναυλῳ ἀκοῇ exponitur ὁ ἐπ' αὐτὰς αὐτῆς ἀκοῆς ab *Eustathio* in *Hom.* ll. φ. p. 1324, 30. proprie tamen secundum veteres Grammi. eodem teste, v. 26, Ἐναυλῳ χεῖμαρρῳ dicebatur ὁ διὰ σενῆ καὶ ἐπιμήκους πόπυ βέων. atque ita etiam Ἐναυλῳ φθόγγῳ dici potest *sonus, qui per aures velut in animum influit.* — Utilissimam *Homeri sententiam*, secundum *Simonidem* in *Stobaei* Florileg. p. 530, 52,

Παῦροι μὲν θνητῶν, ἕασι δεξάμενοι,
Στέρνοις ἐγκατέθεντο·

hoc vero de quibusvis sapientum praeceptis semper dici potuit, quae plerorumque audientium *perfluunt aures*, ut loquitur *Quintilian.* I. O. II, c. 5, p. 151, v. 5. eleganter *Diogenes Lucianus* T. I. p. 379, εἴ ποτε καὶ ἐμβαλλοί τις ἐς αὐτὰς ἢ σοφίαν, ἢ παύρησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπεν ἄγνος, καὶ δέριαι, τὰ πυθμένῳ στήγειν ἔδυναμέναι. — Hoc de plerisque dici quantumvis possit, semper tamen fuere, qui veluti tabellas cera inductas haberint, quibus tabellis *demissa per aurem* inscriberentur, & fideliter tenerentur condita: haec quidem imago non Philosophis tantum, sed & Poëtis saepe fuit obversata. *Sophoclis* e *Triptolemo* versum in *Scholiis* ad *Pindari Olymp. Od.*

X, v. 1. in ora libri sic recte Scaliger emendat:

Θὲς δ' ἐν φρεσὶ δέλπαι τὰς ἐμὰς λόγους.

Aeschylus Prom. V. v. 788,

Ἦν ἐγγράφῃ σὺ μνήμοσιν δέλποις φρενῶν.

vid. eiusdem Suppl. v. 187. Choëph. v. 448. Eumen. v. 275. *Sophoclis Philoct.* v. 1319. quique de hoc genere nonnulla notavit *Ios. Wasseus* in *Sallustii B. Jug.* cxcviii. p. 477. quo tamen meliora dederat, certe magis meditata, *Bern. Martinus* Var. Lect. IV. c. v.

Tametsi vero res proprie sint diversissimae; in Alexandrina Graeciensium Iudaeorum Dialecto nihil usu quotidiano distabant formae loquendi: Ἐνωπίοθε τὰ ῥήματαί με· Ἔθε εἰς τὰ ἄνω ὑμῶν τὰς λόγους [τὰς] & Ἔθε εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν· quae vel ab uno *Luca* permutantur, A. A. II, 14. in Evang. IX, 44. XXI, 14. Ex Latinis veteris Interpretis, qui phraseos vim bene reddiderat in Evang. IX, 44, *Ponite in cordibus vestris sermones istos*; a vulgata, τὰ ἄνω, velut diversam antiquorum Codd. lectionem, τὰς καρδίας, commenti sunt, ut saepe fecerunt in similibus interpretamentis, *Io. ricaeus* & *Io. Millius*, quibus sapientior in suis illud omisit *Io. Iac. Wetstenius*. Interveniunt istae locutiones exprimendo verbo Hebraeo יָנִיחַ, cui

cui accurate respondet a veteri *ausis*, *ausiculus*, ut iam observavit Scaliger, deductum, *auscultavit*: Graecum isti Iudaei fatis commodum verbum efformarunt ad illud reddendum ἑνωπίουδα, de quo vid. Cl. *Biellii* Lex. Sed ubicunque iubentur dicta vel praecepta sive ἑνωπίουδα, seu θέουτα εἰς τὰ ὦτα, simul iubentur illa *in pectus demittere*, vel *memori corde condere*, ἐν φρεσὶ βάλλουδα, sive, ut illi loquuntur, θέουτα εἰς τὰς καρδίας, atque adeo verbum etiam Hebraeum Hellenistae reddiderunt aliquoties *animum attendere* vel *intendere*, προσέχεν. ex gr. *Psalms*. LXXVII, 1, προσέχετε λαός μου τῷ νόμῳ μου. scribi non potuit *Iesariae* I, 10, προσέχετε νόμον θεῶν sed vel προσέχετε νόμῳ, vel ἑνωπίουδα νόμον θεῶν. — Qui verbum hoc, praeter Iudaeos, inter veteres adhibuerit, nemo reperietur: recentiores illud e libris sacris didicerunt, ex. gr. *Zonaras* *Annal.* L. III. p. 113. B. οἱ Ἑβραῖοι, ταῦτα ἑνωπίουδοι, παρήσαν εὐθὺς. cuius illic *Cyropaediam* describit, *Xenophon* dedit κ. π. IV. p. 56, 10. οἱ δὲ Ἑβραῖοι, αἰκίσαντες τὸ ἀγγέλλον, — παρήσαν. — Non facile mihi persuadebo genuinum esse quod nobis praebet *Suidas* T. II. p. 751.

ἑνωπίουδα, αἰκίσματα. Δωριεῖς.

ἑνωπίουδα Dorice dicebantur, ut habet *Hesych.* ἑνωπίουδα. ὡς est apud *Theocr.* *Eid.* XI, 32. atque adeo dici forte potuit ἐς ὦτα θέουτα pro αἰκίσματα, *auscult-*

tabo. Mira finguntur ad *Hesych.* in Ὠάσω. θήου. verbum forte fuerit Ὠαποτεθήσω, redditum ἀκίσσ-
μαι. — Tandem vero ne quis a me supra dictis
abutatur, de multis unius hic adhuc ponam *Livii*
verba ex L. XXXIV, c. 50. quam Graecis resti-
tuerat, temperatam libertatem cum egregie oratio-
ne commendasset Titus Quintius, *fremitus*, (in-
quit *Livius*) *approbantium dicta fuit, monentium-*
que aliorum alios, ut eas voces velut oraculo mis-
sas in pectora animosque demitterent: hoc Graeci
dicebant ἐνθύμιον ἢ ποιέσθαι. a *Thucyd.* VII, c. 1,
cum Luna subito obscurata deficeret, non milites
tantum, sed & ipse Nicias, dicuntur illud ἐνθύμιον
ποιέμενοι. Sed & nunc redeundum est ad Callimachea,

X I.

25 Καὶ γὰρ ὁ Θρηικίην μὲν ἀνήνατο χαιρὸν ἄμυσιν
Ζωροποτέην· ὀλίγω δ' ἤδετο κισσυβίῳ.
Τῷ μὲν ἐγὼ τὸδ' ἔλεξα, περιλείχοντος ἀλείσσει
Τὸ τρίτον,

*Ille etenim grandem quidem calicem vino mero
plenum, uno haustu, Thracum more, perducere
recusabat; at minuto poculo quotidiano delectaba-
tur: Cui hoc equidem dixi, cum tertia vice grande
poculum circumferretur,*

Quod

Quod Editor mecum statuit ad Elegos referendum, est *Fragm. inter Bentleyj. CIX.* Ob illud nobis servatum gratiam facimus *Athenaeo* reprehensionis inconsideratae, quam egregie refutavit vir Summus; quem miror de duabus lectionibus, in v. 1, ex altero *Athenaei* loco, quo aliud etiam verbum legitur vitiose scriptum, praetulisse, pro ἀνήνατο, scriptum ἀπίσυγε, legitimum quidem, & ab ipso *Callimacho* adhibitum, sed ab hoc, ni fallor, loco alienum. Callimachea emendate scripta iam dedit *Dan. Heinsius* in *Lect. Theocr. p. 296. f. Cl. Ernesti*, “*Callimachus, ait, verbo ἀνήνατο* „ hoc sensu usus est *H. in Del. v. 46.* & nescio „ quomodo magis huic lectioni faveo.” — ego quidem huic lectioni, tanquam genuinae, faveo: nam Graece quidem dicitur, qui ex. gr. a vino mero bibendo abhorret, ἀκεστον ἀπίσυγῆν. sed minus recte quis meo iudicio diceret, ἀκροποτῆν, sive ζωροποτῆν ἀπίσυγῶ. Eleganter vero dixit, & more veterum, de amico, quocum *Athenis* a *Pollide* exceptus fuerat convivio *Callimachus*, ἀνήνατο ζωροποτῆν. vinum merum bibere recusabat, vel negabat bibere se velle: atque illud ipsum etiam dici potuisset ἀνήνατο ζωροποτῶν. ut dicebatur ἐκ ἑχαίρε τῆσσι ποιῶν. ἄχθομαι τῆσσι Σπολωλεκῶς. &c. Verbum quidem Ἀναίνεσθαι ex veteribus etiam adhibuerunt aliquoties *Aeschylus, Euripides, Herodotus, Xenophon, Demosthenes, Plato Com.* (nusquam, quod memini, *Philosophus*,) *Menander*; horum etiam

imitatores Atticistae, *Lucianus*, *Dio Chrysostomus*, *Aristides*, aliique; eo etiam sensu venustiore, quem attigit *Harpocration*, quique ne *Callimacho* quidem eiusque combibonibus Atticis disconvenit; sed & ista, qua dicebam, quaque hic ponitur, structura: *Aeschylus* Agam. v. 1661,

ἐκ ἀναίνομαι θανέειν·

proci non recuso. Supplic. v. 808,

ὄρησι δ᾽ ἔπνευ ἐκ ἀναίνομαι πύλων,

Euripides Oreste, v. 221,

ἐκ ἀναίνομαι

Ἄδελφ' ἀδελφῆ χειρὶ θεραπέειν μέλη.

De Romano Imperatore, sive Hadriano, seu Antonino, *Aristides* in Panathenaico T. I. p. 319, ἦ νῦν, inquit, ἀρχὴ — ἐκ ἀναίνεταί τις Ἀθήνας μὴ ἐκ ἐν διδασκάλων καὶ θεοφύων μέρει κοσμεῖν. *Scholias* in Cod. Burm. nunc Perizoniano: Οὐκ ἀναίνεταί] ἀντὶ τῆς ἐκ ἀπερνέεται, ἐκ αἰχμύνεταί: eiusdem *Sophistae* (T. I. p. 9.) Iupiter ἐκ ἀπηνήνατο μὴ ἔ καὶ ἀνθρώπων, ὡς καὶ θεῶν, εἶναι πατήρ. Atque, ut dicebam, iidem adiungebant etiam participia pro infinit. *Aeschylus* Agam. v. 592,

Νικώμενοι δὲ λόγοισιν ἐκ ἀναίνομαι.

Schol.

Schol. Χαίρω ἐν τῷ μὴ ἀνπλογεῖν • dicere potuisset etiam ἔ χαίρω, vel ἔ τέρπομαι ἀνπλέγων. Iphigenia in Aulide *Euripidae* v. 1503,

Θανῶσα δ' ἐκ ἀνάγκομαι.

quae *Iac. Nic. Loensis* Miscell. VIII, c. 7, alio retulerat, cum his recte *Columna* contulit (p. 216.) *Enniana*, ex Iphig.

Acheruntem obibo.

Non nescio, quo pacto adhibeantur τὸ πίνειν, τὸ θοῦναι, & similia, quidque adeo dici possit ad Bentlejanum ἀπίσυγε, leniori sensu positum, hic etiam retinendum: sed quae a me scripta sunt, vera arbitror: ad ἄπισυγεῖν videri poterunt quae *I. I. Wetstenius* collegit in Epist. ad Rom. XII, 10. — Amicus autem Callimachi, homo fectus & sobrius, qui isto rectius abfuisse veri nominis συμποσίῳ,

Θρηκίην μὲν ἀνήγατο χαυδὸν ἄμυσιν
Ζωροποτεῖν •

Qui primus ex *Athenaeo* haec sibi sumfit *Callimachi* tractanda, *Ianus Parrhasius* in *Gruteri* Face Crit. I. p. 754, bene, ut arbitror, *Amystidem* potionis genus fuisse dicit, quod uno haustu sumebatur; sic ibi reddens Graeca:

ρα-

*patulo non gaudet amystidis hausta
Threïcio Bacchi, [& pocula parca placent.]*

Pocula tamen etiam capacia, e quibus hilares convivae, Thracum more, *purum putum* bibere amabant ἀπνδσι, dubium nullum est quin dixerint Ἀμυσίδας. *Pollux VI, 97, Ἀμυσις, ait, εἰ μόνον τὴν ἀθρήαν πόσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκπώματ' ἄλλοι.* *Schol. in Aristoph. Acharn. εἶδ' εἶναι ποτήριον Φιαλῶδης, in v. 1227,*

καὶ πρὸς γ' ἀκοσποῦν ἐγχέας ἄμυσιν ἐξέλαψα.

plura *Suidas* in Ἀμυσὶ πῶν. hoc etiam aptum: Ἀμυσις, ἢ ἀπνδσι πόσις. *Indicem nobis contexit Athenaeus L. XI, a pag. fere 460 ad 500, in quem, ad ordinem literarum digestas, coniecit plus quam centum diversas adpellationes Poculorum; quibus, si quis ita velit, harum literarum osor, sine magno detrimento caruiffemus; nisi isthac etiam occasione permulta nobis custodiviffet veterum librorum, nonnulla quoque pervenuiffa, fragmenta. De centum istis absunt ab Edd. nostris XXV, quem integri Operis defectum ex scripta Epitome Casaubonus nobis quodammodo supplevit in Animadv. L. XI, cap. iv, & cap. xiv. — In his supplementis invenientur quae huc spectant Ἀλεισιν & Ἀμυσις. In hac voce (p. 783, 42,) καλλῆσιν, inquit, ἔτω καὶ τὰ ποτήριον ἀφ' ὧν*

ἐν ἐστὶ πίνειν ἄμαρῶς· καὶ τὸ ῥῆμα δὲ Ἐξεμίστε Φασὶ τὸ
ἰφ' ἐν πνεύμῳ πίνειν.

Ne quis aliam hic formam cogitet, ῥῆμα ἐκμυ-
σίξεν offert, ubi describit ista *Eustathius* in *Hom.*
ll. x. p. 1388, 43. & simul, ad illud munien-
dum, *Platonis* Comici versus; in quorum uno,
non καὶ τεταργ· sed habet καὶ ἔ τεταρζανωμένον. atque
ita mihi Comicus ista *Plato* scripsisse videtur:

- Λύσας δὲ ἀργίῳ πίνον, εὐώδες ποτῆ
- ἴησιν εὐθὺς κύλικῳ εἰς κοῖλον κύτῳ.
- Ἐπειτ' ἀκρεστον καὶ τεταρζανωμένον
- Ἐπινε, καὶ ξεμίσιζ.

*uno haustu vim meri, non secundarii, plenum pocu-
lum educebat: vilissimum vinum, loram, τάρζανον*
vocasse vulgo ubi monet in transcurfu *Casaubonus*
p. 815, 38, *Platonem* ait Comicum οἶνον vo-
casse τεταρζανωμένον. eadem paene dedit, quae *Casaub.*
sed & plura Theologorum Literatissimus *Gatake-
tus* de N. I. Stylo c. iv. sed negationem versui
interfertam postulant adiecta εὐώδες ποτῆ, & ἀκρε-
στον. — Ad Callimachea propius accedent haec in
Epitome l. xi. *Athenaei*, p. 781, 47. Ἐλάθρειον
δὲ φησὶ καὶ ἐμμελὲς ἐν οἴνῳ διάγειν μὴ κωθωνιζόμενον, μηδὲ
Θεσπλίῳ νόμῳ ἀμυσιν οἰνοποτεῖν, ἀλλὰ τῷ πόματι φάρμακον
ἐγχείας ἐγκριτάναι πῖν λόγον. istius erat opinionis amicus
Callimachi, nam Thracum obsequi nolebat mori,

ἐλίγω δ' ἴδετο κιαυβίω.

Hac

Hac etiam in re non dissentiebant a Thracibus Scythae: apud *Athen.* X. p. 427. A. *Anacreon* τὴν ἀκροποσίαν Σκυθικῶν πόσιν καλεῖ: ubi hanc in rem plura sequuntur: Scythae nobis exemplum praebet, cui plura debemus eorundem admiranda atque eximia, *Lucianus* in *Toxari* II. p. 552, τελευταῖς δ' Ἀρσινόης, αἰθήρας τὴν φιάλῃ, ἐκ ἔσπει-
 σεν — πᾶν δὲ ἄμυσι, δός μοι, ὦ βασιλεῦ, ἔφη, τὴν
 θυματέρα σε γυναῖκα ἔχειν. Iunguntur a *Polluce* VI,
 25, Ἄμυσι πίνειν · Ἄμυσιζειν · Χαιδὸν πίνειν · Θεγκία
 πρέποσι · Σκυθικὴ πρέποσι: ex optimo Cod. praefert
 ibi *Iungerm.* Ἄμυσιν πίνειν · Χαιδὸν πίνειν quod *Hesych.*
 interpretatur κεχηνότως καὶ ἀθρόως πίνει ὄλω τῷ σώματι.
 Secundum *Homerum* in *Od.* φ. v. 294 *vinum*

βλάπτει ὅς ἂν μιν χαιδὸν ἔλη, μηδ' αἴσιμα πίνη.

de se, adhuc sub asini pelle latente, *Apulejus* *Metam.* X. p. 222, 24, *grandissimum*, inquit, *calicem*, (*cantbarum* ante dixerat) *uno haustu* (ἄμυσι) *perduxi*: pro *perhausi* sic utique legendum vel ex hoc ipso libro liquet, ubi recte scriptum p. 213, I, *reperitum vini poculum* — *continuo perduxit haustu*: ἔλκειν, σπᾶν ducere cum compositis hoc sensu sunt notissima; — ut &, quid fuerit, sive Samiolum & fictile, sive ligneum, vile certe — *κισυβίον*, quo *Noster* ille *minuto* contentus erat,

ὄλιγόν δ' ἤδετο κισυβίον.

Haec

Haec *Callimachi*, vitiose scripta (ὀλίγω δὲ εἶσται π.) sub nomine *Hesiodi* prostant in *Scholiis* ad *Theocriti* βαθὺ κισύθειον Eid. I, 27. hinc in Ed. *Heinsianam Hesiodi*, anni MDCIII, recepta sunt inter illius e perditis carm. *Fragmenta* p. 319. In *Theocriteis* occupatus *D. Heinsius* errorem agnovit & correxit *Lect. Theocr.* p. 296. — De numero proprie ponendum, ὀλίγον, pro μικρόν, hic illic, raro tamen, post *Homerum*, alii dixere Poëtae, frequenter vero, duo maximi novatores, *Nicanther* & *Callimachus*; — cum cuius ὀλίγω — κισυθείω comparari quodammodo poterit, *poculum pauxillulum Plauti*, *Sticho* I, Sc. III, v. 115,

*Nae iste aedepol vinum, poculo pauxillulo,
Saepe exantlavit, submerum scitissime.*

sed ridens ista dixerit ancilla Comica de fervulo; qui ne Θρηίκην quidem ἄμυσιν bibere recusabat; *minuta* certe *pocula* convivis Atticis commendabat *Socrates* in *Xenophontis* *Symp.* p. 512, 35, ἦν, inquit, ἡμῖν οἱ παῖδες μικροῖς κύλιξι πυκνὰ ἐπιφεικάζωσιν (ἵνα καὶ γὰρ ἐν Γοργείοις ῥήμασιν εἶπω·) ἔτως, εἰ βιαζόμενοι ὑπὸ τῷ οἴνῳ μεθύειν, ἀλλ' ἀναπειθόμενοι πρὸς τὸ παιγνιωδέστερον ἀφιξόμεθα. haec verba spectabat *Ciceronis* *Cato Maior* de *Senect.* in his c. XIV. p. 422, me — delectant — ἔ pocula, sicut in *Symposio Xenophontis*, *minuta atque rorantia*. *Librum Saturnaliorum VII* sic orditur *Macrobius*: *Primis*
men-

mensis post epulas iam remotis, & discursum variantibus poculis minutioribus. cum his comparat Pontanus Varronis ista, dum sermone coenulam variamus: sed Macrobianae convivae tacebant: Quae enim posui haec continua sequuntur: *Praetextatus, solet, inquit, cibus cum sumitur tacitos efficere, potus loquaces; at nos & inter pocula silemus. discursum correctoris est scioli; discursum variantibus, est in Edd. primis: non dubitanter corrigo, discursum rorantibus poculis minutioribus; quod habet a Cicerone, atque ita placuit Macrobio, ut & alio transfulerit (ut Xenophontis ἐπιπενάζων Lucianus T. I. p. 686, 58.) VII Saturn. initio cap. IX. Euangelus — exercebo, inquit, Disarium nostrum, si tamen minutis illis suis & rorantibus responsionibus satisfaciet consulenti. hic Pontanus meminit poculorum Ciceronis rorantium. illuc etiam spectat Macrobius, II Saturn. c. VIII. p. 349, an Platonem aestimas haurienda passim vina suasse, & non magis inter minuta pocula iucundiolem liberalioremque invitationem — non improbasse; isto capite dicta pleraque debet Gellio N. A. XV, c. 2, ubi notat Cretensem quendam suae aetatis, qui Platonicum Athenis mentiebatur, crebrisque & ingentibus poculis omne ingenium ingurgitabat. In Macrobianae L. II Sat. ipso initio, convivalis laetitia minusculis poculis oriebatur. — His opponitur grande poculum Callimachi:*

Τὼ μὲν ἐγὼ τῶδ' ἔλεξα, ᾠεῖσιν ᾠεῖσιν
τὸ τρίτον.

Homero saepe memoratum ἄλεισον, secundum *Polydorem* VI, 97, aliosque μέγα ἦν ἐκπωμα. *Eustathius* in *Il. A.* p. 336, 10, ἐξ ἑῶν πειν ἄλις, καὶ ὡς οἶον εἶπεν ἄμυσι, καὶ τὸ Δέπας, ὃ ἄμυσι λέγεται. plura dabit *Athenaei* Epitome, in *Casauboni* Anim. p. 783, ex qua discimus in *Heraclia* sua *Pisandrum* Hercule fecisse poculum sic dictum dono dantem *Telamoni*,

Moenia qui forti Trojana sub Hercule cepit.

Tale ἄλεισον in his *Callimachi* convivis ᾠεῖσιν
circumibat.

ᾠεῖσιν ᾠεῖσιν
τὸ τρίτον.

Hanc etiam sermonis elegantiam iuvat & huius similia quaedam hic, dum vacat, pertractasse. *Circumire* dicitur quod *circumferebatur* a servulo meracius poculum: *Plautus* *Perfa* V, Sc. II, v. 40,

*Age, circumfer mulsam; bibere da usque plenis
cantbaris.*

ᾠεῖσιν vel ᾠεῖσιν τὴν τὴν ἀκρότερον κύλικα. Vt autem alia, in mentiam *illata*, vel circa convivas *circum-*
R *lata*

lata τὰ ἀεφερόμενα dicebantur ad aliquem venire, εἰθεῖν ἤκειν φοιτᾶν ut ipse nativa sua simplicitate, de Sicyonii Clifthenis convivio loquens, *Herodotus* scripsit VI, c. 129, εἰσελθέσης τῆς τραπέζης. sic vel inprimis ita loquuntur, quando de iis fit sermo, qui in coena vel convivio se plus paulo invitarent, atque adeo εἰ τῶ κωθωνιζομένων, vel, ut *Plutarchus* dicit (I. p. 243. c. p. 391. E.) εἰ κώθωνα διαλεβόντων, sive τῶ Μαγαλίω αἰρόντων (*Zenob. Cent. V, Pr. 7.*) — *Chares* historicus apud *Athen.* X. p. 434. D. ἐν τῷ συμπόσιῳ ἔ' Ἀλεξάνδρου, τῆς ἑ' αἰκῆς κύνκω εἰς αὐτὸν εἰσέδρασε, ὡς διαφεύγο. *Euripides* in *Cressis* apud eundem XI. p. 504. B.

τὰ δ' ἄλλα χαῖρε, κύνκω ἐρπύσης κύνκω.

Ex Epitome quos dedit *Casaubonus* p. 781. f. versus *Antiphanis* hic melius scriptos adponam:

Ἄλλοι δὲ καὶ δὴ βακχίε παλαιγενῆς,
Ἄφρω σμιαθὲν, χρυσοκόπητον δέπας
Μεσὸν, κύνκω χορεύον, ἔλκυσιν γνάθους
Ὀλοκοῖς ἀπαύσεις παντελῶς ἐσραμμένοι,
Τάνω κάτω δεικνύντες.

in quarto versu vulgatur ἐσραμμένοι. in secundo: Ἄφρω σμια, καὶ χρ. δ. *vetus vinum* βάκχον γέροντα dixerat *Euripides* in *Oeneo*; *valido sputantia pocula baccho* sunt *Valerii Flacci* I, v. 260. *purpu-*

reo *spument mibi dolia musto*, Propert. III Eleg. xvi, 17. — In versibus *Antiphanis* sic scriptis nihil est impediti, τὸ μέγα ὡεφερόμενον ἐκπώμα νο-
cantis κύκλω χορεύον δέπας. Hoc ubi dicitur ab *Al-
ciphrone* I Epist. xxii. p. 86. κίλικος συνεχὲς ὡεσο-
σεμένης, egregia notantur a *St. Berglero*: quibus
adiungenda sunt observata *T. Hemsterhusii* in *Tho-
mam Mag.* p. 103. quaeque pauca iam ante de-
derat *Casaubon.* in *Athen.* p. 728. *Thomam* forte
quis miretur scribentem: Πεισοβῶ δὲ, τὸ ὡεέρομα·
ὁ αὐτὸς (*Lucianus* T. III. p. 428. ἤδη δὲ καὶ ἐς τὰς
ἄλλας) συνεχῶς ὡεσοβῆτο ἢ κύλιξ. recte (nim *Schol.*
Πεισοβῆτο] ἐκινῆτο, ὡεεφέροτο. quod commode etiam
reddi poterat πεισῆθε· nisi itaque *Thomas* scripse-
rit Πεισοβῆμα· ad Πεισοβῶ *Lucianéis* aptiora dare
potuisset; haec ex. gr. *Menandri* (quae sunt in
Athen. XI. p. 504. A.)

καὶ ταχὺ
Πάλιν τὸ πρῶτον ὡεσοβῆ ποτήριον
αὐτῶν ἀκρίβη.

ibidem *Athenaeus*, Φιάλιον, ait, ἔδωκε τῷ παιδί ὡε-
σοβῆν ἐν κύκλω κελείσας. & L. IV. p. 130. c. δ Καί-
ροισι ἀρχαῖς ποτὲ μικροῖς ἐκπώμασι ὡεσοβῆν ἐπέλασε τοῖς
παισίν. *Amphis Com.* L. X. p. 426. B.

Ὁ παῖς σοβείτω τοῖς ποτηρίοις συχνοῖς.

Cum vero tertia vice meracius circumferretur poculum, dixisse se quaedam scribit amico, quae, prioribus probabiliter meliora, a nobis nunc ignorantur: fortasse tum, sua ipsius in uno alterove iam poculo exhauriendo damnata facilitate, amici prudentiam collaudaverit: noverat *Callimachus*, quale scripisset in *Erasixenum*, strenuum inter vinosos compotorem, epigramma, quod est inter vulgata XXXVIII,

Ἰὸν βαθὺν οἰνοπότιον Ἐρασίξενον ἢ δις ἐφεξῆς
Ἄκρητα προποθεῖσ' ὄχετ' ἔχουσι κίλιξ.

In isto certamine, quo se invicem maioribus bibere poculis provocabant compotores, secundum meri poculum, fortissimum alias athletam, *Erasixenum* superavit, atque adeo abstulit

Illus unde negant redire quemquam:

Inter coëpulones verisimiliter *Erasixenus* μινεαῖς κίλιξ, iam ante certamen, sic proluserat, ut in ipsa invitatione maius poculum, secunda vice propinatum, hominem iam ante vino madidum facile potuerit prostertere. Vbi Cicero ait in *Verrem* I, c. XXVI. fit sermo inter eos, & invitatio, ut Graeco more biberetur; hortatur hospes; poscunt maioribus poculis. *Asconius* in ista, Graeco more bib.] grandibus, inquit, poculis, & meracis potionibus,

bus, qui non intelligunt dicta Ciceronis. horum me quoque fateor iudicium sequi: verissimum tamen & illud *Asconii*: Graeci — toties merum bibunt, quoties & Deos & [amicos] suos nominatim vocant; quod multis posset exemplis ostendi, si id nunc ageretur. — Sed in Epigramm. *Callimachi*, secundi versus ut is sensus evadat, quem expressi, mutanda est una litera, legendumque

Ἀκρήτα προποθείσ' ὄχετ' ἔλασον κύλιξ.

Ὀμίχετ' ἔχασον positum esset pro εἶχε· cum ὄχετ' ἔλασον ponatur pro εἶλε. Iam vero doctum rogo, *Callimachi* dicto hoc an illud sit convenientius? respondebit, opinor, εἶλε, cepit, vicit, superavit, apud veteres, praesertim apud oratores, frequentissimum de iis, qui in iudicio adversarios superabant: *Ossa* quidem ἔχεν tenere dicitur sepulcrum; ut *Ossa tenet tellus*, ex *Codd. Ovidio* reddendum *Artis Am.* II, v. 96. sed inter huius verbi diversissimos usus nullus esse mihi videtur, qui hic conveniat. — Quod autem dicebam ὄχετ' ἔλασον positum pro εἶλε vel ex *D. Heinsii* *Lect. Theocr.* notum est c. v. p. 308. qui vere etiam monuit, *Platonem* hac loquendi forma frequenter usum; ut ex. gr. *T. I.* p. 106. *A. E.* p. 108. *B.* 115. *D.* 129. *C.* 170. *D.* *T. II.* p. 242. *B.* &c.

Ipsam vero *Callimachum* amabilem fuisse convivam, testis est praecedentis Epigr. XXXVII. Au-

etor, secundum *Ben:lejum* incertus; sed & illud una litera rectius scripta mendâ liberabit.

βατριάδew πρὸς ἄλλα φέρεις πόδα, εὐ μὲν αἰοιδίῳ
εἰδότη, εὐ δ' οἴνω καίερα συγγελάσῃ.

Corrigendum est, — ἐν δ' οἴνω. — *Callimachi*, qui bene noverat carmen condere, atque in convivio iucundus esse convivâ. εὐ μὲν εἰδότη αἰοιδίῳ, [εὐ δὲ εἰδότη] καίερα συγγελάσῃ ἐν οἴνω. nemo enim facile dixerit οἴνω συγγελάσῃ esse iungenda; multo minus, ἄλλῳ poni potuisse pro ἐν οἴνω. sicut recte adhibentur a' ipso etiam *Callimacho* Ἰδα· Ἐφύεη· ab aliis *Μαργαθῶν*· *Δωλῶν*· *Τροία* &c. — Pro ἐν συμποσίῳ, in comotatione, dicebant in vino; Graeci ἐν οἴνω· ἐπ' οἴνω· παρ' οἴνω· similibusque modis: πᾶς ἐν οἴνω καὶ παιδιᾷ Φωναίς, *Plutarchus* I. p. 612. B. παρ' οἴνω *Sophocles* Oed. T. v. 790. *Anacreon* apud *Athen.* X. p. 427. B. ἐπ' οἴνοισ, incertus Poëta apud eundem VIII. p. 364. c. *Plato* dixit πῶ ἐν πῶ οἴνοισ διατεβῶ, L. I. de LL. p. 641. c. p. 645. c. Ab interprete *Proverbiorum*, qui Graeci sermonis elegantiae studuit, memoratur c. XII, II, ἡδὺς ἐν οἴνων διατεβᾶις. — Talis fuit *Sophocles*, quod eius aequalis *Ion Chius* testatur apud *Athen.* XIII. p. 603. F. Σοφοκλεῖ τῷ ποιητῇ ἐν Χίῳ συνήνηται, ὅτι ἔπλετο ἐς Δίαβον τρατηγὸς, ἀνδρὶ παιδιῶδες παρ' οἴνον καὶ δεξιῶ. *Sophoclis* hac etiam parte, ut in aliis multis, similibus fuit *Callimachus*; sive alius hoc de ipso scripse-

psferit, seu de se ipsemet: quod enim pace dictum sit *Bentleji*, potuit illud sibi vivus epitaphium scribere; quod *Ennium* certe fecisse novimus: fatendum tamen alterius potius videri, qui Callimachum expresserit imitando: ut enim ille scripsit,

Βαττιάδευ ᾠδὴ σῆμα φέρεις πόδα, εὖ μὲν αἰοιδῶ
εἰδότε.

sic *Callimachus* scripserat in epitaphio patris (Epigr. XXII,)

Ὅστις ἐμὸν ᾠδὴ σῆμα φέρεις πόδα, Καλλιμάχε με
Ἰδοὶ Κυρηναίε παιδά τε καὶ γενέτιω.

seque, *Batti F. cecinisse* — κρείσσονα βασκανίης. hanc vero, quam sibi sumeret, superbam non invidendam debere videri, quippe quae potente benignoque Musarum niteretur patrocinio:

Μῆστυ γὰρ, ἄσχε ἴδον ὀμμασι παιδας
Μειλιχίω, πολυὲς ἐκ ἀπέθεντο φίλες.

Istiusmodi versibus, quibus suaviores aut venustiores fingi nequeunt, invidis ilia paene rupta fuisse suspicor, & magis etiam, quam vehementissimo carmine, sub *Ibidis* nomine cantato, iis, quae in hymno *Apollinis* sequuntur versum hunc 105

Ὁ θῆν' Ἀπόλλων' ἐς ἕατα λάθρι' εἶπεν.

Si versus essent Cyrenaei nostri, quos nobis velut ex Elegis dat *Callimachi Ex. Spanbemius* in *Fragm.* p. 280. (Ed. renovatae p. 390.) minus recte scriptos,

Τὴν δὲ προσηγομένην τῷ ἄπ' ἐμῆ προήπον.
Τὴν δὲ ἐμὴν ποιήσιν &c.

Haec vero ne veteris quidem pleraque Poetae, sed *Casauboni* sunt, lacunam e coniectura sic explentis, supplementa; si essent ex Elegia *Callimachi* quae prostant apud *Athenaeum* XV. p. 669. E. his adiectis, Fragmentum Elegiae XI, quod pertractavi, (*Bentlejo* cix,) hac ratione potuisset continuari.

Καὶ γὰρ ἡ Θρηϊκίην μὲν ἀνήνατο χαιδὸν ἄμυσιν
Ζωροποτεῖν, ὀλίγω δ' ἦδετο κισσυβίῳ.
Τῷ μὲν ἐγὼ τὸδ' ἔλεξα, πρῆσιχοντος ἀλείσας
Τὸ τρίτον, εὖ σὺ δέχῃς τήνδε προσηγομένην
Τὴν ἄπ' ἐμῆ ποιήσιν· ἐγὼ δ' ἐπιδέξια πέμπω
30 Σοὶ πρώτῃ, Χαρίτων, ἐγκεράσας χάριτας.
Καὶ σὺ, λαβὼν τὸδε δῶρον, αἰοιδὰς ἀντιπρόσπιθι,
Συμπόσκον κοσμίῳ, καὶ τὸ σὲν εὖ θέμενος.

Et

Et profecto tam apte haerent hac in sede, mihi-
 hique & sententia & numeri sic placent, ut du-
 bitem an non exciderint quaedam apud *Athenaeum*,
 & hi versus *Callimachi* potius sint, cuius & eo-
 dem in loco nomen his legitur repetitum, quam
 obscuri cuiusdem Oratoris & Poëtae *Dionysii*, qui
 Χαλκῆς fuit ab Atticis cognominatus: in nostris ve-
 ro Edd. *Athenaei Dionysio* tribui omnino viden-
 tur: haec vulgantur p. 669. D. E. ὁ Δημόκριτος,
 αἰδ' ἵνα καὶ γὰρ, Φησὶ, μνημονόσω τῆ Χαλκῆ, ποιητῆ καὶ
 ῥήτορος, Διονυσίᾳ (cuius — λόγον ἀνέγραψε Καλλιμά-
 χος ἐν τῇ τῶν ῥητορικῶν ἀναγραφῇ) λέξω π καὶ αὐτὸς ἐκ
 τῶν Ἑλεγγίων· σὺ δὲ, ὦ Θεόδωρε (τῆτο γὰρ αἰν τὸ κέλευθον
 ὄνομα) δέχου, τίωδε προσποιημένω τίω ἀπ' ἐμῆ ποιήσῃ,
 ἐγὼ δ' ἐπιδέξια πέμπω σοὶ π. χ. — sic ista dedit *Al-*
dius absque ullo indice defectus: *Casaubonus*, su-
 spicatus primos versus mutilos esse & perverse
 scriptos, sic illos ex ingenio supplere tentavit in
Anim. p. 948,

Τὴν δε προσποιημένω τίω ἀπ' ἐμῆ [πρόσωπον,
 Τὴν δε ἐμῶ] ποιήσῃ ἐγὰρ ἐπιδέξια πέμπω —

quae *Spanhemius*, a se peius adhuc scripta, [τὴν
 δὲ — τὴν δὲ] nobis ut *Callimachea* adnumeravit;
 ex quibus, huius sint illa an *Dionysii*, reiici certe
 debent *Casauboni* verba, [πρόσωπον τὴνδε ἐμῶ.]
 Una tum vocula εὖ, quam εὐ facile elisit, adiecta,
 patebit attendenti scribendum:

[εὖ] σὺ δέχῃ τιῶδε προσηυμένῳ
 Τὴν αἶψ' ἐμᾶ ποίησιν· ἐγὼ δ' ἐπιδέξια πέμπω
 Σοὶ πρώτῳ, Χαρίτων, ἐγκροσίας χάριτας.

Est mihi, *χαρίτων*, *Chariton* amici nomen, quem alloquitur Poëta. Quæ hic ex veterum conviviorum more permulta possent a me dici, rectius omittentur. In Athenæicis autem, paulo ante a me positus, *Democritus* & *Theodorus* duo sunt ex iis, quos in literatis istis conviviis loquentes, sic satis absurde, nobis tamen in tot veterum librorum clade perutiliter, tanquam homines memoriae tenacissimæ, facit loquentes *Athenæus*; *Theodorum* quidem passim cognomine *Κύνελκον* appellans, quo nemo magis *Vlpiano* fuit Grammatico infensus, idcirco *Zoïlus* dictus αἰεὶ τῷ Σύρω, sive τῷ Συρατικῷ, ἀνπαρουσόμενος, quem, in isthoc opere mirifico, contumeliosis ubique appellationibus designat, atque infectatur. — Istorum interlocutorum in Philologicis *Athenæi* conviviis, multis utilis, confici posset Index; longe tamen utilior accuratus esset Index auctorum librorumque in isthoc opere perdocto laudatorum, nam qui prostat in Graeca *Fabricii* Bibl. ab homine imperito negligentissime congestus centenis erroribus scatet,

XII.

Εὗτ' ἀνέμων μεγάλων κύμα θωλύγει

Τείσμακαρ, εἰ παύρων ὀλβίος ἐστὶ μέτα,

35 Ναυπλῆς ὅς νῆϊν ἔχει βίον, ἀλλ' ἐμὸς αἰὼν

Κύμασιν αἰθυῖης μᾶλλον ἐσωκίσατο.

Dant inter Bentlej. Fraem. CXI. Inventa in *Stobaei Floril. Gesn. Tit. LIX. p. 376, 377*, in suo sic Latina fecit *Grotius p. 226*,

*Surgit [ubi] ventis unda procelliferis,
Felix & paucis annumerandus erit,
Cui sunt nulla maris commercia: sed mea vita,
Non secus ac mergi, clausa tenetur aquis.*

In horum primo, pro Ἐνθ' αἰν. posui Εὗτ' ἀνέμων — in secundo εἰ, pro ἦ, a me scriptum, hunc versui sensum indit:

Ter beatus, si paucis esse potest contentus.

Haec autem *Callimachi* non possunt nisi ad *Elegos* referri, ex quibus sua ferme tantum decerpit *Stobaeus*: ex *Elegia* utique sunt, haec eiusdem

ar-

argumenti, quae paulo ante hoc ipso Tit. descri-
pserat, *Philetæ*:

Γαῖαν μὲν φανέσθαι θεοὶ ποτε· νῦν δὲ παρέσθαι
λασιφῶν ανέμων μῆνον ὄραν τὸ μένθ·

*Cum volet ostendet terram Deus: interea nos
Ventorum levium cernere templa iuvet.*

Grotii ventorum — templa, ut mihi, sic & aliis
mira videbuntur: vulgarunt scil. in *Philetæ* versu
Gesnerus & *Grotius*,

λασιφῶν ανέμων μῆνον ὄραν τέμενθ·

λασιφῶν scribatur, an ex Cod. MS. λασιφῶν, pa-
rum interest; sed sane permultum, utrum serves
absurdum illud, ανέμων — τέμενθ· an mecum le-
gas αν. — τὸ μένθ· Haec quidem correctio lenis-
sima dubio vocat; nam ανέμων μένθ· usitata Poëtis
est forma loquendi. Sed, cum in versuum *Calli-
machi* primo nullā sit sententia, quae *Stobæi* titulo
respondeat, valde mihi semper fuit verisimile vi-
sum, versum fuisse hexametrum, hoc similive mo-
do sequentibus praefixum:

Ἐὐτ' ανέμων μέγα πνεῦμα διαλύειν τε μέμνη,
Τείσμαιναρ. (εἰ πάρων ὄλβιος ἐστὶ μέτος·)
Ναυπλῆς ὄ; νῆϊν ἔχει βίον·

An-

Annae Fabri venerat in mentem ἀνέμων μεγάλων πνεῦμα. vis quidem venti *fluidus* facit *tumidos*, atque adeo κύματα. sed ἀνέμων μεγάλων κῆμα iungi non potuerunt. Aptiori mutari quidem poterit, sed satis commodum hic videbitur μέμνη. *Moschus* in *Stobaeo Grot.* p. 229.

Ἄλλ' ὅταν ἠχήσῃ πολὺς βυθὸς, αἱ δὲ θάλασσα
Κυρτὸν ἐπαφείξῃ, τὰ δὲ κύματα μακρὰ μεμνήῃ,
Ἐς χθόνα πηπταίῃα καὶ δένδρεα· τὰν δ' αἶλα φέγγει.

ὅptime *Grotius*, ὅταν — τὰ κύματα μεμνήῃ· *cum*
furit — *aequor*. *Aequore* iactatus *Callimachus*,
furentibus austris, ter beatum praedicabat, qui
domi sua sorte contentus nunquam mare effecit in-
gressus; sed, videns meliora, saepius ex Africa
traiecit in Graeciam; &, cupidine laudis atque
ingeniorum Atticorum incensus, *Elegiam* scribere
potuit, qualem suam illam scripsit admirabilem
Propertius III, xx,

Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas; &c.
Cogar & undisonos nunc prece adire Deos.

Athenis illum fuisse, quod vel absque teste nos
quidem, in huiusmodi rebus ταχυπειθεῖς, facile
crederemus, constat ex *Athenaei* XI. p. 477. c.
Καλλιμάχῳ — λέγων ἐπὶ τῷ οἰκίῳ ξένῳ τῷ αἰθρῇ τῷ
Ἀθηναίῳ Πόλιδι (sive Πόλιδι) συνιστάδεντῳ αὐτῷ. In
Afri-

Africa Cyrenis natus, in Sicilia versatus, quippe qui Syraculis uxorem duxerit, in Attica, in Ionia, qui magnam vitae partem exegit in Alexandrino Musæo, non sane mirum est, si, meliora probans, saepe tamen domi neglectos, ubi solas ille Musas venerabatur, coactus fuerit invocare Deos marinos; atque adeo de se ipse vere scribere potuit in Elegia:

ἀλλ' ἐμὸς αἰὲν
Κόμασσιν αἰθούης μᾶλλον ἐσωκλήσασθαι.

quae cum forma loquendi proverbiali, *ἀεὶς βίον ζῆν*, omnem in fluctibus & navigando vitam degere, iam contulerat T. H. in *Luciani Timon*. T. I. p. 121. f. qui verbum *Εἰσωκλήσασθαι*, in his *Callimachi* significans *commorari, habitare*, pr. autem, *in domum immigrare*, egregie tractavit in *Miscell. Obs. VI. p. 349.* Activum *Εἰσωκλήσων* notat *in domum introducere.* Cum suis animantibus ceteras partes huius orbis iam ornasset Deus aedificator,

*Sanctius his animal, mentisque capacius altae
Deerat adhuc, & quod dominari in cetera posset;
Natus homo est.*

Magnifice Pythagoreus *Euryphamus*, τὸ Θῆτον, αἰτ, ἀνθρώπων, πολυπέλαστον ζῶον, ἐς πᾶν κόσμον ἐτάκισσι, ἀντίμιμον μὲν τᾶς ἰσθμια φησισί, ὀφθαλμὸν δὲ τᾶς τῶν ὄντων διαπερᾶσιν, apud *Stobaeum Tit. Cl. p. 556, 5.*
ubi

ubi male vulgatur ἀνέλιπμον · vid. *Musonius* ibid. p. 595, 24. *Aristophanes* in *Thesm.* v. 17. &c. *Deus hominem in hunc mundum*, ut in domum sua supellectile iam instructam, ἐσφίκισεν, *introduxit.* Formam verbi passivam iam adhibuit *Herodotus* de *Aegyptiis*, quibus, incolis veteribus eiectis, horum terras Rex adsignasset *Aethiopiae*, L. II, c. L, τέτων ἐσφικισθέντων ἐς τὰς Αἰθίοπας · *his cum loca habitanda essent inter Aethiopas adsignata*; atque adeo etiam, *his in Aethiopia habitantibus*: *Pausan.* VII. p. 556, 6, ἀφικισμένοις, ἐνθα ἔτυχεν αὐτῆς ἐσφικισμένῳ, ἀπεγύμνε πᾶν πάντα σφίσειν ἤδη λόγον. Multo frequentius occurrit Callimachea forma εἰσφικισαοθῆ · eidem etiam reddenda *Pausaniae* X. p. 838. f. ἀφισάντες ἐσφικισαυτο ἐς τὰ ὑψηλὰ καὶ ἔτσι τῆς νύκτ · nisi binae hic literae male fuerint repetitae, suumque & *Thucydideum* hic quoque dederit *Pausanias*, ἀναφικισαυτο · quod mihi videtur probabilius. *Εἰσφικισαοθῆ* nemo frequentius adhibuit quam *Philo Judaeus*. — Sed, ut est ubique novator *Callimachus*, in hoc ipso Elegiae fragmento, Ὀμηρικῶς quidem, καινῶς tamen vocem adhibuit αἰών. *Dicere* voluit se mari saepe iactatum; dixit vero,

ἐμὸς αἰών

Κύμασιν αἰθυλῆς μάλλον ἐσφικισαυτο.

Apud *Homerum* αἰών etiam est ὁ τῆ ζῆν vel ὁ τῆ ζωῆς χερόν. apud *Aeschylum* *Septem c. Theb.* v.

225, ἐμὸν κατ' αἰώνα· Schol. κατ' ἐμὸν χρόνον, ἵγ' ἔν
 ἡμῶν ζώντων· &c. more vero *Callimachi* qui scripse-
 rit neminem novi. — Maria saepe follicitantes,
 vel in undis victum quaerentes piscatores, cum
mergis etiam a *Callimacho* comparari non miror;
 sed *mergi* in eximio in Delum hymno memorati,
 v. 12, mihi iam olim displicuerunt; *mergis* sal-
 tem *equorum* adiecta mentio satis absurda semper
 fuit visa, atque idcirco minime *Callimachea*. In-
 sulae sacrae laudes canere incipit v. 11,

Κείνη δ' ἠνεμύεσσα καὶ ἄλροπος, οἷά θ' ἀλιπλήξ
 Αἰθυλῆς καὶ μάλλον ἐπίδρομος, ἢε περ ἰωπίου,
 εἰόντω ὀνεσίεμκται.

Primum legat quis magnificas laudes, quibus in-
 sulam Deo patriam exornavit, consideretque quam
 meditate singula scripserit atque artificiose; tum
 decernat, istorum, quos posui, versuum secundus
 sitne *Callimachi*, vel potius Graeculi, qui forte
 defectum veteris exemplaris, hoc versu concinnato,

Αἰθυλῆς καὶ μάλλον ἐπίδρομος, ἢε περ ἰωπίου

explere voluerit. *Saxum* quidem *marinum*, vel
 etiam *insula* dici certe potuit,

apricis statio gratissima mergis.

sed

sed quae tandem insula maris fuit Aegaei, vel ubique tandem sita, quae *mergis marinis* non dici possit statio fuisse gratissima? Quam frigidum illud, & paene dixerim absurdum, de Delo dici, illam *mergis* fuisse

μάλλον ὀπίδρομον ἢ ἐπερ ἰσποῖς.

An alia quaedam insula fuit εἰσωπῶς unquam dicta? sed versus est hoc hymno eiusque Parente indignissimus. Sive autem quis censuerit, versus nobis periisse *Callimachi*, cuius prima vox fuerit eum ἀλωπλήξ iungenda

Πέτρῃ.

vel, voce ἀλ, vel πόντος faeile subaudienda, scripsisse Poëtam,

Κεῖνῃ δ' ἠνεμύεασα καὶ ἀίροπῶς, οἷά γ' ἀλωπλήξ
Πέτρῃ ἐνεσήμεκται.

parum aut nihil arbitror interesse; dummodo cetera quis mecum reiecerit. Insula, quae olim (v. 36,)

ἄφειτῶς πελάγεσσιν ἐπέπλεε,

cum in illa Deus esset in lucem editus, Δῆλῶς dicta, divinitus fundata firmas in imo fundo maris radices accepit: v. 53

ἐνὶ πόντῳ

Κύμασιν Αἰγαίοιο ποδάων ἐνεθήκαο ῥίζας.

*Quam pius Arcitenens, oras & litora circum
Errantem, Gyaro celsa Myconoque revinxit,
Immotamque coli dedit, & contemnere ventos.*

Virgil. Aen. III. v. 75. Ventos, quibus altitudine sua Delos erat exposita, ἠνεμόεσσα, Apollinis praesidio tuta contemnebat ἄτροπον, ne motibus quidem, quibus insulae vicinae quaterentur, territa,

Κεῖνη δ' ἠνεμόεσσα καὶ ἄτροπον —

(Πόντῳ) ἐνεθήκαται

in mari fundata facta fuit immota

οἶά γ' αἰτωλήξ

Πέτρα.

ut dura cautes, undis laceffentibus resistens. Πέτρα αἰτωλήξ, quam vocem attigit T. H. ad Thom. Mag. in Ἀκαιοσπηλήξ, non utique magis a *Callimacho* sine nomine adiecto dici potuit Ἀλωλήξ, quam diceretur simpliciter Ἀλίεροχος, vel Ἀλίκλυος, vel Ἀλίκτυπος. Quid vero πέτρα sit αἰτωλήξ, vel Ἀλωλήξ optime verbis indicari poterit *Homeri Virgilii*que. In illius *Il. O. v. 619*

ἤντι

ἢ ὅτε πέτρα

ἤλιθαι, μεγάλη, πολὺς αἰὼς ἐγγὺς ἔσσει,
ἢ τε μένει λιγίων ἀνέμων λαίψηρὰ κέλδρα,
Κύματά τε τροφόντι, τὰ τε πρῶσερδ' ἔχεται αὐτῷ.

Virgil. Aen. VII. v. 586

*velut pelagi rupes immota resistit,
Quae sese, multis circum latrantibus undis,
Mole tenet; scopuli nequicquam & spumea circum
Saxa fremunt, laterique illisa refunditur alga.*

his interiectum versum cum *N. Heinsio*, tanquam adulterinum, reiicio. eadem est imago in *Aen. VI. v. 470.* & *X. v. 693.* unius tantum adponam *Senecae* verba ex *Hippol. v. 580,*

*Vt dura cautes undique intractabilis
Resistit undis, & laceffentes aquas
Longe remittit.*

huius vero generis permulta iam collegit *Th. Gaisakerus* in *Antonin. IV, 49.*

X I I I.

Εἶδ' ἄγε νῦν ἐλέγοισιν ἐνιψήσασθε λιπώσας
 Χεῖρας, ἢ [εὐφημοὶ] παλὺ μένωσιν ἔτος.

Callimachea (quae sunt inter *Bentlej.* *Fragm.* CXXI,) quaeque huc contulit *Theocriti Hemsterbusius*, *Ovidius*, eleganter expressit imitando, in cuius *Fastis Flora* L. V. v. 375,

tenues secessit in auras:
Mansit odor: posses scire fuisse Deam.

his suum mox votum subiungit:

Floreat ut toto carmen Nasonis in aevo,
Sparge, precor, donis pectora nostra tuis.

huius simillimum votum fuit *Callimachi*, Gratias advocantis, rogantisque ut eam vim suis indant Elegis, qua semper elegantioribus ingeniis placere possint, atque adeo diutissime hominum doctorum manibus terantur. Annuisse vati suo *Charitas* luculentus testis est *Ovidius* hoc versu:

Battiades semper toto cantabitur orbe.

No.

Nostra etiam aetate toto cantaretur orbe ab antiquitatis amatoribus, si per monachos licuisset, quibus male diceremus, nisi tot tamen excellentia nobis veterum monumenta, describendo, librarii custodivissent.

Pindarus Nemeon. IV, v. 10,

Ῥῆμα δ' ἐργμάτων χρονιώ-
 Τερρον βιοπέει,
 Ὅ, π σὺν Χαρίτων τύχη
 Γλώσσα Φρενὸς ἐξέλοι βαθείας.

Latina sic fecit *Sudorius*:

*Dicta nam vivunt animata factis
 Longius, si, quae sacra lingua ab alto
 Pectore duxit,
 Suavi & asperfit Charitum liquore.*

Scholiasies: εἰάν γε χερὲς Χαρίτων γράφεται ὁ λόγος, Σπύλωλε καὶ ἔσθεται· εἰάν δὲ μετὰ Χαρίτων, μένει πρὸς αἰῶνα εὐδία. καὶ Καλλιμάχου,

Ἐλάτε νῦν ἐλέγισσι δ' ἐπιψήσαθε λιπώσας
 Χεῖρας ἵνα μοι πολὺ μένῃσιν ἔτῳ.

Primum scripsisse videtur Schol. μένει πρὸς αἰῶνα. εἰ δὲ καὶ Καλλιμάχου· In huius verbis Ἐλάτε scripsit

Bentlejus, & ἴνα — μένῳσιν, quod interpretatur, *ubi manebunt*; falsus tamen hunc se versum restituere non posse. Feliciter hoc Elegiae fragm. tractavit atque ex similibus dictis illustravit *Hemsterbusius*; varios etiam modos indicans, quibus versus secundus possit expleri: “pedem, inquit, adfingere licebit, si conveniens elegis epitheton advocaveris: Χεῖρας, ἢ εὐφημοί, εὐδομοί, vel potius αἰδοί πουλὸ μένωσιν ἐτῶ· *aevis omnibus ut maneant*, cum *Ovidio* dixeris. In *Pindari* Schol. pro εὐδοί si restituas αἰδοί, videri poterit ab ipso *Callimacho* illud adiectivum sumfisse.” Quod pace viri Magni dictum sit, in Scholiis αἰδοί vicinis non congrueret, atque ex tribus, quae dedit, placere poterit in illud usque tempus εὐφημοί, quo *Callimachi* vocem Scholiorum scriptus Codex praebuerit. — *Toupius* Emend. in *Suid.* III. p. 154, 155, cum *Matthaei* ἴνα — σαθήσεται haec comparans, ita *Callimachi* locum legendum confidenter decernit:

Χεῖρας ἐμοῖς, ἴνα μοι πουλὸ μένωσιν ἐτῶ.

Illud vero miror, tres istos primi ordinis Criticos in id conspirasse, ut vitiosum

Ἐλάτε

mutandum hic censuerint in Ἐλάτε· cumque usitata verbi εἶπον vel Ἐλεον, vis, qua ipse illud etiam
ad

adhibuit *Callimachus*, minime conveniret, virum summum novam verbo affinxisse significandi potestatem. Hoc incommodum evitabitur correctione lenissima, qua ΕΛΑΪΤΕ iam olim a me fuit mutatum in

Εἶδ' ἄγε

Eia agite Charites; vel Eia, adeste.

Εἶδ' ἄγε, νῦν ἐλέγοισιν ἐπιθήσομαι λιπάσας
Χεῖρας.

Verbo iunctum plurali illud εἶα ἄγε, vel, ut scribebant etiam, εἶδ' ἄγε, sciolos potuit offendere; sed est ex more veteri, quin ipse *Callimachi* h. *Dianae* v. 81,

Κύκλωπες, ἢ μοί τι Κυδώνιον, εἶδ' ἄγε, πῶρον &c.
Τεύξατε.

citat ibi *Clarkium* Cl. *Ernesti* in *Hom.* Il. z. v. 376,

Εἶδ' ἄγε μοι, δμῶαί, νημηρτίῳ μνηθήσομαι.

in oraculo apud *Pausan.* X. p. 340,

Ἄλλ' ἄγε δὴ φερέσομαι. —

Aristoph. Eip. v. 507,

Ἄγ', ὦ ἴδμεν —

Thefm. v. 785, "Άγε δὴ — δέλωι Δέξαθε — simi-
liter φέρε δὴ positum reperitur, raro autem ἄγετε &
φέρετε. Illud autem εἶδ' ἄγε Grammatici veteres ab
Homero scriptum putabant, pro εἶα δὴ ἄγε, teste
Eustathio in Il. A. p. 80, 43. — In Callima-
cheis nostris significatur, *Eia adeste mihi*, quaeso,
benevolae, ut in Senecae Hippol. v. 412, N. Hein-
sius legit ad Ovid. Met. VI, 640,

Hecate triformis, eia ades coeptis favens.

marinam Venerem invocaverat Phaëdrae Nutrix in
Eurip. Hippol. v. 522,

Μόνον σύ μοι, δέσπονα ποντίας Κύπρι,
Συεργός εἶης.

Callimacho perplacuisse suspicor illud imprimis Eu-
ripidis in Hercule v. 673,

Οὐ παύσομαι τὰς Χαείτις
Μέσσις συγκαταμιγνῆς,
Ἄδ' ἄν συζυγίαι.

quo, praeter ceteros, spectabat Themistius Or. xxiv,
p. 303. A. ἔκ ἐστὶ Χαείτων ἔρημος ἢ φιλοσοφίας αὐλή,
ἢ δὲ ἀποσκηνῆσιν αἱ θεαὶ πρῶτον πρὸ τῶν ἡμετέρων Μυσίων —
ἐν τῷ Ἀφροδίτῳ αἰεὶ συμπλέκειν τὰς Μέσσις προθυμιομεθῶν.

Si qui autem alii inter antiquos Pictores atque

Ροῦ-

Poëtas frequenter solebant τῶν Χάρισι θύειν, in his suum certe nomen Apelles profitebatur, qui ingenio & gratia maxime valebat inter aequales arte pingendi nobiles: horum opera sic ille admirabatur, ut perfectissimis unum tamen deesse diceret, quo sua posteris semper commendarentur. Ialyso nihil perfectius elaboraverat Protogenes; visa tabula & sic stetit attonitus Apelles ὥστε καὶ Φωνίῳ Ἐπιλιπεῖν αὐτὸν· tandem tamen dixisse fertur: μέγας ὁ πίνθη, καὶ θαυμαστὸν τὸ ἔργον· εἰ μὴ ἔχεν γε χάριτας, δι' αἷς ἔργον φαίνει τὰ ἰφ' αὐτῆ γραφόμενα, quae scribit *Plutarchus* in *Demetrio* p. 898. F.

X I V.

ἜΛΛΕΤΕ βασκανίης ἐλοῦν γένος.

Ite in malam rem invidi, perniciosum genus.

X V.

40 Μηδ' ἀπ' ἐμεῦ διφᾶτε μέγα ψοφέσσαν αἰοιδήν.

Neque in meis carminibus quaerite alte sonantia.

Haec duo fragmina (inter *Bentlej.* CCXCII. & CLXV.) unius esse potuerunt eiusdemque Ele-

giae; quae distichon praebuit paulo ante tractatum; quod si verum est, non illic certe nova quadam vi posuisset, ut positum putabant viri Docti, verbum ἔλετε. Sed illud ipsum ἔλετε, tanquam Callimachéum, unius nititur auctoritate *Eustathii* in Il. I. p. 658, 34, ὡς τὸ πληθυντικὸν τῷ ἔρρε. περσακτικῆς τὸ ἔρρετε δια' δύο λ' γλῶσσαις φησὶ, Καλλιμάχῳ δηλοῖ ἐν τῷ ἔλετε β. δ. γ. Nihil huius simile reperietur apud alios, aut in istis in *Homerum* commentariis; nisi huc referre velis ista in Od. E. p. 219, 15, τὸ τέρετρον, ὃ δέλετρον καὶ τέλετρον Ἀσιανὴ τις γλῶσσαις φησὶ ὡς ἔλετε. vel quae habet in Od. Z. p. 550, 36 &c. ridentis *Aristophanis* in *Vesp.* v. 45. quae praebet etiam *Plutarch.* in *Alcib.* p. 192. B. vid. *T. H.* in *Lucian.* I. p. 86. Necdum rationem possum comminisci, cur novator *Callimachus*, toties ab aliis usurpatum, a se ipso etiam adhibitum, ἔρρεν, aut saltem ἔρρετε mutatum voluerit in ἔλετε hoc praesertim in versu, quo iussit invidos illuc ire, quo Momum ablegavit ultimo versu hymni in *Apoll.*

ὃ δὲ Μῶμῳ, ἢ ὁ Φθόρῳ, ἐνθα νέοιτο.

ἔρρεν, praesertim ἔρρε, frequentatur a Tragicis, apud Comicos rarius occurrit: ἔρρασμα nititur voce vitiosa in *Eurip.* *Alc.* v. 735. ubi scribi poterit ἔρρασις ex Cod. scripto. — Inter invidos praecipuum habuit, quod mirandum est, discipulum

Απολ.

Apollonium; quem inimicum suum, Alexandriae vel in alia urbe Aegypti natum, Aegyptiacae avis, Ibis, nomine diris devovit. Quum ne unicum quidem versum invenerit *Bentlejus*, qui carminis istius obscuri fuerit particula, nihil vetat hic fragmenta quaedam indicasse, quae videri queant in Ibide *Callimachi* lecta. *Salvagnius* in *Ovid. Ibin* v. 57. de hoc agens *Callimachi* libello; “ eum, „ inquit, mea sententia Naso magna ex parte Latinis versibus expressit, quemadmodum *Catullus* „ poemation de Coma *Berenices*.” *Catullum* quidem novimus Graeca quaedam poematia versum de versu Latinis numeris reddidisse; *Ovidium* vero, eodem genere carminis usum Elegiaco,

quo Battiades inimicum devovet Ibin,

Illius ambages in Ibide imitatum; sed, ut erat Latinorum Poëtarum eruditissimus, historica multa memorasse suspicor, quae non invenisset in *Callimacheis*, atque in his ipsis imitandis suo semper usum iudicio. — Est inter *Bentlej. Fragm. cccxv*,

τὸν σὲ Κροτωνάδην —

ex *Apollonii* Gramm. Scholiisque in *Dionys. Thracem* sic forte supplendum,

τὸν σὲ, Κροτωνάδην· καὶ μὰ τὸν αὐτὸν ἐμέ.

Ibi-

Ibidis esse fragmentum, hariolari licet ob ista *Ovidii* in *Ibide* v. 482,

*Prædaque sis illis &c. (canibus nempe)
Quique verecundæ speculantem labra Dianæ,
Quique Crotopiaden diripuere Linon.*

Inimico conveniunt, atque in *Ibide* legi potuerunt *Bentley*. *Fragm.* CCXXII, & CLXXIV.

Ὅς δ' ἐπὶ τῶ κακὰ πύχει, εἴ κεν κερὸν ἤπειτα τεύχει,
Ἥλασ' μὲν βέλας, ἐχθροὶ δὲ πεισόμεθα.

Fragm. CC.

καὶ μόνον αἰζῶν ἐγχευε κηδεμόνα.

Diversissimum his sensum indidit *Toupii* correctio *Emend.* in *Suid.* III. p. 210. mihi placet *Bentleyana*, si figurate haec accipiantur. Eleganter de Cupidine scribit *Ovidius* *Epist.* ex P. III. *Ep.* III, v. 46,

Discipulo perii solus ab ipse meo.

Fragm. CCIV.

ῥά μφει κερθῶδα πέρχον ἐνοψε νέκυντ'

ex *Ibide* petitum videtur *Ovidii* ob ista v. 171,

*Vnguibus & rostro tardus trahet ilia vultur,
Et scindent avidæ perfida corda canes.*

non,

non, opinor, *trahet*, sed *distrabet* ilia vultur;
quod cum in ea re proprium sit, Poëtam arbi-
tror dedisse:

Vnguibus & rostro tua distrabet ilia vultur.

tarditas *avido* non convenit: *Seneca Herc. in Oeta*
v. 947, *Effodiat avidus hinc & hinc vultur fibras.*
Sunt in brevioribus versuum fragmentis nonnulla,
quae videri possunt ex eodem tenebricoso carmine
Elegiaco petita.

X V.

Μηδ' ἀπ' ἐμεῦ διφᾶτε μέγα ψοφῆσαν ἀοιδήν.

Hunc quidem ex Elegis esse versum mecum sta-
tuunt Cl. Ernesti & Cl. Ruhnken. — in quo ἀπ'
ἐμεῦ est apud Etymologum p. 279, 47. — *Propert.*
II. El. I. v. 39.

Sed neque Phlegraeos Iovis Enceladique tumultus
Intonet angusto pectore Callimachus;
Nec mea conveniunt duro praecordia versu —

Inanium verborum strepitus dicitur ψόφος καὶ κέμπος
κενῶν ὀνομάτων. — ab *Arriano* in *Epiict.* II, c. VI,

ἢ ψόφον ἢ ῥημάτων dixerat *Aristoph.* *Ran.* v. *inanem sonitum verborum*, *Livius. Dionysius Halicarn.* T. II, p. 205, 29, ψόφοι ταῦτ' ἔσι καὶ διθύραμβοι, κόμπαν ὀνομάτων πολὺν, νῦν δὲ ὀλίγον ἔχοντες. cuius locus, T. II. p. 272, 39, valde vitiatum forte poterit redintegrari, si sic scribatur: Τάχ' ἔχ' ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς σαυτῆ λόγους (nobile dictum *Aeschyli* *παραιδεῖ*) ἄλυστοιμέθρα ἀν, δαίμονιώτατε Πλάτων, ὡς διθύραμβων ψόφος καὶ λήρης ἠγαπηκέτω. Audaces dithyrambos & verba magna negat in suis carminibus esse quaerenda *Callimachus*.

X V I.

Δέσποιναί Λιβύης Ἡρώιδες, αἰ Νασαμώνων
 Αὔλια, καὶ δολιχὰς θῆνας ἐπιβλέπετε,
 45 Μητέρα μοι ζώουσαν ὀφέλλετε.

Africes dominae, Heroïnae, quae Nasamonum

Armenta & longa litora cura vestra dignamini,
Matrem (vobis nempe creditam,) mibi vivam debetis.

Isti etiam fragm. Bentley. CXXVI. locus esse potuit ut in Epigr. sic & in Elegia. — In his verbis ἐπιβλέπειν vim *Scaliger* indicaverat; ultima, ante *Hemsterbusium, Anna Fabri*, p. 234, iam reddi-

de-

derat: *vous me devez rendre ma mere*, verbis etiam Horatianis eam in rem prolatis. Vitam egisse Nafamas partim pastorem liquet ex *Herodoti* IV, c. 172, Ἰδὲ θέρου, καταλείποντες ἔπι τῇ θαλάσῃ τὰ πρέβαστα, ἀναβαίνουσιν ἐς Αὔγλαα χῶρον ὑπερμεῦντες τὲς Φοίνικας. hoc loco similique nititur *Wesselingii* coniectura, in *Callimacheis* legentis Αὔγλαα • verum est, quod *Scaliger* edidit, Αὔλια: sed habet *Wesselingius* in *Diff. Herod.* p. 12. *Nicaeneti* epigramma, quod, a *Toupio* correctum, *Brunckius* exhibet *Analect.* I. p. 416. illic

Ἡρώσσαι Λιβύων δεσποτίδες dicuntur
 Αἰγίδι καὶ σρεπλοῖς ζωσόμεναι θυσάνοις.

ipsa forma rarior Ἡρώσσαι monstrat imitatore *Apolonii Rhodii*, a quo ter celebrantur

Ἡρώσσαι Λιβύης πμήφοροι, ἠδὲ θύγατρεις •

L. IV, v. 1323, 1358, 1309. quae Divae Iasoni adparuerint v. 1348,

Στέρφρασιν αἰγείοις ἐζωσμέλαι ἐξ ὑπάτιοιο
 Αἰχένου.

Harum una de se & duabus (v. 1347) testabatur sororibus v. 1322,

Οἰοπόλοι δ' εἰμὲν, χθόνιοι θεαί, αἰδέεσσαι •

ultimae voci fragmentum poëmatii Callimachéi debemus a Scholiaste prolatum. — In his *Οιοπάλοι* sunt pecoris curam gerentes, αἱ Ναιοκμύωνων αὐλῖα (*stabilia*) Ἐπιπέπρασσι *Callimacho*. — *Pellibus erant hae Nymphae, ut Libyssae, caprinis super indutae: Herodot. IV, c. 189, αἰγίας πελάσσονται ψιλὰς ἐξί τῷ ἐσθῆτι θυσανοταῖς αἱ Λίβυσσαι: Nicaeneto Στέφειον αἰγείοις ἐζωσμέλαι· cum Στέφῳ etiam scribatur Στέφῳ, ista potuerant ad Hesychiū in Στέφῳσι comparari. — Callimachi tandem*

Δέσπιναι Λιβύης Ἡρώιδες·

sunt illorum Ἡρώσσαι Λιβύων δεσποτῖδες· & Ἡρώσσαι Λιβύης πμήφοι. *Heroides & Heroinae, Ἡρώσαι Atticis, forma ab Ἡρώϊς ducta, dicuntur in his Ἡρώσσαι· est autem Ἡρώϊσσαι· ut βασιλίσσαι· φυλάκισσαι· βαλαίνισσαι.*

X V I I.

— ἔχοιμί π παιδὸς ἐφολκόν.

X V I I I.

Ἄρνες τοι, φίλε κῆρε, ὀμήλικες· ἄρνες ἑταῖροι
Ἔσκον· ἀνήμεθμοι δ' αὐλῖα καὶ βοτάναι.

*Innumeri teneris pariles aetatibus agni,
Graminaque & caulae sunt tibi, care puer.*

Sic in Elegia lectos versus *Grotius* interpretatur in *Stob. Floril. p. 332. in Ed. Gesn. p. 453. —*

Haec

Haec sunt inter *Fragm. Bentley*. CXXVII. illa faciunt *Fragm. CCXCI*, ab *Eustathio* prolata in *Od.* Ξ . p. 546, 22, ut ostenderet ἑφολκῶν significare τὸ ἐπαγωγῶν. *baſeam aliquid quo puerum possim allicere.* ἑφολκᾶ — λέγειν in hunc sensum dixisse *Thucydidem*, *Perizōmius* recte monuit in *Aeliani* V. H. VIII. c. xii. p. 555. nonnulla notavit *Abreschius* *Anim.* in *Aesch.* L. III. p. 148. Scripsisse videtur *Eusebius* *Praep.* II. p. 74. D. τὰ ἑφολκᾶ πρὸς αἰαχρεργίαν μέρη τῶ σώματι. non ὀλκᾶ, quod vulgatur.

X I X.

50

ἀμφὶ δὲ κεβλήν

Εἰρμένος ἀγλίθων οὐλον ἔχει σέφακον.

Est inter *Bentley*. CXL. *Circum caput autem Cinctus crispam habet coronam ex alliorum spicis.* — Rusticus is esse potuit minime malus, sed quem, allium olentem, convivam certe noluiſſet *Horatius.* αἱ Ἀγλίθες non sunt alii capita, sed allii capitae iam soluti nuclei sive spicae: καλέσαι τὰς ἐν αὐτῷ ῥίζας. Ἀγλίθας, inquit *Dioscorides* II, c. 182. *Erotiano* Μώλυζα esse dicitur σκορίδα κεφαλὴ βωλοειδής, καὶ μὴ διαλελυμένη εἰς ἀγλίθας. *Eustachius* interpretatur:

Allii caput glebae instar, neque in spicas distinctum.

T

XX.

X X.

τὸ δὲ σκύλον ἀνδρὶ καλύπτρη
Γιγνόμενον νιφετῶ, καὶ βελέων ἔρυμα.

*exuviae autem (leonis) viro tegmen
Factae adversus nivem, & adversus tela munimen.*

Inter *Bentley*. est *Fragm.* CXLII. — Si ipsum potuit *Propertius* loquentem introducere, & fortia facta quaedam sua memorantem, *Amphitryoniden*, L. IV. Elegia IX, potuit illa certe *Callimachus* elegiaco carmine enarrare: recte enim *Eldikius* in *Suspicionum Specim.* p. 23. haec de pelle cepit leonis Nemeaei, quam detractam gestavit Hercules. — In Scholiis ista leguntur in *Ajacem Sophoclis* v. 26; hinc apud *Suidam*, qui ex Scholiis in *Soph.* in *Lexicon* suum permulta retulit, in v. *καταναεσμένης*. sed apud *Suid.* non deterior prostat lectio:

τὸ δὲ σκύλον ἀνδρὶ καλύπτρη —

quod, ut altero minus usitatum, placere potuit *Callimacho*, ut placuisse videtur *Kustero* in *Aristoph.* *Plutum* v. 514. — More autem elegantiorum dicitur

citur a Cyrenaeo καλύπτρη κφετῆ· δὲ βελέων ἔρυμα.
Aristoph. Vesp. v. 613,

Τάδε κέκτημαι πρέβλημα κακῶν, σκευὴν βελέων ἀλευρίω.

Euripides in Meleagro sic dixit apud Macrobiūm
p. 431, Πρέβλημα θηρὸς, munimentum agrum adver-
sus, πρέβλημα χειμῶνων Plato Timaeo p. 74. B.
Xenophon K. A. IV. p. 195, 18, ἦν τοῖς μὲν ὀφθαλ-
μοῖς ἐπικέρμα τῆς χόνης, εἴ τις μέλαν τι ἔχων πρὸ τῶν
ὀφθαλμῶν πρόλοιτο· τῶν δὲ ποδῶν, εἴ τις κοινοῖτο, καὶ μη-
δέποτε ἡσυχίαν ἔχοι. ea ratione vocat in Ἀπομν. IV.
p. 466, 22, ignem ἐπίκρον μὲν ψύχας, ἐπίκρον δὲ
σπίτας. usitato more scripsit Dion. Chryf. Or. VI.
p. 92. C. ἐπίκρην τῶ σώματι καὶ πρὸς χειμῶνα καὶ
πρὸς λιμὸν.

Est & in his modus adhibendus.

Ex reliquis Carminum fragmentis, quaedam hic
tantum adscribam, quae ex Elegiacis videri pos-
sunt petita:

XXI. (Bentl. cxxviii.)

Καὶ κυάμων δὸτὸ χεῖρας ἔχειν καὶ ἀναιμον ἔδεσθαι

Καὶ γὰρ, Πυθαγόρας ὡς ἐκέλευε, λέγω.

XXII.

XXI. Placuit mihi lectio H. Stephani; ut Menagio in Diogen.
Laërt. VIII, 24. aliud Τουρῖο in Suid. III. p. 97.

XXII. (Bentl. cxxix.)

Λάτρη δ'ε παρ' Ἡφαίστιοι καμίνοις
 55 Ἐτρεφον, αἰράων ἔργα διδασκόμενοι.

XXIII. (Bentl. cxxx.)

ἀλλ' ἐπὶ τοῖς
 Αὐτὸς ὁ τοξευτὴς ἄρδιν ἔχων ἑτέραν.

XXIV. (Bentl. cxxxii.)

Ὅς πρὸς ἀλιτρὰς
 Αὐγάζειν καθαροῖς ἔδυναται λοχάσιν.

XXV. (Bentl. cxxxiii.)

Εἰ σὲ Προμηθεὺς
 60 Ἐπλάσε, καὶ πηλᾶ μὴ ἕξ ἑτέρω γέγονας.

XXVI. (Bentl. cxxxiv.)

Οὐχ ᾧδ' ἐμόγησαν
 Ἐλπίδες, ᾧτ' ἐχθρῶν συμμαχίας καλέσαι.

XXVII.

XXII. In MS. Leid. legitur λατρηδόν, in hoc & in d'Orville. ἔτρεφον • scribi itaque potuit: — λατρηδόν δ'ε παρ' Ἡφαίστιοι καμίνοις Ἐτρεφοι, αἰράων ἔργα διδάσκόμενοι.

XXVII. (Bentl. cxxxv.)

Ἄλλα θεόντων

65 Ἰσανέμων εἰδὲς εἶδεν ἀματροχίας.

XXVIII. (Bentl. cxxxviii.)

Εἰ θεὸν οἶσθα,

Ἴσθ', ἔπ' καὶ ρέξαι δαίμονι πᾶν δυνατὸν.

XXIX. (Bentl. cxlviii.)

Φοιτίζειν ἀγαθοὶ πολλάκις ἠέθεοι.

XXX. (Bentl. cl.)

Πολλάκι καὶ κανθῶν ἤλασεν ὦρον ἄπο,

XXXI. (Bentl. clv.)

70 Ἐν δὲ Πάρῳ καλαί τε καὶ αἰόλα βευδέ' ἔχουσα.

XXXII.

XXVII. Vulgata Ὡς ἀνέμων, me iudice, in Ἴσθ' ἀνεμοῖς vel Ἰσανέμων erant mutanda: quorum hoc alteri praetuli.

XXIX. Φοιτίζειν in suo quidem Codice legisse arbitror Hel-
ladium; sed aliud verbum scripsisse Callimachum: quid si
Φροντίζειν.

XXXII. (Bentl. CLXVIII.)

Εἰναπίης ὁμόδελφον ἐν ᾠδίεσσιν ἰδῆσα.

XXXIII. (Bentl. CLXX.)

Τοὺς αὐτῶ σκοπίας ἐμπελάτηρα τέκεν.

XXXIV. (Bentl. CLXXVI.)

Εἰδυῖαν Φάλιον ταῦρον ἠλεμίσαι.

XXXV. (Bentl. CLXXIX.)

Αἰεὶ τοῖς μίκκοις μίκκα διδῆσι θεοί.

XXXVI. (Bentl. CLXXXI.)

75 Καί ῥα ποταμοῦ σκαιοῦ βραχίονος ἐμπλεον ὄλπειν.

XXXVII. (Bentl. CLXXXIII.)

Ἦ ἄφαρον Φαρῶσι, μέλει δέ Φιν ὄμπνιον ἔργον.

XXXVIII.

XXXIII. Sic versum legendum, ante *Toupium* in *Epist. Crit.* p. 99, iam viderunt *Anna Fabri*, *Th. Gatakerus*, & *Io. Alberti ad Hesych.* in *Ἐμπλάσαι*.

XXXV. Ex *Stobaeo Gest.* p. 517, 44. *Grot.* p. 386. *Largitur parvis non nisi parva Deus*: contulit & *Th. Canter.* V. L. II. c. XIII.

XXXVIII. (Bentl. CLXXXVIII.)

Τέρπασιν λιπὸν Φοῖβον ὀνοσφαγίαι.

XXXIX. (Bentl. CLXXXIX.)

Τεῖς δ' ἀπομαζαμένοισι Θεοὶ δίδασιν ἄμεινον.

XL. (Bentl. CLXC.)

Δάελον αἰπύρσιν, ἄγασι δὲ χεῖρας ἀπ' ἔργα.

XLI. (Bentl. CLXCVII.)

80 Ἐργῖνος Κλυμένε ἐξοχος ἐν σαδία.

XLII. (Bentl. CLXCIX.)

Ἄρθμὸν δ' ἀμφοτέροις καὶ Φιλιήν ἔταμον.

XLIII. (Bentl. CCCI.)

Πολλάκι δ' ἐκ λύχνης πῖον ἔλειξεν ἕαρ.

XLIV. (Bentl. CCCXI.)

Θηρὸς ἀερτάζων δέρμα κατωμάδιον.

XLV.

XL. Non deterius efficit, ἄγασι δὲ χεῖρας ἀπ' ἔργα.

XLIII. Pro ἔλειξεν, ἔλειξεν legit Scaliger.

XLV. (Bentl. CCXVII.)

Κυπαρῆθε Σιδόνιος με κατήγαγεν εἰθάδε γαῶλος.

XLVI. (Bentl. CCXXIII.)

85 Τοῦ τε μεθυπλήγος Φροίμιον Ἀνπλόχα.

XLVII. (Bentl. CCXXXV.)

Δαῖμον, τοὶ κόλποισιν ἐπιώλυσι γυναῖκες.

XLVIII. (Bentl. CCXLII.)

Γράμματα δ' εἶχ' εἴλισσεν ἀπόκρυφα —

XLIX. (Bentl. CCLIV.)

Τῷ ἴκελον τὸ γράμμα τὸ Καῖον. —

L. (Bentl. CCLVI.)

Τέρπνιστοι δὲ τοκεῦσι τῶν υἱέες. —

L I.

XLV. Vid. *Leunclav.* in *Append. Xenoph.* p. 1056. & *Kuster.* in *Aristoph. Av.* v. 599.

XLVII. Δαῖμον, τοὶ κ. emendat *Toupius* ad *Schol. Theacr.* Eid. VI. v. 39. *Nemefin* intelligens.

LI. (Bentl. CCLXII.)

90 — χαλεπή μῆνις ἐπιχθονίων.

LII. (Bentl. CCLXVI.)

Ἡ ὑπὲρ ἀσαλέων Χαρίτων λóφον —

LIII. (Bentl. CCLXVII.)

— Θιμβρῆς Κυπεύδος ἀρμονίην.

LIV. (Bentl. CCLXXIII.)

— ἢ δάκρυον εὐδον ἐγείρεις;

LV. (Bentl. CCLXXIX.)

νόθοι δ' ἠνθῆσαν αἰδαί.

LVI.

LV. Ista, νόθοι δ' ἠνθῆσαν αἰδαί, sunt ex Schol. ad *Arist. Nub.* v. 332. Quae sequuntur, Εἵνεκεν ἔχ ἐν ἄεισμα· ex *Antonio Gramm.* in *Οὔνεκα*. Haec duo fragmina videri possunt unum effecisse versum:

Εἵνεκεν ἔχ ἐν ἄεισμα, νόθοι δ' ἠνθῆσαν αἰδαί.

Quia ne unicum quidem genuinum carmen, sed adulterinae seruere cantilenae, quales suis abesse voluit libellis: (XV.)

Μηδ' ἀπ' ἐμοῦ διφᾶτε μέγα ψοφίσσαι αἰδῆν.

Nam *Callimachus*, secundum Schol. *Aristoph.* πρὸς τὰς διθυράμβους ἀπειρόμενος ἕως αὐτῶν καθάπτεται.

LVI. (Bentl. CCLXXXVII.)

95 Εἵνεκεν ἔχ' ἐν ἄρισμα.

LVII. (Bentl. CCXCIII.)

[ἀλλὰ] δραμόντος
 [Τὴν ὁδὸν, ἢ] ἑτέρων ἴχνια μὴ κάθομα.

LVIII.

LVII. Sic legitur inter *Bentley*. Fragm. CCXCIII. Ἐτέρων ἴχνια μὴ καθ' ὁμά. ex his *Eustathii* in Il. 4. p. 1436, 36. Μειέλαθ' μὲν ἄλλα εἴδετο, τῆς λεωφόρου αὐτὸς ἂν. Ἀντιλόχου δὲ ἄλλως ὁ νῆς ἠγήσατο, ὡς Ἰσχυροὺς ἰλάσαντο, κ, ὡς ἂν ὁ Καλλιμάχου εἴποι, δραμόντος ἑτέρων ἴχνια μὴ καθ' ὁμά. Hinc adsumere licet, ut Callimacheum δραμόντος & ut melior infit sensus, ἢ ἑτέρων • plenus erit in his: — [ἀλλὰ] δραμόντος [Τὴν ὁδὸν] ἢ ἑτέρων ἴχνια μὴ κάθομα. per viam currentis nullius pede tritam. de quocunque haec noster dixerit, qui de se ipse Epigr. XXX, Ἐχθαίρω τὸ πόλημα τὸ Κυκλικόν, οὐδὲ κελεύθῳ Χαίρω, τίς πολλὰς ὄδου κ, ὄδου φέρει. More loquebatur Poëtarum Principum: *Avia Picridum peragro loca, nullius ante Trita solo; Lucretius. Omnis ad accessus Heliconis semita trita est: Integra quaeramus rorantes prata per herbas; Manilius* II, 50, 53. — In hoc Callimachi fragm. profert ex inedito *Olympiodori* in *Platon*. comment. Cl. *Ruhnkenius* ista: Πυθαγόρειον ἦν ὡς ἀγγεῖμα, φεύγει τὰς λεωφόρους, ὡς περ τὸ, τὰ μὴ κατέσσι ἀμαξαι, τὰ εἶδεν • κ, Ἐτέρων ἴχνια μὴ κάθομα. Forsan ut haec, sunt & illa Callimachi; certe Poëtae veteris, sic corrigenda:

———— τὰ μὴ κατέσσι ἀμαξαι,
 Τὰ εἶδεν.

Dionys.

C A L L I M A C H I. 299

LVIII. (Bentl. cccci.)

— ἀπὸ ἕατος ἄγγελος ἔλθοι.

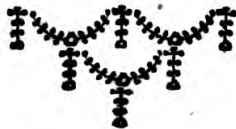
LIX. (in Auctar. ccccxi.)

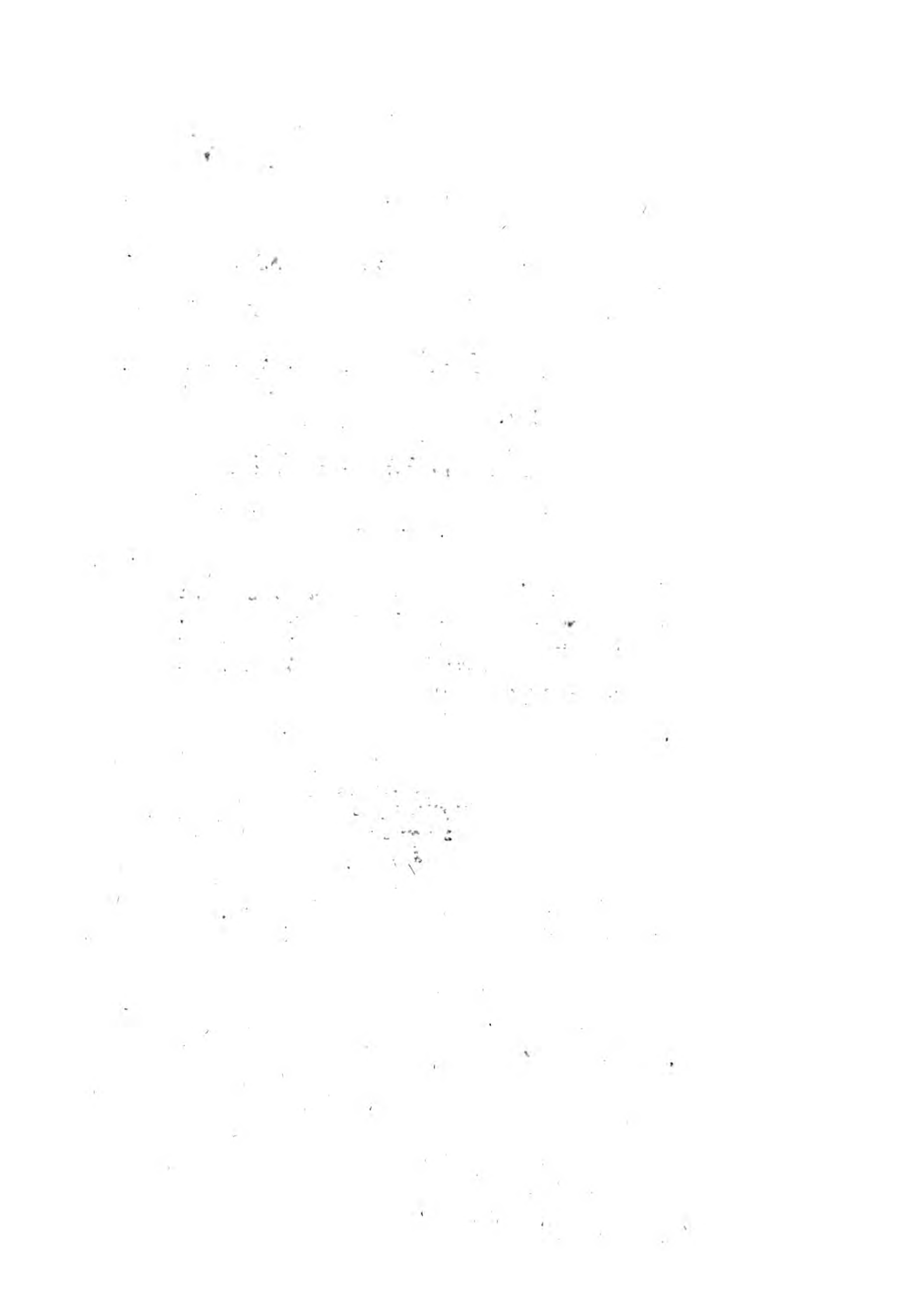
Πιπράσκει δ' ἑ κακὸς πάντα πρὸς ἀργύριον.

LX. (Ibid. ccccxx.)

100 Μῦσαι νιν εἰς ἐπι τυγνὸν ἔθεντο
Γούνασι.

*Dionys. Halic. T. II. p. 129, 49, πιράσσομαι λέγω — ἐπὶ
κοινὰ ἐπὶ καθημαξενμένα τοῖς πρότερον. sic saepe memorantur,
τὰ κοινὰ ἢ καθημαξενμένα etiam a Grammaticis: nimis obsoleta
exculcataque; & proculcata dixit Gellius N. A. p. 524. f. &
p. 811. — sed & haec omitti potuerant.*





INDEX EPIGRAMMATUM

A U T

FRAGMENTORUM CALLIMACHEORUM,

quæ, datâ operâ, in hoc Opusculo aut emendantur aut illustrantur.

CALLIMACHI Epigr. inter Bentlejana XXX.	pag. 19.
————— XXXII.	— 23.
————— XXXVII.	— 262.
————— XXXVIII.	— 260.
————— XLIII.	— 234.
————— XLVII.	— 181.
————— XLIX.	— 82.
————— LV.	— 45.

CALLIMACHI Fragmentum Bentlejanum XI.	pag. 203.
————— XII.	— 205.
————— XXVI.	— 222.
————— LXVII.	— 206.
————— CI.	— 210.
————— CII.	— 213.
————— CVI.	— 230.
————— CVII.	— 217.
————— CIX.	— 249.
————— CXI.	— 267.
————— CXXI.	— 276.
	CAL-

302 INDEX EPIGRAMMATUM.

CALLIMACHI Fragm. Bentlej.	CXXVI.	pagg. 14. 286.
—————	CXXVII.	————— 289.
—————	CXXIX.	————— 292.
—————	CXXXV.	————— 293.
—————	CXXXVI.	————— 112.
—————	CXL.	————— 289.
—————	CXLII.	————— 299.
—————	CXLVIII.	————— 293.
—————	CLXV.	————— 281. 285.
—————	CLXIX.	————— 215.
—————	CLXX.	————— 294.
—————	CLXXIV.	————— 284.
—————	CLXXIX.	————— 294.
—————	CXC.	————— 295.
—————	CXCVI.	————— 104.
—————	CC.	————— 284.
—————	CCIV.	————— 284.
—————	CCXI.	————— 295.
—————	CCXVII.	————— 296.
—————	CCXXII.	————— 284.
—————	CCXXIX.	————— 228.
—————	CCXXXV.	————— 296.
—————	CCLXXIX.	————— 297.
—————	CCXCI.	————— 289.
—————	CCXCII.	————— 281.
—————	CCXCIII.	————— 298.
—————	CCCXV.	————— 283.



INDEX AUCTORUM,

qui, præter Callimachum, in hoc Opusculo aut emendantur aut illustrantur.

- ACHILLES TATIUS in *Isagoge in Arati Phænomena*,
pag. 42.
- ÆSCHINES Orator, pag. 26.
- ÆSCHYLUS, pag. 147. Æschyli SCHOLIASTES,
pag. 156.
- ÆLIANUS *de Natura Animalium*, pagg. 205. 212.
- ANDOCIDES, pag. 235.
- ANTHOLOGIA ex editione Brunckii, pag. 6.
- ANTHOLOGIA MS., pag. 41.
- Apollonii Rhodii SCHOLIASTES, pagg. 70. 147.
- APPIANUS ALEXANDRINUS, pag. 91.
- APULEJUS, pag. 254.
- ARISTIDES RHETOR, pag. 226.
- Aristophanis SCHOLIASTES, pag. 114.
- ATHENÆUS, pag. 7.
- Apud Athenæum ANTIPHANES Comicus, pag. 258.
- CALLIMACHUS vel DIONYSIUS,
pag. 264.
- Epigramma POSIDIPPI, pag. 165.
- BRUNCKIANA *Analecta*, pag. 15.

CAL-

304 INDEX AUCTORUM.

- CALLIMACHI Hymnus in Cererem, pag. 27. in *Delum*, pag. 178. 272.
 ————— Fragmentum apud Schol. Apoll. Rhodii, pag. 147.
 CATULLI de Coma Berenices Carmen emendatum, correctum, illustratum, a pag. 50. ad pag. 201.
 CICERO de Finibus, pag. 216.
 CLEMENTIS ALEXANDRINI Empedocles, pag. 4. Incertus, pag. 106. ipse in *Protreptico*, pag. 116. — notatus, pag. 118.
 CLEMENTINARUM Homiliarum Auctor, pag. 174.
 CORNELIUS NEPOS, pag. 216.
 DIODORI SICULI lectio contra *Wesfelingium* defensa, pag. 39.
 DION CHRYSOSTOMUS, pag. 24. Cratinus apud eundem, pag. 75.
 ERATOSTHENIS *Catasterismi*, pagg. 35. 186.
 EROTIANI *Lexicon Medicum*, pag. 242.
 EURIPIDES, pagg. 79. 114. 157. 174. 282.
 EUSEBII *Preparatio Euangelica*, pag. 289.
 Apud EUSTATHIUM *Platonis Comici Fragmentum*, pag. 253.
 A. GELLIUS, pag. 226.
 HESYCHIUS v. Βερεικῆς πλόκαμος, pag. 43.
 HYGINUS Astronom. Poët. Lib. II. Cap. 24. — pag. 36.
 LUCIANUS cum Propertio comparatus, pag. 66.
 Apud LUCIANUM Comicus incertus, pag. 156.

MAC-

INDEX AUCTORUM 305

MACCHABÆORUM Liber III. pag. 212. Liber IV. pag. 43.

MACROBIUS, pag. 256.

MANILIUS, pag. 174.

OVIDIUS, pagg. 149. 150. 261. 284.

————— *Amorum* I. Eleg. 15. v. 13. pag. 13.

————— *Art. Am.* III. v. 329. pag. 16.

————— *Rem. Am.* v. 759. pag. 19.

————— *Tristium* II. v. 367. pag. 19.

PAUSANIAS, pag. 271.

PHILOSTRATUS, pag. 233.

PHOTII Lexicon ineditum, pag. 20.

Apud Scholiastem PINDARI Fragmentum e Triptolemo SOPHOCLIS, pag. 246.

PLATO Philosophus, pag. 244. PLATO Comicus apud Eustathium, pag. 253.

PLUTARCHUS, pag. 166.

PROCLUS *de Sphæra*, pag. 44.

PROPERTIUS I. Eleg. 3. cum Luciano comparatus, pag. 66.

————— II. Eleg. 23. v. 20. cum Theocrito comparatus, pag. 76.

————— — — — v. 89. pag. 71.

————— — — — v. 109. pag. 101.

————— — — — 25. v. 25. pag. 12.

————— — — — v. 31. pag. 7.

————— III. Eleg. 1. v. 1. pag. 1.

————— — — — 7. v. 43. pag. 5.

V

QUINQ

306 INDEX AUCTORUM

QUINCTILIANUS, pagg. 96. 196.

STATIUS *Sylv.* I. 2. v. 251. pag. 30.

STOBÆI *Euryphamus* Pythagoræus, pag. 270. *Musonius*, pag. 118. *Philetas*, pag. 268.

STRATO in *Anthologiâ Brunckianâ*, pag. 6.

SUIDAS, pag. 247. SUIDÆ Codex MS., pag. 182.

TATIANUS reprehensus, pag. 45.

THEOCRITUS, pagg. 28. 76. bis. 105.

THEON Arati Scholiasta, pagg. 43. 78. 170.

THUCYDIDES, pag. 227.

TIBULLUS, pag. 143.

VIRGILIUS, pag. 275.

XENOPHONTIS *Hellenica*, pag. 26. *Symposium*, pag. 219.



I N D E X

VOCUM ET VERBORUM GRÆCORUM;

quæ in hoc Opusculo exponuntur:

A:

¹ Ἀβρός, *mollis*; ἀβρά λιπή, *molle unguentum*, pag. 233.

² ἄγε, εἶα ἄγε; εἰδ' ἄγε; ἀλλ' ἄγε, Φέρε δὴ; de pluribus etiam dictum, verboque junctum plurali apud Veteres, pag. 279.

³ Ἀγλιθες, *allii capitis nuclei sive spicæ*, pag. 289.

⁴ Al Græcorum *æ* vel *ε* pronunciatum Romæ, pag. 26.

⁵ Ἄλττα Callimachi, pag. 8. Commentatores hujus obscuri Libelli Epaphroditus & Theon: Hujus Scholiæ excerpfit Etymologus Magnus, pag. 9.

⁶ Αἶων pro *vite tempore* seu *ipsâ vitâ*, pag. 271.

⁷ Αἰωρεῖσθαι, *ab alicujus ore pendere, dum attente audias*, pag. 244.

⁸ Ἀκοαί, ὠτα, *aves*, pag. 244.

⁹ Ἀκούειν ab Herodoto positum pro κλύειν, *audire, haberi, existimari*, pag. 112.

¹⁰ Ἄλεισον, *grandioris poculi species*, pag. 257.

¹¹ Ἀλκμακκὸν σχῆμα Græcis Poëtis frequens, in Latinis sæpius obscuratum a Librariis, pag. 149.

¹² Ἀμυστις, *amystis Threïcia, haustus poculi, non intermissò spiritu epoti*, item *poculi genus*, pag. 252.

¹³ Ἀμυστι πίνειν, ἀμυστιζειν, ἐκμυστιζειν, *uno haustu ebibere*, pagg. 253. 254.

208 INDEX VOCUM

Ἀναβιβῆσθαι, *recusare, negare, gravari*, pag. 249.

Ἀξια φέρειν, *πάσχειν, digna ferre*, pag. 131.

Ἀξιούν, *postulare, pro sustinere, audere, dignum censere*, pag. 132.

Ἀπόσιτοι, *diurum aliquot abstinentiâ cruciati*, pag. 7.

Ἀποτιγχεῖν, *odisse, præ odio rejicere*, pag. 251.

Αὐτὸ μόνον, *nihil nisi, merus, forma dicendi, Philonẽ Judeo præsertim frequens*, pag. 28.

Γ.

Γύρος, *gyrus, circulus coelestis, orbis coeli*, pag. 77.

Δ.

Δαίειν, *rarius eo sensu, quo δαοῦν*, pag. 25.

Δέλτοι φρενὸς vel φρενῶν, *tabellæ mentis i. e. memoria*, pag. 246.

Δηιοῦν, *δαοῦν, δαῶσαι, hostiliter, igne, ferro vastare*, pag. 25.

Δικαιοῦν, *postulare, pro sustinere, audere, dignum censere*, pag. 132.

Δύσεως, *qui, præ cupidine absentis, nullâ aliâ curâ tangitur*, pag. 259.

Ε.

Ἐγκόπτειν, *ἐγκολάπτειν, inscribere, insculpere*, pag. 212.

Ἐδεῖν, *ἐσθίειν, κατέδειν, de curis*, pag. 107.

Εἰα vel εἰη, *terminatio Ionica in nominibus propriis feminarum, desinentibus in η, Ἰόλη, Ἰόλεια· Πηγελάπη, Πηγελόπεια· Εὐρώπη, Εὐρώπεια· Βερνυκη, Βερνυκεια, κ. τ. λ.*, pag. 78.

Εἰσοικίζειν, *in domum introducere, in sedem aliquam inducere; εἰσοικίζεσθαι, formâ mediâ, in domum immigrare, sedem habere, commorari, habitare*, pag. 271.

Εἰμ.

- Ἐμπόρος pro ἔμπειρος, *expertus*, pag. 207.
 Ἐναυλος λόγος, Φλόγγος, pag. 245.
 Ἐνθύμιον ποιῆσθαι τι, *aliquid in pectora animosque demittere*, pag. 248.
 Ἐνωτίσασθαι, verbum a Judæis Alexandrinis efformatum, pag. 246.
 Ἐπιστρέφειν, de iis qui *perdite amant*, pag. 238.
 Ἐπιφεκάζειν, quod ut verbum magnificentius & Γοργυεῖον est apud Xenophontem, a Luciano transfumtum, pag. 256.
 Ἐρρέειν frequentatum a Tragicis, non ἔρρῆσθαι, pag. 282.
 Ἐφοκκόν, quod *illicebram habet*, pag. 289.
 Ἐχειν, ἔχειν, *habere, haberi*, in re amatoriâ, pag. 29.

H.

- Ἡ pro ἔντως, *vere, profecto*, pag. 82.
 Ἡ, ἡπερ, *quia*, pag. 4.
 Ἡμέρα eadem quæ Ἡώς, *Aurora*, pag. 162.
 Ἡρῶσσαι, forma rarior, *Apollonio Rhodio usitata*, pag. 287.

Θ.

- Θάω, *calesfactum nutrio*, unde θηλή, θήλυς, θήλεια, θηλάστρια, *alma nutrix*, pag. 128.

I.

- Ἴνες, νευραὶ, νεῦρα, pag. 28.

K.

- Καθορᾶν, *ex alto spectare, despiciere quæ inferius jacent*, pag. 64.
 καὶ Καθνημαξευμένα, *protrita, obsoleta, exculcataque*, pag. 299.

310 INDEX VOCUM

Κάρ, Κάριος, Καριάτης, Κάειρα, Καρηνή, *Cariam habens terram natalem*, pag. 70.

Κάρη, forma Homerică, genere neutro; apud Callimachum vero novatorem, foeminino genere, τὴν κάρην, reperitur, pag. 130.

Καρίς, καριδῶσαι, verbum Comicum, pag. 129.

Κεβλή pro κεφαλή, Nicandro & Callimacho dictum, pag. 39.

Κινύρα, instrumentum Musicum, pag. 17.

Κισσύβιον, *roculi genus minoris*, pag. 255.

Κοττάβος, κοτταβίζειν, ἀποκοτταβίζειν, κοτταβισμός, pag. 213.

Κράς, gen. masc. τὸ Κάρα, τὸ Κράτα, pag. 130.

Λ.

Λάταξ, λατάγη, *sonus guttarum poculo projectarum*, pag. 213.

Λίρος, λιρός, a Grammaticis expositum ἀναίδης, pag. 229.

Λίχνα ὄμματα, *oculi patrantes*, pag. 218.

Μ.

Μύνη, *prætextus*, Homericum; μύνεσθαι, Alcæo adhibitum, utrumque Æoliensibus proprium, pag. 228.

Ν.

Νάλχι, formula adfirmantis rarior, pagg. 20. 21.

Νειάση, vox Ionica, *imus venter*, pag. 241.

Ξ.

Ξένος, ξείνος, *amicus, lector, quisquis es, qui me audit aut legis*, pag. 104.

Ξυνέμπορος, *socius*, pag. 208.

O.

- Ὀθεν, terminatio adverbialis, Callimacho frequens, θεόθεν, ἐρεβόθεν, καμινόθεν, & similia, pag. 148.
 Οἶνος vel οἶνοι, pro ipsâ *computatione* vel *convivio*, pag. 262.
 ἐν Οἴνω, παρ' οἴνω, *in vino, inter pocula*, pag. 15.
 Ὀλίγον, quod de *numero* proprie ponitur, pro μικρόν, post Homerum, maxime apud novatores, Nicandrum & Callimachum, reperitur, pag. 255.
 Ὅρθα Φρουεῖν, γνώμη vel Φρήν ὀρθή, pag. 108.
 Ὅφελειν, *debere*, ὀφέλλειν, *augere*, pag. 14.

Π.

- Παραβάλλεσθαι, παραδοθῆναι θηρίοις, ζώοις, κ. τ. λ., pag. 7.
 Πέλουσι & πέλονται, a se invicem non diversa, idem significant atque εἰσιν, pag. 147.
 Περισοβεῖν vel σοβεῖν dicitur minister convivii, pocula frequenter circumferens; περισοβίσθαι ipsum poculum, pag. 259.
 Πίνειν de *ellychnia* oleum aut *laná* colorem attrahente, pag. 191.
 Προέχεσθαι, προσχεσθαι, *prætexere, prætextu uti*, προφασίζεσθαι, pag. 224.
 Προτείνειν, *prætendere, prætexere*, pag. 225.
 Προτίθεσθαι, *opponere*, pro *prætexere*, pag. 227.
 Προχάνη, vox Callimachéa, πρόφασις, *prætextus*, pag. 224.
 Πόθος, *desiderium absentis*, pag. 121.

P.

- Ῥινός, *cutis, meta pellis ossibus hærens*, pagg. 27. 29.

Σ.

Στέρφος, στρέφος, *pellis*, pag. 288.

Τ.

Τάργανον, *lora*, vinum vilissimum; τεταργανωμένος οἶνος, *vinum cum vilissimo adulteratum*, pag. 253.

Τίς interdum adhibetur pro ποῖος, pag. 23.

Τῷ pro *idcirco*, Callimachéum, pag. 82.

Υ.

Υγρὸν ἔλαιον, ἄλειφαρ, pag. 205.

Φ.

Φ a Macedonibus mutatum in Β, pag. 39.

Φάσα, *lumina*, pro *diebus*, pag. 200.

Φαίνειν vel Φῆναι, pro ἀναφέρειν, *producere*, pag. 154.

Φυτὸν κακὸν, γλυκερὸν, ἰσρὸν, ἀθλιώτατον, *res mala, grata, sacra, miserrima*, pag. 153.

Χ.

Χάλυψ, Latinis *chalybs*, *ferrum*; χαλυβικός vel χαλυβδικός, *ferreus*, pagg. 155. 156. Χάλυβες, Χάλυβαι, *gens Scythica*, pag. 157.

Ψ.

Ψέφος τῶν ῥημάτων, *inanis verborum strepitus*, pag. 286.

Ω.

Ως in indignatione aut magno dolore positum, pag. 106.

Ωχετ' ἐλοῦσα, forma loquendi Platoni frequens, pag. 261.



I N D E X

RERUM ET VOCUM LATINARUM,

quæ in hoc Opusculo illustrantur.

A.

- Abjungi*, διαζυγῆσαι, ἀποζυγῆσαι, pro *disjungi* morte, aliove casu fatali, pagg. 159. 160.
- ADULITANUM** Monumentum, cujus illud fidei esse videatur, pag. 93.
- ÆSCHINIS** Orationi *de Falsâ Legatione* multa male adjecta ex *Andocidis* Oratione *de Pace*, pag. 26.
- Ætnœa* puella seu *Thalia*, Deorum *Palicorum* ex *Jove* mater, pag. 175. Αἰτναῖα, Tragœdia *Æschyli*, *ibid.*
- Alabaster & Onyx*, Græca nomina, Romanis usitata, vasorum, quibus unguenta servabantur, pag. 196.
- Alceus* Comicus, pag. 192.
- Alis* archaïce pro *alius*, *alid* pro *aliud*, pag. 110.
- Amor τῶν ἀβρένων* castus, τὸ παιδοφιλεῖν pure & secundum virtutem, commendatur, etiam a Platone, pag. 218. seqq.
- De Scholiaste *Apollonii Rhodii* testimonium, pag. 67.
- Ariadnes* Corona in coelum relata & *fidus*, pag. 168.
- Arsinoë* *Ptolemæi Philadelphi* soror eadem & uxor, pag. 105.
- De **ATHENÆI** *Deipnosophistis* & utilitate Operis judicium, pag. 266.

§14 INDEX RERUM

Athos vastus mons, pag. 137.

Axiochus, Dialogus perelegans veteris Socratici, diversus tamen ab *Axioco* Æschinis, qui nobis periit, pag. 22.

B.

Battus, pater Callimachi, qui Battiades, pag. 13.

Bibere, *combibere*, *perbibere*, πίνειν τὸ ἔλαιον, dicitur lucerna, colorem lanæ, &c, pag. 191. *Bibula* lucerna, favilla &c., pag. 192.

Blisichis, puella amata Ptolemæo Philadelpho, qui in ejus honorem Templum condidit, pag. 166.

Boötes tardus, ferus, pag. 173.

C.

Callimachus Poëta purus, pag. 6. ἀκριβέστατος Porphyrio, pag. 19. novator, pag. 271. ut & Nicander, pag. 255.

———— *Ibin* scripsit in discipulum Apollonium Rhodium, quem diris devovit, pag. 283.

———— itinere maritimo sæpe jactatus, Athenis præsertim versatus, pag. 270.

A *Callimacho* sacros Judæorum Libros lectos fuisse, vero simile, pag. 18.

Callimachi Ἄντιζ, Poëma versu Heroïco, pag. 8. Propertio sæpe obversatum & ab Ovidio expressum, pag. 10.

CALLIMACHI Elegia de Comâ Berenices, a Catullo expressa, a pag. 51—58.

Capilli defluunt sponte moerentibus, detondentur lugentibus, pag. 26.

CATULLI Elegia de Comâ Berenices, Callimachæam exprimens, a pag. 51—58.

- Cebalinus*, nomen Macedonicum, pag. 39.
Charites cum Musis jugendæ, pag. 280.
Chorus de Apolline & Musis, pag. 31.
Cluere a Romanis libentius in laude positum, quam in vituperio, pag. 111. Κλύειν similiter apud Græcos, pag. 112.
 Contractæ formæ verborum Catullo adamatæ, nec insolitæ Virgilio, *tristi* pro *trivisti*, *luxti*, *duxti*, *sumsti*, *misti*, *exstinxem* &c., pag. 120.
Correptus, *correpta*, amore, libidine &c., pag. 74.
 Corticibus arborum amores inscribendi mos, pag. 211.
 In Cretâ adolescentibus amari laus erat, pagg. 216. 220.
Cydippe, Elegiacum Callimachi Carmen, pag. 210.
Cynisca, Agesilai Regis soror, victrix in Ludis Olympicis, pag. 41.

D.

- Dearum cum mortalibus juvenibus amores, pagg. 115. 116.
Discidium, *dissidium*, diversa, pag. 102.
Dispicere, *penitus sagaci mente cognoscere*, diversum a *despicere*, *ex alto inferiora spectare*, καθορᾶν, pag. 64.
Dissolvi dicuntur vota, quæ præstantur, pag. 126.
Dousæ (*Jani*) Filii locus, ejusdemque, ut universæ *Dousarum* Gentis, laus meritissima, pag. 50.

E.

- Endymionis* cum Dianâ amores, pag. 66.
Epaphroditus, Commentator τῶν Αἰτίων Callimachi, pag. 9.
 ERATOSTHENIS *Catasterismorum* Libellus, majoris Libri Epitome, pag. 36.
 De *Ernesto*, Callimachi Editore, pag. 210.
 ETYMOLOGUS MAGNUS plures habet versus τῶν Αἰτίων Callimachi, pag. 9.

Eu-

316 INDEX RERUM

Euxitheus, nomen proprium, pag. 236.

Exedere de curis, γυιοβόροι μελεδῶνες, *exesa medulla*,
exesa genæ, pag. 106.

F.

Famulus Zephyrus, & similia, pag. 166.

Frater pro Patrueli, ut Græcis κασίγνητος, pag. 103.

G.

Genitivus passivus, πρόβλημα θηρῶς, *munimentum adversus aprum*, & similia, pag. 291.

Gerere bella, prælia, *rixam*, inimicitias, pag. 95.

Giovenazzii conjectura, pag. 171.

H.

H adspiratam, *choronas* pronunciantes pro *coronas*, *insidias* pro *insidias*, male nonnulli vocibus inferebant Romæ, pag. 61.

Habere, haberi, in re amatoriâ, pag. 29.

S. Hieronymi de Expeditione Ptolemæi Euergetæ narratio, dubiis minime vacua, pag. 94.

Hipparchus, Dialogus perelegans veteris Socratici, non camen Platonis, pag. 22.

HYGINUS suo quodam merito æstimandus, pag. 38.

I.

Ibidis Ovidianæ loca, quæ ex Callimachéâ Ibide expressa videantur, pagg. 283. 284.

Ingluvies, venter, ventris capacitas, pag. 241.

Ingratus, ἀχάριστος, *venter*, pag. 241.

De FLAVIO JOSEPHO, suspectæ fidei Historico Judaïco, judicium, pag. 92.

Jovis supra minus cognita in Nemefin aliasque, pag. 183.

Ita

Italicus κτητικόν, pag. 2.

Jurandi formulæ rariores, Ναὶ τῶν, Μὰ τὸν, Νὴ Δία,
Νὴ τὸν Δία, pag. 21.

L.

Lanæ colorem bibere, combibere, πλεῖν, dicuntur,
pag. 193.

*Latmium antrum, Latmia faxa, Endymionis amoribus
celebrata*, pag. 67.

Lumina, Φάσα, pro diebus, pag. 200.

M.

Macedonica Dialectus Φ mutans in Β, pag. 39.

Maete, maetus, maetare, pag. 89.

*De Michaëlis Mattairii Libello, quo Dialectos L. Græ-
cæ exposuit, judicium*, pag. 39.

Millia multa Catullianum, pag. 189.

Munere coeli, phrasis præsertim Maniliana, pag. 84.

*Musæ, quæ Virgines dicuntur & ἀσιπαρθένοι, liberorum
tamen matres*, pag. 183.

N.

Nablia, νάβλια, נבל, instrumentum Musicum, pag. 17.

*Nemesis, Opis, Ἀδράστεια, Δίκη, Φθόνος, arrogantiae
& contemptus erga Deos, etiam erga despectos ni-
mium amafios, in impios & superbos vindex*, pag.
181. seqq.

Nereides, atque inter illas principatum tenens Thetis,
pag. 119.

O.

*Onyx & Alabaster, Græca nomina, Romanis usitata;
vasorum, quibus unguenta servabantur*, pag. 196.

Orn

318 I N D E X R E R U M

- Orbis* simpliciter pro *orbe terrarum*, pag. 138.
Ortalus, nomen Græcum, ὀρταλῖς, ὀρτάλιχος, ὀρταλι-
 ζειν, pag. 61.
Ovidianarum Metamorphoseôn, admirandi Poëmatís, præ-
 stantia præ Nicandréis, aliisque Græcis, pag. 235.

P.

- Palici* Dii Siculi, Παλικοί, Jove & Ætnæâ puellâ,
 quæ eadem & Thalia est, prognati, pag. 175.
Peleus & Telamon fratrem Phocum occiderunt, pag. 114.
Pherenice, Diagoræ Rhodii filia, pag. 40.
Phocus a fratribus Telamone & Peleo interemptus,
 pag. 112.
Angeli Politiani ex Miscellaneis locus, pag. 45.
Ponticus, Thebaïdos auctor, antea severus, amorì ce-
 dere coactus, apud Propertium, pag. 12.
Postulare; ἀξιοῦν, δικαιοῦν, pro *sustinere*, *audere*, *di-*
gnum censere, pag. 132.
Præpositio apud Poëtas sæpe media ponitur inter duo,
 quæ ab illâ reguntur, nomina, pag. 179.
Primus qui quid noxium invenerit, feceritve, diris de-
 votus, pag. 151.
Ptolemæi Euergetæ in Syriam Expeditio, pag. 90. seqq.

Q.

- Quæ*, subint. vid, Græcorum ἢ, ἢπερ, pag. 4.
Quam & ut in indignatione aut magno dolore posita,
 pag. 105.

R.

- Rhamnüsfa Virgo*, Nemesis, a Jove violata, pag. 183.
Rorantia pocula, pag. 256.

S.

- Santenii (Laurentii) conjecturae in Catullum, pagg. 98. 139. 142. 152. 194. in Tibullum, pag. 204.
Scripta Philetæ, Corinnæ, Catulli, pag. 3.
 Socrates foedum atque impurum τῶν ἀρρήνων amorem damnavit, tanquam τὶ οὐκόν, pag. 221.
Sol nihil vidit indignius, omnium quæ sub sole sunt, τὰ ὑπὸ τὸν ἥλιον· ὃν ἥλιος εἶδεν, similesque locutiones, pag. 136.
 Solonis Lex, unguenta Athenis prohibens, pag. 190.
Somnia Callimachi, quæ? pag. 11.
Sorores comæ, ἀδελφαί, pag. 161.
 Suidæ Codex optimus in Bibliothecâ Leidenfi, pag. 182.

T.

- Telchines*, ferri scrutatores, fabri ferrarii, gens scelerata, pag. 145.
Tetuli, forma verbi Catulliana, pag. 124.
Thalia, eadem quæ Ætnæa puella, Palicorum Numinum ex Jove mater, pag. 175.
 Thebanorum sacra Cohors, pag. 220.
Theon, Commentator τῶν Αἰτίων Callimachi, excerptus ab Etymologo Magno, pag. 9.
 Toupîi dicta ad examen revocata, pag. 232.

V.

- V* consonans a Catullo resoluta in *U* vocalem, in verbis *solvo* & *volvo*, pag. 124.
Ventri & stomacho ingesta probra, pag. 241.

320 INDEX RERUM ET VOCUM LATIN.

Venire, ἐλθεῖν, ἕκειν, Φοιτᾶν, ἔρπειν, χορεύειν, περισσ-
βεῖσθαι, dicitur poculum aut ferculum in convivio cir-
cumlatum, pag. 258.

Ut & quam in indignatione aut magno dolore posita,
pag. 105.

Withoffii (Joannis Hildebrandi) laus, pag. 88. 145.

Z.

Zephyritis Venus est Arsinoë, quæ & *Chloris* & *Hip-
pia*, pag. 165.



